

RP 204/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen till patentlag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny patentlag. Den ska ersätta den gällande patentlagen.

Patentlagen ska även i fortsättningen innehålla de grundläggande bestämmelserna om patenträtt. I patentlagen föreslås bestämmelser om bland annat innehållet i och begränsningar av den ensamrätt som ett patent ger, förutsättningarna för patenterbarhet, patentansökan och ansökningsförfarandet, meddelande av patent och invändningsförfarandet, påföljder vid patentintrång och ogiltigförklaring av patent i domstol.

Vidare föreslås i patentlagen bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och handläggning av den i den nationella fasen vid Patent- och registerstyrelsen, rättsverkan av en internationell ansökan som gäller Finland, rättsverkan av en ansökan om europeiskt patent i Finland samt de åtgärder som en patenthavare ska vidta för att ett traditionellt europeiskt patent ska ha rättsverkan i Finland.

Syftet med propositionen är att modernisera och förtydliga den gällande patentlagen, som till många delar är föråldrad. Avsikten är att lagens struktur och begrepp ska revideras så att de bättre motsvarar dagens behov och de europeiska patentbestämmelserna.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2027.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Inledning	4
2.2 Internationella avtal och Europeiska unionens lagstiftning.....	4
2.2.1 Internationella avtal	4
2.2.2 Europeiska unionens lagstiftning.....	5
2.3 Det europeiska patentsystemet	6
2.3.1 Den europeiska patentkonventionen och Europeiska patentverket	6
2.3.2 Det enhetliga patentsystemet och den enhetliga patentdomstolen	6
2.4 Nationell lagstiftning och praxis.....	7
2.4.1 Patentlagen.....	7
2.4.2 Handläggning i marknadsdomstolen av besvärssärenden som gäller patent	12
2.5 Bedömning av nuläget	13
3 Målsättning	18
4 Förslagen och deras konsekvenser	19
4.1 De viktigaste förslagen	19
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	20
4.2.1 Inledning.....	20
4.2.2 Konsekvenser för företagen.....	21
4.2.3 Konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna	23
4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna	24
5 Alternativa handlingsvägar.....	25
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	25
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	27
6 Remissvar	29
7 Specialmotivering.....	33
7.1 Patentlagen.....	33
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	96
9 Ikraftträdande	97
10 Förhållande till andra propositioner	97
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	97
LAGFÖRSLAG.....	105
Patentlag	105

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Finlands konkurrenskraft och framgång på den globala marknaden grundar sig på kompetens, ny kunskap och innovationer. Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (FoUI) är av avgörande betydelse när det gäller att öka produktiviteten, förnya näringslivet och samhället samt skapa välfärd. Statsminister Petteri Orpos regering har förbundit sig till det nationella målet att höja Finlands forsknings- och utvecklingsutgifter (FoU) till fyra procent av bruttonationalprodukten före 2030. I enlighet med det nationella målet och den gällande FoU-finansieringslagen ökar statens FoU-finansiering till 1,2 procent av bruttonationalprodukten före 2030 förutsatt att den privata sektorns insatser ökar till 2,8 procent.¹

Immateriella rättigheter, såsom patenträttigheter, uppmuntrar till innovationsverksamhet och främjar utnyttjandet av innovationer i samhället. De är således en betydande del av innovationspolitiken, vars mål är att skapa förhållanden i Finland som uppmuntrar företag till modig innovationsverksamhet, förnyelse och internationell tillväxt.

Vid sitt allmänna sammanträde den 24 mars 2022 fattade statsrådet ett principbeslut (TEM/2022/45) om en nationell strategi för immateriella rättigheter (IPR-strategin), som anger riktlinjerna för åtgärder som ska vidtas 2022–2030 för att uppnå målen i strategin. Enligt visionen för strategin har Finland år 2030 en IPR-miljö som effektivt stöder innovationsverksamhet och kreativt arbete och som ökar den ekonomiska välfärden och konkurrenskraften på ett sätt som mångsidigt beaktar de grundläggande fri- och rättigheterna och olika sociala intressen. Totalreformen av patentlagstiftningen är en av de 15 åtgärder som ingår i IPR-strategin (åtgärd 9). I de synpunkter från det finländska IPR-expertfältet som samlades in för en utredning² till stöd för beredningen av IPR-strategin ansågs patentlagstiftningen och lagstiftningen om en nyttighetsmodell vara de delområden av IPR-lagstiftningen som är i störst behov av utveckling. Reformen av patentlagen ingår i regeringens lagstiftningsplan, som offentliggjordes i september 2024.

1.2 Beredning

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 25 maj 2022 en arbetsgrupp för att bereda totalreformen av patentlagstiftningen (VN/11401/2022). Arbetsgruppen hade till uppgift att utvärdera behoven av att ändra patentlagen och patentförordningen, lagen om nyttighetsmodellrätt och lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar samt att i form av en regeringsproposition bereda bland annat ett förslag till ny patentlag. Arbetsgruppens mandatperiod var den 1 juni 2022–31 december 2023 och förlängdes genom ett beslut av den 15 december 2023 till den 31 maj 2025 och genom ett beslut av den 18 juni 2025 till den 31 december 2025.

¹ Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering 20.6.2023: Ett starkt och engagerat Finland, s. 118.

² Immateriella rättigheter i Finland 2020: Bakgrund till IPR-strategin, Publikationsserie för statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2021:13 ("Bakgrundsutredningen för IPR-strategin").

Arbetsgruppen har i enlighet med sin uppgift utvärderat behoven av att ändra patentlagen och patentförordningen samt lagen om nyttighetsmodellrätt och lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar. Baserat på utvärderingen beslutade man att beredningen av lagändringarna i fråga fortsätter som tjänsteuppdrag, och att det för dem inrättas separata lagberedningsprojekt. Man kan följa projekten via statsrådets projektportal <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt>.

Arbets- och näringsministeriet ordnade ett diskussionsmöte om totalreformen av patentlagstiftningen den 14 mars 2023. Under beredningen fördes det dessutom bakgrundsdiskussioner med justitieministeriet, Patent- och registerstyrelsen och marknadsdomstolen.

Utkastet till regeringsproposition var ute på remiss den 7 februari–20 mars 2025. Sammanlagt 22 yttranden lämnades in, och det har gjorts ett sammandrag av dem.

Regeringspropositionen har bedömts av rådet för bedömning av lagstiftningen. Rådet lämnade ett utlåtande om propositionen den 4 november 2025. Rådets utlåtande i ärendet finns på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/radet-for-bedomning-av-lagstiftningen/utlatanden>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Inledning

Ett patent är en ensamrätt som en myndighet har beviljat för viss tid och som innebär att ingen annan än patenthavaren utan dennes tillstånd yrkesmässigt kan utnyttja den uppfinning som patentet skyddar (förbuds rätt). För att patent ska meddelas förutsätts det att uppfinningen kan tillgodogöras industriellt, att den är ny och att den väsentligt skiljer sig från tidigare kända lösningar. Patentsystemet baserar sig på idén om byteshandel: Uppfinnaren offentliggör sin uppfinning och får i gengäld ensamrätt att utnyttja den ekonomiskt under en viss tid. Förbuds rätten gäller dock endast en begränsad tid, högst tjugo år, och för patentet ska patenthavaren betala årsavgifter för upprätthållande av ensamrätten för varje år som det är i kraft.

Patentskyddet är alltid geografiskt avgränsat, och man får skydd endast i de länder där patentet är i kraft (territorialprincipen). Nationella och regionala patentmyndigheter beviljar ensamrätter inom det egna territoriet. Även om ansökningsförfarandena delvis har centraliserats är patent fortfarande nationella rättigheter, och även de internationella systemen bygger på de nationella patentsystemen.

2.2 Internationella avtal och Europeiska unionens lagstiftning

2.2.1 Internationella avtal

Finland har anslutit sig till ett flertal internationella avtal som rör patenträttens område. I Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten från 1883, som Finland anslöt sig till 1921 (FördrS 5/1921), föreskrivs det om det skydd som beviljas för patent och annan industriell äganderätt i de stater som är parter i konventionen. Pariskonventionen, som administreras av Världspannsorganisationen för den intellektuella äganderätten (World Intellectual Property Organization, WIPO), innehåller bestämmelser om bland annat den prioritet som gäller för patentsökande.

Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, TRIPS), som ingår som bilaga (bilaga 1C) till avtalet

om upprättande av Världshandelsorganisationen (World Trade Organization, WTO), gäller nivån på skyddet för industriella äganderätter och upphovsrätter samt genomförandet av dessa rätter i de stater som är parter i avtalet. När det gäller patenträtten innehåller TRIPS-avtalet bestämmelser om exempelvis det patenterbara området, de rättigheter som patentet medför, begränsningarna av ensamrätten och skyddets giltighetstid. Finland anslöt sig 1995 (FördrS 5/1995) till TRIPS-avtalet som antagits 1994.

Genom konventionen om patentsamarbete (Patent Cooperation Treaty, PCT) från 1970 inrättades ett internationellt system för ansökan om nationella patent, där man med en enda ansökan kan ansöka om patent i alla stater som anslutit sig till konventionen. I systemet görs det en internationell nyhetsgranskning av ansökan, och om patentsökanden så önskar en valfri patenterbarhetsprövning hos en internationell myndighet, varefter patentansökan överförs till den nationella fasen i de stater som är parter i konventionen och som patentsökanden har valt. Patent som har meddelats enligt förfarandet i det internationella ansökningssystemet är nationella patent. Finland anslöt sig till konventionen om patentsamarbete 1980 (FördrS 58/1980).

Fördraget om patenträtt (Patent Law Treaty, PLT) innehåller bestämmelser om formella förfaranden som gäller patentansökan och patent. Fördraget om patenträtt, som administreras av WIPO, antogs 2000 och syftet med fördraget är att harmonisera de formella regler som gäller nationella och regionala patentansökningar. Fördraget om patenträtt trädde i kraft internationellt 2005, och Finland anslöt sig till fördraget 2006 (FördrS 7/2006).

I Budapestöverenskommelsen om internationellt erkännande av deposition av mikroorganismer i samband med patentärenden (Budapestfördraget), som administreras av WIPO och antogs 1977, föreskrivs det om erkännande av en deposition av mikroorganismer som gjorts hos en internationell depositionsmyndighet i stater som är parter i fördraget. Det enhetliga internationella system för depositioner av mikroorganismer som inrättades genom Budapestfördraget gör det möjligt för en patentsökande som vill få patent i flera länder att i enlighet med Budapestfördraget deponera en odling av en mikroorganism endast en gång, i stället för att deponera odlingen separat i varje land där sökanden vill få patent. Finland anslöt sig till Budapestfördraget 1985 (FördrS 56/1985).

I Strasbourgöverenskommelsen om internationell patentklassificering från 1971 föreskrivs det om internationell patentklassificering (International Patent Classification, IPC) som används i ett patenteringsförfarande för att klassificera den teknik som framgår av patenthandlingarna. Finland anslöt sig 1975 (FördrS 49/1975) till Strasbourgöverenskommelsen, som administreras av WIPO.

2.2.2 Europeiska unionens lagstiftning

I EU har patenträtten fram till de senaste åren varit ett område som till stor del baserats på medlemsstaternas nationella lagstiftning, eftersom patenträtten endast har harmoniserats till vissa delar genom EU-lagstiftning. I EU har patenträtten först och främst harmoniserats när det gäller biotekniska uppfinningar genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/44/EG om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar (bioteknikdirektivet). Bioteknikdirektivet innehåller bestämmelser om bland annat skydd för biotekniska uppfinningar och skyddets innehåll, patenterbarhet, tvångslicensiering av patent och deposition av biologiskt material.

På patenträttsområdet har EU även antagit Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006 om tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem. Genom förordningen inrättades ett förfarande för utfärdande

av tvångslicenser för patent och tilläggsskydd för tillverkning och försäljning av läkemedelsprodukter avsedda för export till berättigade länder som behöver sådana produkter för att ta itu med folkhälsoproblem. Medlemsstaterna ska enligt förordningen utfärda tvångslicenser till varje person som ansöker om licens och uppfyller villkoren i förordningen.

Därtill har patenträtten harmoniserats i EU med hjälp av förordningar när det gäller tilläggsskydd för läkemedel och växtskyddsmedel. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggsskydd för läkemedel och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel föreskrivs det gemensamt om förutsättningarna för att meddela tilläggsskydd och om detta skydds innehåll och giltighetstid.

I april 2023 lade kommissionen fram tre patentinitiativ som innehåller sammanlagt sex förslag till förordning. De föreslagna förordningarna gäller standardessentiella patent (COM(2023) 232 final), tvångslicensiering för krishantering (COM(2023) 224 final) och översyn av lagstiftningen om tilläggsskydd (COM(2023) 221 final, COM(2023) 222 final, COM(2023) 223 final och COM(2023) 231 final). I det arbetsprogram som kommissionen offentliggjorde den 11 februari 2025 uppgav kommissionen att den hade för avsikt att dra tillbaka förslaget till förordning om standardessentiella patent, och kommissionen fattade ett slutligt beslut om detta i juli 2025. Den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) 2025/2645 som gäller tvångslicensiering för krishantering antogs den 16 december 2025. Behandlingen av initiativen om tilläggsskydd pågår fortfarande på EU-nivå.

2.3 Det europeiska patentsystemet

2.3.1 Den europeiska patentkonventionen och Europeiska patentverket

Finland, liksom de övriga EU-medlemsstaterna, är parter i konventionen om meddelande av europeiska patent, det vill säga den europeiska patentkonventionen (Convention on the Grant of European Patents, EPC). Genom den europeiska patentkonventionen, som antogs 1973, inrättades Europeiska patentverket (European Patent Organisation, EPO) och ett gemensamt förfarande för att ansöka om och beviljas patentskydd i de stater som är parter i konventionen. För närvarande hör 39 konventionsstater till den europeiska patentkonventionen, varav en del är stater utanför EU. Finland blev part i den europeiska patentkonventionen 1996 (FördrS 8/1996).

Genom den europeiska patentkonventionen inrättades ett system för europeiska patent, där den som ansöker om patent genom en ansökan som lämnas till Europeiska patentverket kan beviljas patentskydd för sin uppfinning i de stater som anslutit sig till konventionen. Patentmyndighet i systemet är Europeiska patentverket, som går igenom ansökan och meddelar ett europeiskt patent om förutsättningarna för patentering uppfylls. Därefter ska sökanden sätta patentet i kraft nationellt i de konventionsstater som sökanden valt och där sökanden vill få patentskydd. Det europeiska patentet är således inte ett enhetligt patent, utan flera nationella patent i valda konventionsstater.

Nationella patent som satts i kraft via systemet för europeiska patent administreras i regel på nationell nivå, och årsavgifterna för dem betalas separat till de nationella patentmyndigheterna. Intrång i ett europeiskt patent hanteras i enlighet med den nationella lagstiftningen, men invändningsförfarandet äger rum i Europeiska patentverket. Begränsnings- och upphävningsförfaranden kan äga rum i Europeiska patentverket eller en nationell myndighet.

2.3.2 Det enhetliga patentsystemet och den enhetliga patentdomstolen

Med stöd av artikel 142.1 i den europeiska patentkonventionen kan en grupp stater som anslutit sig till konventionen genom ett separat avtal bestämma att ett europeiskt patent meddelas så att det gemensamt gäller alla dessa stater. Baserat på detta har 25 EU-medlemsstater som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen inom ramen för ett fördjupat samarbete tillsammans kommit överens om en reform av det europeiska patentsystemet, som möjliggör ett enhetligt skydd för europeiska patent i de berörda staterna. Det föreskrivs om inrättandet av systemet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd (förordningen om ett enhetligt patentskydd) och i rådets förordning (EU) nr 1260/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd när det gäller tillämpliga översättningsarrangemang (förordningen om översättningsarrangemang för ett enhetligt patentskydd).

Utöver ett enhetligt patentsystem omfattar reformen av det europeiska patentsystemet inrättandet av en enhetlig patentdomstol, om vilken det föreskrivs i det internationella avtalet om en enhetlig patentdomstol mellan de 25 EU-medlemsstater som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen (Agreement on a Unified Patent Court, UPCA, EUT C 175, 20.6.2013). Den enhetliga patentdomstolen har behörighet att avgöra tvistemål som gäller traditionella europeiska patent och europeiska patent med enhetlig verkan. De nationella domstolarna har dock parallell behörighet att handlägga tvistemål som gäller traditionella europeiska patent under en övergångsperiod som pågår i sju år efter avtalets ikraftträdande och som får förlängas med högst sju år, och därtill får patenthavare under övergångsperioden välja att undanta ett traditionellt europeiskt patent från den enhetliga domstolens behörighet (opt out) under patentets hela giltighetstid.³ Domstolen är gemensam för de avtalsslutande medlemsstaterna, vilket innebär att dess beslut kan genomföras i alla de avtalsslutande medlemsstaterna.

Europeiska patent med enhetlig verkan är av enhetlig karaktär och har enhetlig rättsverkan i alla de EU-medlemsstater som deltar i det fördjupade samarbetet och som har ratificerat avtalet om en enhetlig patentdomstol den dag då den enhetliga verkan registreras.

Reformen av det europeiska patentsystemet trädde i kraft den 1 juni 2023 och i reformen deltar 18 EU-medlemsstater, nämligen Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Slovenien, Sverige, Tyskland och Österrike. Fler EU-länder förväntas ansluta sig senare. Europeiska patentverket EPO meddelar såväl traditionella europeiska patent som europeiska patent med enhetlig verkan ("enhetliga patent").

2.4 Nationell lagstiftning och praxis

2.4.1 Patentlagen

Bestämmelser om patent finns i patentlagen (550/1967) och patentförordningen (699/1980). I patentlagen föreskrivs det bland annat om innehållet i och begränsningarna av den ensamrätt

³ Se närmare RP 45/2015 rd om godkännande av avtalet om en enhetlig patentdomstol och med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av avtalet samt om ändring av vissa andra lagar.

som ett patent ger, förutsättningarna för en uppfinnings patenterbarhet samt ansökningsförfarandet och livscykeln för nationella patent. Patentförordningen innehåller närmare bestämmelser om tillämpningen av patentlagen och förfarandet vid patentmyndigheten. I Finland är Patent- och registerstyrelsen patentmyndighet, och det föreskrivs om dess uppgifter i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013).

Tvistemål, ansökningsärenden och besvärärenden som gäller patent handläggs av marknadsdomstolen medan brottmål handläggs av Helsingfors tingsrätt. Därtill har den enhetliga patentdomstolen exklusiv behörighet att handlägga tvistemål som gäller europeiska patent med enhetlig verkan som är i kraft i Finland och efter övergångsperioden även traditionella europeiska patent.

Allmänna bestämmelser

Kap. 1 i patentlagen innehåller allmänna bestämmelser om patenträtten, såsom förutsättningarna för patenterbarhet och innehållet i ensamrätten. Den viktigaste materiella bestämmelsen i patentlagen är 1 § 1 mom., som innehåller grundläggande bestämmelser om objektet för patenträtten, det vill säga den uppfinning som kan skyddas med patentet, och om subjektet, det vill säga den som kan beviljas patent. I paragrafen nämns även principen om ensamrätt (förbuds rätt). En person som har gjort en uppfinning kallas i allmänspråk för uppfinnare. I patentlagen föreskrivs det inte uttryckligen att uppfinnaren av en patenterbar uppfinning endast kan vara en fysisk person, men uttrycket ”den” i 1 § 1 mom. och exempelvis kravet i 7 a § 1 mom. 6 punkten på att uppfinnarens namn och adress ska antecknas i diariet över patentansökningar, tyder på att en uppfinnare ska vara en fysisk person. Detta har även varit ståndpunkten i juridisk litteratur.⁴ En patentsökande, och efter det att patent meddelats en patenthavare, kan dock även vara en juridisk person.

Meddelande av patent förutsätter att den uppfinning som ansökan gäller är ny, innovativ och kan tillgodogöras industriellt. I patentlagen definieras inte en uppfinning, men i rättspraxis är den etablerade definitionen av en uppfinning en lösning på ett visst tekniskt problem. Lagen innehåller dessutom flera undantag som anger vad som inte kan patenteras som en uppfinning (1 § 2–5 mom., 1 a § och 1 b § i patentlagen). I 2 § 1 mom. i patentlagen föreskrivs det om kraven på att en uppfinning ska vara ny och innovativ. En uppfinning ska vara ny i förhållande till vad som blivit känt före ansökan om patent. Kravet på att uppfinningen ska vara ny är i princip absolut, vilket innebär att uppfinningen inte får ha offentliggjorts före ingivningsdagen för patentansökan. Detta gäller även situationer där sökanden själv har offentliggjort sin uppfinning. Ett patent ska förklaras ogiltigt om det kan påvisas att uppfinningen har blivit känd någonstans i världen innan den patentansökan som gäller uppfinningen lämnades till patentmyndigheten. För att en uppfinning ska vara patenterbar ska den även väsentligen skilja sig från vad som har blivit känt före ingivningsdagen för patentansökan, den får med andra ord inte vara uppenbar för en yrkesman i branschen (kravet på uppfinningshöjd).

Ett patent är en ensamrätt att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt, som en uppfinnare beviljas för viss tid. Detta innebär att patenthavaren har rätt att förbjuda andra att yrkesmässigt utnyttja den uppfinning som patentet skyddar (förbuds rätt). I 3 § i patentlagen föreskrivs det om innehållet i den ensamrätt som patentet ger. Kärnan i ensamrätten definieras i negativ form, genom att allt slags yrkesmässigt utnyttjande av uppfinningen förbjuds för andra än

⁴ Hietanen Ari: Tekoöly keksijänä, Lakimies 6/2022, s. 884; Oesch – Pihlajamaa – Sunila: Patenttioikeus (2014), s. 53.

patenthavaren. Den förbuds rätt som ingår i 3 § i den nuvarande patentlagen definieras på ett icke uttömmande sätt med hjälp av exempel.

Ansökan om patent

Det finns flera alternativ för en patentsökande som vill skydda en uppfinning i Finland. Patentlagens 2 kap. innehåller bestämmelser om behandlingen av en nationell patentansökan. En nationell ansökan om patent görs skriftligen hos patentmyndigheten, det vill säga Patent- och registerstyrelsen, som för diarium över inkomna patentansökningar (7 § i patentlagen). Patentmyndigheten utför en nyhetsgranskning och en patenterbarhetsprövning. Ansökan offentliggörs 18 månader från ansökningsdagen eller prioritetsdagen. Om villkoren för patenterbarhet uppfylls meddelar patentmyndigheten ett patent, antecknar patentet i patentregistret och upprättar en patentskrift.

I patentlagen föreskrivs det dessutom om behandlingen av internationella patentansökningar vid Patent- och registerstyrelsen samt om rättsverkan av en internationell ansökan som berör Finland (3 kap.). I kapitlet om ett europeiskt patent föreskrivs det om rättsverkan i Finland av en ansökan om europeiskt patent samt om nationellt validering av ett europeiskt patent (9 b kap.). Det föreskrivs även om ett europeiskt patent med enhetlig verkan i ett separat kapitel (9 c kap.).

Invändningsförfarandet

Var och en kan göra en invändning mot meddelat patent med stöd av 24 § i patentlagen. Invändningen ska göras till Patent- och registerstyrelsen inom nio månader från den dag då patentet meddelades, det vill säga från den dag då bifallet till patentansökan har kungjorts. Invändningen ska göras skriftligen och ska motiveras. Den som har gjort invändningen ska även betala en avgift.

En invändning med motiveringar ska lämnas in på svenska eller finska (patentbestämmelse 52 §). När en beskrivning av en uppfinning har avfattats på engelska ska patenthavaren på begäran som framförts under invändningstiden till patentmyndigheten, inom den tid som patentmyndigheten sätter ut, ge in en översättning av beskrivningen till samma språk som kraven har getts in på. Om patenthavaren inte ger in en översättning inom utsatt tid kan patentmyndigheten med stöd av 24 § 3 mom. i patentlagen vid vite ålägga patenthavaren att ge in en översättning eller låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad. De handlingar som har översatts till finska eller svenska är grund för den fortsatta behandlingen.

Överlåtelse av patent, licens och tvångslicens

Patent kan användas i affärsverksamhet på många olika sätt. Patenthavaren kan först och främst ge någon annan rätt att utnyttja patentet, det vill säga en licens för den patenterade uppfinningen, varvid äganderätten till patentet förblir hos innehavaren men det företag eller den person som fått licensen får utnyttja den patenterade uppfinningen yrkesmässigt. Licensieringen utgör i praktiken kärnan i det kommersiella utnyttjandet av en patenterad uppfinning. Patenthavaren kan även överlåta patentet i dess helhet till en annan part, varvid alla rättigheter i samband med patentet överförs till den nya ägaren, eller så kan patenthavaren pantsätta patentet.

Bestämmelser om överlåtelse av patent och patentlicenser finns i 6 kap. i patentlagen. I 43 § i patentlagen anges det att om patenthavaren har gett någon annan rätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen (licens), får denne överlåta sin rätt vidare endast om det ingås ett avtal om det. Bestämmelser om registrering av licens och dess effekter finns i 44 §, som även innehåller

motsvarande bestämmelser om överlåtelse och pantsättning av patent. Frågor som gäller överlåtelse och licensiering av patent ska dock i huvudsak avtalas mellan parterna.

Patentlagens 6 kap. innehåller även bestämmelser om så kallad tvångslicens, det vill säga av en domstol meddelat tillstånd för någon annan än uppfinnaren eller den som patentet lagligen överförs till att utnyttja den uppfinning som skyddas av patentet (45–50 §). Syftet med systemet med tvångslicens är att trygga vissa viktiga samhällsintressen. Bestämmelserna om tvångslicens i patentlagen har i praktiken nästan inte tillämpats alls.

Begränsning av patent hos patentmyndigheten

Patentlagens bestämmelser om begränsning och upphävande av patent (53–55 § i patentlagen) trädde i kraft 2006 (lag 896/2005). Bakgrunden till bestämmelserna är den europeiska patentkonventionen, till vilken artiklarna 105a–105c om begränsning och upphävande av ett europeiskt patent fogades 2000. Begränsning av patent innebär att en patenthavare kan begära att patentskyddet begränsas genom att patentkraven ändras. Upphävande av patent innebär i sin tur att patenthavaren avstår från patentet i dess helhet, varefter det inte längre är möjligt att sätta patentet i kraft på nytt.

I 53 a–53 f § i patentlagen föreskrivs det om begränsning av patent hos patentmyndigheten. En patenthavare kan begära att ett nationellt patent eller ett europeiskt patent som satts i kraft i Finland begränsas i Finland genom att patenthavaren lämnar in de ändrade patentkraven till Patent- och registerstyrelsen. Dessutom kan en patenthavare ansöka om begränsning av ett europeiskt patent hos Europeiska patentverket, varvid förfarandet får effekt i alla konventionsstater. Målet är att det förfarande som gäller begränsning av ett patent hos Finlands patentmyndighet ska vara så enhetligt som möjligt med förfarandet hos Europeiska patentverket (se RP 92/2005 rd, s. 12–14).

Begränsning av ett patent kan begäras när som helst efter det att patentet har meddelats, även när patentets giltighetstid har löpt ut. Begränsningen av ett patent är till sin rättsverkan retroaktiv. Patentet anses vara i kraft i begränsad form från och med patentansökans ingivningsdag. Antalet begäranden om begränsning har inte begränsats, vilket innebär att ett patent som begränsats hos patentmyndigheten eller Europeiska patentverket kan begränsas på nytt. Det kan finnas behov av att begränsa ett patent hos patentmyndigheten till exempel när en patenthavare upptäcker att det meddelade patentet delvis utgör ett hinder för patenterbarhet. Förfarandet har motiverats med att det är ett snabbare och billigare alternativ för patenthavaren än att försvara sig mot en talan om ogiltigförklarande i domstol (se RP 92/2005 rd, s. 13). Patentmyndigheten tar dock inte upp en begäran om begränsning för prövning, om behandlingen av en invändning pågår hos patentmyndigheten eller Europeiska patentverket eller om en talan om ogiltigförklarande enligt 52 § har väckts vid en domstol.

Ogiltigförklaring och begränsning av patent vid domstol

Utöver genom ett invändningsförfarande som sker på administrativ väg kan ett patentskydd göras verkningslöst utifrån en särskild talan om ogiltigförklarande. På talan därom ska domstolen förklara ett patent ogiltigt om 1) det avser en uppfinning som inte fyller villkoren i 1, 1 a, 1 b och 2 § i patentlagen, det vill säga att uppfinningen inte är en ”patenträttslig uppfinning”, uppfinningen inte är ny eller innovativ eller uppfinningens kommersiella utnyttjande strider mot allmän ordning eller god sed, 2) det avser en uppfinning som inte är så tydligt angiven att en fackman med ledning av det kan utöva den, 3) det omfattar något som inte

framgick av ansökan när den gjordes, eller om 4) patentskyddet har utvidgats efter att det meddelande som avses i 19 § 1 mom. har lämnats (52 § 1 mom. i patentlagen). Ogiltighetsgrunderna har harmoniserats genom den europeiska patentkonventionen (artikel 138).

Patentlagen innehåller inte några uttryckliga bestämmelser om partiell ogiltigförklaring av patent, men högsta domstolen konstaterade i sitt förhandsavgörande HD 1984-II-117 att ett patent som delvis hade meddelats i strid med 2 § i patentlagen kunde förklaras partiellt ogiltigt, när den nödvändiga begränsningen kunde göras så att patentet inte ändrades så att det gällde någon annan uppfinning eller utvidgades ens delvis och den återstående delen uppfyllde tillräckliga förutsättningar för uppfinningshöjd. För tydlighetens skull omformulerades patentkravet.

En talan om ogiltigförklarande får föras av var och en som lider förfång av ett patent och i vissa fall även av en myndighet. I praktiken framställer svaranden i en talan om intrång så gott som utan undantag ett yrkande på ogiltigförklaring, men ett yrkande kan även framställas av en konkurrent som verkar inom samma industrisektor som patenthavaren.⁵ Verkningarna av ogiltigförklaringen är desamma som i det fall patent aldrig skulle ha meddelats.

Patentlagen innehåller även en bestämmelse om patenthavarens rätt att begära att en domstol begränsar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande (52 § 2 mom. i patentlagen). Bestämmelsen fogades till patentlagen samtidigt som bestämmelserna om förfarandet för begränsning av patent hos en myndighet och den grundar sig på artikel 138.3 i den europeiska patentkonventionen, enligt vilken patenthavaren har rätt att genom att ändra patentkraven begränsa ett patent i behörig domstol eller myndighet. Enligt motiveringen i regeringens proposition hade det i praktiken varit möjligt att begränsa patent vid domstolsbehandling även tidigare, med detta hade i finsk rättspraxis ansetts som ett exceptionellt förfarande (RP 92/2005, s. 38). Syftet med ändringen är att ge patenthavaren rätt att försvara sig mot en talan om ogiltigförklarande genom att ändra patentkraven. Verkan av begränsningen är retroaktiv, på samma sätt som vid ett begränsningsförfarande hos patentmyndigheten (se artikel 68 i den europeiska patentkonventionen).

En begränsning av patent vid domstolen förutsätter att motsvarande villkor som vid förfarandet för begränsning av patent hos patentmyndigheten uppfylls (53 b § i patentlagen). En begäran om begränsning av patent vid domstolen ska göras innan det egentliga ärende som gäller ogiltigförklarande överförs till huvudförhandling. Domstolen tar då på förhand ställning till förhandsfrågan om begränsning och fortsätter först därefter att behandla det ärende som gäller ogiltigförklarande av patentet (52 § 2 mom. i patentlagen). Detta har ansetts ändamålsenligt med tanke på begäran om begränsning, eftersom det först efter en eventuell begränsning blir klart hurdan patent talan om ogiltigförklarande gäller och om den som väcker talan fortfarande vill ansöka om att ett på detta sätt begränsat patent ska förklaras för ogiltigt. Enligt motiveringen i regeringspropositionen måste det eftersträvas att begäran om begränsning kan göras endast en gång under tiden för behandling av en talan som gäller ogiltigförklarande, om inte den som väcker talan efter begäran om begränsning lägger fram nya hindergrunder på vilka begränsningen grundar sig. (se RP 92/2005, s. 38)

Språkkrav

⁵ Oesch – Pihlajamaa – Sunila 2014, s. 257 och 261.

Enligt 8 § 4 mom. i patentlagen ska beskrivningen av uppfinningen, sammandraget och patentkraven i en nationell patentansökan avfattas på finska, svenska eller engelska (eller på flera av dessa språk). Om patentkraven och sammandraget har avfattats endast på det ena nationalspråket, ska patentmyndigheten sörja för översättningen av patentkraven och sammandraget till det andra av dessa språk innan ansökan enligt 22 § blir offentlig. Sökanden ska betala en fastställd översättningsavgift. Även om det enligt paragrafen är patentmyndigheten som ska sörja för översättningen, ger i praktiken patentsökandena oftast själva in översättningar. Om en patentsökande inte ger in översättningar är patentmyndigheten i sista hand skyldig att sörja för översättningen, varvid sökanden betalar en fastställd översättningsavgift. Paragrafen innehåller motsvarande bestämmelser i fråga om ansökningar på engelska. Om patentkraven och sammandraget har avfattats endast på engelska, ska sökanden ge in en översättning till finska eller svenska av patentkraven och sammandraget innan ansökan blir offentlig enligt 22 §. Patentmyndigheten ska då vid behov sörja för översättningen av dem till det andra av dessa språk.

I 70 h § i patentlagen finns det bestämmelser om språkraven i fråga om ansökan om ett traditionellt europeiskt patent. Ett europeiskt patent har ingen rättsverkan i Finland, om inte patenthavaren inom utsatt tid har gett in en översättning till patentmyndigheten och betalat en avgift för publicering av översättningen. En översättning till finska av patentkraven ska ges in. Om ett patent har meddelats på tyska eller franska ska en översättning till finska eller engelska ges in av patentbeskrivningen med eventuella ritningar. Om patenthavarens eget språk är svenska får ovannämnda översättningar vara på svenska. Patentlagens 70 h § baseras på artikel 65 i den europeiska patentkonventionen, med stöd av vilken en konventionsstat kan kräva att de handlingar som ligger till grund för meddelandet av ett patent ska ha översatts till det officiella språket i konventionsstaten och att avgiften för publicering av översättningen ska ha betalats för att rättsverkan av ett europeiskt patent som har meddelats av Europeiska patentverket ska träda i kraft.

I förordningen om översättningsarrangemang för ett enhetligt patentskydd föreskrivs det om översättningsarrangemangen när det gäller europeiska patent med enhetlig verkan. När ett europeiskt patent har offentliggjorts i enlighet med bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen kräver registreringen av ett enhetligt skydd inte några ytterligare översättningar. Utgångspunkten är att systemet baseras på handläggningsspråken vid Europeiska patentverket och på maskinöversättningar. De officiella språken vid Europeiska patentverket är engelska, tyska och franska. Ett europeiskt patent offentliggörs på handläggningsspråket och patentkraven översätts till patentverkets två övriga officiella språk. Om enhetlig verkan registreras för ett europeiskt patent bestäms patentets skyddsområde på grundval av det språk som patentet meddelats på i alla medlemsstater som hör till det enhetliga patentsystemet. Därtill används även maskinöversättningar, som syftar till att sprida patentinformationen på unionens alla officiella språk.

I 24 § i patentlagen föreskrivs det om de språkrav som ska tillämpas vid ett invändningsförfarande som gäller ett nationellt patent. Enligt 24 § 3 mom. är handlingar som har översatts till finska eller svenska grund för den fortsatta behandlingen.

2.4.2 Handläggning i marknadsdomstolen av besvärärenden som gäller patent

Ändring får sökas i patent- och registerstyrelsens beslut om patent genom besvär hos marknadsdomstolen. Det är oftast fråga om ett beslut genom vilket sökandens ansökan om patenträtt har avslagits eller ett invändningsärende som gäller meddelande av patent har avgjorts. Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfäendet av beslutet.

På handläggningen av besvärssärenden som gäller patent tillämpar marknadsdomstolen i princip lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) innehåller dessutom specialbestämmelser om handläggning i marknadsdomstolen av besvärssärenden som gäller industriella rättigheter (4 kap. 2–16 §). Specialbestämmelserna har bland annat motiverats med att besvärssärenden som gäller industriella rättigheter är av särskild natur och avviker från sedvanliga förvaltningsprocessärenden, eftersom det enskilda intresset accentueras i dessa ärenden. I besvärssärenden som gäller industriella rättigheter finns det dessutom ofta ett tydligt tvåpartsförhållande (se RP 124/2012 rd, s. 57).

Enligt 4 kap. 2 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen handläggs och avgörs ett besvärssärende som gäller ett beslut av en registermyndighet i marknadsdomstolen på grundval av besvären, det överklagade beslutet och övrigt skriftligt rättegångsmaterial. I 4 kap. 13 § i samma lag föreskrivs det om marknadsdomstolens möjlighet att fastställa en tidsfrist för framläggande av rättegångsmaterial. Genom bestämmelsen vill man enligt motiveringen till bestämmelsen poängtera hur viktig förberedelsen och domstolens processledning är. Enligt 4 kap. 13 § 1 mom. i lagen om rättegång i marknadsdomstolen får marknadsdomstolen, för att förhindra dröjsmål eller av någon annan grundad anledning, uppmana en part att inom en tid som domstolen bestämmer framställa sina yrkanden och grunderna för dem, uppge alla de bevis som parten tänker lägga fram och vad som ska styrkas med varje enskilt bevis samt lägga fram alla de skriftliga bevis som parten åberopar.

2.5 Bedömning av nuläget

Den nuvarande patentlagen trädde i kraft 1968 och har ändrats flera gånger genom delreformer. Patentlagen omarbetades senast genom lag 23/2016, genom vilken riksdagen godkände avtalet om en enhetlig patentdomstol och Finland anslöt sig till det nya europeiska patentsystemet. Det har emellertid inte gjorts någon heltäckande översyn av patentlagen sedan den trädde i kraft i slutet av 1960-talet. De många delreformerna har bidragit till att lagen är otydlig till sin struktur och något svårtillgänglig.

Patentlagen bedöms allmänt taget vara föråldrad. Det är till vissa delar svårt att utreda det rådande rättsläget, och en del av bestämmelserna tillämpas inte längre alls i praktiken. Patentlagen stämmer inte heller längre till alla delar överens med de allmänna förvaltningslagarna, och patentförordningen innehåller bestämmelser som borde vara på lagnivå. Trots det stora behovet av en omarbetning anses den nuvarande patentlagen fungera relativt väl. Merparten av bestämmelserna är till sitt sakinhåll fortfarande aktuella, även om ordalydelsen och de språkliga uttrycken behöver förnyas.

Användning av patentsystemet i Finland

År 2024 lämnades 1 829 nationella patentansökningar in till Patent- och registerstyrelsen. Av dessa lämnades 1 770 in av finländska sökande. Antalet nationella patentansökningar har under det senaste årtiondet årligen varierat mellan cirka 1 350 och 1 850 ansökningar, men 2012 gjordes nästan exakt lika många nationella patentansökningar som 2024, det vill säga 1 827, varav 1 704 gjordes av finländska sökande. Baserat på antalet ansökningar är det nationella patentet en viktig skyddsform, framför allt för finländska företag med lokal verksamhet. Dessutom används den nationella patentansökan ofta som stamansökan vid ett patenteringsförfarande.

År 2023 lämnade finländska företag in 2 336 europeiska patentansökningar till Europeiska patentverket, vilket är det fjärde största antalet i förhållande till folkmängden efter Schweiz, Sverige och Danmark. Sammanlagt lämnades 199 275 ansökningar in till Europeiska

patentverket 2023. Flest antal ansökningar lämnades in av amerikanska, tyska och japanska företag.

Patent- och registerstyrelsen meddelar årligen cirka 600 nationella patent, och i slutet av 2024 var 6 304 patent som hade meddelats av Patent- och registerstyrelsen i kraft i Finland. Europeiska patentverket meddelar för sin del cirka 105 000 europeiska patent per år. Av de patent som meddelas av Europeiska patentverket sätts i nuläget cirka 3 procent i kraft i Finland, och i slutet av 2024 var 45 137 traditionella europeiska patent och därtill cirka 45 000 enhetliga patent i kraft i Finland.⁶ Ikraftträdandet av systemet med enhetliga patent sommaren 2023 har väsentligt påverkat antalet traditionella europeiska patent som sätts i kraft i Finland.

Domstolsbehandlingen av tvistemål, ansökningsärenden och besvärärenden som gäller industriella rättigheter koncentrerades till marknadsdomstolen 2013. I förvaltningsprocessuella ärenden är marknadsdomstolen förvaltningsdomstol och fullföljdsdomstol och i civilprocessuella ärenden civildomstol i första instans. Det allmänna syftet med reformen var att förbättra kvaliteten på domstolsbehandlingen, påskynda handläggningen och möjliggöra ansökan om rättsskydd enligt den så kallade principen om en enda kontaktpunkt. Enligt en utredning som utarbetades som bakgrund till den nationella IPR-strategin ansågs marknadsdomstolens särskilda sakkunskap i IPR-frågor vara god och de avgöranden som getts av god kvalitet. Handläggningstiderna vid marknadsdomstolen har emellertid inte förkortats, och till denna del anses målen för centraliseringen inte ha uppnåtts.⁷ Framför allt har de genomsnittliga handläggningstiderna för patentärenden ansetts vara för långa. Samtidigt har antalet ärenden som inleds vid marknadsdomstolen minskat.⁸

År 2024 var den genomsnittliga handläggningstiden för besvärärenden som gällde patent vid marknadsdomstolen 24,2 månader och för tvistemål som gällde patent 19,4 månader. År 2024 inkom sammanlagt 16 besvärärenden som gällde patent till marknadsdomstolen medan 20 sådana ärenden avgjordes. I början av 2024 hade 21 besvärärenden som gällde patent inletts vid domstolen, medan antalet var 17 i slutet av året. Fyra tvistemål som gällde patent lämnades in medan 18 avgjordes. I början av 2024 hade 42 tvistemål som gällde patent inletts vid domstolen, medan antalet var 28 i slutet av året.⁹ Många faktorer påverkar längden på handläggningen av ett tvistemål som gäller patent, bland annat det faktum att svaranden i samband med ett ärende som gäller intrång i ett patent ofta väcker talan om ogiltigförklaring, och det tar tid att handlägga en sådan talan. Rättegångskostnaderna blir ofta stora i tvistemål som gäller patent på grund av den tid som används för handläggningen, parternas egna (tekniska och juridiska) experter och bevisföring som ofta är svår.¹⁰

Baserat på den bakgrundsutredning som gjordes inför den nationella IPR-strategin är immateriell egendom, såsom patent, en viktig framgångsfaktor särskilt för små och medelstora

⁶ I slutet av 2014 var 8 606 patent som hade meddelats av Patent- och registerstyrelsen i kraft i Finland. Europeiska patentverket meddelade cirka 64 500 patent om året. Av de patent som Europeiska patentverket meddelat sattes cirka 8 procent i kraft i Finland, och i slutet av 2014 var 39 584 europeiska patent i kraft i Finland (se RP 45/2015 rd).

⁷ Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 13.

⁸ Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 121.

⁹ https://markkinaoikeus.fi/material/sites/markkinaoikeus/tilastot/oxjx4zrl9/Tyotilasto_vuodelta_2024.pdf

¹⁰ Oesch – Pihlajamaa – Sunila 2014, s. 292.

företag som strävar efter tillväxt och verkar inom så kallade IPR-intensiva sektorer. En betydande del av de små och medelstora företagen har dock inte aktivt börjat utnyttja sin immateriella egendom. Enligt utredningen är företagens bristande kunskaper om hur immateriell egendom skyddas och utnyttjas en av de viktigaste faktorer som har försämrat företagens möjligheter eller vilja att skydda och utnyttja sin immateriella egendom.¹¹ Vid en granskning av olika referensgrupper upplever till exempel så många som 60 procent av de kraftigt tillväxtinriktade företagen vissa eller betydande kunskapsbrister vad gäller patent och nyttighetsmodeller.¹² Företag i industrisektorn är enligt bakgrundsutredningen de som är mest aktiva när det gäller att skydda immateriell egendom, vilket framför allt märks genom utnyttjandet av patent.¹³

I utredningen betonas det att gruppen små och medelstora företag inte är homogen när det gäller att utnyttja immateriella rättigheter. Små innovativa företag kan vara mycket progressiva när det gäller att förvalta IP-rättigheter, om detta är av central betydelse för värdet av deras affärsverksamhet. En del av de experter som intervjuades för utredningen ansåg att patenteringsprocessen gynnar de företag som har kunskaper och resurser att utnyttja patentsystemet. Inom flera sektorer är det mycket dyrt att patentera uppfinningar och försvara patent, vilket leder till att endast de största företagen har råd med stora patentportföljer. Patenteringskostnaderna kan medföra begränsningar för i synnerhet små och medelstora företag.¹⁴

Patenteringskostnaderna varierar vanligen i Finland mellan 3 000 och 10 000 euro. Det är dock svårt att göra en allmängiltig kostnadsbedömning av patenteringsprocessen, eftersom kostnaderna varierar avsevärt från fall till fall och i de mest komplicerade fallen klart kan överstiga ovannämnda prisspann. Upprättandet av patentansökan utgör oftast den dyraste fasen i patenteringsprocessen, och priset för upprättandet påverkas bland annat av vilket tekniskt område uppfinningen gäller och vilken omfattning på skyddet som önskas. Förutom för upprättandet av ansökan uppstår kostnader även för handläggningen av ansökan och för upprätthållandet av patentet. Varje fas i patenteringsprocessen har sina egna särdrag, som påverkar de totala kostnaderna för patenteringen. Merparten av sökandena använder patentbyråers och advokatbyråers tjänster i patenteringsprocessen. Till patenteringskostnaderna räknas även myndighetsavgifter, såsom Patent- och registerstyrelsens avgift för handläggning av ansökan, och årsavgifterna för upprätthållande av patentet, som stiger i takt med patentets giltighetstid. Hanteringen av patenteringskostnaderna förutsätter ett strategiskt angreppssätt av företagen, där den förväntade avkastningen från den uppfinning som är föremål för patenteringen vägs mot patenteringskostnaderna.

Uppfinnares roll inom patenträtten

Den snabba utvecklingen av teknik som baseras på artificiell intelligens och dess utbredning inom olika delar av samhället har medfört nya utmaningar för de immateriella rättigheterna, inklusive patenträtten. På patenträttens område har en diskussion förts om bland annat huruvida artificiell intelligens kan vara uppfinnare av en patenterbar uppfinning. Patentmyndigheterna i flera länder har under de senaste åren tagit ställning i frågan i det så kallade DABUS-fallet, där britten *Stephen Thaler* ansökte om patent i flera stater och uppgav sitt program för artificiell

¹¹ Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 10, 22 och 23.

¹² Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 41.

¹³ Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 30.

¹⁴ Bakgrundsutredningen för IPR-strategin, s. 54.

intelligens DABUS som uppfinnare av uppfinningarna. Patentansökningarna avsågs av flera patentmyndigheter, bland annat Europeiska patentverket (EPO), patentverket i Storbritannien (UP IPO) och patentverket i USA (USPTO) huvudsakligen för att den lokala patentlagen tolkades så att uppfinnaren måste vara en fysisk person.¹⁵

Europeiska patentverket kom i sitt avgörande i fallet DABUS entydigt fram till att artificiell intelligens inte kan vara uppfinnare av en patenterbar uppfinning. Europeiska patentverket motiverade sitt avgörande bland annat med att det av formuleringen i regel 19 i genomförandebestämmelserna för den europeiska patentkonventionen framgår att uppfinnaren måste vara en fysisk person. Förarbetena till den europeiska patentkonventionen stöder denna tolkning. Det faktum att uppfinnaren endast kan vara en fysisk person ansågs vara en internationellt godkänd standard.¹⁶ Patentsökanden sökte ändring i avgörandet hos överklagandenämnden vid Europeiska patentverket, som avsåg ansökan och bekräftade patentverkets tolkning att uppfinnaren av en sådan patenterbar uppfinning som avses i den europeiska patentkonventionen endast kan vara en fysisk person.¹⁷

Utgångspunkten för patenträtten är med andra ord fortfarande att uppfinnaren är en fysisk person.

Kommersiellt utnyttjande av en patenterad uppfinning

Ett patent är näringsidkarens egendom, som kan utnyttjas kommersiellt till exempel genom överlåtelse, pantsättning eller licensiering (se kapitel 2.3.1). I juridisk litteratur har man fäst uppmärksamhet vid att det finns mycket få bestämmelser om licensiering av patent i patentlagen, även om patentlicenser är av stor betydelse för företagets affärsverksamhet.¹⁸ Det föreskrivs om licensiering endast i 43 § i patentlagen, enligt vilken en licens får överlåtas vidare endast om det ingåtts ett avtal om det. I övrigt tillämpas bestämmelserna och principerna i den allmänna avtalsrätten, konkurrensrätten, insolvensrätten och immaterialrätten på tolkningen av avtal om patentlicenser. Principerna för licensiering av patent har till stor del utvecklats inom avtalspraxisen, och det finns även branschspecifika etablerade standarder. Den sparsamma regleringen har i regeringspropositionen om den nuvarande patentlagen framför allt motiverats med att de omständigheter som ligger till grund för sådana rättshandlingar varierar i hög grad från fall till fall, varför man har ansett att det inte finns förutsättningar för att i patentlagen inkludera allmänna bestämmelser om överlåtelse av patent eller licens, utan detta omfattas av bestämmelserna i den allmänna avtalsrätten (RP 1966/101, s. 20).

Vid beredningen av propositionen undersökte man om patentlagen bör innehålla mer omfattande bestämmelser om licensiering av patent. De berörda aktörerna ansåg emellertid att så stor avtalsfrihet som möjligt när det gäller licensiering av patent är viktigt, bland annat eftersom licensavtal i praktiken kan vara så olika och komplicerade att ytterligare reglering till och med kan vara en nackdel.¹⁹

¹⁵ Hietanen 2022, s. 881.

¹⁶ Förenade målen J 8/20 och J 9/20; Hietanen 2022, s. 882.

¹⁷ www.epo.org/law-practice/case-law-appeals/communications/2021/20211221.html

¹⁸ Oesch Rainer: Lisenssopimusouikeuden perusteet (2024), s. 75–56; Oesch – Pihlajamaa – Sunila 2014, s. 175.

¹⁹ Protokoll från det åttonde sammanträdet inom arbetsgruppen för patentlagen.

Partiell ogiltigförklaring och begränsning av patent vid domstol

Twistemål och ansökningsärenden som gäller patent handläggs i marknadsdomstolen i princip utifrån vad rättegångsbalken föreskriver om behandling av tvistemål och ansökningsärenden vid tingsrätten, och därtill ingår ett antal specialbestämmelser i lagen om rättegång i marknadsdomstolen. I fråga om tvistemål som gäller patent innehåller patentlagen, i enlighet med vad som anges i avsnitt 2.3.1, bestämmelser om ogiltigförklaring av ett patent (52 § 1 mom.) och om patenthavarens möjlighet att begära att en domstol begränsar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande (52 § 2 mom.). I den nuvarande patentlagen finns det ingen uttrycklig bestämmelse om partiell ogiltigförklaring av patent, utan förfarandet för partiell ogiltigförklaring av patent grundar sig på högsta domstolens förhandsavgörande HD 1984-II-117 och på de allmänna civilprocessuella bestämmelserna (se avsnitt 2.3.1).

Den bestämmelse som fogades till patentlagen 2005 och som handlar om patenthavarens möjlighet att begära att en domstol begränsar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande (52 § 2 mom.) har i praktiken medfört tolkningsproblem. Det har i synnerhet varit oklart om bestämmelsen om begränsningsförfarandet har upphävt möjligheten att partiellt ogiltigförklara ett patent. Detta framgår av marknadsdomstolens avgörande MAO:131/19, där svaranden i en talan om ogiltigförklarande framställde ett sekundärt yrkande om partiell ogiltigförklaring av patent. Käranden ansåg att yrkandet stred mot patentlagen med motiveringen att patentlagen endast tar upp patenthavarens möjlighet att begränsa ett patent i samband med behandlingen av en talan som gäller ogiltigförklarande av patentet. Marknadsdomstolen kom i sitt avgörande fram till att det fortfarande är möjligt att partiellt ogiltigförklara ett patent med stöd av 52 § 1 mom. i patentlagen enligt de villkor som anges i högsta domstolens förhandsavgörande HD 1984-II-117, även om fallet är från tiden innan bestämmelserna om begränsning av patent (inklusive 52 § 2 mom.) trädde i kraft. Högsta domstolen beviljade besvärstillstånd (VL:2020-76) i ärendet. Besvärstillståndet handlade om huruvida marknadsdomstolen hade kunnat partiellt ogiltigförklara ett patent. Det blev emellertid inaktuellt att behandla ärendet eftersom parterna i tvistemålet om patentet nådde en överenskommelse.

I juridisk litteratur har ståndpunkten varit att ett patent fortfarande kan ogiltigförklaras helt eller delvis och att talan förkastas om ogiltighetsgrunderna konstateras vara otillräckliga. Till exempel har Oesch, Pihlajamaa och Sunila behandlat begränsningsförfarandet enligt 52 § 2 mom. i patentlagen och partiell ogiltigförklaring av ett patent som grundar sig på högsta domstolens förhandsavgörande HD 1984-II-117 som två separata förfaranden.²⁰ Formuleringen i regeringspropositionens motivering till 52 § 2 mom. i patentlagen och hänvisningarna till tidigare rättspraxis förefaller emellertid att likställa en begränsning av patent med partiell ogiltigförklaring av patent, vilket har lett till oklarhet i fråga om tolkningen.²¹

Patentlagens 52 § 2 mom. fogades till patentlagen samtidigt med bestämmelserna om förfarandet för begränsning av patent hos en myndighet och momentet grundar sig på artikel 138.3 i den europeiska patentkonventionen, enligt vilken patenthavaren har rätt att genom att ändra patentkraven begränsa patentet i behörig domstol eller myndighet (se avsnitt 2.3.1 och RP 92/2005, s. 38). I artikel 138 i den europeiska patentkonventionen föreskrivs det om ogiltigförklaring av europeiska patent, och ursprungligen innehöll artikeln endast två punkter

²⁰ Oesch – Pihlajamaa – Sunila 2014, s. 244 och 262.

²¹ Sinkkonen Juhani: Patenttivaatimusten muuttaminen oikeudenkäynnissä ja ehdotus uudeksi patenttilaiksi, Edilex-sarja 2025/13, s. 10–11.

varav den första gällde ogiltighetsgrunderna och den andra partiell ogiltigförklaring av patent. Om ogiltighetsgrunderna endast gäller en del av ett europeiskt patent ska patentet begränsas genom att man gör motsvarande ändring i patentkraven, och patentet ska ogiltigförklaras partiellt (artikel 138.2). En tredje punkt fogades till artikel 138 genom den akt för revision som antogs 2000. Bakgrunden till ändringen var upptagandet på artikelnivå av det förfarande som erkänts i de flesta konventionsstaterna. Syftet var att förtydliga att partiell ogiltigförklaring av ett patent är möjligt på patenthavarens eget initiativ i en rättegång om ogiltigförklaring.²² Däremot var syftet inte att kräva att konventionsstaterna föreskrev om ett nytt förfarande för begränsning av patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklaring, om deras nationella processlagstiftning redan möjliggjorde partiell ogiltigförklaring av ett patent på patenthavarens eget initiativ i de situationer som avses i artikel 138.2 i den europeiska patentkonventionen (med andra ord när ogiltighetsgrunderna endast gäller en del av patentet).²³ Således skulle det inte heller i Finland ha varit nödvändigt att föreskriva om ett förfarande för begränsning av patent i domstol.

Handläggning i marknadsdomstolen av besvärärenden som gäller patent

På handläggningen av besvärärenden tillämpar marknadsdomstolen i princip lagen om rättegång i förvaltningsärenden, och därtill innehåller lagen om rättegång i marknadsdomstolen specialbestämmelser om handläggningen av besvärärenden som gäller industriella rättigheter. De nuvarande förvaltningsprocessuella bestämmelserna och hur dessa har tolkats i rättspraxis har i praktiken lett till att handläggningen i domstol av besvärärenden som gäller patent ofta snarare handlar om att fortsätta det administrativa registreringsförfarandet i domstolen än om en ansökan om ändring av det rättsliga förfarandet, det vill säga en bedömning av lagligheten av ett överklagat förvaltningsbeslut. Det är i synnerhet fråga om ett fortsatt registreringsförfarande när nya uppsättningar skydds krav (uppsättningar patentkrav) i ett patentärende läggs fram först i domstolen.²⁴ Detta är i praktiken mycket vanligt, och därtill kan ändrade patentkrav läggas fram i marknadsdomstolen flera gånger under handläggningen av ett och samma ärende. I nuläget har problemet framför allt ansetts vara att marknadsdomstolen i praktiken inte utför den uppgift som hör till den, det vill säga att granska lagligheten av ett överklagat beslut av patentmyndigheten. Dessutom innebär framläggandet av ändrade patentkrav och behandlingen av dem i domstolen att rättegången förlängs betydligt jämfört med en situation där marknadsdomstolen inte behöver ta ställning till nya uppsättningar patentkrav.

Språkraven i patentlagen

Över 90 procent av de patent som meddelas i Finland är för närvarande europeiska patent. Patent- och registerstyrelsen offentliggör av sökanden inlämnade översättningar till antingen finska eller svenska av patentkraven för europeiska patent. Av de nationella patentansökningarna är över 75 procent på engelska, varvid deras krav översätts till antingen finska eller svenska. I mindre än två procent av alla patent som träder kraft i Finland ingår kraven på båda nationalspråken.

²² MR/2/00 (Basic proposal for the revision of the European Patent Convention); Sinkkonen 2025, s. 12–13.

²³ Sinkkonen 2025, s. 13.

²⁴ Myöhänen Sami: Preklusio hallintoprosessissa, Oikeustiede – Jurisprudentia LV:2022, s. 161.

Handläggningen av en invändning mot ett patent som meddelats på engelska sker för närvarande utifrån de till finska eller svenska översatta patentkraven.

De språk- och översättningskrav som ingår i patentlagen i enlighet med vad som anges i avsnitt 2.3.1 skiljer sig i hög grad från varandra beroende på om det är fråga om ett nationellt patent, ett traditionellt europeiskt patent eller ett europeiskt patent med enhetlig verkan. De komplicerade språkbestämmelserna har ansetts utgöra ett av problemen med den nuvarande patentlagen, i synnerhet ur patentsökandens synvinkel.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att modernisera, förtydliga och förenkla den till många delar föråldrade patentlagen. Det allmänna syftet med patentlagstiftningen är att främja uppfinningsverksamhet och näringslivets utveckling i samhället.

Propositionen bidrar till att målen i den nationella strategin för immateriella rättigheter uppnås. Ett av målen i strategin är att Finland 2030 ska ha ett fungerande och konkurrenskraftigt IPR-system som beaktar behoven hos aktörer inom den privata och offentliga sektorn, individuella behov och dataekonomins behov. IPR-systemet är användarinriktat och tydligt, och därtill gör systemet det möjligt även för små företag att sätta i kraft rättigheter. Den finländska IPR-lagstiftningen är flexibel och stöder nya verksamhetsmodeller (inklusive artificiell intelligens) och föråldrad lagstiftning har omarbetats. Ett fungerande och konkurrenskraftigt IPR-system sporrar till innovationer och investeringar i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt begränsar utnyttjandet av innovationerna i samhället så lite som möjligt.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny patentlag, som ska ersätta den gällande patentlagen (550/1967). Patentlagen ska även i fortsättningen innehålla de grundläggande bestämmelserna om patenträtt. I patentlagen föreslås det bestämmelser om bland annat innehållet i och begränsningar av den ensamrätt som ett patent ger, förutsättningarna för patenterbarhet, patentansökan och ansökningsförfarandet, meddelande av patent och invändningsförfarandet, påföljder vid patentintrång och ogiltigförklaring av patent i domstol.

Vidare föreslås det bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och handläggning av den i den nationella fasen vid Patent- och registerstyrelsen, rättsverkan av en internationell ansökan som gäller Finland, rättsverkan av en europeisk patentansökan i Finland samt de åtgärder som en patenthavare ska vidta för att ett traditionellt europeiskt patent ska ha rättsverkan i Finland.

Lagteknisk reform

Patentlagen har under sin giltighetstid ändras flera gånger, och lagen har ansetts vara i behov av en lagteknisk totalreform. I samband med totalreformen förtydligas lagens struktur, ordalydelsen i bestämmelserna uppdateras och förtydligas och regleringen på lag- och förordningsnivå ses över. Dessutom preciseras innehållet i lagen till många delar så att det bättre motsvarar den nuvarande tillämpningspraxisen och stämmer överens med de allmänna förvaltningslagarna.

Bestämmelserna i patentlagen harmoniseras med den europeiska patentkonventionen och patentlagstiftningen i de nordiska länderna, i synnerhet Sveriges nya patentlag.

Det föreslås att man ur lagen stryker möjligheten att anhålla om befrielse från publikationsavgiften och anstånd med betalningen av årsavgifterna. Detta motiveras framför allt med att förfarandet tillämpas mycket sällan och är arbetskrävande för både sökanden och patentmyndigheten. Det föreslås även att möjligheten att bryta ut en ansökan från patentansökan stryks, eftersom det i praktiken inte har funnits något större behov av förfarandet.

Förenkling av patenteringsförfarandet

Propositionen innehåller flera förslag om att förenkla förfarandena vid Patent- och registerstyrelsen. Det föreslås ändringar i bestämmelserna om ändring av en patentansökan, vilka kan förkorta handläggningsprocessen. Tidpunkten för när förbudet att dela en ansökan och att utvidga skyddet börjar gälla ändras från tidpunkten när ett meddelande om att patentet har godkänts har lämnats till sökanden till tidpunkten när patentet meddelas. Detta gör det möjligt för Patent- och registerstyrelsen att förena ett slutföreläggande som Patent- och registerstyrelsen har utfärdat innan ansökan har godkänts och det separata meddelandet om godkännande av ansökan i samma föreläggande. På så sätt försvinner en mellanled i processen för meddelande av patent, vilket påskyndar handläggningen och minskar de kostnader som mellanleden orsakar.

Det föreslås att de språkkrav som gäller nationella patent ändras så att de stämmer överens med de språkkrav som gäller traditionella europeiska patent. I fråga om nationella patent krävs det inte längre att patentkraven har upprättats på eller översatts till båda nationalspråken, utan kravet på att ansökningar som gjorts på finska eller svenska ska översättas slopas helt. Det föreslås även ändringar i tidpunkten för när översättningar av engelskspråkiga ansökningar ska lämnas in, vilka gör det möjligt att lämna in översättningarna i ett senare skede.

Vid nationella invändningsförfaranden är handläggningsspråket och beslutsspråket för en invändning även i fortsättningen finska eller svenska, men handläggningen baseras på handlingar på patentets ursprungliga språk (finska, svenska eller engelska). Även en ansökan om tilläggsskydd kan i fortsättningen göras på engelska.

Det föreslås att man i lagen återinför den möjlighet att avstå från patent som fanns före lagändringen 2005. Patenthavaren kan meddela att denne avstår från ett patent, varvid patentet upphör från och med den dag då Patent- och registerbestyrelsen fattar beslut om detta.

Det föreslås preciseringar i bestämmelserna om årsavgifter, vilka förtydligar tolkningen av bestämmelserna i enlighet med nuvarande praxis och möjliggör en tolkning som även stämmer överens med den europeiska konventionen om patentsamarbete.

Det föreslås även att tvånget att anlita ett ombud luckras upp så att patentsökanden eller patenthavaren endast behöver utse ett ombud om patentsökanden eller patenthavaren har hemvist utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ombudet ska ha adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. För närvarande ska ett ombud utses om patentsökanden eller patenthavaren inte har hemvist i Finland, och det förutsätts att ombudet ska vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Smidigare domstolsbehandling av patentärenden

Det föreslås att man i patentlagen tar in en ny bestämmelse om patenthavarens rätt att begära att en domstol partiellt ogiltigförklarar ett patent i samband med behandlingen av en talan om

ogiltigförklarande, om ogiltighetsgrunderna endast gäller en del av patentet. Samtidigt avskaffar man patenthavarens rätt att begära att domstolen begränsar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande på samma begränsningsgrunder som vid ett begränsningsförfarande hos patentmyndigheten (52 § 2 mom. i den nuvarande patentlagen).

En annan nyhet som föreslås i lagen är en bestämmelse om handläggning i marknadsdomstolen av besvärssärenden som gäller patent. Syftet med bestämmelsen är att effektivisera handläggningen av besvärssärenden som gäller patent så att marknadsdomstolen bättre kan fokusera på att granska lagligheten av ett överklagat beslut av patentmyndigheten, i stället för att handläggningen av ett besvärssärende som gäller patent snarare handlar om att fortsätta registreringsförfarandet, på det sätt som beskrivs i avsnitt 2.4.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Inledning

Patent har många olika direkta och indirekta konsekvenser för företag och samhället. Ett patent innebär en möjlighet för uppfinnaren att få intäkter från sin uppfinning, och sporrar på så sätt till innovationsverksamhet. Utöver den sporrande effekten effektiviserar patentsystemet spridningen av information i samhället, eftersom uppfinnaren för att få patent är tvungen att avslöja sin uppfinning även för konkurrenterna. Samtidigt kan patenträttigheterna försämra utnyttjandet av innovationer i samhället, eftersom de förbättrar rättighetshavarens möjligheter att begränsa användningen av den patenterade tekniken. Ett patentsystem som är optimalt ur samhällets synvinkel balanserar mellan att skapa incitament för innovationer och att begränsa utnyttjandet av innovationerna så lite som möjligt.

Syftet med den föreslagna totalreformen av patentlagen är att modernisera och förtydliga den till många delar föråldrade patentlagen. Trots det stora behovet av en omarbetning anses den nuvarande patentlagen fungera relativt väl, varför det egentligen inte föreslås några stora enskilda ändringar av innehållet i patentlagen. Förslaget bedöms få konsekvenser för i synnerhet företagen (inklusive konsekvenser för innovationsverksamheten) och myndigheterna. Dessutom bedöms förslaget i viss mån få konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

4.2.2 Konsekvenser för företagen

I detta avsnitt behandlas de konsekvenser som lagförslaget bedöms få för företagen (inklusive konsekvenserna för innovationsverksamheten). Utöver företag ansöker även andra aktörer, framför allt privata uppfinnare, universitet och statens forskningsanstalter, om patent. Konsekvenserna för dessa aktörer som användare av patentsystemet kan dock jämföras med de konsekvenser för företagen som det redogörs för nedan. Bedömningen av konsekvenserna för företagen baseras på den beskrivning av användningen av patentsystemet i Finland som det redogörs för i avsnitt 2.4 om en bedömning av nuläget.

Immateriell egendom, såsom patent, är som det anges i avsnitt 2.4 en viktig framgångsfaktor särskilt för företag som strävar efter tillväxt. En betydande andel av de små och medelstora företag som verkar inom så kallade IPR-intensiva sektorer har dock inte aktivt börjat utnyttja sin immateriella egendom. Framför allt har bristande IPR-kunskaper (inklusive identifiering av egendom som bör skyddas) påverkat företagens vilja och förmåga att skydda sin immateriella egendom med patent eller andra immateriella rättigheter. Dessutom kan patenteringskostnaderna begränsa patenteringen av uppfinningar framför allt i små och

medelstora företag, eftersom det inom många sektorer är mycket dyrt att patentera uppfinningar och försvara patent.

Reformen av patentlagen bedöms som helhet få positiva konsekvenser för företagens innovationsverksamhet, särskilt eftersom en tydligare och modernare lagstiftning som i så hög grad som möjligt stämmer överens med den internationella, europeiska och nordiska patentlagstiftningen är lättare att hantera även för de företag som i princip inte har särskilt stora IPR-kunskaper. Användarna av patentsystemet har allmänt sett nytta av att bestämmelserna om olika slags patent som gäller i Finland, såsom finländska patent och europeiska patent, är så enhetliga som möjligt. Detta ökar förutsägbarheten i patentsystemet och på lång sikt även rättssäkerheten för användarna. Tydlig och förutsägbar reglering har i princip en positiv inverkan på innovationsverksamheten.

Bättre tillgänglighet till det finska patentsystemet kan dessutom åtminstone indirekt få positiva konsekvenser för företagens vilja att investera. För att finländska företag ska klara sig på den internationella marknaden och ansöka om patent utomlands är det viktigt att det finns möjlighet att ansöka om patent av hög kvalitet i Finland. En viktig del av detta är att företagen även i fortsättningen kan lita på den finska patentmyndighetens (Patent- och registerstyrelsens) sakkunskap och yrkesskicklighet.

Utöver användarna av patentsystemet har olika typer av yrken, såsom patentingenjörer som arbetar med patent och patentansökningar, patentombud och advokater, koppling till patentområdet. Förslagets konsekvenser för dessa aktörer beror på vilka konsekvenser totalreformen av patentlagen får för användarna av patentsystemet och antalet patentansökningar. Patentsökandena använder vanligen en expert som motsvarar ett patentombud för att sköta patentärenden, såsom att upprätta ansökningar och företräda sökanden hos en myndighet. I Finland råder det dock i princip inte något tvång att anlita ett ombud, utan om patentsökanden vill kan denne själv sköta de ärenden som gäller ansökan hos myndigheten. Det föreslås inte några ändringar av detta, och förslagets konsekvenser för patentombud och andra yrkespersoner inom patentområdet är till stor del indirekta. Bedömningen är dock att ett förtydligande och en modernisering av patentsystemet får positiva konsekvenser även för yrkespersoner som verkar inom patentområdet i Finland och som sköter finländska och utländska företags patentärenden i Finland.

Minskad och förenklad reglering

Reformen av patentlagen bedöms minska företagens reglerbörda i viss mån. Den föreslagna sänkningen av översättningskraven när det gäller nationella patent bedöms innebära en årlig kostnadsbesparing på sammanlagt cirka 600 000 euro för företagen. Bedömningen grundar sig på att företagen för närvarande årligen lämnar in cirka 1 800 nationella patentansökningar till Patent- och registerstyrelsen, och sänkningen av översättningskraven innebär i genomsnitt en kostnadsbesparing på cirka 500 euro per patentansökan.

Den nationella patenteringsprocessen förenklas även på så sätt att man slopar ett så kallat separat slutföreläggande som det föreskrivs om i den nuvarande patentförordningen. Svarsfristen för ett slutföreläggande är för närvarande tre månader, och kostnaderna för patentsökanden uppgår till uppskattningsvis cirka 500 euro. Eftersom Patent- och registerstyrelsen årligen beviljar cirka 600 patent kommer den minskade regleringen årligen att innebära en sammanlagd kostnadsbesparing på cirka 300 000 euro. Man bör dock notera att de åtgärder som ett slutföreläggande förutsätter av patentsökanden inte minskar trots att ansökningsförfarandet blir enklare, varför kostnadsbesparingen per ansökan kan bli mindre än 500 euro.

De totala kostnaderna för patenteringsförfarandet varierar vanligen i Finland mellan 3 000 och 10 000 euro. Såsom det anges i avsnitt 2.5 är det dock svårt att göra en allmängiltig kostnadsbedömning av patenteringsprocessen, eftersom kostnaderna varierar avsevärt från fall till fall och i de mest komplicerade fallen klart kan överstiga ovannämnda prisspann.

Smidigare domstolsbehandling av patentärenden

De genomsnittliga handläggningstiderna i marknadsdomstolen upplevs generellt sett som för långa när det gäller patentärenden, och rättegångskostnaderna blir ofta stora framför allt i tvistemål som gäller patent. Kostnaderna för att försvara rättigheterna är en viktig faktor som försämrar företagens möjligheter eller vilja att patentera sina uppfinningar. Tunga och dyra rättegångsförfaranden kan i värsta fall utgöra ett hinder för tillgången till rättslig prövning, framför allt när den berörda parten är en privat företagare eller ett litet eller medelstort företag.

Det förfarande för begränsning av patent som föreskrivs i 52 § 2 mom. i den gällande patentlagen och som tillämpas i samband med en talan om ogiltigförklarande, har i praktiken lett till många tolkningsproblem i förhållande till det förfarande som fastställdes i rättspraxis på 1980-talet och genom vilket ett patent kan förklaras partiellt ogiltigt när ogiltighetsgrunderna endast gäller en del av patentet. I praktiken har båda förfarandena tillämpats, vilket har lett till att rättegångarna har dragit ut på tiden i onödan eftersom patenthavaren kan lägga fram nya uppsättningar patentkrav i flera olika skeden av rättegången. I propositionen föreslås det därför att man slopar det förfarande för begränsning av patent som ingår i den nuvarande patentlagen och i patentlagen tar in en ny bestämmelse om patenthavarens rätt att begära att en domstol partiellt ogiltigförklarar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande. Även om bestämmelsen är ny i patentlagen har förfarandet för partiell ogiltigförklaring av patent tillämpats sedan 1980-talet med stöd av de allmänna civilprocessuella bestämmelserna.

Förslaget bedöms påskynda domstolsbehandlingen av tvistemål som gäller patent, eftersom patenthavaren i fortsättningen i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande kan försvara sig mot en talan om ogiltigförklarande genom endast ett förfarande, i stället för att man som i dag vid behandlingen av en talan om ogiltigförklarande tillämpar två parallella förfaranden som har samma syfte och leder till samma resultat. Eftersom svaranden i en talan om intrång i ett patent så gott som utan undantag framställer ett yrkande på ogiltigförklaring mot patenthavaren, påskyndar den föreslagna ändringen indirekt även behandlingen av en talan om intrång i domstolen.

Även handläggningen av besvärärenden som gäller patent drar ofta ut på tiden i onödan på grund av att patenthavaren enligt etablerad rättspraxis kan lägga fram nya uppsättningar patentkrav i samband med handläggningen av ett besvärärende, varvid handläggningen av besvären i stället för en ansökan om ändring av det rättsliga förfarandet snarare blir en förlängning av förfarandet för att meddela patent. Det föreslås därför att nya processuella bestämmelser tas in i patentlagen, genom vilka man strävar efter att åtgärda ovannämnda problem och göra marknadsdomstolens handläggning av patentärenden mer smidig.

I fråga om besvärärenden som gäller patent föreslås det en bestämmelse enligt vilken en ny uppsättning patentkrav får läggas fram för domstolen endast av giltigt skäl (121 §). Förslaget följer de bestämmelser och den praxis som Europeiska patentverkets besvärskammare tillämpar i fråga om ändringsansökningar, där man på motsvarande sätt förhåller sig restriktiv till framläggande av nya uppsättningar patentkrav i samband med handläggningen av ett besvär (se framför allt Art. 12(2) RPBA).

Den föreslagna bestämmelsen möjliggör en effektivare processledning vid domstolsbehandlingen av besvärssärenden som gäller patent. Vilka konsekvenser den får i praktiken beror dock i väsentlig grad på hur domstolen använder sin prövningsrätt vid tillämpningen av den nya bestämmelsen. Patenthavarna kommer sannolikt även i fortsättningen att lägga fram nya uppsättningar patentkrav i samband med handläggningen av besvärssärenden. Om domstolen gör en strikt tolkning av bestämmelsen påskyndas handläggningen av besvärssärenden och förutsägbarheten förbättras. Samtidigt kommer antalet kravuppsättningar som läggs fram vid Patents- och registerstyrelsen sannolikt att öka, eftersom patenthavarna kan komma att föregripa en eventuell senare domstolsbehandling genom att lägga fram några uppsättningar patentkrav för säkerhets skull. Detta har varit fallet vid Europeiska patentverket, där nya striktare processuella bestämmelser trädde kraft den 1 januari 2020. Trots detta bedöms den föreslagna bestämmelsen förtydliga och påskynda patenteringsförfarandet som helhet.

En enklare och snabbare domstolsbehandling av tvistemål som gäller patent och besvärssärenden minskar sannolikt även rättegångskostnaderna, som till största delen består av advokaternas och patentombudens arvoden och av de kostnader som de tekniska undersökningarna orsakar.

4.2.3 Konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Reformen av patentlagen bedöms få positiva konsekvenser för skyddet för personuppgifter (10 § i grundlagen) och egendomsskyddet (15 § i grundlagen) när bestämmelserna i den gällande patentlagen förnyas så att de motsvarar kraven i de ifrågavarande bestämmelserna i grundlagen och kraven enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis (se avsnitt 11). När det gäller egendomsskyddet kommer dock konsekvenserna i praktiken sannolikt att vara små, eftersom den nu gällande lagens bestämmelser om statens expropriation av uppfinningar och om utfärdande av tvångslicens för patenterade uppfinningar nästan inte har tillämpats alls i praktiken. Man bedömer att dessa även i fortsättningen kommer att tillämpas i liten omfattning.

Reformen av patentlagen bedöms få vissa konsekvenser för patentsökandes och tredje parter språkliga rättigheter (17 § i grundlagen) till den del de språkrav som gäller nationella patent sänks. Såsom anges i avsnitt 2.4 är över 90 procent av de patent som meddelas i Finland för närvarande europeiska patent, för vilkas del språkraven redan är mindre strikta än i fråga om nationella patent. De språkliga konsekvenserna av reformen av patentlagen bedöms därför vara små. En patentsökande får även i fortsättningen lämna in en nationell patentansökan på finska eller svenska. När det gäller tredje parter motsvarar de föreslagna ändringarna språkraven i fråga om de nuvarande traditionella europeiska patenten.

Sänkningen av språkraven utgör en fortsättning av den tidigare utvecklingen, där man har strävat efter att harmonisera de språkrav som gäller nationella patent med de språkrav som gäller traditionella europeiska patent. Den föreslagna sänkningen kan i viss mån försämra möjligheten för små inhemska företag att få information om patent på de inhemska språken. I takt med att verktyg för maskinöversättning av hög kvalitet blir vanligare kommer betydelsen av detta dock att minska. Därtill bör man notera att det i regel inte finns någon översättning till de inhemska språken av europeiska patent med enhetlig verkan.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna

Patent- och registerstyrelsen

Patent- och registerstyrelsen beviljar immaterialrättsligt skydd för uppfinningar och är nationell patentmyndighet i Finland. Patent- och registerstyrelsen är dessutom internationell granskningsmyndighet inom PCT-systemet och producerar patenttjänster för företag, vilka gör

det möjligt att inleda en internationell patenteringsprocess i Finland. Patent- och registerstyrelsen samt de tjänster som den producerar utgör en central del av det finländska innovationssystemet.

Reformen av patentlagen bedöms generellt sett få positiva konsekvenser för Patent- och registerstyrelsens verksamhet. Genom tydligare och uppdaterad reglering ökar förutsägbarheten och rättssäkerheten i patenteringsförfarandet även ur myndighetens synvinkel. De ändringar som föreslås i ansökningsförfarandet för nationella patent och i översättningskraven bedöms få positiva konsekvenser för förfarandets smidighet och längd ur både myndighetens och sökandens synvinkel.

Funktionellt sett påverkar ikraftträdandet av den nya patentlagen inte Patent- och registerstyrelsens uppgifter eller de tjänster som den producerar. Till följd av totalreformen av patentlagen måste Patent- och registerstyrelsen dock se över och förnya alla formulär, handledningar, webbplatser och elektroniska system med anknytning till patenteringsprocessen. Handledningarna och formulärens måste även översättas till svenska och engelska. Övannämnda ändringar bedöms innebära kostnader på cirka 100 000 euro för myndigheten, och det bör reserveras minst sex månader för dessa ändringar innan patentlagen träder i kraft. Tillämpningen av den nya lagen förväntas inte ha någon fördröjande konsekvens på handläggningen av ansökningar.

Marknadsdomstolen

Marknadsdomstolen är behörig att handlägga tvistemål samt besvär- och ansökningsärenden som gäller immateriella rättigheter. Såsom anges i avsnitt 2.4 är marknadsdomstolen förvaltningsdomstol och fullföljdsdomstol i förvaltningsprocessuella ärenden och civildomstol i första instans i civilprocessuella ärenden.

Marknadsdomstolens verksamhet påverkas framför allt av de föreslagna nya processuella bestämmelserna, som syftar till att göra marknadsdomstolens handläggning av patentärenden smidigare. Såsom anges ovan i samband med bedömningen av konsekvenserna för företag beror de konsekvenser som de nya bestämmelserna får i praktiken i väsentlig grad på hur marknadsdomstolen använder sin prövningsrätt vid tolkningen av bestämmelserna. I bästa fall påskyndas domstolsbehandlingen av besvärärenden och tvistemål och förutsägbarheten förbättras, vilket minskar domstolens arbetsmängd i enskilda rättegångar.

Såsom det anges i avsnitt 2.5 var den genomsnittliga handläggningstiden vid marknadsdomstolen för tvistemål som gällde patent 19,4 månader och för besvärärenden som gällde patent 24,2 månader 2024. Tack vare att processen effektiviseras kan handläggningstiderna i bästa fall förkortas med flera månader, framför allt när det gäller besvärärenden. Till exempel var den genomsnittliga handläggningstiden vid marknadsdomstolen för besvärärenden som gällde varumärken endast 9,2 månader 2024.²⁵

25

https://markkinaoikeus.fi/material/sites/markkinaoikeus/tilastot/oxjx4zrl9/Tyotilasto_vuodelta_2024.pdf

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Smidigare domstolsbehandling av patentärenden

De huvudsakliga alternativen för att lösa de tolkningsproblem som identifierats i fråga om domstolsbehandlingen av tvistemål som gäller patent och för att göra behandlingen smidigare var följande: 1) det förfarande för begränsning av patent som ingår i 52 § 2 mom. i den gällande patentlagen slopas och det föreskrivs uttryckligen i lagen om patenthavarens möjlighet att begära att en domstol partiellt ogiltigförklarar ett patent i samband med behandlingen av en talan om ogiltigförklarande, 2) det förfarande för begränsning av patent som ingår i 52 § 2 mom. i den gällande patentlagen bibehålls, men i motiveringen till lagen förtydligas det att patenthavaren i fortsättningen inte längre kan begära att en domstol partiellt ogiltigförklarar ett patent, och 3) båda förfarandena inkluderas i den nya lagen.

Alternativen utvärderades med tanke på användarna av patentsystemet, myndigheterna och domstolen. Eftersom en begränsning och en partiell ogiltigförklaring av ett patent har samma syfte, det vill säga att göra det möjligt för patenthavaren att försvara sig mot de hinder för registrering som käranden i ett ärende som gäller ogiltigförklarande har lagt fram, ansågs det inte vara ett ändamålsenligt alternativ att inkludera båda förfarandena i lagförslaget. Det förutsätts inte heller i artikel 138 i den europeiska patentkonventionen att båda förfarandena ska kunna tillämpas i samband med en rättegång om ogiltigförklaring. Av alternativen 1 och 2 beslutade man att välja alternativ 1, enligt vilket patenthavaren endast kan begära att en domstol partiellt ogiltigförklarar ett patent, men inte att den separat från ett ogiltigförklarande begränsar ett patent. Ett av problemen med det senare förfarandet har nämligen ansetts vara att en begränsning av ett patent i det förfarandet likställs i det administrativa förfarandet och i domstolsbehandlingen. Alternativ 1 motsvarar även den grundlösning som valts i de övriga nordiska länderna och i Tyskland för att uppfylla kraven i artikel 138 i den europeiska patentkonventionen.²⁶

Man utvärderade även flera alternativ för att göra domstolsbehandlingen av besvärärenden som gäller patent smidigare. Det utkast till regeringsproposition som var ute på remiss innehöll ett förslag till bestämmelse enligt vilket ett besvär ska riktas mot de fakta, begäranden, invändningar och bevis som ligger till grund för det överklagade beslutet. Förslaget fick dock inte något större understöd vid remissbehandlingen, och till exempel justitieministeriet ifrågasatte bestämmelsens mervärde i förhållande till de allmänna förvaltningsprocessuella bestämmelserna. Marknadsdomstolen konstaterade i sitt utlåtande att det för att man ska kunna uppnå målen i propositionen krävs en bestämmelse enligt vilken ändringssökanden efter besvärstiden i regel inte får lägga fram några nya patentkrav. Under beredningen övervägde man att inkludera en sådan preklusionsbestämmelse i propositionen, men detta var problematiskt framför allt eftersom patenthavaren inte alltid är ändringssökande i ett besvärärende som gällde patent, utan ändringssökanden kan vara exempelvis den som gjort en invändning i det fall besvaren gäller Patent- och registerstyrelsens beslut i ett invändningsärende. Den som gjort en invändning är liksom patenthavaren part i handläggningen av invändningen. I sådana fall är det inte motiverat att preklusionens rättsverkan börjar gälla när besvärstiden har löpt ut. Eftersom en förvaltningsprocess inte, som en civilprocess, är tydligt uppdelad i olika faser skulle det även vara svårt att knyta tidpunkten för när preklusionens

²⁶ Sinkkonen 2025, s. 12.

rättsverkan ska börja gälla till någon annan fas i processen som följer efter det att besvärstiden har löpt ut, på ett sådant sätt att bestämmelsen i praktiken fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Därför valde man i den slutliga propositionen ett förslag till bestämmelse enligt vilket patenthavaren i samband med handläggningen av ett besvärssökande får lägga fram en ny uppsättning patentkrav för domstolen endast av grundad anledning.

Sänkta språkrav

I fråga om en sänkning av de språkrav som gäller nationella patent var ett alternativ som utvärderades under beredningen om handläggningsspråket vid invändningsförfaranden kan vara engelska, åtminstone i de fall där patentet har meddelats utifrån en engelskspråkig ansökan, och så att själva invändningen helt kan göras på engelska. I nuläget kan en invändning mot ett nationellt patent endast göras på finska eller svenska, men Patent- och registerstyrelsen tillåter att motiveringen till invändningen innehåller anförda dokument på engelska. Konsekvenserna av att invändningar handläggs på engelska utvärderades ur patenthavarnas, tredje parter och myndigheternas synvinkel.

Grundlagsutskottet har i sin tidigare praxis förhållit sig positivt till att använda engelska som handläggningsspråk vid patentansökningar (GrUU 50/2010 rd, s. 4). Baserat på utskottets utlåtande skulle det kunna vara möjligt att tillåta engelska som handläggningsspråk även vid invändningsförfaranden, förutsatt att parternas språkliga rättigheter tryggas. Om engelska används som handläggningsspråk får ingens rättigheter försämrats på grund av att denne inte kan engelska. Parter i ett invändningsförfarande är både patentsökanden och den som har gjort invändningen, och bådas språkliga rättigheter bör tryggas. Eftersom handläggning på engelska utgör ett undantag från språklagen bör det finnas en uttrycklig bestämmelse om detta i patentlagen, och undantaget bör motiveras. Myndigheten bör även ha prövningsrätt att bestämma om handläggningsspråket.

Möjligheten att genomföra ett invändningsförfarande på engelska skulle i synnerhet gagna multinationella företag, som även i övrigt använder engelska i sin verksamhet. Ett invändningsförfarande på engelska skulle kunna vara motiverat särskilt i sådana situationer där en invändning görs mot ett patent vars ansökan har handlagts på engelska. Å andra sidan skulle ett besvärssökande som eventuellt följer på invändningsförfarandet handläggas på finska eller svenska i marknadsdomstolen, varvid ett invändningsförfarande på engelska skulle kunna orsaka stora problem. Patentansökningsförfarandet och invändningsförfarandet bör därför vad gäller språkfrågorna bedömas som två separata helheter. Under beredningen gjordes bedömningen att det för patenthavaren och invändaren inte är av särskilt stor betydelse att handläggningen av invändningen i Patent- och registerstyrelsen kan ske på samma språk som det språk som patentet har meddelats på, utan det är viktigare att handläggningsspråket förblir detsamma under hela invändningsförfarandet (inklusive en eventuell domstolsbehandling). I propositionen föreslås det därför att handläggningsspråket för ett invändningsförfarande även i fortsättningen endast kan vara finska eller svenska.

När det gäller förfarandet för att meddela nationella patent undersökte man om språkraven kan sänkas så att de motsvarar de språkrav som gäller europeiska patent med enhetlig verkan, vilka är ännu mildare än de språkrav som gäller traditionella europeiska patent. Det är dock sannolikt att ett sådant alternativ inte skulle vara godtagbart ur grundlagens perspektiv, eftersom europeiska patent med enhetlig verkan meddelas genom ett internationellt förfarande baserat på ett internationellt avtal och därför inte till alla delar kan likställas med det nationella patenteringsförfarandet. Vid beredningen fäste man uppmärksamhet vid nationalspråkens särställning inom den statliga verksamheten, vilken framför allt även nämndes i förarbetena till språklagen (RP 92/2002 rd, s. 68), och vid myndigheternas skyldighet enligt språklagen att i sin

verksamhet främja användningen av nationalspråken (35 § 3 mom.). Myndigheterna ska i sin uppgift att främja nationalspråken även beakta tryggheten av nationalspråkens användningsområde (RP 92/2002 rd, s. 101). Vid beredningen beslutade man därför att föreslå att de språkrav som gäller meddelande av nationella patent ska sänkas så att de motsvarar de språkrav som gäller traditionella europeiska patent.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Patentsystemet

Sverige

Sveriges nuvarande patentlag (Patentlag (2024:945)) trädde i kraft den 1 januari 2025. Innan dess hade flera bestämmelser i Sveriges tidigare patentlag (patentlag (1967:837)) ändrats eller tagits in i lagen till följd av genomförandet av EU-rätten och Sveriges anslutning till internationella avtal. Sverige omfattas av EU:s enhetliga patentskydd i och med att landet deltar i EU-medlemsstaternas fördjupade samarbete, och Sverige har ratificerat avtalet om en enhetlig patentdomstol. I Sverige föreskrivs det även om patent i patentförordningen (patentförordning (2024:1020)).

De ändringar som genomförts genom Sveriges nya patentlag grundar sig på behovet av att modernisera patentlagstiftningen och att anpassa den ytterligare till den europeiska patentkonventionen och till avtalet om en enhetlig patentdomstol. Lagen har omarbetats både vad gäller språket och strukturen, så att den ska vara lättare att förstå och tillämpa. Dessutom har bestämmelser från den gamla patentförordningen flyttats till den nya lagen.

I lagen har man bland annat sett till att innehållet och begränsningarna i fråga om ensamrätten samt vilken typ av uppfinningar som kan patenteras motsvarar avtalet om en enhetlig patentdomstol. Detta innebär till exempel att den ensamrätt som ett patent ger inte omfattar användning av biologiskt material i syfte att odla fram eller upptäcka nya växtsorter och att ensamrätten inte omfattar användning av datorprogram enligt artiklarna 5 och 6 i rådets direktiv 2009/24/EG.

Dessutom har man i Sveriges nya patentlag gjort bestämmelserna om handläggning av patentansökningar tydligare i syfte att effektivisera handläggningen. Genom förtydligandet har man även strävat efter att öka sökandenas och patenthavarens förståelse för patentprocessen. Till exempel har de olika delarna av en patentansökan definierats tydligare i lagen, och ritningar utgör numera en separat del av ansökan som är fristående från beskrivningen. Bestämmelserna om delning av en ansökan har flyttats från förordningen till lagen, och möjligheten att bryta ut en ansökan från patentansökan har strukits.

I samband med reformen av Sveriges patentlag gjordes ändringar i lagar med koppling till patentlagen, bland annat lagen om försvarsuppfinningar (1971:1078), växtförädlarrättslagen (1997:306), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen om patent- och marknadsdomstolar (2016:188).

Innan den nya patentlagen trädde i kraft gjordes det 2014 ändringar i Sveriges tidigare patentlag i syfte att genomföra EU:s enhetliga patentskydd (Lag (2014:434) om ändring i patentlagen (1967:837), Prop. 2013/14:89) och 2016 ändringar i syfte att öka rättssäkerheten för användarna av systemet för enhetliga patent (Lag (2016:726) om ändring i patentlagen (1967:837), Prop. 2015/16:124).

I Sverige regleras *uppfindingar som är av betydelse för försvaret* genom lag (1971:1078) om försvarsuppfindingar, som utfärdades den 17 december 1971.

Norge

Norges nuvarande patentlag (Lov om patenter (patentloven), LOV-1967-12-15-9) trädde i kraft den 1 januari 1968. I Norge ändrades patentlagen delvis 2019 i syfte att förenkla och förenhetliga lagstiftningen i förhållande till relevanta internationella normer, såsom den europeiska patentkonventionen (Lov om endringer i patentloven mv. (forenklinger), LOV-2019-06-21-49), Prop 52 L 2018–2019). De ändringar som då gjordes gällde bland annat återställande av rättigheter, återställande av prioritet efter en tidsfrist på tolv månader, begränsning av patent genom ett administrativt förfarande samt mindre, enskilda frågor, såsom utformningen av de krav som ställs på patentkraven. Eftersom Norge inte hör till EU omfattas landet inte av unionens enhetliga patentskydd och är därmed inte part i avtalet om en enhetlig patentdomstol. Det har därför inte gjorts några ändringar i Norges patentlagstiftning på grund av det avtalet.

I Norge föreskrivs det även om patent i en förordning om patentlagen (Forskrift til patentloven (patentforskriften), FOR-2007-12-14-1417).

I Norge föreskrivs det om *uppfindingar som är av betydelse för försvaret* i lagen om uppfindingar av betydelse för försvaret (Lov om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar (LOV-1953-06-26)), som trädde i kraft den 1 januari 1956.

Danmark

Danmarks nuvarande patentlag (Patentloven, LBK nr 90 af 29/01/2019) trädde i kraft den 1 januari 1968. Eftersom Danmark deltar i EU-medlemsstaternas fördjupade samarbete omfattas landet av EU:s enhetliga patentskydd. Danmark har även ratificerat avtalet om en enhetlig patentdomstol, och i samband med ratificeringen gjordes smärre ändringar i Danmarks patentlag (Lov om en fælles patentdomstol m.v., LOV nr 551 af 02/06/2014).

I Danmark föreskrivs det även om patent i en förordning om patent och tillägsskydd (Bekendtgørelse om patenter og supplerende beskyttelsescertifikater, BEK nr 2111 af 24/11/2021).

Tyskland

Tysklands patentlag (Patentgesetz, utfärdad den 5 maj 1936) omarbetades delvis hösten 2021 i syfte att förenkla och modernisera landets patentlagstiftning och andra lagar som stiftats för att skydda den industriella äganderätten. Genom denna delreform ändrades bland annat bestämmelserna om förordnande om förbud och domstolsförfarandet i patentlagen och lagen om en nyttighetsmodell. Det ansågs aktuellt att se över lagstiftningen om industriell äganderätt, eftersom den före delreformen senast hade genomgått en större reform 2009 i syfte att förenkla och modernisera patentlagstiftningen (Gesetz zur Vereinfachung und Modernisierung des Patentrechts, vom 31. Juli 2009).

Även Tyskland omfattas av EU:s enhetliga patentskydd eftersom landet deltar i det fördjupade samarbetet. Tyskland var den sista staten som deponerade anslutning-/ratifikationsinstrumentet för avtalet om en enhetlig patentdomstol.

6 Remissvar

Arbets- och näringsministeriet sände utkastet till regeringens proposition med förslag till ny patentlag på remiss den 6 februari–20 mars 2024.

Utlåtanden begärdes av följande aktörer: justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, försvarsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, Patent- och registerstyrelsen, Helsingfors tingsrätt, marknadsdomstolen, Business Finland Oy, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands näringsliv rf, Uppfinningsstiftelsen sr, Keskuskauppakamari ry, Företagarna i Finland rf, Finska Patentombudsforeningen rf, Patentingenjörerna rf, IPR University Center Association rf, Finska Föreningen för industriellt rättsskydd r.f., Suomen Asianajajat (tidigare Finlands Advokatförbund) och Teknologiska forskningscentralen VTT Ab. Begäran om utlåtande publicerades även i tjänsten Utlåtande.fi, där alla intresserade kan lämna ett utlåtande.

Utlåtanden lämnades av justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, försvarsministeriet, Patent- och registerstyrelsen, Konkurrens- och konsumentverket, marknadsdomstolen, Keskuskauppakamari ry, Företagarna i Finland rf, Finska Patentombudsforeningen rf, IPR University Center Association rf, Finska Föreningen för industriellt rättsskydd r.f., Suomen Asianajajat, Finlands AIPPI rf, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Åbo Akademi, Språkexperter rf, Mellersta Finlands Närings-, trafik- och miljöcentral samt tre privatpersoner.

Remissinstanserna ansåg att totalreformen av patentlagen generellt sett är behövlig och understödde den. Syftet med propositionen, bland annat att förtydliga patentlagen och harmonisera den med den europeiska patentkonventionen, välkomnades. Bland remissinstanserna ansåg utrikesministeriet att man i motiveringen i propositionsutkastet på lämpligt sätt nämner TRIPS-avtalet och beaktandet av bestämmelserna i det, och ministeriet hade inga kommentarer om innehållet i propositionsutkastet. Konkurrens- och konsumentverket konstaterade för sin del att förhållandet mellan konkurrensrätten och patenträtten för närvarande är harmoniskt och att det i propositionsutkastet inte fanns några tecken på att det skulle ge upphov till nya konflikter. IPR University ansåg att det fanns ett stort behov av att förtydliga och modernisera patentlagen och att propositionsutkastet motsvarade ändringsbehoven mycket väl. Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf ansåg att lagförslaget erbjuder högskolorna en tydligare och mer aktuell regleringsmiljö. Keskuskauppakamari ry och Företagarna i Finland rf betonade i sina utlåtanden vikten av ett nationellt patentsystem av hög kvalitet och en välfungerande nationell patentmyndighet med tanke på de finländska företagens innovationsverksamhet.

Uppfinnarens möjlighet att avstå från rätten att namnges som uppfinnare

Flera utlåtanden var skeptiska till förslaget om att uppfinnaren ska få avstå från rätten att namnges som uppfinnare. Justitieministeriet fäste i sin utlåtande uppmärksamhet vid offentlighetsprincipen, som det föreskrivs om i 12 § i grundlagen, och vid grundlagsutskottets avgörandepaxis i fråga om den. Enligt 12 § 2 mom. i grundlagen är handlingar och upptagningar som innehåller av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Om man vid den fortsatta beredningen beslutar att föreslå reglering som begränsar offentlighetsprincipen, bör nödvändigheten och proportionaliteten i regleringen bedömas i propositionens motivering till lagstiftningsordningen. Undervisnings- och kulturministeriet ansåg att uppfinnarens namn och kontaktuppgifter utgör en viktig del av ett fungerande system för immateriella rättigheter, och stödde det alternativ i

propositionsutkastet enligt vilket uppfinnaren kan begära att dennes namn och kontaktuppgifter inte publiceras i Patent- och registerstyrelsens elektroniska patentinformationstjänst, patentskrifter eller kungörelser. I det fallet är uppfinnarens uppgifter, liksom i den gällande lagen, sekretessbelagda tills patentansökan har blivit offentlig, men därefter kan uppfinnarens namn och kontaktuppgifter på begäran fås av Patent- och registerstyrelsen. Suomen Asianajajat stödde i huvudsak förslaget motivering och en harmonisering av regleringen med Europeiska patentverkets praxis. Vid reformen bör man dock på ett jämlikt sätt beakta såväl uppfinnarens som tredje parter, såsom arbetsgivarens och meduppfinnarens, rättigheter och intressen. I praktiken kan det till exempel uppstå situationer där en uppfinning enligt lagen om rätt till arbetstagares uppfinningar (656/67) hör till arbetsgivaren, men en arbetstagare gör en ansökan i sitt eget namn och försöker gömma sitt namn varvid arbetsgivaren har svårt att få information om ansökan. Regleringen bör trygga någon annans bättre rätt till uppfinningen så att berörda parter enligt lagen har rätt att vid behov få information om uppfinnaren ur patentregistret. Patent- och registerstyrelsen framhöll i sitt utlåtande att en motsvarande ändring övervägdes i samband med reformen av Sveriges patentlag, men att man i Sverige till slut kom fram till att det inte finns tillräckligt starka skäl för att begränsa offentligheten till denna del och att det allmänna intresset förutsätter att uppfinnarens identitet är offentlig.

Vid den fortsatta beredningen av propositionen gjordes en ny bedömning av behovet av att harmonisera regleringen när det gäller att sekretessbelägga information om uppfinnaren med Europeiska patentverkets praxis. Med beaktande av remissvaren beslutade man att ur det slutliga lagförslaget stryka bestämmelsen om uppfinnarens möjlighet att avstå från rätten att namnges som uppfinnare. Det ansågs inte ändamålsenligt att ändra den föreslagna bestämmelsen till exempel så att uppfinnaren endast i vissa i lagen fastställda undantagsfall har möjlighet att avstå från rätten att namnges som uppfinnare, med beaktande av Patent- och registerstyrelsens begränsade möjligheter att i praktiken undersöka om kriterierna i fråga uppfylls i varje enskilt fall.

Sänkta språkkrav

En sänkning av de språkkrav som gäller nationella patent så att en patentansökan som gjorts på finska eller svenska inte behöver översättas till det andra nationalspråket fick stort understöd i utlåtandena. Den föreslagna ändringen bedömdes bland annat förbättra finländska patents konkurrenskraft i förhållande till alternativa internationella skyddsformer. Företagarna i Finland rf, Finska Föreningen för industriellt rättskydd r.f. och Språkexperter rf betonade dock i sina utlåtanden att patentärenden även i fortsättningen bör kunna skötas på finska och svenska vid Patent- och registerstyrelsen. Språkexperter rf fäste även uppmärksamhet vid att maskinöversättningar endast bör användas i informationssyfte, och även då vara granskade, och att de inte får ha någon rättsverkan. Översättningar som används i ett myndighetsförfarande och en domstolsbehandling ska vara officiellt bekräftade, det vill säga att de ska vara gjorda av en auktoriserad translator, vilket bör fastställas antingen i patentlagen eller patentförordningen.

Däremot förhöll sig remissinstanserna mer kritiska till möjligheten att göra en invändning mot ett nationellt patent på engelska. Finska Patentombudsforeningen rf och Finska Föreningen för industriellt rättskydd r.f. ansåg i sina utlåtanden att en invändning mot ett nationellt patent inklusive motiveringar även i fortsättningen bör göras på finska eller svenska. Finska Patentombudsforeningen rf motiverade sin ståndpunkt med att marknadsdomstolen i vilket fall som helst handlägger ett besvärssärende som eventuellt följer på invändningsförfarandet på ett av nationalspråken. Om det blir tillåtet att göra en invändning på engelska vore det logiskt att även skrivelser under handläggningen av invändningen får göras på engelska. Annars blir den eventuella nyttan av en invändning på engelska liten. Suomen Asianajajat förhöll sig mer

positivt till förslaget och konstaterade att möjligheten att göra en invändning på engelska förbättrar utländska företags möjligheter att göra invändningar mot patent, vilket bör stödjas.

Under den fortsatta beredningen gjordes en ny bedömning av frågan och man beslutade att ur det slutliga lagförslaget stryka möjligheten att göra en invändning på engelska, eftersom språket för handläggningen av invändningen även i fortsättningen kommer att vara finska eller svenska (se avsnitt 5.1). Vid den fortsatta beredningen kompletterades dessutom bedömningen av propositionens språkliga konsekvenser och motiveringen till lagstiftningsordningen, i synnerhet utifrån justitieministeriets utlåtande.

Handläggning i domstolen av besvärssärenden som gäller patent

Flera remissinstanser understödde propositionens mål att göra domstolsbehandlingen av patentärenden smidigare. Utformningen av förslaget till paragraf om besvärssärenden som gäller patent, enligt vilket ett besvär ska riktas mot de fakta, begäranden, invändningar och bevis som ligger till grund för det överklagade beslutet, fick dock inte mycket understöd av remissinstanserna. Suomen Asianajajat stödde den föreslagna bestämmelsen, framför allt eftersom den kan bidra till att rättegångarna inte drar ut på tiden i onödan. För tydlighetens skull bör dock domstolens prövningsrätt uttryckligen nämnas i lagen, och det bör föreskrivas närmare om förutsättningarna för att använda prövningsrätten. Företagarna i Finland rf välkomnade att förfarandet vid patentmyndigheten och domstolsförfarandet hålls mer tydligt åtskilda.

Två remissinstanser ifrågasatte om den föreslagna bestämmelsen behövs. Justitieministeriet konstaterade att det i 15 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om besvärens innehåll och att ett av kraven på innehållet är att grunderna för yrkandena ska anges. Enligt ministeriet förblir det oklart varför man bör avvika från bestämmelserna i ovannämnda lag i fråga om besvärssärenden som gäller patent. Vid den fortsatta beredningen av propositionen bör det göras en bedömning av om den föreslagna bestämmelsen behövs, och om den anses behövlig bör dess förhållande till lagen om rättegång i förvaltningsärenden och till 21 § i grundlagen motiveras uttryckligen. Finska Föreningen för industriellt rättsskydd r.f. ansåg för sin del att en effektivisering av besvärprocessen framför allt bör ske genom en aktiv processledning vid domstolen. Om behovet av en effektivisering uttryckligen gäller framläggandet av alternativa uppsättningar patentkrav i patentärenden bör det uttryckligen föreskrivas om detta, i stället för att man inför förfarandebestämmelser som avviker från andra IPR-lagar och som enbart gäller patentärenden.

Marknadsdomstolen konstaterade att Patent- och registerstyrelsen genom en uttrycklig bestämmelse bör åläggas att till exempel i samband med handläggningen av en invändning uttala sig om alla uppsättningar patentkrav som lagts fram vid handläggningen av invändningen, så att marknadsdomstolen vid ett eventuellt besvärssärende kan fokusera på att granska lagligheten av Patent- och registerstyrelsens beslut, i enlighet med målen för propositionen. För att det ska vara möjligt att begränsa framläggandet av ändrade patentkrav i domstolen, vilket enligt motiveringen i propositionsutkastet i nuläget är ett problem, krävs det en bestämmelse enligt vilken ändringssökanden efter besvärstiden i regel inte får lägga fram några nya patentkrav. Marknadsdomstolen fäste även uppmärksamhet vid att domstolens prövningsrätt i saken bör bibehållas. Parterna bör under domstolsbehandlingen ha möjlighet att av berättigade skäl lägga fram helt nya ändrade uppsättningar patentkrav och nya hindergrunder för godkännande av patentet.

Under den fortsatta behandlingen omformulerades förslaget till bestämmelse så att framläggandet av nya uppsättningar patentkrav i samband med handläggningen av

besvärärenden vid domstolen uttryckligen begränsas. I motiveringen i propositionen har man även preciserat förslaget förhållande till grundlagen och till de allmänna förvaltningsprocessuella bestämmelserna.

Ogiltigförklaring och begränsning av patent vid domstol

Flera remissinstanser stödde den grundlösning som föreslogs för att göra domstolsbehandlingen av tvistemål som gäller patent smidigare, enligt vilken det begränsningsförfarande som ingår i 52 § i den nuvarande patentlagen slopas och det i den nya patentlagen uttryckligen föreskrivs om patenthavarens möjlighet att begära att ett patent ogiltigförklaras partiellt. Det ansågs emellertid att detaljer i de föreslagna bestämmelserna var problematiska och oklara.

Finlands AIPPI rf fäste uppmärksamhet vid att förslaget inte gör det möjligt för patenthavaren att lägga fram nya patentkrav först vid huvudförhandlingen ens i undantagsfall där det skulle finnas grundade skäl för detta. Suomen Asianajajat ansåg för sin del att det bör föreskrivas närmare än för närvarande om förutsättningarna för partiell ogiltigförklaring. I fråga om förfarandebestämmelserna bör det säkerställas att problemen i samband med det nuvarande förfarandet för att begära en begränsning av ett patent, särskilt att rättegången drar ut på tiden, inte som sådana upprepas i det nya förfarandet.

Finska Patentombudsforeningen rf ansåg att det är viktigt att det i propositionen närmare fastställs vilka villkor i synnerhet ändrade patentkrav ska uppfylla och vad de ändrade patentkraven kan grunda sig på. Av propositionsutkastet framgick det inte heller hur många uppsättningar patentkrav patenthavaren får lägga fram i samband med en begäran om partiell ogiltigförklaring av ett patent. Finska Patentombudsforeningen rf ansåg också att man vid bedömningen av om ändrade patentkrav är godtagbara bör beakta alla förutsättningar för patenterbarhet, eftersom de även är förutsättningar för att ogiltigförklara patentet. Finska Foreningen för industriellt rättskydd r.f. fäste uppmärksamhet vid att den föreslagna bestämmelsen kan medföra nya tolkningsproblem i förhållande till de allmänna civilprocessrättsliga bestämmelserna, såsom den dispositionsprincip som tillämpas i tvistemål. Finska Foreningen för industriellt rättskydd r.f. ansåg att förhållandet mellan den föreslagna regleringen och civilprocessrätten behövde förtydligas och behandlas ingående i motiveringen i propositionen.

Marknadsdomstolen föreslog att man bör överväga ett alternativ där patenthavaren från fall till fall kan välja om denne för domstolen lägger fram en begäran om begränsning eller om partiell ogiltigförklaring av ett patent. Marknadsdomstolen fäste även uppmärksamhet vid att den föreslagna bestämmelsen gör det möjligt att framställa ett yrkande på partiell ogiltigförklaring först vid ett förberedelsesammanträde, vilket i praktiken kan leda till att ärendet återförs till den skriftliga förberedelsen och att beredningen av ärendet därmed förlängs betydligt.

Vid den fortsatta beredningen preciserades förslaget till bestämmelse om partiell ogiltigförklaring av ett patent baserat på remissvaren.

Övriga anmärkningar

Av remissinstanserna ansåg Keskuskauppakamari ry att utvecklingen av artificiell intelligens och dess inverkan på patenteringen bör beaktas vid den fortsatta beredningen av regeringspropositionen och att ”uppfinnare” tydligt bör definieras som en fysisk person i patentlagen. Vid den fortsatta beredningen kompletterades den allmänna motiveringen till denna del och det konstaterades att utgångspunkten i patentlagstiftningen fortfarande är att

uppfinnaren är en fysisk person. I den finska versionen av 1 § i lagförslaget (i den svenska versionen är en motsvarande ändring inte nödvändig) och i motiveringen till paragrafen har man lagt till att en uppfinnare endast kan vara en fysisk person.

Vid den fortsatta beredningen gjordes det utifrån remissvaren ändringar och kompletteringar även i exempelvis lagförslaget befogenheter att utfärda förordningar, bestämmelserna om expropriation, bestämmelserna om patentets skyddsomfång och bestämmelserna om gottgörelse och skadestånd.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM051:00/2022>.

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser i sitt utlåtande att utkastet till regeringsproposition väl uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning. Rådet rekommenderade dock vissa kompletteringar till utkastet till regeringsproposition innan det överlämnas till riksdagen.

Enligt utlåtandet bör det i propositionen göras en noggrannare bedömning av vilka konsekvenser verkställigheten av lagen har för Patent- och registerstyrelsen. Vid den fortsatta beredningen har det till avsnitt 4.2.4 om konsekvenser för myndigheterna fogats en uppskattning av de kostnader som verkställigheten av lagen medför för Patent- och registerstyrelsen. Utifrån utlåtandet från rådet för bedömning av lagstiftningen har det till avsnittet om konsekvenser för myndigheterna också fogats en bedömning av vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna i bästa fall kan ha på längden på domstolsbehandlingen av besvärssärenden och tvistemål i marknadsdomstolen.

Enligt utlåtandet vore det bra att i propositionen beskriva noggrannare hur betydande de besparingar som förenklingen av patenteringsförfarandet medför för patentsökanden är med tanke på de totala kostnaderna. Vid den fortsatta beredningen har avsnitt 4.2.2 om konsekvenser för företagen kompletterats till denna del.

I enlighet med rekommendationen i rådets utlåtande har det till avsnitt 4.2 om propositionens huvudsakliga konsekvenser vid den fortsatta beredningen fogats en kort bedömning av propositionens konsekvenser för tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna (avsnitt 4.2.3).

7 Specialmotivering

7.1 Patentlagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Patent. Den föreslagna paragrafen innehåller lagens viktigaste materiella bestämmelse, enligt vilken en fysisk person som har gjort en uppfinning (uppfinnaren) eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått kan beviljas patent på uppfinningen. Patenthavaren får ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen. Uppfinnaren kan endast vara en fysisk person, men flera personer kan göra en uppfinning tillsammans. Uppfinnaren kan överföra sin rätt till en fysisk eller juridisk person. Uppfinnarens rätt kan övergå till någon annan också till exempel på basis av ett anställningsförhållande eller som arv.

Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 1 § 1 mom. i den gällande lagen, enligt vilket den som har gjort en uppfinning eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått kan beviljas patent på uppfinningen. För tydlighetens skull fogas till bestämmelsen ett omnämnande av att den som gjort en patenterbar uppfinning (dvs. uppfinnaren) endast kan vara en fysisk person. Som en lagteknisk ändring föreslås det att de bestämmelser i det gällande 1 § 1 mom. som gäller villkoren för en uppfinnings patenterbarhet, till exempel bestämmelsen om att en uppfinning kan hänföra sig till vilket teknikområde som helst, tas in i 2 kap. i den föreslagna lagen.

2 §. Definitioner. Lagens 2 § innehåller definitioner.

I den föreslagna *1 punkten* definieras nationell patentansökan, med vilken i denna lag avses en ansökan genom vilken patent som gäller enbart i Finland söks hos Patent- och registerstyrelsen. Ett patent som gäller i Finland kan också sökas som europeiskt patent eller med hjälp av ett internationellt system, men då gäller patentet (eller kan valideras) också någon annanstans än i Finland.

I den föreslagna *2 punkten* definieras internationell patentansökan (s.k. PCT-ansökan), med vilken avses en patentansökan som gjorts i enlighet med ett sådant internationellt system för ansökan om patent som inrättats genom konventionen om patentsamarbete. Ansökan leder inte till ett internationellt eller globalt patent, utan efter den internationella ansökningsfasen kan sökanden fullfölja PCT-ansökan nationellt eller regionalt och på så sätt ansöka om patent hos flera patentmyndigheter med samma ansökan.

I den föreslagna *3 punkten* definieras europeiskt patent. Europeiska patentverket (EPO) meddelar ett europeiskt patent på ansökan i enlighet med den europeiska patentkonventionen (EPC-konventionen). Efter att ett europeiskt patent har meddelats beslutar patenthavaren i vilka konventionsstater patenthavaren vill ha skydd för sitt patent. I de flesta länder som omfattas av den europeiska patentkonventionen krävs en separat validering för att erhålla patentskyddet. Patenthavaren måste också betala årsavgifter till de länder där skyddet upprätthålls. Ett europeiskt patent är alltså inte ett övernationellt patent, utan ett antal nationella patent. Bestämmelser om validering av ett europeiskt patent i Finland finns i 86 § i den föreslagna lagen och bestämmelser om årsavgifter i 101 § i den föreslagna lagen. Ett europeiskt patent med enhetlig verkan definieras i sin tur i 83 § 1 mom.

I den föreslagna *4 punkten* definieras tilläggsskydd, med vilket avses en förlängd skyddstid för ett patent som skyddar ett läkemedel eller växtskyddsmedel. Bestämmelser om tilläggsskydd, såsom om ansökan till Patent- och registerstyrelsen, finns i 11 kap. i den föreslagna lagen.

I den föreslagna *5 punkten* definieras prioritet, med vilken i denna lag avses rätt att ge in en senare patentansökan som avser samma uppfinning så att denna ansökan anses vara gjord samtidigt som sökandens tidigare ansökan.

I den föreslagna *6 punkten* definieras prioritetsdag, med vilken i denna lag avses ingivningsdagen för den ansökan som prioriteten grundar sig på. Bestämmelser om bestämmande av ingivningsdagen för en nationell patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot finns i 31 §.

I den föreslagna *7 punkten* definieras nyhetsgranskning, med vilken avses granskning genom vilken patentmyndigheten utreder uppfinningens nyhet.

2 kap. Villkor för patenterbarhet

3 §. Patenterbara uppfinningar. I paragrafen föreslås bestämmelser om vilka uppfinningar patent kan meddelas på. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till sitt sakinnehåll första satsen i första meningen i 1 § i den gällande patentlagen. I bestämmelsen föreskrivs det på det sätt som förutsätts i artikel 27.1 i TRIPS-avtalet att patent kan meddelas på en uppfinning inom vilket teknikområde som helst. I momentet hänvisas det dessutom till undantag från och begränsningar i patenterbarheten inom ramen för vad som tillåts i artikel 27 i TRIPS-avtalet.

I *2 mom.* finns exempel på sådant som ligger nära en uppfinning, men som i sig inte är patenterbart. Momentet motsvarar i sak 1 § 2 mom. i den gällande patentlagen. I stället för termen ”uppfinning” i den gällande lagen används termen ”patenterbar uppfinning”, eftersom uppfinningar i sig inte definieras i patentlagen, utan uttryckligen patenterbara uppfinningar. Dessutom särskiljs datorprogram till en egen punkt i förteckningen. Uttrycket ”enbart” som används i momentet hänvisar till den vedertagna tolkningen att en teknisk uppfinning som innehåller något av de element som anges i förteckningen kan vara patenterbar.

4 §. Växter och djurraser. Den föreslagna paragrafen motsvarar 1 § 4 mom. i den gällande patentlagen, genom vilket artiklarna 4.1 a, 4.2 och 2.3 i det så kallade bioteknikdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 98/44/EG av den 6 juli 1998 om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar, EGT L 213, 30.7.1998, s. 13–21) samt artikel 27.3 b i TRIPS-avtalet genomförs.

5 §. Biologiska och mikrobiologiska förfaranden. Paragrafen motsvarar i huvudsak 1 § 5 mom. i den gällande patentlagen, som nu delats upp på två moment. I *1 mom.* begränsas patenteringen av väsentligen biologiska förfaranden för framställning av växter eller djur på grundval av artiklarna 4.1 b och 2.2 i bioteknikdirektivet. I *1 mom.* föreskrivs det också att begränsningen inte gäller mikrobiologiska förfaranden eller andra tekniska förfaranden eller produkter som har framställts genom dessa förfaranden. Genom bestämmelsen genomförs artikel 4.3 i bioteknikdirektivet. I första meningen i *1 mom.* föreslås ett förtydligande tillägg enligt vilket patent inte heller meddelas på ”en växt eller ett djur som uteslutande framställts genom ett väsentligen biologiskt förfarande”. Tillägget grundar sig på Europeiska kommissionens meddelande (C/2016/6997), enligt vilket artikel 4.1 b i bioteknikdirektivet ska tolkas så att den också gäller växter eller djur som uteslutande framställts genom väsentligen biologiska förfaranden. Motsvarande bestämmelser finns också i regel 28.2 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen (EPC).

Paragrafens *2 mom.* innehåller en definition av mikrobiologiskt förfarande, som baserar sig på artikel 2.1 b i bioteknikdirektivet.

6 §. Biologiskt material. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 1 § 6 mom. i den gällande patentlagen, genom vilket artiklarna 3.1 och 3.2 och 2.1 a i bioteknikdirektivet genomförs. Ordalydelsen i bestämmelsen i den gällande patentlagen ändras dock på finska så att den ligger närmare ordalydelsen i artikel 3.2 i bioteknikdirektivet genom att uttrycket ”vaikka sitä esiintyisi luonnossa” ersätts med uttrycket ”myös silloin, kun sitä esiintyy luonnollisessa tilassa”. På svenska behöver ingen ändring göras. Av motiveringen till den ursprungliga bestämmelsen (RP 21/2000 rd, s. 17–18) framgår det att avsikten med bestämmelsen inte var att avvika från det som avses i direktivet.

7 §. Människokroppen och dess beståndsdelar. Paragrafens *1 mom.* motsvarar till väsentliga delar 1 a § 1 mom. i den gällande patentlagen, och *2 mom.* motsvarar 1 a § 2 mom. i den gällande patentlagen. Genom dessa genomförs artikel 5.1 och 5.2 i bioteknikdirektivet.

8 §. Kirurgiska, terapeutiska och diagnostiska förfaranden. I den föreslagna paragrafen samlas de bestämmelser om medicinska uppfinningar som finns i den gällande patentlagen, samtidigt som ordalydelsen ses över. Paragrafen motsvarar 1 § 3 mom. i den gällande patentlagen och genom den begränsas patenterbarheten för uppfinningar som gäller kirurgiska, terapeutiska och diagnostiska förfaranden. Bestämmelsen grundar sig på det undantag från patentskyddet som möjliggörs i artikel 27.3 a i TRIPS-avtalet. Jämfört med den gällande patentlagen ersätts uttrycket ”såsom uppfinning anses inte” med uttrycket ”patent meddelas inte”. Avsikten är inte att ändra rättsläget, utan genom uttrycket lyfts det fram att även om dessa förfaranden kan vara förenade med tekniska uppfinningar, meddelas patent inte på sådana förfaranden.

9 §. Uppfinningar som strider mot allmän ordning och god sed. Paragrafens 1 mom. motsvarar 1 b § 1 och 2 mom. i den gällande patentlagen, genom vilka artikel 6.1 i bioteknikdirektivet och artikel 27.2 i TRIPS-avtalet har genomförts.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 1 b § 3 mom. i den gällande patentlagen, genom vilket artikel 6.2 i bioteknikdirektivet har genomförts.

10 §. Villkor för meddelande av patent. I den föreslagna paragrafen samlas i en och samma bestämmelse de tre viktigaste villkoren för en uppfinnings patenterbarhet: nyhet, uppfinningshöjd och industriell tillämpbarhet. För närvarande ingår villkoren i 1 och 2 § i den gällande patentlagen. I enlighet med bestämmelsen kan patent meddelas endast på en uppfinning som är ny, har uppfinningshöjd och är industriellt tillämpbar.

I bestämmelsen förenhetligas terminologin så att den överensstämmer med internationell praxis genom att uttrycket ”väsentligen skiljer sig därifrån” i 2 § i den gällande lagen ersätts med uttrycket ”har uppfinningshöjd”, som är etablerat i den patenträttsliga terminologin och som även används i TRIPS-avtalet. På motsvarande sätt har uttrycket ”som kan tillgodogöras industriellt” i 1 § i den gällande lagen ändrats till ”industriellt tillämpbar”. Uttrycken syftar inte till att ändra tolkningen av termerna, och det närmare innehållet i villkoren anges i de efterföljande paragraferna.

11 §. Nyhet. I paragrafens 1 mom. definieras nyhet. En uppfinning är ny om den inte tillhör känd teknik. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll kravet i 2 § 1 mom. i den gällande patentlagen på att en uppfinning ska vara ny i förhållande till vad som blivit känt före ingivningsdagen för patentansökan. I stället för uttrycket ”blivit känt” används uttrycket ”tillhör känd teknik”. Känd teknik definieras närmare i 13 § i den föreslagna lagen. Definitionen av nyhet motsvarar till väsentliga delar definitionen i artikel 54.1 i den europeiska patentkonventionen.

I 2 mom. föreskrivs det om så kallad första medicinsk användning (produktkrav som är bundet till medicinsk användning). Momentet motsvarar 2 § 4 mom. i den gällande lagen. I enlighet med den föreslagna 8 § meddelas patent inte på ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som ska utövas på människor eller djur. Bestämmelsen tillämpas dock inte på en produkt som är avsedd att användas vid något av dessa förfaranden. Enligt det förslagna 11 § 2 mom. hindrar inte kravet på att uppfinningen ska vara ny att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning som ska användas för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering. En förutsättning är att användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid ett sådant förfarande, det vill säga den kända produktens hittills kända användning måste vara någon annan än kirurgisk, terapeutisk eller diagnostisk. Med andra ord, den som kommer på att ett ämne som är känt eller en blandning som är känd från något annat sammanhang kan användas diagnostiskt eller kirurgiskt eller har en terapeutisk effekt kan få patent på detta ämne eller denna blandning, vilket är bundet till

dessa användningsområden, även om ämnet är känt eller blandningen känd sedan tidigare. Denna första medicinska användning utgör ett undantag från principen om obegränsat produktskydd. Obegränsat produktskydd innebär att patentskyddet bör omfatta alla produktens användningsområden, även om dessa inte har tagits upp i patentkravet på patentansökans ingivningsdag. Om patent tidigare har meddelats på ett ämne eller en blandning, upphäver det nya patentet inte det redan meddelade patentet.

I 3 mom. föreskrivs det om så kallad andra medicinsk användning (produktkrav som är bundet till en viss medicinsk användning). Momentet motsvarar 2 § 5 mom. i den gällande lagen. Kravet på att uppfinningen ska vara ny hindrar inte heller att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning för användning vid något specifikt förfarande som avses i 8 §, om användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid detta specifika förfarande. Även om ett ämne eller en blandning som använts kirurgiskt, terapeutiskt eller diagnostiskt är kända sedan tidigare, ska det vara möjligt att få ett nytt produktpatent på ämnet eller blandningen, om användningen av ämnet eller blandningen inriktas på ny terapeutisk, diagnostisk eller kirurgisk användning.

12 §. Uppfinningshöjd. I paragrafen definieras den uppfinningshöjd som krävs av en patenterbar uppfinning. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll kravet i 2 § 1 mom. i den gällande patentlagen på att en uppfinning väsentligen ska skilja sig från vad som blivit känt. Uttrycket ”känd teknik” har valts i stället för enbart ”känt”. På detta sätt betonas det, i enlighet med nuvarande praxis, att bedömningen av uppfinningshöjden ska basera sig på de tekniska egenskaperna hos uppfinningen i patentansökan, inte på eventuella andra i ansökan angivna icke-tekniska egenskaper hos uppfinningen.

I bestämmelsen används definitionen i artikel 56 i den europeiska patentkonventionen om att en uppfinning inte får vara närliggande för en yrkesperson inom branschen i fråga. Lagstiftningstekniken möjliggör flexibilitet i takt med att tiden går och tekniken utvecklas och anpassning till exempelvis Europeiska patentverkets praxis. Jämfört med den officiella översättningen av den europeiska patentkonventionen ersätts termen ”fackman” med det könsneutrala uttrycket ”yrkesperson inom branschen i fråga”.

13 §. Känd teknik. I paragrafen definieras begreppet känd teknik och det föreslås en preciserande bestämmelse om hur känd teknik ska beaktas vid bedömningen av uppfinningshöjden enligt 12 §.

Enligt 1 mom. anses som känd teknik allt som har blivit offentligt före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag.

I 2 § 1 mom. i den gällande lagen hänvisas det tidsmässigt till vad som blivit offentligt före ingivningsdagen för patentansökan. I den föreslagna nya bestämmelsen hänvisas det förutom till ingivningsdagen också till prioritetsdagen. Syftet med tillägget är inte att ändra det rådande rättsläget, utan syftet är att förtydliga bestämmelsen så att prioritet i vissa situationer ska beaktas vid bedömningen av uppfinningens nyhet och uppfinningshöjd i stället ingivningsdagen. Närmare bestämmelser om prioriteten och dess verkan finns i 6 kap. i den föreslagna lagen.

Något kan bli offentligt genom skrift, föredrag, utnyttjande eller på något annat sätt. Till sådana andra sätt hör till exempel en muntlig utsaga eller publicering på internet eller i någon annan elektronisk form. Språket i skriften eller föredraget eller den plats där publiceringen sker har ingen betydelse med avseende på om något ska anses ha blivit offentligt.

Enligt 2 mom. ska, utöver vad som nämns i 1 mom., även innehållet i en nationell patentansökan som i enlighet med bestämmelserna i 48 § blir offentlig på patentansökans ingivningsdag eller därefter anses tillhöra känd teknik, om dess ingivningsdag eller prioritetsdag infaller före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar andra meningen i 2 § 2 mom. i den gällande patentlagen. Formuleringen i den gällande lagen preciseras så att det i bestämmelsen tidsmässigt hänvisas till ingivningsdagen och prioritetsdagen för patentansökan och den tidigare ansökan. Syftet med tillägget är inte att ändra rättsläget, utan syftet är att förtydliga bestämmelsen så att prioritetsdagen i vissa situationer ska beaktas i stället ingivningsdagen.

I 2 mom. föreskrivs det dessutom om ett undantag som gäller bedömningen av uppfinningshöjd och som innebär att innehållet i den tidigare ansökan dock inte beaktas vid bedömningen av uppfinningshöjden enligt 12 §. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll den fjärde meningen i 2 § 2 mom. i den gällande patentlagen.

Bestämmelserna i 2 mom. är avsedda att tillämpas i sådana fall där en tidigare patentansökan avser samma uppfinning som den på vilken patent söks senare (äldre rätt då ansökningarna sammanfaller). Om två patentansökningar som gäller samma uppfinning inkommer till patentmyndigheten vid olika tidpunkter, har den vars handlingar först inkom till patentmyndigheten rätt till patentet, om inte den andres ansökan ger giltig prioritet från en tidigare tidpunkt (den s.k. *first to file*-principen).

I 3 mom. anges det på vilka villkor även andra ansökningar än nationella patentansökningar har samma verkan som den som avses i 2 mom. Vid tillämpningen av 2 mom. jämföras med en nationell patentansökan också en finsk ansökan om nyttighetsmodellrätt samt en ansökan om europeiskt patent som gäller Finland och en internationell ansökan, om de uppfyller de föreskrivna villkoren. En ansökan om nyttighetsmodellrätt har samma verkan, om ansökan senare blir offentlig i enlighet med 18 § i den gällande lagen om nyttighetsmodellrätt. Samma verkan har även en internationell ansökan som fullföljs i Finland i enlighet med 74 § eller i enlighet med 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt eller tas upp till handläggning i enlighet med 81 § i denna lag och som blir offentlig med stöd av 48 § eller med stöd av 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt. Samma verkan har även en europeisk patentansökan som gäller Finland, om den publiceras i enlighet med den europeiska patentkonventionen. Publiceringen av en europeisk patentansökan kan ske i enlighet med artikel 93 i den europeiska patentkonventionen eller, i fråga om en internationell ansökan som fullföljts vid Europeiska patentverket, i enlighet med artikel 153 i den konventionen. En europeisk patentansökan har inte den verkan som avses i 2 mom., om ett yrkande om att ansökan ska omfatta Finland har återkallats i enlighet med artikel 79.3 i den europeiska patentkonventionen före publiceringen av ansökan. I 84 § 3 mom. i denna lag föreslås det att en återkallelse av ett yrkande om att en europeisk patentansökan ska omfatta Finland ska ha samma verkan som en återkallelse av en nationell ansökan. Om yrkandet återkallas innan ansökan har publicerats, har detta således samma rättsverkningar i fråga om känd teknik som en återkallelse av en nationell ansökan innan den har blivit offentlig.

De föreslagna bestämmelserna motsvarar till sitt sakinhåll den tredje meningen i 2 § 2 mom. och 2 § 3 mom. i den gällande lagen samt 44 § i de gällande patentbestämmelserna.

14 §. Meddelande av patent även om en uppfinning blivit allmänt tillgänglig. I paragrafen föreskrivs det om en så kallad nyhetsfrist, det vill säga att en uppgift om en uppfinning som blivit allmänt tillgänglig innan patentansökan gjordes i vissa fall inte utgör något hinder mot att patent meddelas på uppfinningen, även om den inte är ny, om sökanden ger in patentansökan inom en föreskriven tid från det att uppfinningen blev allmänt tillgänglig. Paragrafen motsvarar 2 § 6 mom. i den gällande patentlagen. Motsvarande bestämmelser finns också i artikel 55 i den

europiska patentkonventionen. I fråga om internationella utställningar grundar sig bestämmelsen på artikel 11 i Pariskonventionen.

15 §. Industriell tillämpbarhet. I paragrafen definieras vad som avses med att en uppfinning är industriellt tillämpbar, vilket är ett villkor för meddelande av patent. Begreppet definieras inte i den gällande lagen. Uttrycket ”industriellt tillämpbar”, som föreslås i paragrafen, motsvarar till sitt sakinnehåll uttrycket ”som kan tillgodogöras industriellt” i 1 § 1 mom. i den gällande patentlagen och uttrycken ”kan tillgodogöras industriellt” och ”användbar” i artikel 27.1 i TRIPS-avtalet. Uttrycken ”industriellt” och ”tillämpbar” som används i definitionen samt själva definitionen motsvarar artikel 57 i den europeiska patentkonventionen, med undantag för att jordbruket inte uttryckligen nämns i författningstexten. Rättsläget ändras inte genom bestämmelsen och jordbruk ingår i den tillämpliga industrisektorn.

3 kap. Ensamrätt

16 §. Ensamrätt till direkt utnyttjande. I paragrafen föreskrivs det om innehållet i den ensamrätt till direkt utnyttjande som ett patent ger. Paragrafen motsvarar till sitt sakinnehåll 3 § 1 mom. i den gällande patentlagen, genom vilket artikel 28.1 i TRIPS-avtalet genomförs. I syfte att modernisera språkdräkten ersätts uttrycket ”bringande i omsättning” i den gällande lagen med uttrycket ”släppa ut på marknaden” (1 och 3 punkten) och uttrycket ”här i landet” med uttrycket ”i Finland” (2 punkten).

Bestämmelserna i 3 § om innehållet i och begränsningarna av ensamrätten ändrades senast genom lag 23/2016 i samband med de ändringar som följde av avtalet om en enhetlig patentdomstol. Då ändrades paragrafen så att den bättre motsvarar artiklarna 25–27 om materiell patenträtt i avtalet i fråga, och i den gjordes det några lagtekniska ändringar. Samtidigt dryftades frågan om huruvida innehållet i ensamrätten enligt artiklarna 25 och 26 i avtalet om en enhetlig patentdomstol motsvarar 3 § i den finska patentlagen. Artiklarna 25 och 26 i avtalet om en enhetlig patentdomstol ansågs då, med hänsyn till begränsningarna i artikel 27, ge rättsinnehavaren samma ensamrätt att utnyttja ett patent som den då gällande 3 § i patentlagen (RP 45/2015 rd, s. 93).

Eftersom 3 § i den gällande patentlagen till sitt innehåll och sin ordalydelse fortfarande motsvarar den då gällande 3 §, till den del paragrafen innehåller bestämmelser om innehållet i ensamrätten, behöver bestämmelserna om innehållet i ensamrätten inte ändras jämfört med nuläget.

17 §. Ensamrätt till indirekt utnyttjande. I paragrafen föreskrivs det om innehållet i den ensamrätt till indirekt utnyttjande som ett patent ger, och den motsvarar till sitt sakinnehåll 3 § 2 mom. i den gällande patentlagen. Bestämmelsen är indelad i tre moment.

18 §. Undantag från ensamrätten. I paragrafen har de allmänna undantagen från den ensamrätt som ett patent ger samlats. Punkterna 1–6 i förteckningen över undantag motsvarar till väsentliga delar 3 § 3 mom. 1–5 och 7 punkten i den gällande patentlagen. I 2 punkten har på finska ordet ”hyväksikäyttö” ersatts med ordet ”hyödyntäminen”. På svenska behöver ingen ändring göras. I 2 punkten ändras också uttrycket ”bringa i omsättning” till ”släppa ut på marknaden”. Bestämmelsen om biologiskt material i 6 punkten i den gällande förteckningen har flyttats till 20 § 1 mom.

I förteckningen motsvarar 7 och 8 punkten 5 § 1 och 2 mom. i den gällande patentlagen, vilka har motiverats med ett förenhetligande med bestämmelserna i avtalet om en enhetlig patentdomstol (RP 45/2015 rd, s. 90–91). Undantaget i 8 punkten ska tolkas så att undantaget

inte omfattar vilken som helst införsel till landet och användning av en patentskyddad produkt som hänför sig till reservdelar eller tillbehör till luftfartyg, utan så att åtgärder är tillåtna endast till den del de vidtas för reparation av ett utländskt luftfartyg i Finland.

19 §. Omfattning av patent som skyddar biologiskt material. Paragrafens 1–3 mom. motsvarar till väsentliga delar 3 a § 1–3 mom. i den gällande patentlagen, genom vilka artikel 8.1 och 8.2 samt artikel 9 i bioteknikdirektivet har genomförts.

20 §. Undantag från ensamrätten när det gäller användning av biologiskt material. I paragrafen har de undantag från den ensamrätt som ett patent ger när det gäller biologiskt material samlats.

Enligt *1 mom.* omfattar ensamrätten till ett patent inte användning av biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter. Momentet motsvarar 3 § 3 mom. 6 punkten i den gällande patentlagen samt artikel 27 c i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

2 mom. föreskrivs det om konsumtion av patenträtt som förvärvats på biologiskt material inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Momentet motsvarar 3 a § 4 mom. i den gällande patentlagen, genom vilket artikel 10 i bioteknikdirektivet har genomförts.

Paragrafens 3–4 mom. motsvarar till sitt sakinhåll 3 b § 1–2 mom. i den gällande patentlagen, genom vilka artikel 11 i bioteknikdirektivet har genomförts. *3 mom.* föreskrivs det att det undantag som gäller jordbrukare ska omfatta växtförökningsmaterial. En jordbrukare ska för utnyttjande i jordbruket ha rätt att använda sin skörd av ett patentskyddat spannmål för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket, varvid omfattningen av och de detaljerade villkoren för detta undantag ska överensstämja med vad som anges i artikel 14 i förordningen om växtförädlarrätt. Paragrafens *4 mom.* innehåller motsvarande undantag i fråga om avelsboskap. En jordbrukare ska ha rätt att använda den skyddade boskapen för jordbruksändamål. Denna rätt omfattar att jordbrukaren får förfoga över djuret eller annat animaliskt reproduktionsmaterial för sin jordbruksverksamhet, men inte att jordbrukaren får sälja det inom ramen för eller i syfte att bedriva kommersiell reproduktionsverksamhet.

21 §. För användarrätt. *1 mom.* anges de förutsättningar under vilka den som vid tidpunkten för patentansökan yrkesmässigt har utnyttjat den i ansökan avsedda uppfinningen trots patentet får fortsätta utnyttjandet av uppfinningen (*för användarrätt*). *2 mom.* anges de förutsättningar under vilka för användarrätten kan övergå till någon annan. Paragrafen motsvarar till sitt sakinhåll 4 § i den gällande patentlagen.

22 §. Patentskyddets omfattning. I paragrafen föreskrivs det om patentkravens betydelse för patentskyddet. Enligt paragrafen bestäms omfattningen av det skydd som patentet eller patentansökan ger enligt patentkraven, och vid tolkningen av patentkraven hämtas ledning från beskrivningen av uppfinningen och ritningarna. Paragrafen motsvarar till sitt sakinhåll 39 § i den gällande patentlagen. I stället för uttrycket ”för förståelse” i den gällande lagen används uttrycket ”vid tolkningen”, som bättre lämpar sig för modernt språkbruk. Också uttrycket ”må hämtas” i den gällande lagen har ändrats till ”hämtas”. Syftet med ändringarna är att förtydliga regleringen så att den bättre motsvarar det rådande rättsläget. Formuleringen motsvarar artikel 69 om patentskyddets omfattning i den europeiska patentkonventionen (EPC), enligt vilken det för förståelse av patentkraven emellertid får hämtas ledning från beskrivningen och ritningarna. Sammandraget ska däremot tjäna enbart som teknisk information och det hämtas inte ledning från det vid tolkningen av patentkraven. Sammandraget påverkar inte heller det skydd som ett patent ger.

Enligt artikel 164.1 i den europeiska patentkonventionen utgör protokollet angående tolkningen av artikel 69 i den europeiska patentkonventionen en integrerad del av konventionen. Artikel 1 i protokollet tar upp allmänna principer för tolkningen av artikel 69. Enligt protokollet ska patentkraven inte tolkas utslutande bokstavligen så att beskrivningen och ritningarna används enbart för att lösa oklarheter i patentkraven. Patentkraven ska inte heller förstås så att de endast tjänar som riktlinjer och att det beviljade skyddet de facto täcker allt som en yrkesperson inom branschen i fråga utifrån beskrivningen och ritningarna anser att patenthavaren har avsett. Tolkningen av patentkraven ska ligga mellan dessa två ytterligheter så att patenthavaren garanteras ett skäligt skydd och tredje parter en skälig rättssäkerhet.

Till protokollet fogades 2001 en ny artikel 2 om så kallad ekvivalens. Enligt en utredning om ekvivalenstolkningen som handels- och industriministeriet lät göra i anslutning till detta motsvarar 39 § i den finska patentlagen väl artikel 69 i den europeiska patentkonventionen. Det att begreppet ekvivalens läggs till i protokollet angående tolkningen av artikel 69 i den europeiska patentkonventionen kräver inte nödvändigtvis närmare anvisningar i den finska patentlagen. I det sammanhanget ansågs det inte nödvändigt att ändra 39 § i patentlagen så att den helt motsvarar artikel 69 i den europeiska patentkonventionen. Samtidigt konstaterades det dock att vid tillämpningen av 39 § i patentlagen bör innehållet i protokollet angående tolkningen av artikel 69 i den europeiska patentkonventionen beaktas (RP 92/2005 rd, s. 28–29). Artikel 69 i den europeiska patentkonventionen och dess tolkningsprotokoll, särskilt artikel 2, beaktas av hävd i finsk rättspraxis vid tolkningen av paragrafen. Enligt ekvivalensläran anses ett patents skyddsomfång också omfatta så kallade ekvivalenta lösningar, det vill säga lösningar som entydigt lämpar sig för samma ändamål som de lösningar som utgör en del av den patentskyddade uppfinningen.

23 §. Patentets giltighetstid. I paragrafen föreskrivs det om patentets giltighetstid. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 40 § 1 mom. i den gällande patentlagen. Genom ändringen av ordalydelsen preciseras det att den längsta möjliga giltighetstiden för ett patent, beräknad enligt lagen om beräkning av laga tid, är 20 år från patentansökans ingivningsdag. Detta innebär att den sista möjliga giltighetsdagen för en patentansökan som gjorts till exempel den 30 maj 2025 är den 30 maj 2045.

I 2 mom. föreskrivs det att en förutsättning för att ett patent ska kunna upprätthållas är att årsavgifterna betalas på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Bestämmelsen motsvarar delvis 40 § 2 mom. i den gällande patentlagen. I lagförslaget ingår närmare bestämmelser om årsavgifterna i 12 kap.

I 3 mom. ingår det en informativ hänvisning till möjligheten att förlänga rättsverkningarna av ett patent till skydd för läkemedel och växtskyddsmedel även efter patentets skyddstid med ett tilläggsskydd i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 11 kap.

24 §. Ändring av patentskyddet. I paragrafen föreskrivs det om ändring av patentkraven efter det att ett patent har meddelats. Om patentkraven ändras efter det att ett patent har meddelats, till exempel i ett invändningsförfarande, begränsningsförfarande eller ett förfarande för ogiltigförklaring vid domstol, får ändringarna inte leda till att patentets skyddsomfång utvidgas jämfört med det ursprungliga patentet.

Enligt 19 § 2 mom. i den gällande lagen får patentskyddet inte utvidgas efter det att Patent- och registerstyrelsen lämnat sökanden ett i 19 § 1 mom. avsett meddelande om att ansökan kan godkännas. Bestämmelsen är en kvarleva från förfarandet enligt den patentlag som var i kraft före den 1 april 1997, där ett patent lades fram offentligt innan patent meddelades. Eftersom offentligt framläggande har ersatts med en patentskrift på den dag då patentet meddelas och ett

invändningsförfarande efter det, finns det inte längre något behov av ett förbud mot en utvidgning av skyddet före meddelandet av patentet. Enligt förslaget ska förbudet mot en utvidgning av patentskyddet således börja vid den tidpunkt då patentet meddelades. Bestämmelsen motsvarar till denna del artikel 123.3 i den europeiska patentkonventionen.

4 kap. Patentansökan och handläggning av ansökan

25 §. Ansökan om patent. I paragrafen föreskrivs det att en nationell patentansökan ska göras skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen. Paragrafen motsvarar första meningen i 7 § i den gällande lagen. Bestämmelsen har preciserats till den delen att den uttryckligen gäller en ansökan om nationellt patent. Bestämmelser om ansökan om internationellt patent föreslås i 72 § och bestämmelser om ansökan om europeiskt patent i 82 §.

Den föreslagna bestämmelsen avviker från 19 § i förvaltningslagen (424/2003), enligt vilken ett ärende med myndighetens samtycke också får inledas muntligen. En ansökan om patent kan i praktiken inte göras muntligen, eftersom den uppfinring som det söks patent på ska anges i ansökan. Syftet med den föreslagna bestämmelsen att förtydliga ansökningsförfarandet.

26 §. Patentansökans innehåll. I 1 mom. anges det vad en patentansökan ska innehålla. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak första meningen i 8 § 2 mom. och första meningen i 8 § 3 mom. i den gällande lagen. Ansökan ska innehålla en beskrivning av uppfinningen och ett eller flera patentkrav. Patentkrav definieras närmare i 29 §. Enligt förslaget ska en ritning inte längre utgöra en del av beskrivningen, utan en egen del av ansökan. Det är inte nödvändigt att ansökan innehåller en ritning. Sammandraget är ett kort sammanfattning av det som framgår av beskrivningen av uppfinningen, patentkraven och ritningarna i den lydelse de hade när ansökan gjordes. Sammandraget tjänar enbart som teknisk information, och med ledning av det kan en tredje part bedöma om det är nödvändigt att sätta sig in i själva ansökan. Sammanfattningen har ingen rättslig betydelse och beaktas inte vid fastställandet eller tolkningen av omfattningen av patentets skyddsomfång. Om ansökan omfattar en sådan deposition av biologiskt material som avses i 30 §, ska ansökan innehålla uppgifter om depositionen.

I 2 mom. föreskrivs det att ansökan ska innehålla identifieringsuppgifter om uppfinnaren och sökanden. Om patent söks av någon annan än uppfinnaren eller om sökanden inte har gjort uppfinningen ensam, ska sökanden styrka sin rätt till uppfinningen. Bestämmelserna motsvarar till väsentliga delar 8 § 4 mom. i den gällande lagen. Skillnaden är att det i stället för en uppgift om uppfinnarens namn förutsätts identifieringsuppgifter om uppfinnaren och sökanden. Med identifieringsuppgifter avses i detta sammanhang utöver namn eller firma också sådana uppgifter på basis av vilka det är möjligt att styrka vem uppfinnaren eller sökanden är. Det föreslås att närmare bestämmelser om de uppgifter som behövs ska utfärdas genom förordning.

I 3 mom. föreskrivs det att en ansökningsavgift ska betalas för ansökan och att det också ska betalas en årsavgift för ansökan på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Bestämmelserna motsvarar till väsentliga delar 8 § 5 mom. i den gällande lagen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning.

27 §. Språket i patentansökan. I paragrafen föreskrivs det att patentansökan ska vara skriven på finska, svenska eller engelska. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll första meningen i 8 § 5 mom. i den gällande patentlagen.

I paragrafen föreskrivs det också att om patentkraven är skrivna på engelska, ska sökanden ge in en översättning av kraven till finska eller svenska innan patentet meddelas. Den föreslagna

bestämmelsen avviker från 8 § 5 mom. i den gällande patentlagen, enligt vilket sökanden ska ge in en översättning av de engelskspråkiga patentkraven till finska eller svenska innan ansökan blir offentlig enligt 22 §. Enligt förslaget behöver en översättning inte ges i samband med att ansökan blir offentlig, utan först innan patentet meddelas. Ingivandet av en översättning är dock en förutsättning för så kallat provisoriskt patentskydd, och därför kan det ligga i sökandens intresse att ge in en översättning redan i samband med att ansökan blir offentlig. Närmare bestämmelser om provisoriskt patentskydd och översättningar i anslutning till det finns i 137 §.

I 8 § 5 mom. i den gällande patentlagen föreskrivs det att patentmyndigheten är skyldig att sörja för att patentkraven i en ansökan som är skriven på ett av nationalspråken översätts till det andra nationalspråket innan ansökan blir offentlig. Enligt förslaget ska kraven på översättning av en ansökan på ett av nationalspråken slopas helt och hållet, vilket innebär att det inte behöver sörjas för översättningarna när ansökan blir offentlig. Likaså föreslås det att bestämmelsen i momentets sista mening slopas. Enligt bestämmelsen ska patentmyndigheten, om sökanden ger in en översättning till det ena nationalspråket av kraven och sammandraget i en ansökan på engelska, vid behov sörja för översättningen av dem till det andra nationalspråket. Bestämmelsens ”vid behov” hänvisar till exempel till en situation där en tredje part begär en översättning av kraven till det egna nationalspråket för att kunna bedöma kravens skyddsomfång. I 20 § i språklagen (423/2003) föreskrivs det att om ett beslut eller någon annan handling har skrivits på ett annat än någon av parternas språk, ska en myndighet på begäran ge parten en avgiftsfri officiell översättning av dessa handlingar till den del de gäller partens rätt, fördel eller skyldighet. Bestämmelsen i språklagen är också tillämplig på patent och patentansökningar. I patentlagen finns det inget behov av att föreskriva om undantag från bestämmelsen i språklagen.

28 §. Tydlig och fullständig patentansökan. I 1 mom. föreskrivs det att uppfinningen i patentansökan ska vara så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen. I 8 § 2 mom. i den gällande lagen föreskrivs det att beskrivningen ska vara så tydlig att en fackman med ledning därav kan utöva uppfinningen.

I den gällande lagen hänvisar termen ”beskrivning” till den beskrivning av uppfinningen, inklusive ritningar, som ingår i ansökan. Enligt 26 § i den föreslagna lagen är beskrivningen och ritningarna separata delar av ansökan. Dessutom definierar patentkraven uppfinningen, vilket innebär att en yrkesperson inom branschen i fråga utnyttjar hela ansökan vid genomförandet av uppfinningen i ansökan. Termen ”beskrivning”, som används i den gällande lagen, har ersatts med en hänvisning till uppfinningen i patentansökan. Termen ”fackman” har ersatts med det könsneutrala uttrycket ”yrkesperson inom branschen i fråga”.

I gällande rättspraxis anses termen ”tydlig” innebära att beskrivningen av uppfinningen i ansökan inte bara är tydlig utan också tillräcklig för att en yrkesperson inom branschen i fråga ska kunna utöva uppfinningen utifrån den allmänna kunskap som lagts fram i ansökan och som finns på ansökans ingivningsdag. I motsvarande bestämmelser i artikel 83 i den europeiska patentkonventionen och artikel 5 i konventionen om patentsamarbete används termerna ”clear and complete”. För tydlighetens skull har termen ”tydlig” i den gällande lagen ersatts med termerna ”tydlig och fullständig”.

I 2 mom. föreskrivs det om ytterligare villkor för när uppfinningar som avser ett biologiskt material ska anses vara tydligt och fullständigt angivna. Bestämmelsen motsvarar sista meningen i 8 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs det att om uppfinningen gäller en gensekvens eller delsekvens av en gen, ska det av patentansökan framgå hur uppfinningen kan användas industriellt. Genom bestämmelsen genomförs artikel 5.3 i bioteknikdirektivet, enligt vilken den industriella användningen av en gensekvens eller delsekvens av en gen tydligt ska framgå av patentansökan. Bestämmelsen har ingen motsvarighet i den gällande lagen.

De ändringar och tillägg som föreslås ovan syftar inte till att ändra rättspraxisen.

29 §. Patentkrav. I paragrafen föreskrivs det att de patentkrav som anges i patentansökan definierar den uppfinning för vilken patentskydd söks. Vidare föreskrivs det att patentkraven ska vara tydliga, koncisa och ha stöd i beskrivningen av uppfinningen. I 8 § 2 mom. i den gällande lagen föreskrivs det att ansökan ska innehålla bestämd uppgift om vad som söks skyddat genom patentet (patentkrav).

Vid utformningen av paragrafen har det tagits modell av artikel 84 i den europeiska patentkonventionen och artikel 6 i konventionen om patentsamarbete. I båda artiklarna används termerna "clear and concise" i stället för den finska lagens term "bestämd". Termen "bestämd" innebär att patentkraven ska vara så tydliga och koncisa att det är möjligt att bedöma vilken uppfinning de skyddar. Termen "koncis" ("concise") hänvisar särskilt till att tolkningen av kraven inte får vara oskäligt arbetskrävande som en följd av ett stort antal krav, många alternativ i samma krav eller onödig upprepning i kraven.

30 §. Deposition av biologiskt material. I paragrafen föreskrivs det om deposition av biologiskt material i en särskild depositionsinstitution, om det vid utövandet av en uppfinning ska användas biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller kan beskrivas så i ansökningshandlingarna att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av dessa kan utöva uppfinningen. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 8 a § i den gällande lagen. Termen "fackman" har ersatts med den könsneutrala formen "yrkesperson inom branschen i fråga". Det nya 3 mom. ska innehålla ett bemyndigande att utfärda förordning.

31 §. Patentansökans ingivningsdag. I paragrafen föreskrivs det om bestämmande av ingivningsdagen för en nationell patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot. I den gällande lagen föreskrivs det om bestämmande av en ingivningsdag i 8 b §, och bestämmelsen grundar sig på artikel 5 i fördraget om patenträtt (PLT). Ansökans ingivningsdag är ett viktigt begrepp vid fastställandet av patentets skyddstid och prioritet, och därför har det avtalats om principerna för bestämmande av ingivningsdagen genom ett internationellt avtal.

Paragrafens 1 mom. motsvarar till väsentliga delar 8 b § 1 mom. i den gällande lagen, i vilket det föreskrivs om de villkor som ska vara uppfyllda för att patentansökan ska kunna ges en ingivningsdag. I förslaget har dock bestämmelsens ordalydelse setts över. Som ingivningsdag för en nationell patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot bestämmer Patent- och registerstyrelsen den dag då de föreskrivna villkoren är uppfyllda. Av ansökan ska det framgå att den är en patentansökan, Av ansökan eller dess foljebrev ska det direkt eller indirekt framgå att sökanden har för avsikt att ansöka om patent. Ansökan ska innehålla sökandens identifierings- eller kontaktuppgifter. Det ska antingen gå att identifiera sökanden eller vara möjligt att kontakta sökanden. Ansökan ska innehålla antingen en beskrivning av uppfinningen, en ritning som avser uppfinningen eller en specificerad hänvisning till en tidigare gjord ansökan om patent eller nyttighetsmodell. Med nämnda beskrivning eller ritning avses att ansökan innehåller text eller ritningar som framstår som en beskrivning av uppfinningen eller ritningar som avser uppfinningen. En hänvisning till en tidigare gjord ansökan ska innehålla uppgifter om ingivningsdagen för ansökan om patent eller nyttighetsmodell, ansökningsnumret samt den patentmyndighet till vilken ansökan har getts in.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar helt 8 b § 2 och 3 mom. i den gällande lagen. I momenten föreskrivs det om förfarandena för att komplettera brister som hänför sig till bestämmandet av ingivningsdagen och hur ingivningsdagen bestäms efter kompletteringen.

Paragrafens 4 mom. är nytt och har ingen tydlig motsvarighet i den gällande lagen. I momentet föreslås ytterligare bestämmelser för en sådan situation som avses i 1 mom. 3 punkten underpunkt c där ingivningsdagen för ansökan grundar sig på en hänvisning till en tidigare gjord ansökan. Om den ansökan som det hänvisas till har getts in till en patentmyndighet utanför Finland, ska sökanden ge in en styrkt kopia av ansökan inom fyra månader från ansökans ingivningsdag. Bestämmelsen om att en kopia ska ges in inom nämnda tidsfrist grundar sig på regel 2.5 b ii i tillämpningsföreskrifterna till fördraget om patenträtt. Om sökanden ger in en kopia i enlighet med vad som anges ovan, anses den ha kommit in till patentmyndigheten på ansökans ingivningsdag. Bestämmelsen i fråga motsvarar 21 § 3 mom. i den gällande förordningen. Om kopian ges in efter utsatt tid, anses den inte ha kommit in på ansökans ingivningsdag. Då betraktas kopian som ett tillägg till ansökan, och patent söks i strid med 35 § på något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen. Patent kan endast meddelas på en sådan uppfinning som framgår av handlingarna på ingivningsdagen.

32 §. Delar som saknas i ansökan och ändring av ingivningsdagen. I paragrafen föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens skyldighet att förelägga sökanden att ge in de delar av ansökan som saknas samt om ingivandet av de delar som saknas. Paragrafen motsvarar i huvudsak 8 c § i den gällande lagen, men i den har det gjorts vissa förtydligande ändringar så att den bättre motsvarar artikel 5.5 och 5.6 i fördraget om patenträtt.

I 1 mom. föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens skyldighet att förelägga sökanden att komplettera sin ansökan. Om Patent- och registerstyrelsen upptäcker att det i en ansökan som fått ingivningsdag saknas en eller flera sådana delar av beskrivningen eller ritningarna till vilka det hänvisas i beskrivningen eller patentkraven, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan inom två månader. Skyldigheten gäller brister som Patent- och registerstyrelsen upptäcker i samband med bestämmandet av ingivningsdag eller kort därefter. Bestämmelsen ska inte tillämpas om det i ett senare skede upptäcks att en del saknas, till exempel i samband med prövningen av patenterbarheten. Bestämmelsen förutsätter inte heller att Patent- och registerstyrelsen i samband med bestämmandet av ingivningsdagen aktivt kontrollerar om en del av beskrivningen eller ritningen saknas. Om en sådan brist ändå upptäcks, ska myndigheten förelägga sökanden att komplettera ansökan.

I 2 mom. föreskrivs det om sökandens rätt att ge in de delar av beskrivningen eller ritningarna som saknas samt om framskjutande av ingivningsdagen. Sökanden kan ge in de delar av beskrivningen eller ritningarna som saknas i ansökan inom två månader antingen från ansökans ursprungliga ingivningsdag eller från föreläggande enligt 1 mom. Om sökanden ger in de saknade delarna inom utsatt tid, ska som ingivningsdag för patentansökan gälla den dag då samtliga saknade delar har getts in, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

Möjligheten att komplettera ansökan grundar sig på artikel 5.6 a i fördraget om patenträtt. Jämfört med 8 c § i den gällande lagen framgår det tydligare av den föreslagna formuleringen att komplettering inte förutsätter ett föreläggande från patentmyndigheten. Motsvarande bestämmelse ingår också i 65 § i de gällande patentbestämmelserna. Syftet med bestämmelsen är att göra det möjligt att ge in sådana delar som saknas helt och hållet eller att ersätta uppenbart felaktiga delar med avsedda delar. Med stöd av bestämmelsen är det inte möjligt att ge in nya, förbättrade versioner av en tidigare ingiven ansökningstext eller av ritningarna.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 8 c § 2 mom. i den gällande lagen. Om sökanden återkallar i 2 mom. avsedda i efterhand ingivna delar av en ansökan inom en månad från det att de gavs in, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla.

I 4 mom. föreskrivs det om en situation där sökanden ger in de saknade delarna i enlighet med 2 mom. och de saknade delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan från vilken prioritet har begärts på den ursprungliga ingivningsdagen. I en sådan situation blir ingivningsdagen den ursprungliga ingivningsdagen, om sökanden begär det och ger in en kopia av den ansökan som ligger till grund för prioriteten inom den tid som satts ut enligt 2 mom. Jämfört med 8 c § 3 mom. i den gällande lagen har det gjorts ett tillägg om att begäran om prioritet ska ha framställts på den ursprungliga ingivningsdagen enligt 31 §. Jämfört med den gällande lagen har det också lagts till en bestämmelse om att kopian då ska anses ha kommit in till Patent- och registerstyrelsen på ansökans ingivningsdag. Om kopian ges in efter utsatt tid, anses den inte ha kommit in på ansökans ingivningsdag. Då betraktas kopian som ett tillägg till ansökan, och det är möjligt att patent söks i strid med 35 § på något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen.

33 §. *Ansökan som innehåller flera uppfinningar.* Paragrafen motsvarar 10 § i den gällande lagen, i vilken det föreskrivs att det i samma ansökan inte får sökas patent på två eller flera av varandra oberoende uppfinningar.

Kravet på enhetlighet grundar sig i första hand på administrativa aspekter. En patentansökan ska gälla endast en enda uppfinning för att handläggningen av ansökan ska vara effektiv och tydligt strukturerad. Om flera uppfinningar som är oberoende av varandra får tas in i en och samma ansökan, blir det svårt att handlägga ansökan och klassificeringen av ansökningarna försvåras. Bestämmelsen hindrar också situationer där sökanden försöker betala endast en ansökningsavgift för att få flera av varandra oberoende uppfinningar granskade och eventuellt skyddade.

En patentansökan kan dock innehålla flera uppfinningar, om de är beroende av varandra. Med beroende avses att uppfinningarna har ett tekniskt samband och bygger på en gemensam uppfinningstanke. Bedömningen av om kravet på tekniskt samband och en gemensam uppfinningstanke uppfylls görs av Patent- och registerstyrelsen i samband med handläggningen av ansökan, framför allt i samband med granskningen. Till exempel uppfinningar som gäller en anordning och en metod kan bilda en enhetlig helhet, och kan då tas in i samma ansökan.

34 §. *Delning av en ansökan.* I paragrafen föreskrivs det om delning av en ansökan. I 11 § i den gällande patentlagen föreskrivs det om de grunder på vilka sökanden kan göra en avdelad eller utbruten ansökan. Närmare bestämmelser om delning och utbrytning finns i 22–24 § i den gällande förordningen.

I den föreslagna nya lagen slopas utbrytning helt och hållet. Utbrytningsförfarandet används ytterst sällan. Under åren 2015–2024 har fem utbrutna ansökningar getts in, den senaste 2020. Den europeiska patentkonventionen (EPC) känner inte utbrytning, och Sverige har avstått från utbrytning i sin nya patentlag, som trädde i kraft 2025. Eftersom utbrytning är av betydelse endast i ett fåtal specialfall där sökanden utan vetskap har handlat lagstridigt och eftersom det inte finns något praktiskt behov av förfarandet, föreslås det att utbrytning stryks i patentlagen.

I 1 mom. föreskrivs det att om flera uppfinningar är beskrivna i ansökan på ingivningsdagen, får sökanden dela ansökan i flera ansökningar. En ny ansökan som gäller en uppfinning som avdelats från stamansökan anses ha tillkommit genom delning endast om delningen framgår av den nya ansökan när den gjordes. I en sådan ansökan ska stamansökans nummer uppges. Den

nya ansökan anses vara gjord samtidigt som stamansökan. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak första och sista meningen i 22 § samt 24 § 2 mom. i den gällande förordningen.

I 2 mom. föreskrivs det att delning är möjlig endast innan ansökan har avgjorts slutligt. Begränsningen grundar sig på 11 § i den gällande lagen. Enligt 42 § i de gällande patentbestämmelserna avser begränsningen att delning, om en stamansökan har avslagits, kan äga rum så länge besvärstiden löper, oavsett om besvär anförs. Om stamansökan har avskrivits kan delning äga rum så länge återupptagningsfristen löper, oavsett om ansökan återupptas. Däremot avser begränsningen inte bestämmelsen i andra meningen i 22 § i den gällande förordningen om att delning ska ske innan ett sådant meddelande om godkännande av ansökan som avses i 19 § 1 mom. i den gällande lagen har lämnats. Enligt den föreslagna lagen ska förbudet mot delning inte längre vara förenat med lämnandet av ett meddelande om godkännande av ansökan, utan det ska vara möjligt att dela ansökan till dess det har kungjorts att patent har meddelats.

35 §. Ändring av ansökan. I paragrafen föreskrivs det om ändring av en patentansökan. En patentansökan får inte ändras på ett sådant sätt att patent söks på något som inte framgick av ansökan på dess ingivningsdag. Paragrafen motsvarar i övrigt 13 § i den gällande lagen, men uttrycket ”när den gjordes” har ändrats till ”på dess ingivningsdag”.

Regleringen motsvarar artikel 123.2 i den europeiska patentkonventionen (EPC), enligt vilken en europeisk patentansökan inte får ändras så att ansökan kommer att omfatta något som går utöver innehållet i ansökan i dess lydelse vid ingivandet.

36 §. Diarium. I paragrafen föreskrivs det om de uppgifter i patentansökan som ska antecknas i det elektroniska diarium som förs av Patent- och registerstyrelsen och om sekretessen för uppgifterna.

I 1 mom. föreskrivs det att Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över inkomna patentansökningar. Bestämmelsen motsvarar i övrigt andra meningen i 7 § i den gällande lagen, men i stället för den finska termen ”päiväkirja” används termen ”diaari”. Den svenska termen ”diarium” ändras inte. I stället för den detaljerade förteckningen i 7 a § i den gällande lagen ska det i det föreslagna momentet endast föreskrivas samlat och på allmän nivå om vilka uppgifter som ska antecknas i diariet. I diariet antecknas för varje ansökan de personuppgifter som behövs för handläggningen, uppgifter om sökt patent samt åtgärder som gäller ansökan. Till sådana personuppgifter hör bland annat sökandens, uppfinnarens och det eventuella ombudets namn, kontaktuppgifter och hemvist samt behövliga identifieringsuppgifter, såsom personbeteckning eller FO-nummer. Bestämmelser om det närmare innehållet i diariet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. ska ansökningshandlingarna samt andra anteckningar än sådana som gäller ansökningsnumret, sökanden, ombudet, ansökningstyp, ankomstdag, ingivningsdag, prioritet och ansökans status vara sekretessbelagda tills den patentansökan som gäller anteckningarna har blivit offentlig enligt 48 §. Med ansökningstyp avses uppgift om huruvida ansökan är en nationell patentansökan eller en internationell patentansökan eller en europeisk patentansökan som har omvandlats till en nationell patentansökan. Med uppgifter om prioritet avses uppgift om var den tidigare ansökan som åberopas som prioritetsgrundande har getts in samt ansökans ingivningsdag och nummer. Med uppgift om delning avses numret på stamansökan, om ansökan har åstadkommit genom delning, och numret på den avdelade ansökan, om det genom delning av ansökan har uppkommit en ny ansökan. Med ansökans status avses till exempel uppgift om huruvida ansökan är anhängig eller återkallad eller har avslagits eller avskrivits.

I den gällande lagen är de sekretessbelagda uppgifterna förtecknade i 7 a § 2 mom. Enligt förslaget är utgångspunkten i den nya lagen att ansökningshandlingarna och de uppgifter som hänför sig till ansökan ska vara sekretessbelagda tills ansökan blir offentlig i enlighet med 48 §. I 2 mom. förtecknas endast de uppgifter som är offentliga från och med ansökans ankomstdag.

Grundlagsutskottet har ansett att det med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns ett lagstadgat tvingande skäl till att sekretessbelägga uppgifter i en ansökan. Vidare har en begränsning ansetts godtagbar förutsatt att det i lagen har fastställts att sekretessen är tidsbunden, alltså gäller tills patentansökan blir offentlig, och att handlingarna därefter blir offentliga (GrUU 50/2010 rd, s. 4).

37 §. Skyldighet att redovisa utländska granskningsresultat. I paragrafen föreskrivs det om sökandens skyldighet att på Patent- och registerstyrelsens begäran redovisa granskningsresultaten i fråga om en utländsk ansökan som gäller samma uppfinning. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 74 § 3 mom. i den gällande lagen med den preciseringen att redovisningsskyldigheten endast gäller på begäran av Patent- och registerstyrelsen.

38 §. Granskning av en ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar. I paragrafen föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens granskning av ansökan i en situation där ansökan innehåller av varandra oberoende uppfinningar. Om ansökan står i strid med bestämmelserna i 33 § så att patentkraven innehåller av varandra oberoende uppfinningar, granskar Patent- och registerstyrelsen patenterbarheten hos den uppfinning som anges först i patentkraven. Patent- och registerstyrelsen kan, om den så önskar, även granska patenterbarheten hos andra uppfinningar, men den är endast skyldig att granska patenterbarheten hos den uppfinning som anges först. Om ansökan innehåller av varandra oberoende uppfinningar, kan sökanden dela ansökan i enlighet med 34 §. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i den gällande lagen, men den motsvarar nuvarande praxis och 36 § 1 mom. i patentbestämmelserna.

39 §. Nyhetsgranskning av internationellt slag. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 9 § i den gällande lagen och innehåller bestämmelser om att Patent- och registerstyrelsen på sökandens begäran ska låta en finsk patentansökan nyhetsgranskas vid en internationell nyhetsgranskningsmyndighet (s.k. International Type Search, ITS).

Bestämmelsen grundar sig på artikel 15.5 i konventionen om patentsamarbete (PCT). Om den nationella lagstiftningen i en PCT-konventionsstat tillåter det, kan den som ger in en nationell ansökan, under de förutsättningar som anges i den nationella lagstiftningen, begära att ansökan ska bli föremål för nyhetsgranskning som motsvarar internationell nyhetsgranskning (*nyhetsgranskning av internationellt slag*). På detta sätt bereds i första hand inhemska sökande möjlighet att redan när de ger in en nationell ansökan få en granskning som motsvarar en internationell nyhetsgranskning och eventuellt bättre klarhet om huruvida det senare lönar sig att ge in en motsvarande internationell patentansökan som gäller flera länder. Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse som överensstämmer med 5 § i den gällande förordningen, enligt vilken begäran ska framställas och avgiften betalas inom tre månader från ansökans ingivningsdag.

40 §. Brister i patentansökan och avhjälpande av dem. I paragrafen föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens åtgärder i sådana fall när sökanden inte har iakttagit bestämmelserna om ansökan eller om det finns andra hinder mot att bifalla ansökan. I paragrafen föreskrivs det också att en ansökan ska avskrivas om årsavgiften inte betalas i enlighet med 12 kap. under den tid ansökan är anhängig. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 15 § i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs det att om sökanden inte har iakttagit bestämmelserna om ansökan, eller om Patent- och registerstyrelsen i övrigt anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan, ska sökanden föreläggas att yttra sig eller avhjälpa bristerna. I sammandraget kan Patent- och registerstyrelsen dock, utan att höra sökanden, göra de ändringar som den anser nödvändiga. Sökanden ska i enlighet med 33 § i förvaltningslagen ges en frist som är tillräcklig för att yttra sig eller avhjälpa bristerna.

I 2 mom. föreskrivs det att om sökanden inte inom en tid som anges i föreläggandet yttrar sig eller avhjälper anmärkta brister, ska ansökan avskrivas. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om denna påföljd. I 3 mom. föreskrivs det att en avskriven ansökan ska återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av den förelagda tiden yttrar sig eller avhjälper bristerna och inom samma tid betalar en återupptagningsavgift. Uttrycket ”vidtaga åtgärd för att avhjälpa anmärkt brist” i 15 § i den gällande lagen har ändrats till ”avhjälper bristerna”. Syftet med den nya formuleringen är inte att ändra rättspraxis, utan att skapa klarhet i de åtgärder som behövs. Sökanden måste till exempel betala det uteblivna beloppet inom utsatt tid, och det räcker inte med att enbart vidta förberedande åtgärder för betalningen för att bristen ska bli avhjälpd.

I 4 mom. föreskrivs det att om inte sökanden betalar årsavgift i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., ska ansökan avskrivas utan föregående föreläggande. En ansökan som har avskrivits på denna grund får inte återupptas. Till denna del avviker bestämmelsen från den avskrivning som görs med stöd av 2 mom. En sökande som har försummat att betala årsavgift på förfallodagen har i enlighet med 100 § 4 mom. möjlighet att betala årsavgiften förhöjd inom sex månader från förfallodagen.

41 §. Avslag på patentansökan. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 16 § i den gällande lagen och innehåller bestämmelser om villkoren för avslag på en ansökan. Om Patent- och registerstyrelsen anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan och sökanden har haft tillfälle att yttra sig över hindret, ska ansökan avslås, såvida det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande. Ett formellt villkor för avslag är att sökanden har haft tillfälle att yttra sig över en omständighet som utgör ett hinder mot meddelandet av patentet.

42 §. Bättre rätt till uppfinning. I paragrafen föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens åtgärder i situationer där någon bevisar att han eller hon har bättre rätt till en uppfinning och kräver att ansökan överförs på honom eller henne. Om överföring har yrkats, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas, inte heller återkallas förrän yrkandet har prövats slutligt. Paragrafen motsvarar i övrigt 18 § i den gällande lagen, men bestämmelsen om att den som får patentansökan överförd på sig ska erlägga ny ansökningsavgift har strukits. Om den ursprungliga sökanden har betalat ansökningsavgiften, finns det varken behov eller grund för att betala en ny ansökningsavgift. Att bedöma och överföra en begäran om överföring av en patentansökan är en sedvanlig åtgärd i patentprocessen. Enligt den gällande avgiftsförordningen tas det vid överföringen av ett patent ut en avgift för anteckningen i patentregistret, medan en överföring av en ansökan är avgiftsfri.

43 §. Påstående om bättre rätt till uppfinning. I paragrafen föreslås bestämmelser om Patent- och registerstyrelsens åtgärder i situationer där någon påstår sig ha bättre rätt till en uppfinning. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinnehåll 17 § 1 mom. i den gällande lagen. Om Patent- och registerstyrelsen anser att en tredje parts rätt till en uppfinning är oviss, får Patent- och registerstyrelsen förelägga parten att väcka talan vid domstol inom en viss tid vid äventyr att påståendet lämnas utan avseende vid den fortsatta prövningen av patentansökan.

I 2 mom. föreskrivs det att om en tvist om bättre rätt till en uppfinning är anhängig vid domstol, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas och inte heller återkallas förrän målet har avgjorts slutligt. Bestämmelsen innebär en ändring av 17 § 2 mom. i den gällande lagen, enligt vilket patentansökan kan förklaras vilande till dess målet slutligen avgjorts i domstol. Enbart det att handläggningen av ansökan förklaras vilande hindrar inte till exempel att ansökan återkallas eller att den avskrivs på grund av en obetald årsavgift. Det bör förhindras att ansökan upphör att vara anhängig så länge en tvist om bättre rätt till uppfinningen är anhängig i domstol.

44 §. Anmärkningar från tredje parter. Paragrafen är ny och i den föreskrivs det om en anmärkning (så kallad erinran) som gäller en anhängig ansökan och som en tredje part ger in till Patent- och registerstyrelsen. I paragrafen föreskrivs det att om det medan en patentansökan handläggs ges in en skriftlig anmärkning till Patent- och registerstyrelsen om uppfinningens patenterbarhet, ska patentsökanden underrättas om detta. Den som framställer en anmärkning blir inte part i handläggningen av ansökan.

Under handläggningen av en patentansökan har tredje parter möjlighet att skriftligen underrätta Patent- och registerstyrelsen om omständigheter som gäller patenterbarheten hos den uppfinning som ansökan avser. Ibland kan en tredje part ha kännedom om material som är av betydelse för patenterbarheten och som prövningsingenjören inte har hittat eller som inte kan hittas i offentliga databaser eller på internet. I anmärkningen är det möjligt att informera till exempel om handlingar som visar att uppfinningen saknar nyhet eller uppfinningshöjd. Anmärkningen kan också gälla andra villkor för patenterbarhet enligt 2 kap., till exempel industriell tillämpbarhet, eller förutsättningarna för godkännande av ansökan enligt 4 kap., såsom tydliga krav, tillräcklig beskrivning av uppfinningen eller ändring av ansökan i strid med bestämmelserna. Under handläggningen av ansökan beaktar Patent- och registerstyrelsens prövningsingenjör alla omständigheter som han eller hon tagit del av vid bedömningen av uppfinningens patenterbarhet, och därför ska en tredje parts anmärkning delges patentsökanden. Med tredje part avses bland annat fysiska och juridiska personer. Anmärkningen kan också framställas anonymt. Den som framställer en anmärkning blir inte part i handläggningen av ansökan. Bestämmelsen gäller endast anmärkningar under handläggningen av ansökan. Efter det att patentet har meddelats har en tredje part möjlighet att göra en invändning eller väcka en talan om ogiltighet vid domstol.

Paragrafens första mening motsvarar till väsentliga delar den första meningen i 26 a § i den gällande patentförordningen. Uttrycket ”en skrivelse som är av betydelse för prövningen” har ändrats till uttrycket ”en anmärkning om uppfinningens patenterbarhet”. Termen ”anmärkning” används i motsvarande bemärkelse också i 23 § i den gällande varumärkeslagen. Anmärkningen är av betydelse för granskningen av ansökan, om den hänför sig till uppfinningens patenterbarhet. I paragrafen föreskrivs det dessutom för tydlighetens skull att den som framställer en anmärkning inte blir part i handläggningen av ansökan. En motsvarande bestämmelse finns också i 23 § i den gällande varumärkeslagen.

I den föreslagna paragrafen ingår inte den bestämmelse i andra meningen i den gällande förordningen, enligt vilken Patent- och registerstyrelsen ska underrätta den som gjort anmärkningen om möjligheten att göra en invändning, om patent meddelas. Den som gör en invändning blir inte part i handläggningen av ansökan, och därför är Patent- och registerstyrelsen underrättelse för närvarande endast en delgivning om att patent har meddelats och om att invändningstiden börjar. Numera är det möjligt att följa processen för handläggning av ansökan via Patent- och registerstyrelsens Patentinformationstjänst, av vilken också meddelandet av patent och den därpå följande invändningstiden framgår. Numera finns det inte längre något behov av en separat underrättelse från Patent- och registerstyrelsen på samma sätt

som när den gällande förordningen utfärdades. Anmärkningar framställs ofta också anonymt, vilket innebär att det inte ens är möjligt att ge någon underrättelse.

45 §. Underrättelse om att patentansökan kan bifallas. I paragrafen föreskrivs det om de faser som föregår meddelandet av patent, när en ansökan enligt Patent- och registerstyrelsens uppfattning kan bifallas.

I 1 mom. föreskrivs det om myndighetens åtgärder. Om ansökan är gjord i föreskriven ordning och det inte anses finnas något hinder mot att bifalla den, ska Patent- och registerstyrelsen underrätta sökanden om att ansökan kan bifallas. För sökanden ska det samtidigt visas i vilken omfattning myndigheten har för avsikt att meddela patentet. Paragrafens första mening motsvarar 19 § 1 mom. i den gällande lagen. Den andra meningen har ingen motsvarighet i den gällande lagen, men bestämmelser om en motsvarande åtgärd finns i första meningen i 29 a § i den gällande patentförordningen. Patent- och registerstyrelsen kan till exempel i enlighet med nuvarande praxis sända sökanden en kopia av de godtagbara patentkraven, varvid sökanden kan kontrollera i vilken form patentet kommer att meddelas.

I 2 mom. föreskrivs det om sökandens åtgärder, om sökanden godkänner att patentet meddelas i föreslagen omfattning. Sökanden ska inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom. betala en publiceringsavgift och, om patentkraven är på engelska, ge in en översättning av kraven till finska eller svenska. Bestämmelsen om publiceringsavgift motsvarar i sak första meningen i 19 § 3 mom. i den gällande lagen med den skillnaden att termen ”tryckningsavgift” har bytts ut mot termen ”publiceringsavgift” i enlighet med den nuvarande processen. Enligt det föreslagna momentet förutsätts det dessutom att sökanden översätter patentkraven, om patentansökan är skriven på engelska. Översättningen ska ges in på finska eller på svenska. Bestämmelser om hur översättningen påverkar patentskyddet finns i 130 § i denna lag. Sökanden kan om han eller hon så vill ge in en översättning redan tidigare, och bestämmelser om det provisoriska patentskydd som en sådan översättning ger finns i 137 §.

I 3 mom. föreskrivs det om sökandens åtgärder, om sökanden inte godkänner att patent meddelas i föreslagen omfattning. Om sökanden vill göra ändringar i patentskyddet och dess omfattning, ska sökanden lägga fram ändrade patentkrav. De ändrade patentkraven ska ges in till Patent- och registerstyrelsen inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom.

I 4 mom. föreskrivs det om avskrivande av en ansökan och återupptagande av en ansökan. Om sökanden inte vidtar de åtgärder som krävs enligt 2 eller 3 mom., ska ansökan avskrivas. En ansökan som har avskrivits återupptas, om sökanden inom fyra månader från utgången av den i 2 eller 3 mom. utsatta tiden vidtar de åtgärder som krävs och betalar en återupptagningsavgift.

Som en ändring jämfört med den gällande lagen föreslås det att bestämmelserna i 19 § 2 mom. stryks. Enligt momentet får ansökan efter meddelandet enligt 1 mom. inte delas och inte heller ändras så att patentskyddet utvidgas. Det att förbudet mot delning och förbudet mot utvidgning av patentskyddet är förenat med ett meddelande enligt 19 § är en kvarleva från tiden före lagändringen 1997 (243/1997), då invändningstiden tidsmässigt inföll före meddelandet av patentet. När invändningstiden börjat fick en ansökan då inte längre delas eller kraven ändras så att deras skyddsomfång utvidgades. För närvarande börjar invändningstiden löpa från det att patentet meddelades, och det finns inte längre något behov av att förbudet mot delning och mot utvidgning av skyddet ska gälla redan innan patentet meddelas.

Enligt 34 § i den föreslagna lagen kan en ansökan delas innan den har avgjorts slutligt. Delningen kan alltså göras fram till dess ansökan har bifallits. Även förbudet mot utvidgning av skyddet börjar först vid den tidpunkt då patentet meddelas. Enligt 24 § i den föreslagna lagen

får patentkraven efter det att ett patent har meddelats inte ändras så att patentskyddet utvidgas. Regleringen motsvarar ansökningsprocessen för europeiska patent enligt den europeiska patentkonventionen, där både förbudet mot delning och förbudet mot utvidgning av skyddet börjar gälla vid den tidpunkt då patentet meddelas.

Som en följd av slopandet av bestämmelserna i 19 § 2 mom. i den gällande lagen blir det också möjligt att avstå från ett separat slutföreläggande enligt 29 a § i den gällande förordningen. Något separat föreläggande behövs inte längre, eftersom sökanden har möjlighet att dela ansökan eller utvidga skyddet ännu efter den underrättelse som avses i den föreslagna paragrafens 1 mom. I processen för meddelande av patent försvinner således ett mellanskede, vilket försnabbar handläggningsprocessen. För närvarande är svarstiden för ett slutföreläggande tre månader. Slopandet av föreläggandet minskar för sin del de kostnader som föranleds både sökanden och myndigheten.

46 §. Meddelande av patent. I paragrafen föreskrivs det om bifall till ansökan och om meddelande av patent. När sökanden har fullgjort det som krävs enligt 45 § 2 mom., ska Patent- och registerstyrelsen bifalla ansökan, om det fortsättningsvis inte finns något hinder. Bifallet till ansökan ska kungöras. Patentet har meddelats den dag då bifallet till ansökan har kungjorts i enlighet med 146 §. Det meddelade patentet ska antecknas i Patent- och registerstyrelsens patentregister. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar till väsentliga delar 20 § i den gällande lagen, med den skillnaden att bestämmelsen om att patenthavaren ska ges ett patentbrev föreslås bli struken. Uppgifterna i ett patentbrev framgår för närvarande av den officiella patentskriften, i Patent- och registerstyrelsens patentinformationstjänst och av patentregistrets registerutdrag, vilket innebär att det inte längre anses finnas något behov av ett separat patentbrev.

I 3 mom. föreskrivs det om sökandens möjlighet att begära att meddelandet av patent skjuts upp. Meddelandet av patent kan på sökandens begäran skjutas upp högst till dess ansökan blir offentlig enligt 48 §. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 30 § i den gällande förordningen.

47 §. Patentskrift. I paragrafen föreslås bestämmelser om den patentskrift som Patent- och registerstyrelsen upprättar över ett meddelat patent. En patentskrift, som innehåller en beskrivning av uppfinningen, patentkraven och eventuella ritningar samt uppgifter om patenthavaren och uppfinnaren, ska av Patent- och registerstyrelsen hållas allmänt tillgänglig från och med den dag då patentet meddelades. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska en översättning av dessa till finska eller svenska biläggas patentskriften. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 21 § i den gällande lagen, men det förutsätts inte att skriften innehåller ett sammandrag. Även eventuella ritningar nämns separat, eftersom ritningarna enligt den föreslagna lagen inte längre utgör en del av beskrivningen. Sammandraget publiceras som en del av den ansökningspublikation som upprättas i samband med att ansökan blir offentlig. Det anses inte nödvändigt att publicera sammandraget också i patentskriften. Exempelvis Europeiska patentverket inkluderar inte sammandraget i sin patentskrift. Patent- och registerstyrelsen kan besluta om den i sina patentskrifter också inkluderar sammandrag.

5 kap. Patentansökningshandlingarnas offentlighet

48 §. När handlingarna blir offentliga. I paragrafen föreskrivs det att handlingar som gäller patent och patentansökan blir offentliga från och med den dag då patentet meddelades. När 18 månader har förflutit från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet begärs, ska handlingarna vara offentliga även om patent ännu inte har meddelats. Handlingarna i en anhängig ansökan blir alltså offentliga 18 månader efter ingivningsdagen eller prioritetssdagen. Handlingarna i en ansökan som har avskrivits eller avslagits blir dock

offentliga endast om sökanden begär att ansökan återupptas, söker ändring eller gör en i 144 eller 145 § avsedd framställning om återställande av rättigheter. På begäran av sökanden ska handlingarna vara offentliga tidigare än vad som följer av 1 och 2 mom. Paragrafens 1–3 mom. motsvarar 22 § 1–3 mom. i den gällande lagen. Med handlingar som gäller patent avses alla handlingar som gäller patent och patentansökan, inklusive korrespondensen mellan sökanden och Patent- och registerstyrelsen under handläggningen av ansökan samt eventuella anmärkningar från en tredje part enligt 44 §.

I 4 mom. föreskrivs det att närmare bestämmelser om tillgängliggörande för allmänheten av handlingar som blivit offentliga får utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §. Rättelse av översättning. I 1 mom. föreskrivs det om patenthavarens möjlighet att till Patent- och registerstyrelsen ge in en rättad översättning, om det finns ett fel i en översättning som getts in i enlighet med 27 §. I momentet föreskrivs det vidare om skyldigheten att betala en publiceringsavgift, om det ges in en översättning som gäller ett meddelat patent. Momentet motsvarar till sitt sakinhåll 27 b § 1 mom. i den gällande lagen, men bestämmelsen har förtydligats genom en hänvisning till 27 §, där det föreskrivs att det ska ges in en översättning av kraven till ett av nationalspråken, om kraven är skrivna på engelska. I det gällande 27 b § 1 mom. föreskrivs det endast om möjligheten att ge in en rättad översättning, utan att det preciseras vilken del av patenthandlingarna det ska ges in en översättning av. Rättelsen av översättningen blir gällande och ersätter den ursprungliga översättningen efter kungörelsen enligt 146 §.

I 2 mom. föreskrivs det om för användarrätten i sådana fall där någon, innan en rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte. Bestämmelsen motsvarar 27 b § 2 mom. i den gällande lagen.

50 §. Handlingar som innehåller företagshemligheter. I paragrafen föreskrivs det om sekretess för en handling eller en del av en handling som innehåller företagshemligheter med stöd av 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen. Eftersom patentering av uppfinningar i princip är offentliggörande av företagshemligheter, är den sekretessgrund som avses i 24 § i offentlighetslagen tillämplig endast när företagshemligheten i fråga inte gäller den uppfinning på vilken patent söks eller på vilken patent har meddelats. I ett sådant fall kan Patent- och registerstyrelsen på yrkande av innehavaren av en företagshemlighet förordna att handlingen eller en del av den inte är offentlig.

Paragrafen ska tillämpas på handlingar som getts in både innan patentet meddelas och efter det att patentet meddelats, såsom invändningshandlingar. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 22 § 5 mom. i den gällande lagen.

51 §. Offentlighet för prov som gäller biologiskt material. I 1 mom. föreskrivs det om vars och ens rätt att få prov från ett biologiskt material som har deponerats i enlighet med 30 §, när patenthandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §. Ett prov ska likväl inte lämnas ut till den som enligt bestämmelser i någon annan lag inte får ta befattning med det deponerade biologiska materialet eller till den vars befattning med provet med hänsyn till dess skadebringande egenskaper kan vara förbunden med en påtaglig risk. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 22 § 6 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det att en begäran om att få ett prov ska framställas skriftligen till Patent- och registerstyrelsen. Bestämmelsen motsvarar första meningen i 22 § 8 mom. i den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs det att till dess patent har meddelats eller inom 20 år från patentansökans ingivningsdag, om patentansökan har avgjorts slutligt utan att ha lett till patent och om sökanden begär det, får ett prov från depositionen med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. lämnas ut endast till en oberoende sakkunnig. Bestämmelsen motsvarar i sak första meningen i 22 § 7 mom. i den gällande lagen. I paragrafen föreskrivs det dessutom att en begäran ska framställas till Patent- och registerstyrelsen inom 16 månader från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet har begärts. Bestämmelsen motsvarar 25 b § 1 mom. i den gällande lagen med den preciseringen begäran ska framställas till Patent- och registerstyrelsen.

I 4 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om innehållet i en begäran och om de förfarandena som hänför sig till lämnande av prov får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning kan det särskilt föreskrivas om vem som kan vara oberoende sakkunnig samt vilka förbindelser som krävs av den som begär provet och av den oberoende sakkunniga.

6 kap. Prioritet

52 §. Prioritet från en tidigare ansökan. I paragrafen föreskrivs det om prioritetens innehåll och om vilken slags ansökan som kan ge prioritet. Paragrafen motsvarar till sitt sakinnehåll 6 § 1 mom. i den gällande lagen, men ordalydelsen har förtydligats genom att paragrafen omformulerats i sin helhet. Prioriteten grundar sig på artikel 4 i Pariskonventionen.

I 1 mom. föreskrivs det att vid bedömningen av uppfinningens nyhet och uppfinningshöjd i enlighet med bestämmelserna i 10–12 § och vid tillämpningen av bestämmelserna om för användarrätt i 21 § ska en ansökan på begäran av patentsökanden anses vara gjord samtidigt med sökandens tidigare ansökan som avser samma uppfinning. En förutsättning för prioritet är att den tidigare ansökan har gjorts inom tolv månader före ingivningsdagen för den patentansökan som granskas. Ett nytt tillägg jämfört med den gällande lagen är omnämmandet av att prioritet kan fås från ”sökandens” tidigare ansökan. Syftet med tillägget är inte att ändra rättsläget, utan att precisera principen enligt artikel 4 A.1 i Pariskonventionen, enligt vilken den som tidigare gjort en ansökan om patent eller dennes rättsinnehavare har prioritetsrätt. Den tidigare ansökan ska alltså vara gjord av samma sökande, eller så ska sökanden ha en till honom eller henne övergången rätt att åberopa ansökan i fråga som prioritetsgrund.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om vilken slags tidigare ansökan som kan ge prioritet. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 6 § 1 mom. i den gällande lagen. I bestämmelsen nämns följande tre alternativa grunder: 1) ansökan avser patent eller nyttighetsmodellrätt som meddelas i Finland, 2) ansökan har gjorts i en stat som är ansluten eller ett område som är anslutet till Pariskonventionen eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, och 3) ansökan har gjorts i en annan stat eller ett annat område, om motsvarande prioritet medges och innehållet i lagstiftningen är överensstämmande.

53 §. Grund för prioritet. I paragrafen föreskrivs det om de förutsättningar under vilka prioritet kan grundas på en tidigare ansökan. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 12 § i den gällande patentförordningen och den konkretiserar principen i artikel 4 C.4 i Pariskonventionen, enligt vilken prioritet endast kan grundas på den första ansökan i vilken uppfinningen har angetts.

Vid granskningen av prioritet är det viktigt att den tidigare ansökan som prioritet grundas på är den första där sökanden lägger fram uppfinningen i fråga. Prioritetstiden kan inte förlängas genom att sökanden upprepade gånger ger in ansökningar som gäller samma uppfinning och senare väljer den ansökan som är mest lämplig som grund för prioritet.

I paragrafen föreskrivs det också om ett undantag från ovan beskrivna princip. Om det efter den första ansökan som gäller en uppfinning ges in en ansökan som gäller samma uppfinning, får den senare ansökan åberopas som prioritetsgrundande, om den tidigare ansökan när den senare ansökan ges in har återkallats, avskrivits eller avslagits utan att ha blivit offentlig och inte är förenad med rättigheter som grundas på den eller har utgjort grund för någon rätt till prioritet. Om dessa villkor är uppfyllda, har den tidigare ansökan inte längre några rättsverkningar på den senare ansökans ingivningsdag eller därefter. I sådana fall kan den senare ansökan betraktas som den första ansökan som gäller uppfinningen och den kan senare användas som prioritetsgrundande. Dessutom föreskrivs det att om prioritet har fått på grund av den senare ansökan, får den tidigare ansökan inte längre åberopas som prioritetsgrund. Regleringen motsvarar till väsentliga delar artikel 87.1 och 87.4 i den europeiska patentkonventionen.

54 §. Delprioritet och flera prioriteter. I paragrafen föreskrivs det att det är möjligt att få prioritet även för en del av en ansökan och att prioritet kan begäras på grund av flera ansökningar, även om de avser olika stater. Bestämmelserna motsvarar 13 § i den gällande förordningen och grundar sig på artikel 4 F i Pariskonventionen. I enlighet med Pariskonventionen är det möjligt att sammanföra flera prioriteter till en och samma ansökan. Prioritet får inte vägras och ansökan inte avslås på den grunden att sökanden åberopar prioritet från ett flertal ansökningar ens om dessa getts in i olika länder, eller att ansökan innehåller element som inte finns i den ansökan eller de ansökningar på basis av vilka prioritet begärs, under förutsättning att det enligt den nationella lagstiftningen föreligger enhetlighet i den ansökta uppfinningen. I en sådan situation ger en senare ansökan prioritet på sedvanliga villkor i fråga om de element som inte har tagits med i tidigare ansökningar om prioritet. Regleringen motsvarar till väsentliga delar principerna i artikel 88.2 och 88.3 i den europeiska patentkonventionen.

55 §. Prioritet vid delade ansökningar. Enligt paragrafen ska, om en patentansökan delas, en begäran om prioritet för stamansökan utan särskild begäran gälla även för en ny ansökan som uppkommer genom delningen. Bestämmelsen motsvarar 10 § 4 mom. i den gällande förordningen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att en begäran om prioritet för en stamansökan förblir i kraft också för en delad ansökan. Sökanden behöver då inte ge in någon ny begäran om prioritet, och de begränsningar i 56 § som gäller begäran om prioritet behöver inte beaktas. För att sökanden ska få prioritet förutsätts det dock att de övriga villkoren för prioritet är uppfyllda. I synnerhet en delad ansökan ska avse en uppfinning som framgår av ansökan om prioritet.

56 §. Begäran om prioritet. I paragrafen föreskrivs det om begäran om prioritet. Jämfört med de gällande bestämmelserna är ändringarna lagtekniska och syftar inte till att ändra rättsläget.

För att få prioritet ska sökanden enligt 1 mom. skriftligen begära prioritet i patentansökan eller inom 16 månader från ingivningsdagen för den första ansökan som åberopas som grund för prioritet. Med tanke på processen för handläggningen av ansökan är det fördelaktigt att begäran om prioritet görs direkt i ansökan. Sökanden har dock möjlighet att ge in en begäran om prioritet senare, förutsatt att begäran ges in inom nämnda tidsfrist på 16 månader. Den föreslagna bestämmelsen är en kombination av första meningen i 10 § 1 mom. i den gällande förordningen, enligt vilken prioritet ska begäras inom 16 månader efter ingivningsdagen för den ansökan som åberopas som grund för prioritet, och första meningen i 2 mom., enligt vilken

prioritet ska begäras i ansökan om det är fråga om en internationell patentansökan. Det är dock möjligt att inom den nämnda tidsfristen på 16 månader föga en begäran om prioritet till en internationell ansökan, vilket innebär att ordalydelsen i den nu föreslagna bestämmelsen lagtekniskt lämpar sig för både en nationell och en internationell patentansökan. Bestämmelsens ordalydelse motsvarar också ordalydelsen i regel 52 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen, enligt vilken en begäran om prioritet i första hand ska göras i samband med ansökan om europeiskt patent, men kan göras ännu inom 16 månader från den begärda tidigaste prioritetdagen.

I 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att lägga till en begäran om prioritet till en ansökan och att göra rättelser i en redan framställd begäran. Bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i 10 § 1 mom. i den gällande förordningen och gäller både nationella och internationella ansökningar. Om tillägget eller rättelsen orsakar en ändring av den tidigare prioritetdagen, ska en anmälan göras inom 16 månader både från den ursprungliga prioritetdagen och från den ändrade prioritetdagen. Om fristen på 16 månader har gått ut, men fyra månader ännu inte har förflutit från ansökans ingivningsdag, kan sökanden göra en anmälan inom dessa fyra månader. Regleringen motsvarar till väsentliga delar regel 52.3 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen. En begäran om prioritet eller en begäran om rättelse av den ska innehålla de uppgifter som behövs för att ansökan om prioritet och prioritetdagen ska kunna specificeras.

Enligt 3 mom. kan sökanden inte begära prioritet eller göra rättelser i en redan framställd begäran om prioritet efter det att ansökan har blivit offentlig i enlighet med 48 §. Bestämmelsen motsvarar 10 § 3 mom. i den gällande förordningen.

I 4 mom. föreslås särskilda bestämmelser om internationella patentansökningar. Om det är fråga om en internationell patentansökan ska begäran om prioritet samt en anmälan om ett tillägg eller en rättelse av en begäran om prioritet göras till den mottagande myndigheten eller till den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten. Formuleringen av bestämmelsen är ny, men den motsvarar till väsentliga delar det som föreskrivs i 10 § 2 mom. i den gällande förordningen.

I 5 mom. föreskrivs det om återkallande av en begäran om prioritet. Sökanden kan återkalla en begäran om prioritet genom en skriftlig anmälan. Bestämmelsen har ingen motsvarighet i den gällande lagen eller förordningen. Återkallandet av en begäran om prioritet är en annan åtgärd än en rättelse av begäran, och 3 eller 4 mom. tillämpas inte på det. En begäran om prioritet kan alltså återkallas till exempel efter att ansökan har blivit offentlig.

57 §. Handlingar som ska ges in. I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten att till Patent- och registerstyrelsen ge in de prioritetshandlingar som hänför sig till en begäran om prioritet. I 1 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 11 § 1 mom. i den gällande förordningen att en sökande som begärt prioritet inom 16 månader från den dag från vilken prioritet begärs till Patent- och registerstyrelsen ska ge in ett intyg om ansökans ingivningsdag och om sökandens namn, utfärdat av den myndighet som tagit emot den ansökan som åberopas som grund för prioriteten, samt en av den myndigheten styrkt kopia av ansökan. Kopian ska ges in i den form som Patent- och registerstyrelsen bestämmer. Bestämmelsen överensstämmer med artikel 6.5 i fördraget om patenträtt (PLT) och motsvarar regel 59 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen.

Paragrafens 2 mom. är nytt. I momentet föreskrivs det att om intyget eller kopian inte har getts in inom den tid som anges i 1 mom., ska Patent- och registerstyrelsen ge sökanden en uppmaning att ge in handlingarna inom två månader. Bestämmelsen grundar sig på artikel 6.7 i fördraget

om patenträtt, enligt vilken sökanden, om denne inte ger in prioritetshandlingarna i enlighet med artikel 6.5 i det fördraget, ska underrättas om saken och ges möjlighet att ge in handlingarna inom den tidsfrist på två månader som anges i regel 6.2 i tillämpningsföreskrifterna till fördraget om patenträtt. Bestämmelser om motsvarande underrättelse som gäller prioritetshandlingar finns också i regel 59 i tillämpningsföreskrifterna till den europeiska patentkonventionen.

I 3 mom. föreskrivs det om ingivandet av prioritetshandlingarna när prioritet begärs i fråga om en internationell patentansökan. Bestämmelsen motsvarar tredje meningen i 11 § 1 mom. samt 11 § 3 mom. i den gällande förordningen. I ett sådant fall kan intyget ges in först efter ett föreläggande från Patent- och registerstyrelsen. Prioritetshandlingarna kan också ges in till den internationella byrån vid Världspannsorganisationen för den intellektuella äganderätten (WIPO) eller också kan det till den mottagande myndigheten riktas en begäran om att handlingarna ska sändas in till den internationella byrån. Om det vid en internationell patentansökan har getts in en kopia av den för prioritet åberopade ansökan till den internationella byrån, får Patent- och registerstyrelsen begära en kopia och en översättning av en sådan kopia endast i enlighet med regel 17.2 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete.

I 4 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 11 § 2 mom. i den gällande förordningen att Patent- och registerstyrelsen kan medge undantag från skyldigheten att ge in i 1 eller 2 mom. avsedda intyg och kopior. Patent- och registerstyrelsen kan till exempel bestämma att sökanden i stället för att ge in prioritetshandlingarna kan ge vissa identifieringsuppgifter som gör det möjligt för patentmyndigheten att hämta handlingarna från det digitala bibliotek som Patent- och registerstyrelsen har godkänt för detta ändamål. Prioritetshandlingarna behöver inte ges in om prioritet begärs från en ansökan som getts in till Patent- och registerstyrelsen.

58 §. Begränsningar av prioritet. I paragrafen föreskrivs det att om patentsökanden inte iakttar bestämmelserna i 53–57 §, kan prioritet inte fås. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar sista meningen i 6 § 2 mom. i den gällande lagen.

7 kap. Invändning mot och begränsning av patent

59 §. Invändning mot patent. I paragrafen föreskrivs det om framställande av en invändning och om delgivning av en invändning med patenthavaren. Bestämmelser om detta finns i 24 § i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs det att andra än patenthavaren kan göra en invändning mot ett meddelat patent. Detta innebär en ändring jämfört med 24 § i den gällande lagen, enligt vilken var och en, också patenthavaren själv, kan göra en invändning. Eftersom patenthavaren i nuläget har möjlighet att hos patentmyndigheten begära att ett patent begränsas, finns det inte längre något behov av att göra en invändning mot ett eget patent. I 1 mom. föreskrivs det dessutom att invändningen ska grunda sig på någon av de invändningsgrunder som avses i 62 §. Bestämmelsen grundar sig på 33 § 4 punkten i den gällande förordningen och betonar att det i en invändning uttryckligen ska hänvisas till en sådan invändningsgrund med stöd av vilken ett patent kan upphävas helt eller delvis.

I 2 mom. föreskrivs det om inledande av en invändning. De föreslagna bestämmelserna motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 24 § 1 mom. i den gällande patentlagen och 33 § i patentförordningen. En invändning ska inledas på så sätt att invändningen inklusive motivering samt bevis till stöd för invändningen, invändarens identifieringsuppgifter och registernumret för det patent som invändningen gäller ges in till Patent- och registerstyrelsen. Dessutom ska en invändningsavgift betalas. Invändningen ska inledas inom nio månader från den dag då patentet meddelades. En förutsättning för inledandet är alltså att alla åtgärder enligt första meningen i 2

mom. vidtas under invändningstiden. Bestämmelsen avviker således från 19 § i förvaltningslagen, enligt vilken ett ärende inleds skriftligen genom att yrkandena inklusive grunderna för dem anges. Kravet på motivering och bevis under invändningstiden säkerställer att handläggningen av invändningen kan genomföras på ett effektivt sätt och att bedömningen av att invändningsgrunderna uppfylls kan göras utifrån de omständigheter som framförts i invändningen under invändningstiden. Det inte ändamålsenligt att behandla sådana invändningsgrunder som inte har framförts under invändningstiden. Även bevis till stöd för invändningen, såsom hänvisningar till publikationer som utgör hinder mot patentering, ska i regel läggas fram i invändningen. Under handläggningen av en invändning är det dock av grundad anledning möjligt att lägga fram nya motiveringar eller kompletterande bevis, till exempel om det framkommer nya omständigheter under handläggningen eller om patenthavaren lägger fram ändrade patentkrav. Nytt jämfört med den gällande lagen är att invändningsavgiften ska betalas under invändningstiden. Syftet med bestämmelsen är att handläggningen av en invändning ska kunna inledas när invändningstiden har löpt ut och att patenthavaren ska kunna ges tillfälle att avge ett yttrande enligt 4 mom. om invändningen och de bevis som fogats till den. Målet är att förknäppa och effektivisera handläggningen av invändningar. Bestämmelsen om att invändningsavgiften ska betalas under invändningstiden är förenlig med artikel 99.1 i den europeiska patentkonventionen.

I 2 mom. föreskrivs det dessutom att invändningen inklusive motivering ska göras på finska eller svenska. I den gällande lagen finns det ingen uttrycklig bestämmelse om detta, men enligt 52 § i de gällande patentbestämmelserna ska en invändning med motivering lämnas in på svenska eller finska.

I 3 mom. föreskrivs det att en invändare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att företräda invändaren i invändningsärendet. I den gällande lagen finns det inte några bestämmelser om invändarens skyldighet att anlita ombud. Det är motiverat att förutsätta att en invändare anlitar ett ombud på samma grunder som en patentsökande och patenthavare. Motsvarande skyldighet ingår också i 28 § i varumärkeslagen i fråga om en invändning som avser ett varumärke.

Enligt 4 mom. ska patenthavaren, när en invändning har gjorts mot ett patent, underrättas om detta och ges tillfälle att yttra sig i saken. En patenthavare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska under tiden för handläggningen av invändningen ha ett i 28 § avsett ombud. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 24 § 4 mom. i den gällande lagen.

60 §. Handläggningsspråk för invändningen. Paragrafens 1 mom. är nytt och innehåller bestämmelser om handläggningsspråket för en invändning och om de patenthandlingar som handläggningen av invändningen grundar sig på. Handläggningsspråket för invändningen är finska eller svenska. Patent- och registerstyrelsen meddelar besluten på handläggningsspråket, det vill säga på finska eller svenska. Till grund för handläggningen av invändningen ligger patentet på det språk på vilket patentet har meddelats. Ett patent som meddelats med anledning av en ansökan på ett nationalspråk är på ett av nationalspråken, finska eller svenska. Om ett patent har meddelats med anledning av en ansökan som är skriven på engelska är beskrivningen, kraven och ritningarna på engelska, och dessutom innehåller patentet en översättning av kraven till det ena nationalspråket. I sådana fall baserar sig handläggningen av invändningen på patentets engelskspråkiga handlingar, och i synnerhet den uppfinning som skyddas av patentet bedöms på basis av de engelskspråkiga kraven.

I 2 mom. föreskrivs det om patenthavarens skyldighet att ge in en översättning av patentets beskrivning och ritningar till ett nationalspråk, om de är skrivna på engelska. Patent- och

registerstyrelsen kan på en begäran som framförts under invändningstiden eller av något annat särskilt skäl förelägga patenthavaren att inom utsatt tid ge in en översättning av beskrivningen och ritningarna till samma språk som kraven har getts in på. Om patenthavaren inte ger in översättningen inom den utsatta tiden, kan Patent- och registerstyrelsen låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad. Bestämmelsen motsvarar delvis 24 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen. Enligt den gällande lagen ska en översättning ges in, om en tredje part begär det under invändningstiden. Patent- och registerstyrelsen kan vid behov vid vite kräva att en översättning ges in.

Enligt den föreslagna bestämmelsen kan Patent- och registerstyrelsen förelägga patenthavaren att ge in en översättning, om en tredje part begär det. Bakgrunden till bestämmelsen är en tredje parts rättsskydd enligt 21 § i grundlagen. I invändnings- och tvistefall kan det vara motiverat att det finns en översättning av patentets beskrivning till finska eller svenska, så att en tredje part får en tillräcklig uppfattning om patentets skyddsomfång och kan bedöma behovet av att göra en invändning. Det är dock inte ändamålsenligt att låta göra en översättning, om den blir färdig först när invändningstiden har löpt ut och därmed inte är till någon nytta vid utarbetandet av invändningen. Det behöver inte heller krävas någon översättning om den som framställer begäran inte har något faktiskt behov av översättningen, till exempel i sådana fall när det är fråga om en internationell aktör som har förmåga att bedöma en beskrivning på engelska. Att göra en översättning medför besvär och kostnader för patenthavaren, och därför är det inte ändamålsenligt att tillåta skyldigheter som ger upphov till en onödig begäran. Syftet med ändringen är att Patent- och registerstyrelsen på begäran av en tredje part ska ålägga patenthavaren att ge in en översättning, om det inte är uppenbart att översättningen inte hinner bli färdig innan invändningstiden löper ut eller att den som framställer begäran inte har något faktiskt behov av översättningen. Genom bestämmelserna tryggas tredje parters rätt att få de uppgifter som behövs för att göra en invändning, utan att patenthavaren åläggs onödiga eller oskäligen skyldigheter.

61 §. *Invändning mot patent som upphört eller begränsats och återkallad invändning.* Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 24 § 5 mom. i den gällande lagen. Det föreslås att den gällande lagens krav på ”särskilda skäl” slopas i fråga om en invändning mot ett patent som upphört. I regel är det med tanke på invändarens rättsskydd motiverat att också en invändning mot ett patent som upphört prövas. Detta kan ha betydelse till exempel i situationer där invändaren har blivit rättsligt ansvarig för ett påstått intrång under patentets giltighetstid.

62 §. *Invändningsgrunder.* I paragrafen föreslås bestämmelser om invändningsgrunderna, det vill säga de grunder på vilka ett patent ska upphävas med anledning av en invändning, samt bestämmelser om avslående av en invändning.

I 1 mom. föreskrivs det om invändningsgrunderna. Invändningsgrunderna motsvarar i huvudsak grunderna enligt 25 § 1 mom. 1–3 punkten i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska ett patent upphävas om den patentskyddade uppfinningen inte uppfyller de villkor som anges i 2 kap. I motsvarande punkt i den gällande lagen hänvisas det till villkoren i 1, 1 a, 1 b och 2 §. Dessa bestämmelser har i den föreslagna lagen i huvudsak samlats i 2 kap. Endast bestämmelsen i 1 § 1 mom. i den gällande lagen, enligt vilket patent kan beviljas uppfinnaren eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått, kommer att ingå i 1 kap. 1 § i den nu föreslagna lagen. Detta villkor ingår alltså inte i invändningsgrunderna enligt den nu föreslagna lagen. Det att rätten till ett patent inte överförs från den rätta uppfinnaren är inte en sådan invändningsgrund som används i någon större utsträckning. En bedömning av uppfinnarens rättigheter lämpar sig också dåligt för en administrativ handläggning av en invändning. I invändningsprocessen vid patentmyndigheten ingår inte hörandet av vittnen,

vilket kan behövas för att utreda ett sådant ärende. Det är således ändamålsenligt att handläggningen av en invändning som gäller uppfinnarens rätt ankommer på domstolen. Det nämnda villkoret gör det möjligt att yrka på ogiltigförklaring av ett patent vid domstol i enlighet med 113 § 1 punkten. En tredje part har också möjlighet att i domstol väcka talan om bättre rätt till patent i enlighet med 115 §. Bland invändningsgrunderna i artikel 100 i den europeiska patentkonventionen finns det inte heller något villkor som gäller rättigheterna till en uppfinning. Sverige har för sin del tagit in villkoret bland invändningsgrunderna i 8 kap. 4 § i patentlagen (2024:945).

Enligt 1 mom. 2 punkten ska ett patent upphävas om den patentskyddade uppfinningen inte är så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen. Patentet ska alltså uppfylla villkoren i 28 § 1 mom. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 25 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. 3 punkten ska ett patent upphävas om det omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 25 § 1 mom. 3 punkten i den gällande lagen. Uttrycket ”ansökan när den gjordes” har ändrats till ”ansökan på ingivningsdagen”.

Enligt 1 mom. 4 punkten ska ett patent upphävas om det har meddelats på basis av en delad ansökan och om patentet omfattar något som inte framgick av den delade ansökan på ankomstdagen. Den föreslagna bestämmelsen är ny. En delad ansökan har alltid samma ingivningsdag som stamansökan, vilket innebär att en ansökan som delats enligt bestämmelsen inte får ändras så att patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ankomstdagen eller ingivningsdagen. Bestämmelsen innebär i praktiken att en delad ansökan, eller senare ett patent, inte kan ändras så att ansökan eller patentet gäller en uppfinning som inte framgår av den delade ansökan, men som framgår av stamansökan. Motsvarande bestämmelse finns i artikel 100.c i den europeiska patentkonventionen.

Det föreslås att invändningsgrunden i 25 § 4 punkten i den gällande lagen, det vill säga att patentskyddet har utvidgats efter att det meddelande som avses i 19 § 1 mom. har lämnats, ska strykas. Enligt den föreslagna lagen börjar förbudet mot att utvidga patentskyddet i enlighet med 24 § vid den tidpunkt då patentet meddelades. Möjligheten att utvidga patentskyddet efter det att patentet meddelats men innan invändningstiden har löpt ut är i praktiken obefintlig. Detta är möjligt närmast som en följd av ett felaktigt beslut om begränsning, och därför är det inte nödvändigt att ha med bestämmelsen bland invändningsgrunderna. Om skyddet utvidgats är det dock alltså möjligt att yrka på ogiltigförklaring av patentet vid domstol med stöd av 113 § 4 punkten.

Enligt 2 mom. ska Patent- och registerstyrelsen avslå en invändning, om det inte finns någon i 1 mom. avsedd grund för upphävande av patentet. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 25 § 2 mom. i den gällande lagen.

63 §. Upprätthållande av patent i ändrad lydelse. I paragrafen föreskrivs det om de förutsättningar under vilka ett patent kan upprätthållas i ändrad lydelse som en följd av handläggningen av en invändning. Enligt 1 mom. kan patenthavaren under handläggningen av en invändning ändra patentet så att det inte finns något i 62 § avsett hinder mot att upprätthålla patentet. I sådana fall ska Patent- och registerstyrelsen upprätthålla patentet i ändrad lydelse. Bestämmelsen motsvarar 25 § 3 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens 2 mom. är nytt och innehåller bestämmelser om innehållsmässiga begränsningar när det gäller ändringar i ett patent. Ändringarna i ett patent får inte medföra att patentskyddet

utvidgas. Efter det att ett patent har meddelats får patentkraven inte ändras så att patentskyddet utvidgas. Bestämmelser om detta finns i 24 §. Ändringarna får inte heller medföra att kraven inte längre är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen. I 29 § i den föreslagna lagen föreskrivs det att patentkraven ska vara tydliga och koncisa och ha stöd i beskrivningen av uppfinningen. Detta är dock inte en invändningsgrund enligt 62 §, vilket innebär att det vid handläggningen av en invändning normalt inte bedöms om patentkraven är tydliga och koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen. De ändringar som gjorts under handläggningen av en invändning får dock inte leda till att de ändrade kraven inte längre är tydliga och koncisa. Ändringarna ska också ha stöd i beskrivningen av uppfinningen. I momentet föreskrivs det vidare att om patentkraven är skrivna på engelska, får patentet upprätthållas i ändrad lydelse endast om patenthavaren har gett in en översättning till finska eller svenska av de ändrade patentkraven. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att patentkrav som är skrivna på engelska även finns tillgängliga på det ena nationalspråket.

I 3 mom. föreskrivs det att om patentet upprätthålls i ändrad lydelse, ska Patent- och registerstyrelsen hålla den ändrade patentskriften allmänt tillgänglig. Patenthavaren ska betala en publiceringsavgift. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 25 § 4 mom. i den gällande lagen. En skillnad är dock att det ska tas ut en avgift för publiceringen. Enligt den gällande lagen tas det inte ut någon publiceringsavgift, men eftersom publiceringen görs till följd av ändringar som patenthavaren gjort i samband med handläggningen av en invändning, är det motiverat att en avgift tas ut. Publiceringsavgiften kan till exempel jämföras med den avgift som tas ut för publiceringen av en rättad översättning.

64 §. Begäran om begränsning av patent. I paragrafen föreskrivs det om en begäran om begränsning hos Patent- och registerstyrelsen och om handläggningen av begäran hos Patent- och registerstyrelsen.

Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak 53 a § 1 mom. i den gällande lagen. Jämfört med de gällande bestämmelserna föreslås det att begäran om begränsning ska innehålla inte bara de begränsade patentkraven utan även beskrivningen av uppfinningen och ritningarna, oberoende av om det har gjorts ändringar i dem eller inte. Till paragrafen har det också fogats en bestämmelse om att en översättning av de begränsade patentkraven till finska eller svenska ska biläggas begäran, om patentkraven är skrivna på engelska. Ett begränsat patent på engelska ska alltså innehålla patentkraven på både engelska och ett nationalspråk på samma sätt som ett meddelat patent. Enligt 130 § i den föreslagna lagen (65 c § i den gällande lagen) bestäms skyddsomfånget för ett patent som är skrivet på engelska enligt vad som framgår av både översättningen och de engelskspråkiga handlingarna. Det är alltså motiverat att patenthavaren ger in inte bara det begränsade patentet utan även en översättning av det så att patenthavaren kan säkerställa innehållet i det skyddsomfång som patentet ger. Med anledning av ändringarna kan Patent- och registerstyrelsen senare upprätta en patentskrift enligt 67 § direkt på basis av de handlingar som avses i begäran om begränsning.

I 2 mom. föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens möjlighet att uppmana patenthavaren att inom utsatt tid avhjälpa bristerna i begäran om begränsning samt att avslå begäran, om bristerna inte avhjälpas. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 53 a § 2 mom. i den gällande lagen, men bestämmelsen om sökande av ändring i sista meningen har strukits som onödig. En part har besvärsmålet redan med stöd av den allmänna lagstiftningen (7 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden).

I 3 mom. föreskrivs det att om handläggningen av en invändning mot patentet pågår eller om en i 112 § avsedd talan om ogiltighet är anhängig vid domstol, upptas begäran om begränsning inte

till prövning. I sådana fall återbetalas den handläggningsavgift som patenthavaren har betalat. Bestämmelsen motsvarar 53 a § 3 mom. i den gällande lagen.

65 §. Förutsättningar för begränsning. I paragrafen föreskrivs det om förutsättningarna för bifall till en begäran om begränsning.

I *1 mom.* föreskrivs det att en förutsättning för att en begäran om patentbegränsning ska bifallas är att det patent som enligt begäran ska begränsas uppfyller följande tre villkor: 1) patentkraven är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen, 2) patentet omfattar inte något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, och 3) patentskyddet har inte utvidgats jämfört med det gällande patentet. Villkoren motsvarar innehållet i artikel 105b i den europeiska patentkonventionen och regel 95.2 i tillämpningsföreskrifterna, i vilka det föreskrivs om villkoren för godkännande av en begäran om begränsning som gjorts hos Europeiska patentverket. Patenthavaren ska i samband med begäran om begränsning tydligt ange hur de ändrade patentkraven skiljer sig från de tidigare. Patent- och registerstyrelsen ska i sin granskning fokusera på om ändringarna de facto begränsar patentets skyddsomfång, om de ändrade kraven är tydliga och koncisa samt om de har stöd i beskrivningen. Det är tillåtet att ändra beskrivningen av uppfinningen och ritningarna endast till den del det är nödvändigt på grund av ändringar i patentkraven.

Bestämmelser om villkoren för begränsning finns i 53 b § i den gällande lagen. Enligt 1 punkten i den gällande lagen ska uppfinningen enligt det begränsade patentet vara så tydligt beskriven att en fackman med ledning av patentet kan utöva uppfinningen. I förslaget ersätts detta villkor med ett villkor om att kraven ska vara tydliga, vilket motsvarar bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen. När kraven ändras är det viktigt att de är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen. En yrkespersons förmåga att utöva en uppfinning hänger i synnerhet samman med beskrivningen av uppfinningen, och en begränsning ändrar i allmänhet inte denna bedömning. Det föreslås att villkoret i 3 punkten i den gällande lagen preciseras så att en utvidgning av patentskyddet är förbjuden i förhållande till det tidigare patentets skyddsomfång. Ett tidigare patent avser till exempel ett meddelat patent, ett begränsat patent, ett patent som ändrats vid handläggningen av en invändning eller ett patent som delvis ogiltigförklarats i domstol.

I *2 mom.* föreskrivs det att begränsningsförfarandet avslutas, om det under tiden för handläggningen av en begränsning görs en invändning mot ett patent eller väcks en talan som gäller ogiltigförklarande av ett patent. Om ett beslut om begränsning dock har fattats innan invändningen gjordes eller en talan som gäller ogiltigförklarande väcktes, förblir beslutet om begränsning i kraft. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 53 a § 4 mom. i den gällande lagen. Uttrycket ”innan beslutet om begränsning har vunnit laga kraft” i den gällande lagen har ändrats till ”före beslutet om begränsning”. Denna ändring motsvarar den praxis som följs i praktiken, eftersom begränsningsförfarandet i själva verket kan avslutas endast fram till dess ett beslut har fattats.

66 §. Uppskjutande av handläggningen av begäran om begränsning. I paragrafen föreskrivs det om situationer där handläggningen av en begäran om begränsning skjuts upp. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 53 c § 1 och 3 mom. i den gällande lagen.

Enligt *1 mom.* ska handläggningen av en begäran om begränsning av ett europeiskt patent som har validerats i Finland avbrytas vid Patent- och registerstyrelsen, om det i fråga om samma patent har framställts en begäran om begränsning hos Europeiska patentverket. Handläggningen ska avbrytas till dess Europeiska patentverket har fattat ett slutligt beslut i saken.

I 2 mom. föreskrivs det att om ett patent har utmätts eller om det pågår en tvist om överföring av ett patent vid domstol, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en begäran om begränsning till dess utmätningen har förfallit eller tvisten om överföring av patentet har blivit slutligt avgjord.

67 §. Beslut om begränsning. I paragrafen föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens beslut som gäller begäran om begränsning och om dess rättsverkan. Paragrafen motsvarar första och andra meningen i 53 d § 1 mom., de tre första meningarna i 53 d § 2 mom. samt 53 e § i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs det om situationer där det finns ett hinder mot en begäran om begränsning. I sådana fall ska Patent- och registerstyrelsen ge patenthavaren möjlighet att yttra sig om hindret innan saken avgörs. Om Patent- och registerstyrelsen efter yttrandet fortfarande anser att begränsningen inte kan bifallas, avslås begäran om begränsning och patentet upprätthålls i oförändrad lydelse.

I 2 mom. föreskrivs det om godkännande av en begäran om begränsning av ett patent, när det inte finns något hinder mot begränsningen. Ett lagakraftvunnet beslut om godkännande av en begränsning gäller från och med patentansökans ingivningsdag. Därmed har det begränsade patentet retroaktiv rättsverkan, på samma sätt som i invändningsförfaranden. Beslutet om godkännande av en begränsning kungörs i enlighet med 146 §.

I 3 mom. föreskrivs det om upprättande av en sådan patentskrift över ett begränsat patent som innehåller en beskrivning av uppfinningen i det begränsade patentet, eventuella ritningar och de begränsade patentkraven samt uppgift om patenthavaren.

68 §. Återkallande av begäran om begränsning. I paragrafen föreskrivs det om återkallande av en begäran om begränsning. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 53 f § i den gällande lagen. Patenthavaren kan återkalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning till dess ett slutligt beslut om godkännande av begränsningen har fattats.

8 kap. Upphörande av patent

69 §. Upphörande av patent. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att ett patent upphör att gälla om betalningen av årsavgiften försummas. Patentet upphör att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket årsavgiften inte har betalats. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 51 § i den gällande lagen. För konsekvens skull föreslås det att verbet ”förfalla” ändras till ”upphöra” som har samma innebörd och som används också i andra motsvarande situationer, såsom i 70 § (avstående från patent). Närmare bestämmelser om betalning av årsavgifter och om tidsfrister samt om bestämmande av avgiftsåret finns i 12 kap. i den föreslagna lagen, framför allt i dess 99 §. Om betalningsskyldigheten försummas upphör patentet utan särskilt beslut.

70 §. Avstående från patent. I paragrafen föreskrivs det om upphörande av ett patent, om patenthavaren meddelar att han eller hon avstår från patentet. Enligt det föreslagna 1 mom. ska Patent- och registerstyrelsen då genom sitt beslut förklara att patentet har upphört räknat från den dag då beslutet fattades. Bestämmelsen är ny jämfört med den gällande lagen, men den motsvarar till sitt innehåll de bestämmelser om motsvarande förfarande som gällde före lagändringen 2005 (896/2005). I och med ändringen 2005 ersattes förfarandet för avstående från ett patent med ett förfarande enligt 54 § i den gällande lagen som innebär att patentet förklaras ha upphört. Enligt den gällande lagen kan patenthavaren avstå från ett patent antingen genom att begära att patentet ska förklaras ha upphört (54 §) eller genom att upphöra med betalningen av årsavgifter (51 §). Det nuvarande förfarandet innebär att patentet anses ha upphört retroaktivt

från och med ansökans ingivningsdag. Om årsavgiften inte betalas upphör patentet vid ingången av följande avgiftsår. Eftersom årsavgiften kan betalas inom ytterligare en frist på sex månader, kan patentet i praktiken upphöra först en lång tid efter det att patenthavaren har beslutat att låta bli att betala följande avgift. Till en följd av ett eventuellt förfarande för återställande av rättigheterna är det möjligt att den rättsliga osäkerheten kring upphörandet av ett patent fortgår ännu längre. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att i patentlagen återinföra möjligheten att snabbt och tydligt avstå från ett patent utan retroaktiva rättsverkningar. Till följd av avståendet från patentet upphör patentet från och med beslutsdagen, varvid rättsläget omedelbart blir klart för både patenthavaren och tredje parter. Motsvarande bestämmelse ingår också i 9 kap. 6 § i patentlagen (2024:945) i Sverige.

I 2 mom. föreskrivs det att upphörandet ska skjutas upp, om patentet är utmätt, en panträtt är antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet är anhängig. Ett patent får inte förklaras ha upphört så länge utmätningen pågår eller panträtten är i kraft eller tvisten om överföring av patentet inte har blivit slutligt avgjord. I fråga om uppskjutandet motsvarar bestämmelsen vad som i 54 § 2 mom. i den gällande lagen föreskrivs om uppskjutande av ett beslut om upphörande i nuvarande form. Syftet med bestämmelsen är att trygga utomståendes och tredje parter rättigheter i situationer där patentet berörs av utsökning, panträtt eller en pågående tvist. I sådana fall kan patentet inte avföras ur registret förrän det är klart att dess rättsliga ställning inte längre är föremål för en tvist eller verkställighet.

71 §. Upphävande av patent på patenthavarens begäran. I paragrafen föreskrivs det om upphävande av ett patent på patenthavarens begäran. Enligt det föreslagna 1 mom. upphävs patentet i sin helhet, och det anses ha upphävts retroaktivt från och med ansökans ingivningsdag. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 54 § 1 mom. i den gällande lagen, men det har gjorts terminologiska ändringar i den. Uttrycket ”avstår patenthavaren från patentet” har ersatts med formuleringen ”om patenthavaren begär att patentet ska upphävas”. Dessutom har termen ”upphöra” ersatts med termen ”upphäva”, vilket bättre motsvarar förfarandets rättsverkningar. I förfarandet upphävs patentets rättsverkningar retroaktivt från och med ansökans ingivningsdag, vilket innebär att termen ”upphöra” i den gällande lagen ger en felaktig bild av patentets tidigare rättsverkningar. Eftersom patentet inte alls anses ha varit i kraft, kan patentet inte heller anses ha ”upphört”. Avsikten med ändringarna är att förtydliga tolkningen av paragrafen och de syftar inte till att ändra rättsläget.

I 2 mom. föreskrivs det att handläggningen av en begäran om upphävande ska skjutas upp, om en motsvarande begäran har gjorts hos Europeiska patentverket i enlighet med artikel 105 a i den europeiska patentkonventionen. I sådana fall ska handläggningen i den nationella myndigheten avbrytas till dess Europeiska patentverket har avgjort ärendet. Bestämmelsen motsvarar 53 c § 2 mom. i den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs det att upphävandet ska skjutas upp, om patentet är utmätt, en panträtt antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet anhängig. Ett patent får inte upphävas så länge utmätningen pågår eller panträtten är i kraft eller tvisten inte har blivit avgjord. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 54 § 2 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen om uppskjutande överensstämmer med 70 § 2 mom., som gäller avstående från patent.

9 kap. Internationell patentansökan

72 §. Internationell patentansökan. Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om den myndighet som tar emot en internationell patentansökan. En internationell patentansökan ska ges in till en sådan patentmyndighet eller internationell organisation som enligt konventionen

om patentsamarbete (Patent Cooperation Treaty, PCT) och tillämpningsföreskrifterna till konventionen är behörig att ta emot en sådan ansökan. Bestämmelser om ingivandet av ansökan finns framför allt i artikel 1 i konventionen om patentsamarbete och i regel 19 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen. De nämnda bestämmelserna är rätt långa och komplicerade, så i stället för detaljerade bestämmelser hänvisas det i 1 mom. endast allmänt till konventionen om patentsamarbete.

I Finland ska Patent- och registerstyrelsen även i fortsättningen vara mottagande myndighet (28 § 2 mom. i den gällande patentlagen). Patent- och registerstyrelsen tar emot, kontrollerar och vidarebefordrar internationella patentansökningar i enlighet med konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, och Patent- och registerstyrelsen för ett icke-offentligt diarium över mottagna internationella patentansökningar. Bestämmelserna motsvarar 46 § 1 mom. och 49 § i den gällande förordningen. Bestämmelser om en internationell patentansökans offentlighet finns i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, särskilt i artikel 30 i konventionen och regel 94 i tillämpningsföreskrifterna. I regel blir ansökan inte offentlig före den internationella patentskriften.

I 2 mom. föreskrivs det att sökanden ska betala en vidarebefordringsavgift för en internationell patentansökan som ges in till Patent- och registerstyrelsen. Enligt regel 14.1 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete kan den mottagande myndigheten kräva att sökanden betalar en vidarebefordringsavgift som är avsedd att täcka den mottagande myndighetens egna kostnader. Övriga avgifter som den mottagande myndigheten tar ut, såsom till exempel den internationella ansökningsavgiften och nyhetsgranskningsavgiften, bestäms enligt tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete, och närmare bestämmelser om dem utfärdas genom förordning.

I 3 mom. föreskrivs det att närmare bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och om därtill anknytande förfaranden vid Patent- och registerstyrelsen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

73 §. Rättsverkan av en internationell patentansökan. I paragrafen föreskrivs det att en internationell patentansökan, för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en internationell ingivningsdag, i Finland har samma verkan som en finsk nationell patentansökan med samma ingivningsdag. Bestämmelsen motsvarar första meningen i 29 § i den gällande lagen och grundar sig på artikel 11.3 i konventionen om patentsamarbete.

I den andra meningen i paragrafen föreskrivs det att en internationell ansökan tillhör känd teknik i enlighet med 13 § 2 mom. endast om ansökan har fullföljts i Finland enligt 74 §. Bestämmelsen motsvarar andra meningen i 29 § i den gällande lagen. Enligt bestämmelsen anses en internationell ansökan tillhöra känd teknik i förhållande till ansökningar som ges in efter den internationella ansökans internationella ingivningsdag, men före den internationella publiceringen, förutsatt att sökanden till Patent- och registerstyrelsen har gett in en översättning eller kopia av den internationella ansökan och till Patent- och registerstyrelsen betalat ansökningsavgiften på det sätt som föreskrivs i 74 §.

74 §. Fullföljd av ansökan i Finland. I paragrafen föreskrivs det om fullföljd av en internationell patentansökan i Finland.

I 1 mom. föreskrivs det om de åtgärder som sökanden ska vidta för att en internationell patentansökan ska kunna fullföljas i Finland. Sökanden ska inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller prioritetsdagen till Patent- och registerstyrelsen ge in en

översättning av den internationella patentansökan till finska, svenska eller engelska eller, om ansökan är skriven på finska, svenska eller engelska, en kopia av ansökan. Närmare bestämmelser om i vilken omfattning översättningen ska ges in får utfärdas genom förordning av statsrådet. I stället för att ge in en kopia kan sökanden meddela att denne fullföljer patentansökan i den form som den har offentliggjorts av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Sökanden ska inom samma tid på 31 månader betala en ansökningsavgift till Patent- och registerstyrelsen. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 31 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen och grundar sig på artikel 22.1 och 22.3 i konventionen om patentsamarbete. Den gällande lagen motsvarar dock inte till alla delar de gällande bestämmelserna i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till den, och därför föreslås det att det till paragrafen fogas den nämnda bestämmelsen om att sökanden i stället för att ge in en kopia kan meddela att denne fullföljer patentansökan i den form som den har publicerats av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Enligt artikel 22 i konventionen om patentsamarbete behöver en kopia inte ges in om den redan har getts in till den nationella myndigheten i enlighet med artikel 20. Bestämmelserna i artikel 20 i konventionen om patentsamarbete och i tillämpningsföreskrifterna till konventionen är mycket komplicerade. I praktiken är det inte nödvändigt att ge in en kopia inför övergången till den nationella fasen, om Världsorganisationen för den internationella äganderätten har publicerat ansökan och Patent- och registerstyrelsen har tillgång till ansökan via organisationens informationstjänst. I sådana fall kan sökanden gå vidare till den nationella fasen genom att betala ansökningsavgiften och meddela att denne fullföljer ansökan i Finland i den form den publicerats av Världsorganisationen för den internationella äganderätten.

I 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist samt om den tilläggsavgift som då ska betalas. Om sökanden har betalat ansökningsavgiften i enlighet med 1 mom., kan sökanden ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt sökanden betalar en tilläggsavgift inom den ytterligare fristen. Bestämmelsen motsvarar 31 § 2 mom. i den gällande lagen.

75 §. När en ansökan ska anses återkallad. I paragrafen föreskrivs det att om sökanden inte iakttar bestämmelserna i 74 §, ska ansökan anses återkallad i förhållande till Finland. Bestämmelsen motsvarar 31 § 3 mom. i den gällande lagen och grundar sig på artikel 24.1 iii i konventionen om patentsamarbete. I paragrafen föreskrivs det vidare att ansökan ska anses återkallad i förhållande till Finland även i de fall som avses i artikel 24.1 i och ii i konventionen om patentsamarbete. Dessa underpunkter hänvisar till olika situationer där ansökan eller designeringen av staten återkallas eller anses återkallad i enlighet med konventionen om patentsamarbete. Bestämmelsen motsvarar 30 § i den gällande lagen.

76 §. Handläggning av en fullföljd ansökan. I 1 mom. föreskrivs det om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag på en ansökan som fullföljts i Finland i enlighet med 74 §. Enligt bestämmelsen tillämpas på en ansökan som fullföljts här och på handläggningen av ansökan samma bestämmelser som på handläggningen av en nationell patentansökan, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf eller i 77–81 §. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar första meningen i 33 § 1 mom. i den gällande lagen.

Enligt 2 mom. får en internationell patentansökan inte utan begäran av sökanden tas upp till prövning före utgången av den frist (31 månader) som föreskrivs i 74 § 1 mom. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll andra meningen i 33 § 1 mom. i den gällande lagen och grundar sig på artiklarna 23 och 40 i konventionen om patentsamarbete. I 2 mom. föreskrivs det dessutom att ansökan inte får bifallas eller avslås förrän fyra månader har förflutit från den nämnda fristen, om inte sökanden samtycker till att ansökan avgörs före det. Bestämmelsen

överensstämmer i övrigt med 34 § i den gällande lagen, men förbudet mot att lämna ett i 19 § i den gällande lagen avsett meddelande om att en ansökan har bifallits har ändrats så att det gäller bifall till ansökan. Bestämmelsen grundar sig på artiklarna 28 och 41 i konventionen om patentsamarbete.

I 2 mom. föreskrivs det vidare att om patentansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden. Bestämmelsen motsvarar 33 § 5 mom. i den gällande lagen och grundar sig på artikel 27.1 i konventionen om patentsamarbete, enligt vilken det i nationell lag inte får ställas andra eller strängare krav på en internationell ansökans form eller innehåll än vad som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete eller dess tillämpningsföreskrifter.

77 §. Ansökans offentlighet. I paragrafen föreskrivs det om hur bestämmelserna om ansökans offentlighet tillämpas på en internationell ansökan samt om vilka konsekvenser offentliggörandet har med tanke på bestämmelserna om tvångslicens, provisoriskt skydd och upplysningsskyldigheten.

I 1 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i 48 § 2 och 3 mom. blir tillämpliga redan innan sökanden har fullföljt den internationella patentansökan, om sökanden har fullgjort sin skyldighet enligt 74 § att ge in en översättning eller kopia av ansökan till Patent- och registerstyrelsen. Bestämmelsen motsvarar 33 § 3 i den gällande lagen och grundar sig på artikel 29.1, 29.2 och 29.4 i konventionen om patentsamarbete. Bestämmelserna i 48 § 2 och 3 mom., som det hänvisas till, gäller den tidpunkt när en ansökan blir offentlig. Eftersom det att ansökan blir offentlig är en förutsättning för provisoriskt skydd enligt 137 §, har sökanden således möjlighet att få provisoriskt skydd för sin ansökan genom att ge in en översättning eller kopia, utan att sökanden behöver betala ansökningsavgiften enligt 74 §.

I 2 mom. föreskrivs det att bestämmelserna om tvångslicens i 109 §, om provisoriskt skydd i 137 § och om upplysningsskyldigheten i 148 § ska tillämpas på en internationell patentansökan, om ansökan har blivit offentlig med stöd av bestämmelserna i 1 mom. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 33 § 4 mom. i den gällande lagen.

78 §. Publicering av ansökan. I paragrafen föreslås bestämmelser om när patentmyndigheten får publicera en internationell patentansökan i tryckt form eller på motsvarande sätt. Paragrafen motsvarar 35 § i den gällande lagen och grundar sig på artikel 30.2 och 30.4 i konventionen om patentsamarbete.

79 §. När en del av en ansökan ska anses återkallad. I paragrafen föreskrivs det om de villkor på vilka en viss del av en ansökan ska anses återkallad, eftersom delen inte har varit föremål för en internationell förberedande patenterbarhetsprövning. Paragrafen motsvarar 37 § i den gällande lagen och grundar sig på artikel 34.3 b i konventionen om patentsamarbete.

80 §. Fullföljd av ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar. I paragrafen föreskrivs det om fullföljd av en internationell ansökan i Finland till de delar det inte har gjorts en internationell nyhetsgranskning eller internationell förberedande patenterbarhetsprövning. I paragrafen föreskrivs det dessutom om de grunder enligt vilka Patent- och registerstyrelsen ska pröva riktigheten av en sådan bedömning av oenhetligheten som gjorts av en internationell nyhetsgranskningsmyndighet eller en myndighet för förberedande patenterbarhetsprövning. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 36 § i den gällande lagen. Bestämmelserna i paragrafen grundar sig på artikel 17.3 b och artikel 34.3 c i konventionen om patentsamarbete. På basis av dessa kan Finland föreskriva att om Patent- och registerstyrelsen konstaterar att en

bedömning av oenhetligheten som gjorts av den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten eller myndigheten för förberedande patentbarhetsprövning är berättigad och sökanden inte har betalat alla tilläggsavgifter, ska de delar av den internationella ansökan som på grund av detta inte varit föremål för nyhetsgranskning anses återkallade i Finland, om inte sökanden betalar en särskild tilläggsavgift till Patent- och registerstyrelsen.

I 1 mom. föreskrivs det att om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att ansökan har bedömts omfatta av varandra oberoende uppfinningar och sökanden inte inom föreskriven tid har betalat en tilläggsavgift enligt konventionen om patentsamarbete till den behöriga nyhetsgranskningsmyndigheten eller myndigheten för förberedande patenterbarhetsprövning, ska Patent- och registerstyrelsen pröva om bedömningen var riktig. I sådana fall tillämpas bestämmelserna om ansökans enhetlighet i 33 § i den finska patentlagen och i patentförordningen.

I 2 mom. föreskrivs det att om bedömningen anses vara riktig, ska den del av ansökan som inte varit föremål för en granskning eller prövning vid en internationell myndighet anses återkallad hos Patent- och registerstyrelsen, om inte sökanden betalar en särskild avgift inom två månader från Patent- och registerstyrelsens beslut. Genom betalningen av avgiften blir det möjligt att fullfölja ansökan i Finland till alla delar. På grund av en konstaterad oenhetlighet blir dock sökanden under den fortsatta handläggningen tvungen att dela ansökan i enlighet med 34 §. Om Patent- och registerstyrelsen anser att bedömningen inte varit riktig, det vill säga att ansökan inte omfattar flera av varandra oberoende uppfinningar, ska Patent- och registerstyrelsen fortsätta handläggningen av ansökan i sin helhet.

I 3 mom. föreskrivs det att sökanden får söka ändring i ett beslut som avses i 1 mom. och i vilket Patent- och registerstyrelsen har funnit att patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar. I detta fall ska 120 § iaktas. Bestämmelsen motsvarar 36 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 4 mom. föreskrivs det att om domstolen fastställer Patent- och registerstyrelsens beslut, räknas fristen för att betala den avgift som avses i 2 mom. från det domstolens beslut vann laga kraft. Bestämmelsen motsvarar 36 § 3 mom. i den gällande lagen.

81 §. Granskning av beslut om ansökan. I paragrafen föreskrivs det om de fall där Patent- och registerstyrelsen i egenskap av nationell patentmyndighet blir tvungen att pröva riktigheten av ett beslut som den mottagande myndigheten eller den internationella byrån har fattat om en ansökan. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 38 § i den gällande lagen och i fråga om tidsfristen enligt 2 mom. 52 c § i förordningen. Uttrycket ”den mottagande myndighetens eller den internationella byråns beslut inte var riktigt” i den första meningen i 3 mom. har dock ändrats till ”det beslut som den mottagande myndigheten eller den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten fattat är en följd av den mottagande myndighetens eller den internationella byråns misstag eller försummelse”. Den ändrade ordalydelsen motsvarar artikel 25.2 a i konventionen om patentsamarbete, som bestämmelsen grundar sig på.

10 kap. Europeiska patent

82 §. Ansökan. I paragrafen föreskrivs det om ingivande av en ansökan om europeiskt patent. Paragrafen motsvarar i övrigt 70 f § 3 och 4 mom. i den gällande lagen, men det föreslås att den bestämmelse enligt vilken en ansökan om europeiskt patent som gäller en uppfinning av betydelse för landets försvar alltid ska ges in till Patent- och registerstyrelsen stryks.

Lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar håller för närvarande på att revideras. I samband med revideringen bedöms det bland annat om det alltid först ska ges in en nationell patentansökan om en uppfinning som är av betydelse för landets försvar.

83 §. Europeiskt patent med enhetlig verkan. I paragrafen definieras ett europeiskt patent med enhetlig verkan, och det föreskrivs om registrering av patentet och det skydd som patentet ger. Bestämmelserna motsvarar till väsentliga delar 70 v § 1, 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens *1 mom.* innehåller en definition av europeiskt patent med enhetlig verkan.

Enligt *2 mom.* registreras ett europeiskt patents enhetliga verkan i registret för enhetligt patentskydd, som administreras av Europeiska patentverket. Bestämmelsen är förtydligande. Registret i fråga och administreringen av det grundar sig på artikel 9.1 i förordningen om ett enhetligt patentskydd.

I *3 mom.* konstateras det att bestämmelser om det skydd som ett europeiskt patent med enhetlig verkan ger finns i kapitel V i del I i avtalet om en enhetlig patentdomstol. Bestämmelsen förtydligar att verkan av ett europeiskt patent med enhetlig verkan inte bestäms enligt patentlagen.

84 §. Rättsverkan av en ansökan om europeiskt patent. I *1 mom.* föreskrivs det om rättsverkan i Finland av en ansökan om europeiskt patent och prioriteten för ansökan. När det för en europeisk patentansökan har fastställts en ingivningsdag, har den samma rättsverkan som en nationell patentansökan som getts in i Finland. Eventuell prioritet för en europeisk patentansökan är giltig också i Finland. Bestämmelserna motsvarar till sitt sakinhåll 70 m § 1 mom. i den gällande lagen. Hänvisningen till en ansökan ”för vilken det europeiska patentverket har fastställt ingivningsdag” har ändrats till ”för vilken en ingivningsdag har fastställts”. Den nya formuleringen syftar inte till att ändra rättspraxis, utan avsikten är att förtydliga tolkningen av bestämmelsen i en situation där den internationella patentansökan har fullföljts vid Europeiska patentverket. Den internationella ingivningsdagen fastställs av den mottagande myndigheten, och en sådan ansökan har rättsverkan i Finland när den enligt den europeiska patentkonventionen har fullföljts vid Europeiska patentverket.

I *2 mom.* föreskrivs det om när en europeisk patentansökan anses tillhöra känd teknik vid tillämpningen av 11 § 2 mom. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll 70 m § 2 mom. i den gällande lagen. Hänvisningen till artikel 153.3 i den europeiska patentkonventionen har utökats med en hänvisning till artikel 153.4 i den konventionen. Artikel 153.3 och 153.4 i den europeiska patentkonventionen omfattar de situationer där publiceringen av en EuroPCT-ansökning jämföras med publicering enligt artikel 93. Formuleringen ”om det europeiska patentverket jämför denna publicering” har ändrats till den mer exakta formuleringen ”om denna publicering jämföras med”, eftersom ett eventuellt jämförelse baserar sig på bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen och inte på ett beslut av Europeiska patentverket. Ändringarna syftar inte till att ändra rättspraxis.

I *3 mom.* föreskrivs det om konsekvenserna när en europeisk patentansökan eller ett yrkande om att en sådan ansökan ska omfatta Finland återkallas. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 70 o § 1 mom. i den gällande lagen.

I *4 mom.* anges det vilken verkan det har om en europeisk patentansökan avslås. Bestämmelsen motsvarar 70 o § 2 mom. i den gällande lagen.

85 §. Rättsverkan av europeiska patent. I paragrafen föreskrivs det om när ett europeiskt patent har meddelats och om vilken rättsverkan ett meddelat europeiskt patent har i Finland.

Enligt *1 mom.* är ett europeiskt patent meddelat när Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Bestämmelsen är informativ och grundar sig på artikel 97.3 i den europeiska patentkonventionen, enligt vilken beslutet att meddela europeiskt patent gäller från den dag då kungörelse om beslutet publiceras i den europeiska patenttidningen. Bestämmelsen motsvarar första meningen i 70 g § i den gällande lagen.

I *1 mom.* föreskrivs det vidare att ett europeiskt patent för Finland har samma rättsverkan som ett patent som meddelats av Patent- och registerstyrelsen och på det tillämpas de bestämmelser som gäller patent som har meddelats i Finland, om patentet valideras i Finland i enlighet med 86 § och om inte något annat föreskrivs i 10 kap. Bestämmelsen motsvarar i övrigt den andra meningen i 70 g § i den gällande lagen, men till den har det fogats ett villkor om att patentet valideras i Finland i enlighet med 86 §. Enligt artikel 2.2 i den europeiska patentkonventionen ska ett europeiskt patent i varje fördragsslutande stat för vilken det meddelats ha samma verkan och regleras av samma bestämmelser som ett i den staten meddelat nationellt patent, om inte något annat sägs i konventionen. Enligt artikel 65 i den europeiska patentkonventionen kan en fördragsslutande stat kräva att patenthavaren till den nationella patentmyndigheten ger in översättningar och betalar en publiceringsavgift, förutsatt att patentet har rättsverkan i staten i fråga. Särskilda bestämmelser om de åtgärder för validering som förutsätts i den föreslagna lagen finns i 86 §. Efter det att det enhetliga patentsystemet trätt i kraft har ett europeiskt patent rättsverkan i Finland också om enhetlig verkan registreras för patentet. Bestämmelserna i denna paragraf gäller dock inte enhetliga patent, utan enligt förslaget ska bestämmelser om enhetliga patent ingå i 83 §.

Det föreslagna *2 mom.* är helt nytt. På ett europeiskt patent som har validerats i Finland tillämpas inte bestämmelserna om invändning i 7 kap., utan en invändning ska göras till Europeiska patentverket i enlighet med artikel 99 i den europeiska patentkonventionen. Bestämmelsen motsvarar patentprocessen enligt den europeiska patentkonventionen, men det har inte föreskrivits tillräckligt tydligt om detta i den gällande lagen.

I *3 mom.* föreslås bestämmelser om vilken verkan det har i Finland om Europeiska patentverket har begränsat ett europeiskt patent eller helt eller delvis har upphävt ett patent. Dessa åtgärder har samma verkan som motsvarande åtgärder i Finland. För att ett begränsat eller delvis upphävt patent ska kunna upprätthållas i Finland krävs det att patenthavaren vidtar valideringsåtgärder enligt 86 §. Bestämmelserna om detta finns i 70 k § och 70 t § 5 mom. i den gällande lagen. I den föreslagna paragrafen har bestämmelserna sammanförts och omformulerats.

I *4 mom.* föreskrivs det att om ett ärende som gäller ett europeiskt patent handläggs vid den enhetliga patentdomstolen, gäller för det skydd som patentet ger bestämmelserna i avtalet om en enhetlig patentdomstol. Bestämmelsen motsvarar 70 g § 2 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen är förtydligande och överensstämmer med 83 § 3 mom., som gäller europeiska patent med enhetlig verkan.

86 §. Validering i Finland. I paragrafen föreskrivs det om de åtgärder genom vilka ett traditionellt europeiskt patent valideras i Finland. Den rättsverkan som ett europeiskt patent med enhetlig verkan har i Finland grundar sig på bestämmelserna i artikel 3 i förordningen om ett enhetligt patentskydd.

Enligt *1 mom.* har ett europeiskt patent rättsverkan i Finland, om patenthavaren inom tre månader från den dag då Europeiska patentverket kungjorde att det europeiska patentet har

meddelats eller upprätthållits i begränsad eller ändrad lydelse till Patent- och registerstyrelsen ger in en översättning av det europeiska patentet och betalar en avgift för publiceringen av översättningen. Motsvarande bestämmelser finns i 70 h § 1 mom. och 70 t § 2 mom. i den gällande lagen. I det föreslagna 1 mom. har de bestämmelser sammanförts som gäller ingivande av en översättning med anledning meddelandet av ett patent, med anledning av ett begränsningsförfarande samt med anledning av ett patent som upprätthållits i ändrad lydelse efter handläggningen av en invändning. Uttrycket "Ett europeiskt patent har ingen rättsverkan i Finland, om inte" i 70 h § i den gällande lagen har ändrats till "Ett europeiskt patent har rättsverkan i Finland, om", eftersom ett europeiskt patent i och med införandet av det enhetliga patentsystemet kan ha rättsverkan i Finland om enhetlig verkan registreras för patentet.

Bestämmelserna i 1 mom. baserar sig på artikel 65 i den europeiska patentkonventionen, enligt vilken en fördragsslutande stat kan kräva att patenthavaren till den nationella patentmyndigheten ger in översättningar och betalar en publiceringsavgift, förutsatt att patentet har rättsverkan i staten i fråga. Valideringsåtgärderna i fråga kan krävas inom tre månader från den dag då meddelande om, upprätthållande i ändrad lydelse eller begränsning av ett europeiskt patent har kungjorts i den europeiska patenttidningen.

I 2 mom. föreskrivs det om den översättning som ska ges in i samband med valideringen. Första delen av momentet motsvarar 70 h § 3 mom. i den gällande lagen. En översättning av patentkraven ska ges in på finska. Om ett patent har meddelats på tyska eller franska, ska det av patentbeskrivningen och eventuella ritningar ges in en översättning till finska eller engelska. Om patentet har meddelats på engelska, behöver ingen översättning ges in av beskrivningen eller ritningarna. Texten på engelska finns tillgänglig i den patentskrift som Europeiska patentverket upprättat. Patenthavaren kan alltid, om denne så önskar, ge in en översättning till finska också av beskrivningen och eventuella ritningar. Om patenthavarens eget språk är svenska, får ovannämnda översättningar vara på svenska. I fråga om juridiska personer bestäms rätten att ge in en översättning till svenska enligt 11 § i språklagen utifrån den juridiska personens protokollspråk; om den juridiska personens protokollspråk är svenska, ska det vara möjligt att ge in en översättning till svenska.

I sista meningen i 2 mom. föreskrivs det att översättningar av ett patent som till följd av ett invändnings- eller begränsningsförfarande har upprätthållits i ändrad lydelse ska ges in på det språk på vilket det ursprungliga patentet har validerats i Finland. I fråga om begränsningsförfarandet grundar sig bestämmelsen på 70 § 2 mom. i den gällande lagen. I fråga om invändningsförfarandet finns det inte någon bestämmelse i den gällande lagen, men i praktiken iaktas i fråga om det samma förfarande som i fråga om en begränsning.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 70 h § 2 mom. i den gällande lagen och i momentet föreskrivs det om en eventuell tilläggsfrist för valideringen i en situation där Europeiska patentverket har avslagit patenthavarens begäran om enhetlig verkan. Om innehavaren av ett europeiskt patent har begärt registrering av ett enhetligt patentskydd men begäran har avslagits, kan de åtgärder som avses i 1 mom. vidtas inom tre månader från den dag då ändring inte längre kan sökas i avgörandet. Europeiska patentverket registrerar enhetlig verkan för ett europeiskt patent på patenthavarens begäran, om villkoren i artikel 4 i förordningen om ett enhetligt patentskydd är uppfyllda. Det är möjligt att överklaga Europeiska patentverkets beslut hos den enhetliga patentdomstolen (UPC). I och med besvärsprocessen kan frågan om registrering av enhetlig verkan vara öppen så länge att patenthavaren inte hinner vidta de åtgärder som behövs för att validera patentet i tid. Den nya tidsfristen på 3 månader för att vidta valideringsåtgärder börjar den dag då det beslut om avslag på en begäran om enhetlig verkan som fattats av Europeiska patentverket eller den enhetliga patentdomstolen vinner laga kraft.

Paragrafens 4 mom. motsvarar 70 y § 1 mom. i den gällande lagen och i det föreskrivs det att eventuella valideringsåtgärder enligt 1 mom. saknar rättsverkan, om enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent. Om enhetlig verkan har registrerats vid Europeiska patentverket saknar sådana åtgärder enligt 1 mom. som gäller samma europeiska patent rättsverkan direkt med stöd av lagen. Genom bestämmelsen genomförs den skyldighet enligt artikel 4.2 i förordningen om ett enhetligt patentskydd ((EU) nr 1257/2012) som innebär att de deltagande medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som behövs för att se till att, när enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent och omfattar deras territorium, det europeiska patentet inte ska anses ha fått verkan som ett nationellt patent på deras territorium den dag då beslutet att bevilja patentet offentliggörs i Europeiska patenttidningen.

87 §. Offentlighet för och kungörelse av översättningar. I paragrafen föreskrivs det om offentligheten för en översättning av ett europeiskt patent och om kungörelse av översättningen.

I 1 mom. föreskrivs det att översättningen av ett europeiskt patent är offentlig förutsatt att Europeiska patentverket har publicerat den europeiska patentansökan eller kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Bestämmelsen motsvarar 70 h § 4 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det om kungörelse av översättningen och om tillgängliggörande av översättningen för allmänheten. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar de två första meningarna i 70 h § 5 mom. i den gällande lagen, men den har utvidgats till att gälla också kungörelse om begränsning i enlighet med 70 t § 2 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen i den gällande lagen, enligt vilken Patent- och registerstyrelsen ska sörja för att patentkraven i ett europeiskt patent vid behov finns tillgängliga på finska och svenska, ska strykas på samma grunder som i 27 §.

I 3 mom. föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens åtgärder i situationer där Patent- och registerstyrelsen har kungjort att en översättning har getts in i enlighet med 2 mom. och enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll 70 y § 2 mom. i den gällande lagen.

88 §. Återställande av rättigheter. I paragrafen föreslås bestämmelser om möjligheten att återställa rättigheter som gått förlorade till följd av att den frist som gäller översättningen och publiceringsavgiften har överskridits samt om en tredje parts för användarrätt i samband med återställandet av rättigheterna. Paragrafen motsvarar till sitt sakinhåll 70 i § i den gällande lagen. Bestämmelser om kungörelse av beslut om återställande av rättigheter finns i 146 §.

89 §. Provisoriskt skydd för en ansökan om europeiskt patent. I paragrafen föreskrivs det om provisoriskt skydd för en uppfinning under ansökningstiden. En uppfinning i en ansökan om europeiskt patent kan under vissa förutsättningar få provisoriskt skydd i Finland, om ansökan senare leder till ett patent med verkan i Finland.

I 1 mom. föreskrivs det om sökandens och Patent- och registerstyrelsens åtgärder för att få provisoriskt skydd. När en ansökan om europeiskt patent har publicerats i enlighet med den europeiska patentkonventionen och en översättning till finska av patentkraven i den lydelse de publicerades har getts in till Patent- och registerstyrelsen, ska Patent- och registerstyrelsen kungöra översättningen och hålla den allmänt tillgänglig. Dessutom föreskrivs det att om sökandens eget språk är svenska, får dock en översättning till svenska ges in. Momentet motsvarar till väsentliga delar de två första meningarna i 70 n § 1 mom. i den gällande lagen. Hänvisningen till publicering ”enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen” har ersatts med en mer allmän hänvisning till publicering ”i enlighet med den europeiska

patentkonventionen”. Publicering tas upp inte bara i artikel 93 utan också i artikel 153.3 och 153.4 i konventionen.

Paragrafens 2 mom. är nytt och i det föreskrivs det att Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över sådana ansökningar om europeiskt patent av vilka en översättning har getts in. Närmare bestämmelser om innehållet i diariet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om innehållet i det provisoriska skyddet. Om någon efter det att en kungörelse enligt 1 mom. har utfärdats yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning för vilken det har sökts skydd i en europeisk patentansökan, ska bestämmelserna i 16 kap. (Påföljder vid patentintrång) tillämpas, om ansökan leder till patent i Finland. I ett sådant fall omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i den lydelse de publicerades enligt 1 mom. som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för sådant utnyttjande får bestämmas endast med stöd av 135 § 2 mom. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 70 n § 2 mom. i den gällande lagen.

I 4 mom. föreskrivs det om ett undantag från tillämpningen av 135 och 3 mom. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte om en talan om ersättning väcks senast ett år efter det att tiden för att invända mot patentet har gått ut. Bestämmelserna tillämpas inte heller om ersättningstalan väcks senast ett år efter det att Europeiska patentverket har beslutat att patentet ska upprätthållas trots att en invändning har gjorts. Paragrafens 4 mom. motsvarar till väsentliga delar 70 n § 3 mom. i den gällande lagen.

90 §. Rättelse av översättning. I paragrafen föreskrivs det om rättelse av en översättning som getts in för validering av ett europeiskt patent eller för provisoriskt skydd samt om rättelsens inverkan på för användarrätten. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar det som föreskrivs i 70 q § i den gällande lagen. Bestämmelserna grundar sig på artikel 70.4 i den europeiska patentkonventionen.

91 §. Återställande av rättigheter vid Europeiska patentverket. I 1 mom. föreskrivs det att om patentsökanden eller patenthavaren inte har iakttagit en frist som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen, men Europeiska patentverket med stöd av artikel 122 i den europeiska patentkonventionen förklarar att rättsförlust inte har skett, har detta samma verkan även i Finland. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 70 r § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det om för användarrätten i de fall som avses i det föreslagna 1 mom. Om en tredje part efter det att rättsförlusten skedde, men innan Europeiska patentverket har kungjort den förklaring som avses i 1 mom., i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 70 r § 2 mom. i den gällande lagen och grundar sig på artikel 122.6 i den europeiska patentkonventionen.

92 §. För användarrätt till följd av beslut av Europeiska patentverkets besvärskammare. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 70 u § i den gällande lagen. Den del som gäller för användarrätt har ersatts med en hänvisning till 147 § på samma sätt som i de föregående paragraferna.

93 §. Omvandling till nationell ansökan. I paragrafen anges det i vilka situationer och under vilka förutsättningar en europeisk patentansökan kan omvandlas till en nationell ansökan. Paragrafen motsvarar till sitt sakinhåll 70 s § i den gällande lagen. I 1 och 2 mom. intas det dessutom en precisering av tidsfristen enligt 52 r § i den gällande förordningen. Enligt momenten ska ansökningsavgiften betalas och översättningen ges in inom tre månader från det

att Patent- och registerstyrelsen har begärt dem. Uttrycket ”och ge in en översättning av patentansökan enligt 8 § 5 mom. inom utsatt tid” i den gällande lagen har ändrats till ”och vid behov ge in en i 27 § avsedd översättning av patentansökan”. Patent- och registerstyrelsen får en kopia av ansökan av den mottagande myndigheten och sökanden ska ges in en översättning endast om ansökan inte är skriven på ett språk som avses i 27 §. Paragrafen grundar sig på artiklarna 135 och 137 i konventionen om patentsamarbete.

94 §. Årsavgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om årsavgifter för europeiska patent. För ett europeiskt patent som validerats i Finland ska det betalas en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap. I annat fall upphör patentet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats. Bestämmelser om årsavgifter för europeiska patent finns framför allt i 101 § i det nämnda kapitlet. Bestämmelser om följderna av att årsavgift inte betalas finns på motsvarande sätt i 70 l § i den gällande lagen, i vilken det i sin tur hänvisas till 51 §.

95 §. Europeiska patent med enhetlig verkan. I paragrafen samlas de bestämmelser som ska tillämpas på ett europeiskt patent med enhetlig verkan. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 70 x § i den gällande lagen. Sådana bestämmelser som ska tillämpas på ett europeiskt patent med enhetlig verkan finns också i 83 § och 132 §, i vilka det föreskrivs om patentförseelse vad beträffar ett europeiskt patent med enhetlig verkan.

I 1 mom. förtecknas de paragrafer i patentlagen som ska tillämpas på ett europeiskt patent med enhetlig verkan för Finlands del. Bestämmelserna om för användarrätt i 21 § ska tillämpas på europeiskt patent med enhetlig verkan med stöd av artikel 28 i avtalet om en enhetlig patentdomstol. På ett europeiskt patent med enhetlig verkan tillämpas också bestämmelserna om tvångslicens i 104–110 §. Enligt skäl 10 i förordningen om ett enhetligt patentskydd bör tvångslicenser för europeiska patent med enhetlig verkan regleras av de deltagande medlemsstaternas lagstiftning vad gäller deras respektive territorier. Dessa paragrafer ska alltså tillämpas på en tvångslicens inom finskt territorium också när det är fråga om ett europeiskt patent med enhetlig verkan. Vidare bestäms det i artikel 28 i avtalet om en enhetlig patentdomstol att varje person som, om ett nationellt patent beviljats avseende en uppfinning, i en avtalsslutande medlemsstat skulle ha haft en rätt grundad på tidigare nyttjande av den uppfinningen, ska i den avtalsslutande medlemsstaten åtnjuta samma rättigheter avseende ett patent för samma uppfinning. På ett europeiskt patent med enhetlig verkan tillämpas också bestämmelserna om tilläggsskydd i 11 kap. Tilläggsskydd kan även grunda sig på ett europeiskt patent med enhetlig verkan, och beviljas då med stöd av ovannämnda förordningar separat i varje deltagande medlemsstat.

I 2 mom. förtecknas de paragrafer i patentlagen som med stöd av artikel 7 i förordningen om ett enhetligt patentskydd ska tillämpas på ett sådant europeiskt patent med enhetlig verkan som förmögenhetsobjekt som behandlas som ett nationellt finskt patent inom hela dess giltighetsområde. I 103 och 150 § föreskrivs det om licens, om anteckning i patentregistret av att ett patent övergår till någon annan, registrering av licens, pantsättning och utmätning samt om den rättsverkan som sådana registeranteckningar har. I 112 § 2 mom. och 115 § föreskrivs det om en talan som grundar sig på att patent har meddelats någon annan än den som enligt 1 § har rätt till patentet. I dessa bestämmelser är det fråga om äganderättsliga bestämmelser, som hör till tillämpningsområdet för artikel 7 i förordningen om ett enhetligt patentskydd.

I 3 mom. föreskrivs det att i 150 § avsedda anteckningar om europeiska patent med enhetlig verkan görs i det register för enhetligt patentskydd som administreras av Europeiska patentverket. Rättsverkan av eventuella anteckningar bestäms dock enligt Finlands nationella lagstiftning, om ett europeiskt patent med enhetlig verkan som förmögenhetsobjekt med stöd av

artikel 7 i den i 2 mom. nämnda förordningen om ett enhetligt patentskydd behandlas som ett nationellt finskt patent.

11 kap. Tilläggsskydd

96 §. Tilläggsskydd för läkemedel och växtskyddsmedel. Den föreslagna paragrafen är informativ och innehåller en hänvisning till de EU-förordningar som gäller tilläggsskydd för läkemedel och tilläggsskydd för växtskyddsmedel. De nämnda förordningarna är direkt tillämplig rätt i Finland. Paragrafen motsvarar första meningen i 70 a § i den gällande lagen. Det finns en separat förordning (EG) nr 1901/2006 som gäller tilläggsskydd för läkemedel för pediatrik användning. Eftersom alla bestämmelser om tilläggsskydd i den förordningen ingår i den kodifierade versionen av förordningen om tilläggsskydd för läkemedel (EG) nr 469/2009, är det inte nödvändigt att i paragrafen ta in en särskild hänvisning till den förordning som gäller läkemedel för pediatrik användning.

97 §. Ansökan. Enligt 1 mom. ska en ansökan om tilläggsskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggsskydd för läkemedel göras hos Patent- och registerstyrelsen. Bestämmelsen motsvarar första meningen i 70 b § i den gällande lagen. I paragrafen föreskrivs det dessutom att ansökan ska göras på finska, svenska eller engelska. I den gällande lagen finns det inga bestämmelser om språket i ansökan, men i enlighet med 52 f § i den gällande förordningen ska ansökan göras på finska eller svenska. Det föreslås att ansökan också ska kunna göras på engelska. En patentansökan kan göras på engelska, och därför är en motsvarande möjlighet motiverad också vid ansökan om tilläggsskydd.

I 2 mom. föreskrivs det att Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över mottagna ansökningar om tilläggsskydd och register över meddelade tilläggsskydd. Motsvarande bestämmelser finns i 52 g och 52 m § i den gällande förordningen.

I 3 mom. föreslås det att närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet i fråga om tilläggsskydd och om innehållet i diariet och registret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

98 §. Ansökningsavgift och årsavgifter. Enligt 1 mom. ska det betalas en ansökningsavgift för en ansökan om tilläggsskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggsskydd för läkemedel. För tilläggsskyddet ska det betalas en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Bestämmelserna motsvarar till väsentliga delar 70 c § i den gällande lagen. Närmare bestämmelser om betalningen av årsavgifter finns i 12 kap., framför allt i dess 102 §. I den tredje meningen i momentet föreskrivs det att om årsavgiften för ett tilläggsskydd inte betalas i enlighet med 12 kap., upphör tilläggsskyddet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats. Bestämmelsen finns inte i denna form i den gällande lagen. På årsavgifter för tilläggsskydd tillämpas i tillämpliga delar bestämmelserna om årsavgifter för patent, och bestämmelsen motsvarar det nuvarande rättsläget.

I 2 mom. föreskrivs det att en läkemedelstillverkare som gör en sådan anmälan (s.k. anmälan om tillverkningsundantag) som avses i artikel 5.2 b eller 5.2 c i förordningen om tilläggsskydd för läkemedel ska betala en publiceringsavgift för anmälan. Bestämmelsen är ny och baserar sig på artikel 12.2 i nämnda förordning, enligt vilken medlemsstaterna får föreskriva att en avgift ska betalas för nämnda anmälningar.

12 kap. Årsavgifter

99 §. Skyldighet att betala årsavgift och avgiftsår. I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten att betala årsavgifter och om bestämmandet av avgiftsåret.

I 1 mom. föreskrivs det att en årsavgift för en patentansökan och ett patent ska betalas till Patent- och registerstyrelsen i enlighet med detta kapitel. Årsavgifter ska betalas för en nationell patentansökan, en internationell patentansökan som fullföljts i Finland, ett nationellt patent, ett europeiska patent som validerats i Finland och ett tilläggskydd som meddelats av Patent- och registerstyrelsen. Bestämmelserna i kapitlet tillämpas dock inte på europeiska patent för vilka Europeiska patentverket har registrerat enhetlig verkan.

I 2 mom. föreskrivs det att det för patentet och patentansökan ska betalas en årsavgift för varje avgiftsår. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar den gällande lagstiftningen. Enligt 8 § 6 mom. i den gällande lagen ska det betalas en årsavgift för ansökan för varje avgiftsår som börjar innan ansökan avgjorts slutligt, och enligt 40 2 § mom. ska det betalas en årsavgift för ett patent för varje avgiftsår som börjar efter det patentet meddelades.

I 3 mom. definieras begreppet avgiftsår. Avgiftsåret räknas första gången från patentansökans ingivningsdag och därefter årligen från den dag som följer på motsvarande kalenderdag. Avgiftsåret upphör alltid den dag som motsvarar ingivningsdagen, det vill säga ansökans årsdag. I enlighet med definitionen är det första avgiftsåret en dag längre än de följande avgiftsåren. Formuleringen av definitionen är ny i förhållande till den gällande lagen.

I 8 § 7 mom. i den gällande lagen anges det att avgiftsåret räknas första gången från den dag då ansökan gjordes eller ska anses gjord och därefter från motsvarande kalenderdag. Enligt nuvarande praxis börjar avgiftsåret alltid på ansökans årsdag. Enligt 40 § i den gällande lagen kan ett patent upprätthållas till dess 20 år har förflutit från den dag då patentansökan gjordes. I praktiken har de gällande bestämmelserna tolkats så att den sista giltighetsdagen är patentets tjugonde årsdag och att det sista, tjugonde avgiftsåret är en dag längre än de övriga.

Den föreslagna definitionen av avgiftsår i 3 mom. motsvarar praxisen vid Europeiska patentverket. Europeiska patentverket använder termen patentår (patent year) i stället för avgiftsår. I Europeiska patentverkets riktlinjer (Guidelines for Examination, GLE A-X 5.2.4) anges det att det första patentåret börjar på ansökans ingivningsdag och slutar den första årsdagen. Följande avgiftsår börjar dagen efter årsdagen och slutar på årsdagen.

Paragrafens 4 mom. är informativt och innehåller hänvisningar till de paragrafer i vilka det föreskrivs om de följder som underlåtenhet att betala årsavgift har i olika situationer. Beroende på bestämmelsen avskrivs ansökan eller upphör patentet från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

100 §. Förfallodag. I paragrafen föreskrivs det om förfallodagen för årsavgifter och om betalning av årsavgiften före och efter förfallodagen.

I 1 mom. föreskrivs det om förfallodagen för årsavgiften och om den tidigaste möjliga betalningsdagen. Årsavgiften för varje avgiftsår förfaller till betalning den sista dagen i den månad under vilken årsdagen för ansökans ingivningsdag infaller. Ordalydelsen i bestämmelsen om förfallodagen motsvarar inte ordalydelsen i första meningen i 41 § 1 mom. i den gällande lagen, men leder i fråga om beräkningen av förfallodagen till samma slutresultat som i den gällande lagen. Förfallodagen är alltid den sista dagen i den kalendermånad under vilken ansökans årsdag infaller. I 1 mom. föreskrivs det dessutom att årsavgifter för de två första åren förfaller till betalning först samtidigt med årsavgiften för det tredje betalningsåret. Årsavgifter får inte betalas tidigare än sex månader innan de förfaller till betalning. Momentet motsvarar till

väsentliga delar det som föreskrivs i 41 § 1 mom. i den gällande lagen, när man beaktar de föreslagna ändringarna i definitionen av avgiftsår i 99 §.

I 2 mom. föreskrivs det om undantag från förfallodagen när det gäller årsavgifterna för en delad ansökan. Momentet motsvarar till väsentliga delar den första meningen i 41 § 2 mom. i den gällande lagen. För en delad ansökan förfaller årsavgifterna för ett avgiftsår som har börjat före ankomstdagen för den delade ansökan eller som börjar inom två månader från ankomstdagen först den sista dagen av den andra månaden som följer på ankomstdagen. Genom bestämmelsen säkerställs det att årsavgifterna inte i något fall förfaller tidigare än två månader efter ansökans ankomstdag.

I 3 mom. föreskrivs det om undantag från förfallodagen när det gäller årsavgifterna för en internationell patentansökan. Momentet motsvarar till väsentliga delar den andra meningen i 41 § 2 mom. i den gällande lagen. Årsavgifterna för en internationell patentansökan förfaller till betalning först den sista dagen i den månad som infaller två månader efter den dag då ansökan fullföljdes enligt 74 § eller togs upp till handläggning enligt 81 §, då det avgiftsår som det är fråga om har börjat före den sistnämnda dagen eller börjar inom två månader därefter. Genom bestämmelsen säkerställs det att årsavgifterna inte i något fall förfaller tidigare än två månader efter det att den internationella ansökan har fullföljts i Finland eller, vid tillämpningen av 81 §, efter det att den tagits upp till handläggning.

I 4 mom. föreskrivs det om möjligheten att betala årsavgifter efter förfallodagen. Momentet motsvarar 41 § 3 mom. i den gällande lagen. Årsavgiften får betalas inom sex månader från förfallodagen förutsatt att den betalas förhöjd.

101 §. Årsavgift för europeiskt patent. I paragrafen föreslås bestämmelser om årsavgifter för ett europeiskt patent som har validerats i Finland.

I 1 mom. föreskrivs det att det för ett europeiskt patent ska betalas en årsavgift för varje avgiftsår efter det år under vilket Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Under tiden för handläggningen av patentansökan ska årsavgifterna betalas till Europeiska patentverket. Årsavgifter för ett europeiskt patent betalas till Patent- och registerstyrelsen, om det europeiska patentet har validerats i Finland.

I 1 mom. föreskrivs det dessutom om undantag som gäller förfallodagen för årsavgifterna. Den första årsavgiften efter meddelandet av ett patent förfaller dock till betalning först den sista dagen i den tredje månaden efter den månad då patentet meddelades. Artikel 141.2 i den europeiska patentkonventionen föreskriver att om årsavgiften förfaller till betalning inom två månader efter att Europeiska patentverket har utfärdat kungörelse om att patentet har meddelats, har sökanden rätt att under denna tid betala årsavgiften utan förhöjning enligt 100 § 4 mom. I Finland har det föreskrivits om en längre betalningstid, vilket innebär att årsavgifterna inte i något fall förfaller före tidsfristen för valideringsåtgärderna. Om patenthavarens begäran om registrering av enhetligt patentskydd har avslagits i enlighet med 86 § 3 mom. förfaller dessutom den första årsavgiften till betalning först den sista dagen i den månad som infaller tre månader efter den dag då ändring inte längre kan sökas i ett avgörande om avslag på registrering av enhetligt patentskydd.

Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar 70 l § 1 mom. samt den andra och tredje meningen i 70 l § 2 mom. i den gällande lagen.

Paragrafens 2 mom. är helt nytt och har ingen motsvarighet i den gällande lagen. Bestämmelsen gäller en situation där Europeiska patentverkets stora besvärskammare upphäver ett tidigare

beslut om upphävande av patentet som fattats av Europeiska patentverkets besvärskammare. I sådana fall förfaller årsavgiften för det avgiftsår som börjar efter besvärskammarens beslut, men senast den dag då den stora besvärskammarens beslut offentliggörs, till betalning först den sista dagen i den tredje månad som följer på den senare dagen. I den gällande lagen föreskrivs det inte om när avgifterna förfaller i ovannämnda situation. Den föreslagna bestämmelsen ger patenthavaren en lika lång betalningstid på 3 månader som i den situation i anslutning till validering som nämns i 1 mom.

102 §. Årsavgift för tilläggsskydd. Enligt paragrafen ska det för tilläggsskydd betalas en årsavgift för varje avgiftsår som börjar efter utgången av grundpatentets giltighetstid. Bestämmelsen motsvarar 52 o § 1 mom. i den gällande förordningen. Avgiftsåren för tilläggsskyddet bestäms i enlighet med 99 § 3 mom. på basis ingivningsdagen för grundpatentet. Årsavgifterna förfaller i enlighet med 100 § 1 mom. till betalning den sista dagen i den månad under vilken årsdagen för patentansökans ingivningsdag infaller och de får i enlighet med 100 § 4 mom. betalas inom sex månader från förfallodagen.

13 kap. Licensering av patent

103 §. Licens. I 1 mom. föreskrivs det om patenthavarens möjlighet att ge licens till ett patent. Bestämmelsen är ny, men i praktiken har den närmast informativ betydelse.

I 2 mom. föreskrivs det om förbud mot att överlåta en licensrätt vidare. En licenstagare får helt eller delvis överlåta sin rätt vidare endast om det har avtalats om det mellan licenstagaren och patenthavaren. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll 43 § i den gällande patentlagen.

104 §. Tvångslicens. Paragrafens 1 mom. är nytt och innehåller en definition av tvångslicens. Tvångslicens kan på talan därom även i fortsättningen meddelas endast av domstolen. Enligt 116 § 1 mom. i den föreslagna lagen handläggs tvistemål som grundar sig på denna lag i marknadsdomstolen.

Enligt 2 mom. ska domstolen också fastställa villkoren för tvångslicensen. När väsentligen ändrade förhållanden kräver det, kan domstolen på yrkande av endera parten upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den. Bestämmelsen motsvarar 50 § 1 mom. i den gällande lagen. Det föreslås att 50 § 2 mom. i den gällande lagen, som gäller tvångslicensering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006, flyttas till 14 kap., som gäller domstolens behörighet.

105 §. Tvångslicens vid utebliven utövning. I paragrafen föreskrivs det om tvångslicens som kan meddelas för en uppfinning som inte har utövats eller bringats till användning i Finland inom tre år från det att patentet meddelades och inom fyra år från patentansökans ingivningsdag. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt sakinhåll 45 § 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det att vid tillämpningen av 1 mom. jämföras med utövning av en uppfinning även införsel av uppfinningen till Finland från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat som är part i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 43/1975) eller medlem i Världshandelsorganisationen (WTO). Avsikten med denna ändring är inte att ändra rättsläget, utan att förtydliga att det att en uppfinning bringas till användning enligt 1 mom. också omfattar införsel av uppfinningen. Detta grundar sig på artikel 27.1 i TRIPS-avtalet, enligt vilken meddelandet av patent och åtnjutandet av patenträttigheter inte får vara beroende av platsen för uppfinningen, det tekniska området eller huruvida produkterna importeras eller framställs lokalt (se RP 161/1995 rd).

106 §. *Tvångslicens för beroende uppfinningar.* I 1 mom. föreskrivs det om patenthavarens rätt att få en tvångslicens, om patenthavarens uppfinning är beroende av ett patent som tillhör någon annan (s.k. beroende uppfinning). Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 46 § 1 mom. i den gällande lagen, enligt vilket meddelandet av en tvångslicens förutsätter att det är skäligt på grund av den beroende uppfinningens betydelse eller att det annars finns särskilda skäl till det. Det föreslås att förutsättningarna ändras så att de motsvarar ordalydelsen i artikel 31 I i i TRIPS-avtalet, vilket innebär att en uppfinning som anges i tvångslicenstagarens patent ska utgöra ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till uppfinningen i det första patentet. Förutsättningarna överensstämmer således också med den tvångslicens för växtförädlare som det föreskrivs om i 107 §.

I 2 mom. föreskrivs det att den patenthavare på vars patent tvångslicens har meddelats enligt 1 mom. på skäliga villkor har rätt att få en ömsesidig licens att utnyttja den andra uppfinningen, om det inte finns särskilda skäl mot det. Jämfört med gällande 46 § 2 mom. föreslås det att det till momentet fogas ett krav på att villkoren för tvångslicensen ska vara skäliga i enlighet med artikel 31 I ii i TRIPS-avtalet.

107 §. *Tvångslicens för växtförädlare.* I paragrafen föreskrivs det om tvångslicens som meddelas en växtförädlare i situationer där växtförädlaren inte kan få eller utnyttja en växtförädlarrätt eller Europeiska gemenskapens växtförädlarrätt utan att göra intrång i ett tidigare patent. I sådana fall ska patenthavaren ha rätt att på skäliga villkor få en ömsesidig licens att använda den skyddade växtsorten. En förutsättning för en tvångslicens är att sökanden visar att denne utan framgång har vänt sig till patenthavaren för att få ett licensavtal och att växtsorten utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den uppfinning som avses i patentet. Eftersom ett och samma patent kan omfatta flera uppfinningar som är beroende av varandra, ska tvångslicensen gälla endast den uppfinning för vilken tvångslicens behövs för att den växtsort som ska skyddas ska kunna utnyttjas.

I 3 mom. föreslås en hänvisning till patenthavarens rätt enligt lagen om växtförädlarrätt (1279/2009) och rådets förordning (EG) 2100/94 att få tvångslicens att utnyttja en växtsort som skyddas av växtförädlarrätten. Paragrafen motsvarar till övriga delar 46 a § i den gällande lagen och artikel 12 i bioteknikdirektivet, men det föreslås att det till 1 mom. fogas en hänvisning till Europeiska unionens växtförädlarrätt samt till 3 mom. en uppdaterad laghänvisning till lagen om växtförädlarrätt så att den avser den gällande lagen samt en hänvisning till rådets förordning (EG) 2100/94.

108 §. *Tvångslicens av hänsyn till allmänt intresse.* I paragrafen föreskrivs det om tvångslicens till någon annans patent när det krävs med hänsyn till ett allmänt intresse av synnerlig vikt. Den som yrkesmässigt vill utnyttja uppfinningen ska ha rätt att få en tvångslicens. Bestämmelsen motsvarar 47 § i den gällande lagen.

109 §. *Tvångslicens vid tidigare utnyttjande.* I paragrafen föreskrivs det om meddelande av tvångslicens i en situation när ett patent har utnyttjats innan patentet meddelades. En tredje part som utnyttjar en patentsökt uppfinning yrkesmässigt i Finland när handlingarna i ansökningsärendet blev offentliga ska, om ansökan leder till patent, ha rätt att få tvångslicens till det yrkesmässiga utnyttjandet av uppfinningen, om det finns särskilda skäl och parten inte kände till ansökan och det inte heller skäligen kan anses att parten skulle ha kunnat skaffa sig kännedom om den. Rätt att få tvångslicens till yrkesmässigt utnyttjande ska under motsvarande förutsättningar även tillkomma den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland. Själva tvångslicensen kan också avse tiden innan patentet meddelades. För användarrätten gäller inte bara nationella patentansökningar utan även ansökningar om europeiskt patent och internationella patentansökningar. Paragrafen tillämpas

också på europeiska patent för vilka enhetlig verkan har registrerats. Bestämmelsen motsvarar 48 § i den gällande lagen.

110 §. Förutsättningar för meddelande av tvångslicens. Enligt paragrafen får en tvångslicens meddelas endast den som kan antas ha förutsättningar att utnyttja uppfinningen på ett godtagbart sätt och i överensstämmelse med tvångslicensen och som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs bevisligen har försökt få licens för en patentskyddad uppfinning på skäliga affärsmässiga villkor.

En tvångslicens ska inte hindra patenthavaren att själv utnyttja uppfinningen eller att upplåta licenser. En tvångslicens får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av ett företag där licensen utnyttjas eller var avsedd att utnyttjas. Paragrafen motsvarar till denna del 49 § i den gällande lagen. Det föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om att tvångslicenser för beroende uppfinningar enligt 106 § och tvångslicenser för växtförädlare enligt 107 § dock får överföras endast tillsammans med det patent eller den växtförädlarrätt som tvångslicensen grundar sig på. Detta grundar sig på artikel 31 I iii i TRIPS-avtalet.

111 §. Expropriation. I paragrafen föreslås bestämmelser om expropriation. Bestämmelsen motsvarar delvis 75 § 1 mom. i den gällande lagen, som i praktiken knappt alls har tillämpats. Det föreslås att uttrycket ”nödigt ur allmän synpunkt” i den bestämmelsen ändras till ”nödvändigt av skäl som hänför sig till ett allmänt behov” och uttrycket ”skälig ersättning” till ”full ersättning”. Ändringsförslagen grundar sig på att expropriation innebär en inskränkning av en grundläggande fri- och rättighet (egendomsskydd). Enligt 15 § 2 mom. i grundlagen bestäms det genom lag om expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning. Dessutom föreslås det att det i bestämmelsen hänvisas till undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen i stället för till ”krig eller krigsfara”.

I paragrafen föreskrivs det att när undantagsförhållanden enligt 3 § i beredskapslagen (1552/2011) råder i landet kan statsrådet besluta att rätten till en viss uppfinning ska avstås till staten. En förutsättning är att expropriation anses nödvändig av skäl som hänför sig till ett allmänt behov. För den rätt till en uppfinning som exproprieras ska det betalas full ersättning. Med nödvändighet avses att expropriation ska vara en sista utväg för att trygga ett allmänt intresse. I praktiken kan det vara fråga om en sådan situation till exempel när de förutsättningar för meddelande av tvångslicens som avses i 110 § inte uppfylls på grund av ytterst brådskande omständigheter.

Enligt den föreslagna paragrafen är det statsrådet som fattar beslut om expropriation. Beslutet är till sin karaktär ett överklagbart förvaltningsbeslut. På besvärsförfarandet tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden, enligt vilken besvär över ett förvaltningsbeslut får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (7 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden). Besvär över beslut som fattats vid statsrådets allmänna sammanträde anförs direkt hos högsta förvaltningsdomstolen (8 § 1 mom.). Eftersom patenthavaren med stöd av ovannämnda bestämmelser har rätt att anföra besvär över statsrådets beslut om expropriation (inkl. ersättningen för expropriation), föreslås det att bestämmelsen i 75 § 1 mom. i den gällande lagen, enligt vilken rätten bestämmer ersättningen för expropriation av en uppfinning, om inte något annat avtalas med rättsinnehavaren, stryks. Dessutom föreslås det att omnämmandet i det gällande 75 § 1 mom. i den gällande lagen om att rätten till en uppfinning genom expropriation ska avstås inte bara till staten utan även till ”annan” som statsrådet bestämmer, stryks. Samtidigt föreslås det att 75 § 2 mom. stryks. I momentet föreskrivs det om ersättningsskyldigheten för denna ”annan” som avses i 1 mom.

14 kap. Ogiltigförklaring och överföring av patent vid domstol

112 §. Talan om ogiltighet. I paragrafen föreskrivs det om inledande av ett ärende om ogiltigförklaring av ett patent vid domstol. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar delvis 52 § 4 och 5 mom. i den gällande lagen.

Enligt *1 mom.* inleds ett mål om ogiltigförklaring av ett patent vid domstol genom att talan väcks mot patenthavaren. En talan får föras av var och en som lider förfång av ett patent. Bestämmelsen i förordningen om att en talan också får föras av en åklagare, om det anses påkallat från allmän synpunkt, lyfts upp på lagnivå.

Enligt *2 mom.* får en talan om ogiltighet som grundas på att ett patent har meddelats någon annan än den som har rätt till det enligt 1 § föras endast av den som påstår sig ha en sådan rätt. Bestämmelsen motsvarar 52 § 5 mom. i den gällande lagen.

113 §. Ogiltighetsgrunder. Paragrafen innehåller bestämmelser om grunderna för ogiltigförklaring av ett patent och om ogiltigförklaring av ett patent helt eller delvis.

Paragrafens *1 mom.* motsvarar till sin ordalydelse 52 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen har sin grund i artikel 138.1 i den europeiska patentkonventionen, i vilken det uttömmande föreskrivs om de grunder på vilka ett europeiskt patent kan förklaras ogiltigt med verkan för en fördragslutande stats område (ogiltighetsgrunder). Bestämmelsen ska även i fortsättningen tillämpas på alla patent som gäller i Finland.

Paragrafens *2 mom.* är nytt och innehåller bestämmelser om partiell ogiltigförklaring av ett patent. Samtidigt slopas sådan begränsning av patent vid domstol som det föreskrivs om i 52 § 2 mom. i den gällande lagen. Syftet med förslaget är att förtydliga rättsläget och förenhetliga bestämmelserna i patentlagen med bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen (EPC, artikel 138.2 och 3).

Enligt förslaget ska domstolen, om de ogiltighetsgrunder som avses i 1 mom. gäller endast en del av patentet, begränsa patentets skyddsomfång i motsvarande utsträckning genom att ändra patentkraven på det sätt som patenthavaren föreslår (*partiell ogiltighet*). Syftet med bestämmelsen är att ge patenthavaren en möjlighet att försvara sig mot en talan om ogiltighet i samband med handläggningen av denna talan. Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är inte att avvika från rättegångsbalkens normsystem för en civilprocess. Käranden kan fortfarande med stöd av de allmänna civilprocessbestämmelserna i sin talan yrka att patentet ska ogiltigförklaras endast partiellt.

Enligt förslaget ska patenthavaren ge in nya, ändrade patentkrav till domstolen. Ändringen av patentkraven kan till exempel ske så att vissa patentkrav stryks i uppsättningen patentkrav eller så att patentkraven omformuleras med hjälp av patentbeskrivningen. Ett eller flera osjälvständiga patentkrav eller en del av dem kan också sammanföras till ett självständigt patentkrav. De nya patentkraven ska vara snävare än i det ursprungliga patentet och den återstående delen ska uppfylla villkoren för meddelande av patent i ljuset av de ogiltighetsgrunder som käranden anför. Eventuella alternativa uppsättningar krav bör logiskt och stegvis begränsa patentets skyddsomfång.

De ändrade patentkraven ska dessutom motsvara de ogiltighetsgrunder som käranden anför. Det är med andra ord inte möjligt att vid den rättsliga bedömningen av patentets giltighet åstadkomma sådana begränsningar av patentets skyddsomfång som inte omfattas av den ogiltighetsgrund som käranden har gjort gällande.

I 3 mom. föreskrivs det om översättning av de ändrade patentkraven till finska eller svenska i en situation där patentkraven är skrivna på engelska.

114 §. Verkan av ogiltigförklaring. I paragrafen föreskrivs det att verkan av ogiltigförklaring eller partiell ogiltigförklaring av ett patent anses ha inträtt från och med patentansökans ingivningsdag.

Bestämmelsen motsvarar till innehållet det nuvarande rättsläget, trots att det i den gällande lagen inte finns några uttryckliga bestämmelser om verkan av ogiltigförklaring.

115 §. Talan om bättre rätt till patent. I paragrafen föreskrivs det om överföring av ett patent på den som har rätt till det. Bestämmelsen motsvarar 53 § i den gällande lagen.

15 kap. Domstolars behörighet och domstolsförfarande

116 §. Marknadsdomstolens behörighet. I paragrafen föreskrivs det om marknadsdomstolens behörighet. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 64 § och 50 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs det att tvistemål och ansökningsärenden som grundar sig på denna lag handläggs i marknadsdomstolen. Med tvistemål och ansökningsärenden som grundar sig på denna lag hänvisas till tvistemål och ansökningsärenden där det yrkas på en påföljd med stöd av patentlagen eller där det annars är fråga om ett ärende som baserar sig på nämnda lag, till exempel bättre rätt till en uppfinning. Däremot avser bestämmelsen inte till exempel sådana ärenden där det är fråga om en rent avtalsrättslig tvist där det inte ens påstås att bestämmelserna i patentlagen kränkts.

I 2 mom. föreskrivs det att marknadsdomstolen också handlägger mål som gäller rätten till en uppfinning på vilken europeiskt patent har sökts. En förutsättning för handläggningen i marknadsdomstolen är att svaranden har hemvist i Finland eller att käranden har hemvist i Finland och svaranden inte har hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Ett sådant mål handläggs i marknadsdomstolen även i det fallet att parterna i tvisten har avtalat att marknadsdomstolen är behörig domstol i ärendet. Momentet motsvarar 64 § 2 mom. i den gällande lagen.

I 3 mom. föreskrivs det att en tvist som avses i 2 mom. får inte tas till behandling i marknadsdomstolen, om samma tvistefråga mellan samma parter är anhängig i en domstol i en annan stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Om behörigheten hos denna utländska domstol har bestridits, ska marknadsdomstolen skjuta upp behandlingen av målet tills behörighetsfrågan har avgjorts i den utländska domstolen genom ett lagakraftvunnet avgörande.

I 4 mom. föreskrivs det om de myndighetsuppgifter som marknadsdomstolen har och som grundar sig på EU-förordningar. Bestämmelsen motsvarar delvis 50 § 2 mom. i den gällande patentlagen.

Marknadsdomstolen ska även i fortsättningen vara den behöriga myndighet som avses i artikel 3 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006 om tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem. En nyhet är att marknadsdomstolen också ska vara den nationella myndighet som avses i artikel 22.2 i EU:s förordning (EU) 2025/2645 om tvångslicensiering för krishantering och som har till uppgift att informera kommissionen om utfärdandet av en nationell tvångslicens, om den nationella tvångslicensen har utfärdats i syfte att hantera en kris eller nödsituation som till sin natur motsvarar en kris eller en nödsituation som omfattas av en

kris- eller nödmekanism på unionsnivå. Nationella tvångslicenser utfärdas i praktiken ytterst sällan.

117 §. *Verkställbarhet för domar meddelade av en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen.* Bestämmelsen motsvarar 64 a § i den gällande patentlagen, enligt vilken en lagakraftvunnen dom som en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har meddelat i en tvist som avses i 116 § 2 mom. i regel kan verkställas i Finland.

118 §. *Den enhetliga patentdomstolens behörighet.* Bestämmelsen motsvarar 65 § i den gällande lagen.

I 1 mom. konstateras att vid sidan av marknadsdomstolen handlägger även den enhetliga patentdomstolen, på det sätt som bestäms i avtalet om en enhetlig patentdomstol, mål som gäller traditionella europeiska patent.

I 2 mom. ingår en bestämmelse om anhängighet och käromål som har samband med varandra mellan marknadsdomstolen och den enhetliga patentdomstolen (*lis pendens*). I momentet konstateras det att på verkan av anhängighet tillämpas Bryssel I-förordningen. Enligt artikel 71 c i Bryssel I-förordningen ska artiklarna 29–32 i förordningen vara tillämpliga när, under den övergångsperiod som avses i artikel 83 i avtalet om en enhetlig patentdomstol, talan väcks vid den enhetliga patentdomstolen och vid en domstol i en medlemsstat som är part i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

Enligt 3 mom. får marknadsdomstolen inte till behandling ta ett mål där den enhetliga patentdomstolen enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har exklusiv behörighet.

Enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har den enhetliga patentdomstolen exklusiv behörighet att handlägga tvister som gäller traditionella europeiska patent och europeiska patent med enhetlig verkan. Enligt artikel 83 behåller emellertid de nationella domstolarna under övergångsperioden sin behörighet att handlägga tvister som gäller traditionella europeiska patent. Övergångsperiodens längd är sju år, men den kan vid behov förlängas genom beslut av domstolens administrativa kommitté. Dessutom har enskilda rättsinnehavare rätt att genom en viljeyttring undanta ett traditionellt europeiskt patent från den enhetliga patentdomstolens behörighet. Tvister som gäller ett sådant patent ska fortfarande handläggas i en nationell domstol.

När den övergångsperiod som avses i artikel 83 i avtalet om en enhetlig patentdomstol har gått ut, och på motsvarande sätt sådana traditionella europeiska patent som på grund av rättsinnehavarens viljeyttring inte omfattas av den enhetliga patentdomstolens behörighet inte längre äger giltighet, är marknadsdomstolen inte längre behörig att handlägga tvister som gäller traditionella europeiska patent. Då måste patentlagen ändras så att den börjar motsvara den nya situationen. Övergångsarrangemangets inverkan kan som längst sträcka sig 39 år framåt från ikraftträdandet av avtalet om en enhetlig patentdomstol. Se närmare RP 45/2015 rd.

119 §. *Helsingfors tingsrätts behörighet.* Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 66 § i den gällande patentlagen. Enligt 1 mom. handläggs åtal för ett sådant brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen som gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför samt åtal för en patentförseelse som avses i 132 § i denna lag och en sådan försummelse av anmälningsskyldigheten som avses i 140 § i Helsingfors tingsrätt.

I 2 mom. föreskrivs det att trots det som föreskrivs i 116 § får i samband med ett åtal som avses i 1 mom. handläggas ett yrkande på gottgörelse och skadestånd enligt 135 § eller ett yrkande om beslag enligt 136 §, när yrkandet framställts med anledning av det brott som avses i åtalet. Helsingfors tingsrätt kan således handlägga skadestånds- och gottgörelseyrkanden samt yrkanden om beslag i samband med ett åtal, även om dessa ärenden i regel hör till marknadsdomstolens behörighet. Vid handläggningen av yrkanden iakttas bestämmelserna i 3 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

I 3 mom. konstateras det för tydlighetens skull att ett privaträttsligt yrkande som följer av ett brott och där den enhetliga patentdomstolen har exklusiv behörighet inte kan handläggas i samband med brottmålet. Helsingfors tingsrätt som handlägger brottmål kan inte ha sådan behörighet som marknadsdomstolen inte har i civilmål. Bestämmelsen är förtydligande. Eventuell verkan av anhängighet (*lis pendens*) bestäms enligt Bryssel I-förordningen. Avtalet om en enhetlig patentdomstol innehåller inga bestämmelser om straffrättsligt ansvar och den enhetliga patentdomstolen är inte behörig att handlägga brottmål. Detta innebär att tvistemål som gäller europeiska patent med enhetlig verkan kan inte handläggas i samband med en rättegång som gäller ett brottmål. Detsamma gäller efter att den övergångsperiod som avses i artikel 83 i avtalet om en enhetlig patentdomstol gått ut, och när sådana traditionella europeiska patent som på grund av rättsinnehavarens viljeytring har undantagits från den enhetliga patentdomstolens behörighet inte längre äger giltighet, även tvistemål som gäller traditionella europeiska patent. I framtiden kan alltså ett åtal för brott som gäller intrång i ett europeiskt patent och ett civilrättsligt yrkande som följer av samma gärning inte längre handläggas i samma rättegång.

I 4 mom. föreskrivs det att domstolen fortsätter att vara behörig att pröva ett yrkande enligt 2 mom. även om de omständigheter som behörigheten grundar sig på förändras efter det att yrkandet framställdes. Bestämmelsen motsvarar det som i 10 kap. 20 § i rättegångsbalken allmänt föreskrivs om att en domstol fortsätter att vara behörig i tvistemål.

120 §. Ändringssökande. Den föreslagna paragrafen är ny. Paragrafen ska innehålla en informativ hänvisning till 6 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen, i vilken det föreskrivs om sökande av ändring i patentmyndighetens beslut i ärenden som gäller patent. Paragrafen ersätter bestämmelserna i 26 §, 53 d § 1 mom., 54 § 1 mom. och 72 § 1 mom. i den gällande patentlagen. Ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i ett ärende som gäller patent söks genom besvär hos marknadsdomstolen. Paragrafen ska också innehålla en informativ hänvisning till lagen om rättegång i marknadsdomstolen, i vilken det föreskrivs om handläggningen av besvärärenden i marknadsdomstolen, och till lagen om rättegång i förvaltningsärenden, som tillämpas som allmän lag vid handläggningen av besvärärenden i marknadsdomstolen.

121 §. Framläggande av patentkrav för domstolen i besvärärenden. Den föreslagna paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om framläggande av nya patentkrav för domstolen i samband med handläggningen av ett besvärärende. Syftet med bestämmelsen är att handläggningen av besvärärenden som gäller patent vid domstol ska bli smidigare så att domstolen bättre än för närvarande kan fokusera på att bedöma det överklagade beslutets lagenlighet.

På det sätt som beskrivs i avsnitt 2.4 i den allmänna motiveringen är handläggningen av besvärärenden som gäller patent för närvarande förknippad med drag som innebär att det snarare är fråga om att fortsätta det administrativa registreringsförfarandet i domstolen än om en ansökan om ändring av det rättsliga förfarandet. Så är fallet i synnerhet när nya patentkrav läggs fram i domstolen. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är uttryckligen att begränsa

ett ovannämnt fortsatt registreringsförfarande i domstolen, inte egentlig ansökan om ändring av det rättsliga förfarandet.

Enligt den föreslagna paragrafen får nya patentkrav läggas fram för domstolen i ett besvärssärende endast av giltigt skäl. Med nytt patentkrav avses ett sådant patentkrav som patenthavaren eller patentsökanden inte har lagt fram och motiverat inom utsatt tid vid den handläggning vid Patent- och registerstyrelsen som ledde till det överklagade beslutet. En giltig orsak att lägga fram nya uppsättningar patentkrav i ett besvärssärende föreligger i synnerhet när besvären gäller Patent- och registerstyrelsens beslut i ett invändningsärende och invändaren lägger fram nya hindergrunder för domstolen.

Marknadsdomstolen tillämpar i regel lagen om rättegång i förvaltningsärenden på handläggningen av besvärssärenden som gäller patent. I 41 § i den lagen föreskrivs det om framställande av nya yrkanden efter att besvärstiden löpt ut. Enligt paragrafen får nya yrkanden framställas efter att besvärstiden löpt ut endast om de grundar sig på förändringar i förhållandena eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om först efter det att besvärstiden löpt ut. Efter att besvärstiden löpt ut får ändringssökanden framföra nya grunder till stöd för sina yrkanden, om inte saken därigenom blir en annan (2 mom.). Lagen om rättegång i marknadsdomstolen innehåller dessutom specialbestämmelser om handläggning i marknadsdomstolen av besvärssärenden som gäller industriella rättigheter (4 kap. 2–16 §). I 4 kap. 2 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen finns det en allmän bestämmelse om handläggning av besvärssärenden i marknadsdomstolen, enligt vilken ett besvärssärende som gäller ett beslut av en registermyndighet handläggs och avgörs i marknadsdomstolen på grundval av besvären, det överklagade beslutet och övrigt skriftligt rättegångsmaterial. I 4 kap. 13 § i samma lag föreskrivs det om marknadsdomstolens möjlighet att fastställa en tidsfrist för framläggande av rättegångsmaterial.

Den föreslagna bestämmelsen i patentlagen, enligt vilken nya patentkrav får läggas fram för domstolen i ett besvärssärende endast av giltigt skäl, är en specialbestämmelse i förhållande till bestämmelserna i lagen om rättegång i förvaltningsärenden och lagen om rättegång i marknadsdomstolen. Således ska den föreslagna paragrafen, i stället för 41 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, tillämpas på framläggande av nya patentkrav för domstolen i ett besvärssärende. På eventuella andra yrkanden som framställs i ett besvärssärende som gäller patent ska även i fortsättningen 41 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden tillämpas.

122 §. Utlåtande av Patent- och registerstyrelsen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 66 b § i den gällande patentlagen och den har närmast informativ betydelse. När det gäller tvistemål och ansökningsärenden som gäller industriella rättigheter finns bestämmelser om marknadsdomstolens rätt att begära utlåtande av Patent- och registerstyrelsen i 4 kap. 22 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

123 §. Anlitande av sakkunniga. I paragrafen föreskrivs det om anlitande av sakkunniga vid Helsingfors tingsrätt. Bestämmelsens ordalydelse har harmoniserats med 78 § i varumärkeslagen, men den motsvarar till sitt sakinnehåll 66 c § i den gällande patentlagen.

I 1 mom. föreskrivs det att när Helsingfors tingsrätt behandlar ett brott mot industriell rättighet eller en patentförseelse får den anlita biträde av högst två sakkunniga. Som sakkunniga får anlitas sådana personer som avses i 17 kap. 10 § 2 mom. i domstolslagen (673/2016). En möjlighet att anlita sakkunniga ingår också i den gällande patentlagen. Möjligheten att anlita sakkunniga med stöd av den föreslagna paragrafen gäller endast tingsrätten. Domstolen får själv pröva om den anlitar sakkunniga. Sakkunniga kan anlitas i ett sådant ärende som gäller brott

mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen samt i ett ärende som gäller patentförseelse enligt 132 § i den föreslagna lagen.

Enligt 2 mom. ska de sakkunniga ge ett skriftligt utlåtande om de frågor som tingsrätten ställt till dem. De sakkunniga är inte ledamöter i domstolen och hör inte till sammansättningen vid avgörande, utan har till uppgift att ge ett skriftligt utlåtande i frågor som tingsrätten ställer till dem. En sakkunnig kan delta i ett förberedelsesammanträde som eventuellt förrättas i ärendet samt i huvudförhandlingen och har rätt att ställa frågor till parter och vittnen. Oberoende av i vilket skede tingsrätten begär ett utlåtande av en sakkunnig, ska tingsrätten alltid innan ärendet avgörs ge parterna tillfälle att yttra sig om sakkunnigutlåtandet.

I 3 mom. ingår en hänvisningsbestämmelse där det anges att på de sakkunnigas arvoden tillämpas vad som i 17 kap. 22 § i domstolslagen föreskrivs om sakkunnigledamöters arvode. Till sakkunniga betalas av statens medel ett skäligt arvode och en skälig ersättning. Arvodenas och ersättningarnas grunder och belopp fastställs av justitieministeriet.

124 §. Underrättelser till patentmyndigheten om att talan väckts och om avgöranden. I 1 mom. föreskrivs det om marknadsdomstolens skyldighet att underrätta patentmyndigheten om en talan som väckts. Bestämmelsen är ny och förenlig med 79 § 1 mom. i varumärkeslagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar 66 d § i den gällande patentlagen.

125 §. Handlingars offentlighet. Enligt paragrafen ska vad som i 50 § föreskrivs om offentligheten för patenthandlingar som gäller företagshemligheter också gälla handlingar som ges in till marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget kan marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen, på yrkande av innehavaren av en företagshemlighet, förordna att en handling eller en del av den inte är offentlig, om den innehåller en företagshemlighet som inte gäller den uppfinning på vilken patent söks eller på vilken patent har meddelats. Bestämmelsen motsvarar till väsentliga delar 27 § 3 mom. i den gällande lagen.

Översättningar vid domstol

126 §. Översättningar i tvistemål. I paragrafen föreskrivs det att domstolen i tvistemål har rätt förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos patentmyndigheten på finska eller svenska. Bestämmelsen motsvarar 65 b § i den gällande patentlagen.

127 §. Översättningar i brottmål. I paragrafen föreskrivs det att den domstol som handlägger ett brottmål som avses i 119 § har rätt att förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos patentmyndigheten på finska eller svenska. Bestämmelsen motsvarar 66 a § i den gällande patentlagen.

128 §. Översättningar i ärenden som gäller ändringssökande. I paragrafen föreskrivs det om patentsökandens eller patenthavarens skyldighet att ge in översättningar till marknadsdomstolen när patentsökanden eller patenthavaren söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen och de handlingar som gäller ansökan eller patentet inte i sin helhet finns tillgängliga på finska eller svenska. I paragrafen föreskrivs det dessutom om marknadsdomstolens möjlighet att be Patent- och registerstyrelsen ge in en översättning av beslutet till finska eller svenska. Bestämmelsen motsvarar 27 a § i den gällande patentlagen.

129 §. Översättningar i tvistemål som gäller europeiskt patent. Den föreslagna paragrafen motsvarar till sitt innehåll 70 p § i den gällande patentlagen.

I 1 mom. föreskrivs det att domstolen i tvistemål som gäller europeiskt patent har rätt förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos patentmyndigheten på finska eller svenska. I 2 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt att den domstol som handlägger ett brottmål som avses i 125 § och som gäller europeiskt patent har rätt att förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos patentmyndigheten på finska eller svenska.

Bestämmelserna i 3 och 4 mom. grundar sig på artikel 70.3 i den europeiska patentkonventionen. I 3 mom. föreskrivs det att om en översättning som avses i 86 och 89 § inte överensstämmer med handlingarnas lydelse på det språk som varit handläggningsspråk vid Europeiska patentverket, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av båda lydelseerna. Ansökan handläggs vid Europeiska patentverket på något av verkets tre officiella språk, som är engelska, franska och tyska. Sökanden ska enligt eget val ge in den europeiska patentansökan på något av dessa språk. I 4 mom. föreskrivs det att i mål om ogiltighet enligt 112–114 § ska lydelsen på Europeiska patentverkets handläggningsspråk vara ensam beviskraftig. Med beviskraft avses här att innehållet i handlingarna på handläggningsspråket ska ligga till grund för domstolens beslut. Innehållet i de nämnda handlingarna är således avgörande, om den översättning som avses i 86 och 89 § inte motsvarar handlingarna på handläggningsspråket.

130 §. Beviskraft hos översättningar av engelskspråkig ansökan. I paragrafen föreskrivs det om en situation där en översättning av en patentansökan som är skriven på engelska inte överensstämmer med den engelskspråkiga handlingen. Bestämmelsen motsvarar 65 c § i den gällande patentlagen.

I 1 mom. föreskrivs det att om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och översättningen av dem inte överensstämmer med lydelsen i de engelskspråkiga handlingarna, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av både översättningen och de engelskspråkiga handlingarna. En tillämpningssituation kan till exempel vara ett tvistemål som gäller patentinfrång. Patentsökanden ska i enlighet med 27 § ge in en översättning av kraven i en engelskspråkig ansökan till finska eller svenska innan patentet meddelas. Patentsökanden kan också i enlighet med 128 § 1 eller 3 mom. vara skyldig att till marknadsdomstolen ge in en översättning till finska eller svenska, om patentsökanden söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen. Dessa översättningar inverkar således på patentskyddets omfattning enligt 22 §.

I 2 mom. föreskrivs det att om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och beslutsspråket är engelska, är vid behandlingen av en talan om ogiltighet lydelsen på beslutsspråket ensam beviskraftig. Till skillnad från 1 mom. ska 2 mom. således endast gälla situationer där ett på engelska meddelat patent har förblivit i kraft i enlighet med Patent- och registerstyrelsens beslut. Med beviskraft avses här att innehållet i handlingarna på beslutsspråket ska ligga till grund för domstolens beslut. Innehållet i handlingarna beslutsspråket är således avgörande också i en situation där en översättning som avses i 27 och 128 § inte överensstämmer med handlingarna på beslutsspråket.

16 kap. Påföljder vid patentinfrång

131 §. Förbud. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak 57 § 1 mom. i den gällande lagen, med stöd av vilket domstolen kan förbjuda den som gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför att fortsätta eller upprepa handlingen. Innehållet i ensamrätten och begränsningarna av den samt patenthavarens rätt att förbjuda olika åtgärder bestäms bland annat enligt 3 kap. i den föreslagna lagen. Innehållet i ensamrätten och begränsningarna av den har beskrivits ovan i specialmotiveringen till de aktuella paragraferna.

Som en nyhet föreslås en bestämmelse om att domstolen kan meddela förbudet vid vite. Enligt 4 § i viteslagen (1113/1990) får en myndighet förelägga vite, när så föreskrivs i lag. I den nuvarande patentlagen ingår det inte någon möjlighet att förena ett förbud med vite. Däremot kan ett förbud enligt 62 § i varumärkeslagen förenas med vite. När det gäller föreläggande av vite är det inte motiverat att försätta ett förbud enligt patentlagen i annan ställning än ett förbud enligt 62 § i varumärkeslagen, och därför föreslås det att en möjlighet till vite också fogas till patentlagen. Närmare bestämmelser om föreläggande och utdömning av vite finns i viteslagen. Talan om att döma ut vite får föras av den på vars yrkande förbudsdomen har meddelats.

132 §. Patentförseelse. Bestämmelsen motsvarar 57 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

I 1 mom. föreskrivs det om straff för intrång i den ensamrätt som ett patent medför. Enligt bestämmelsen ska den som uppsåtligt gör intrång i ett patent för patentförseelse dömas till böter. Bestämmelsen är subsidiär. Om gärningen är straffbar som brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen kan gärningsmannen inte dömas även för patentförseelse.

133 §. Produkt framställd med patenterat förfarande. I paragrafen föreslås bestämmelser om omvänd bevisbörda som gäller förfarandepatent samt om skydd för affärshemligheter som röjs vid rättegångar om intrång i förfarandepatent. Paragrafen motsvarar 57 a § i den gällande lagen och grundar sig på artikel 34 i TRIPS-avtalet, som förpliktar medlemsstaterna att lagstifta om omvänd bevisbörda i fråga om förfarandepatent. Bestämmelser om omvänd bevisbörda finns också i artikel 55 i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

I 1 mom. föreskrivs det att om ett patent har meddelats för ett förfarande för framställning av en ny produkt, ska en likadan produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses tillverkad med det patenterade förfarandet, om inte något annat bevisas. Detta innebär att käranden i en rättegång om intrång måste bevisa att det i fall av intrång är fråga om likadana nya produkter, och svaranden måste bevisa att hans eller hennes förfarande inte gör intrång i patent som meddelats för ett förfarande som används vid framställning av en likadan produkt.

I 2 mom. föreskrivs det att svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter ska beaktas vid framläggande av motbevis. Den föreslagna bestämmelsen förhindrar att en patenthavare med hjälp av en rättegång om intrång i patent utan grundad anledning eller i onödigt stor omfattning får kännedom om sin konkurrents affärs- och företagshemligheter, till exempel detaljer i anslutning till framställningen av en uppfinning. Förslaget innebär att svaranden i en rättegång om intrång i patent som motbevis tvingas avslöja sina framställningsförfaranden endast i den utsträckning det behövs för behandlingen av ärendet.

134 §. Föreläggande om avbrytande. I paragrafen föreskrivs det om ett föreläggande om avbrytande som meddelas administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll 57 b § i den gällande patentlagen, genom vilken de interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder som avses i artikel 9 i direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (direktiv 2004/48/EG) har genomförts.

135 §. *Gottgörelse och skadestånd.* I paragrafen föreskrivs det om patenthavarens rätt att få skadestånd för patentintrång samt gottgörelse för utnyttjande av patentet. Bestämmelsen motsvarar delvis 58 § i den gällande patentlagen.

I *1 mom.* föreskrivs det om skadestånd när någon uppsåtligen eller av oaktsamhet gör patentintrång. Genom bestämmelsen genomförs artikel 13 i genomförandedirektivet och den motsvarar delvis 58 § 1 mom. i den gällande patentlagen. Som en ny bestämmelse föreslås det att patenthavaren ska ha rätt till skäligen gottgörelse för olaglig användning av ett patent, om intrånget gjorts uppsåtligen eller av oaktsamhet. Gottgörelse ska betalas även om den som lidit intrång inte visar att han eller hon lidit förlust på grund av gärningen. Gottgörelsen är därmed oberoende av de ekonomiska förluster som den olagliga användningen kan ha orsakat. Som kalkylmässig grund för gottgörelsen kan i de flesta fall anses sedvanlig ersättning för användningen av patentet, det vill säga en licensavgift. Bakgrunden till förslaget är artikel 13 i genomförandedirektivet, vars utgångspunkt är full ersättning för den faktiska skadan, om intrånget har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet, samt hur bestämmelsen i fråga har tolkats i fråga om andra immateriella rättigheter, såsom varumärken. Utgångspunkten i 69 § i varumärkeslagen är att full ersättning enligt direktivet också inbegriper skäligen gottgörelse för olaglig användning av varumärket, och det är motiverat att tillämpa motsvarande tolkning också i fråga om patent.

Dessutom har patenthavaren rätt till ersättning för all skada som intrånget orsakar. Om oaktsamheten endast är ringa kan ersättningen för skadan jämkas. När domstolen bedömer beloppet av skadestånd ska den beakta alla omständigheter som framkommer i fallet. Ersättning betalas för alla kostnader och förluster som gärningen föranleder och som kan bevisas, till exempel på basis av verifikat. Dessutom ersätts till fullt belopp annan ekonomisk skada som gärningen orsakat, det vill säga rena förmögenhetsskador. I enlighet med de allmänna principerna för skadeståndsrätten ska rättsinnehavaren i regel bevisa hur stor skadan är. Sådana omständigheter som ska beaktas och som framkommer i fallet är till exempel negativa ekonomiska påföljder för den skadelidande, inklusive utebliven vinst, intrångsgörarens eventuella ogrundade nytta och i förekommande fall andra ekonomiska faktorer, såsom den immateriella skada som patenthavaren förorsakats genom patentintrånget.

Enligt förslaget till *1 mom.* kan ersättningen för skadan jämkas, om intrångsgörarens oaktsamhet är ringa. Begreppet ringa oaktsamhet ska bedömas enligt de allmänna skadeståndsrättsliga principerna och etablerad rättspraxis. En i sak motsvarande bestämmelse om jämkning ingår i 58 § i den gällande patentlagen, 69 § i varumärkeslagen, 36 § i mönsterrättslagen och 37 § i lagen om nyttighetsmodellrätt. Avsikten är inte att jämkning ska vara en automatisk lösning i samtliga situationer av lindrigt vållande, utan dessutom bör det förutsättas att ersättningskyldigheten prövas oskäligt tung med hänsyn till intrångsgörarens och den kränkta förmögenhetsförhållanden och övriga omständigheter. Huvudregeln är full ersättningskyldighet, och jämkning bör inte inledas enbart av den orsaken att intrångsgörarens och den kränkta ekonomiska ställning skiljer sig avsevärt från varandra.

Till de föreslagna *2 och 3 mom.* fogas i enlighet med *1 mom.* ett omnämnande av gottgörelse. Till övriga delar motsvarar bestämmelserna 58 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

136 §. *Påföljder av ändring eller förstörelse.* I paragrafen föreskrivs det om korrigerande åtgärder som syftar till att återställa situationen till vad den skulle ha varit utan patentintrånget samt till att förhindra att intrånget fortsätter. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinhåll 59 § i den gällande patentlagen.

I 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att på yrkande av den kränkta beslagta den egendom som avses i 1 mom. Beslag är möjligt också med stöd av 7 kap. i rättegångsbalken. Genom momentet kompletteras tvångsmedelslagens bestämmelser i brottsprocessen.

137 §. Provisoriskt patentskydd. I paragrafen föreskrivs det om patentskydd och om tillämpningen av bestämmelserna om patentintring innan patent meddelas. Bestämmelsen motsvarar 60 § i den gällande patentlagen.

I 1 mom. föreskrivs det att om patent meddelas, ska bestämmelserna om patentintring tillämpas redan under ansökningstiden från det att ansökan har blivit offentlig. Innan patent meddelats omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i deras lydelse när ansökan blev offentlig som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för skada på grund av utnyttjande som skett innan patentet meddelats får bestämmas endast enligt 135 § 2 mom.

I 2 mom. föreskrivs det om provisoriskt skydd för en ansökan som är skriven på engelska. Om beskrivningen av uppfinningen, sammandraget och patentkraven är skrivna på engelska, får det skydd som avses i 1 mom. inte förrän patentkraven har getts in till Patent- och registerstyrelsen översatta till finska eller svenska. Separata bestämmelser om den sammantagna verkan som den engelskspråkiga texten och översättningarna har för patentskyddet finns i 130 §.

I 3 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i 135 § 3 mom. om fristen på fem år för skadestånd inte tillämpas, om ersättningstalan väcks inom ett år från utgången av den invändningstid som gäller för patentet eller, om en invändning har gjorts, inom ett år från det att patentet har upprätthållits genom ett beslut som vunnit laga kraft.

138 §. Offentliggörande av domar. Bestämmelsen motsvarar 60 a § i den gällande lagen, genom vilken artikel 15 i direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (direktiv 2004/48/EG) har genomförts.

I paragrafen föreskrivs det om offentliggörande av en dom som gäller intrång av kändanden på svarandens bekostnad. Avsikten är att lämna uppgifter om en lagakraftvunnen dom. Paragrafen gäller endast tvistemål som gäller intrång i ett patent och utvidgar inte vilka uppgifter om en dom som över huvud taget får offentliggöras. Det tillstånd till offentliggörande som avses i paragrafen undanröjer inte heller kändandens ansvar enligt annan lagstiftning för de uppgifter som offentliggörs. I fråga om motiveringen se närmare RP 26/2006 rd.

139 §. Konsekvenser för påföljderna vid upphävande och ogiltigförklaring av patent. I paragrafen föreslås bestämmelser om vilka konsekvenser upphävande och ogiltigförklaring av ett patent har med tanke på påföljderna vid patentintring. Paragrafen motsvarar till sitt sakinhåll 61 § i den gällande patentlagen.

140 §. Straff för försummelse av upplysningsskyldigheten. Paragrafen innehåller straffbestämmelser som gäller försummelse av upplysningsskyldigheten enligt 148 § och lämnande av oriktiga uppgifter i de fall som avses i den paragrafen. Bestämmelsen motsvarar 62 § i den gällande lagen.

141 §. Fastställelsetalan. I paragrafen föreskrivs det om fastställelsetalan samt om licenstagares och tvångslicenstagares rätt att väcka talan. Bestämmelsen motsvarar 63 § i den gällande patentlagen.

17 kap. Särskilda bestämmelser

142 §. Ombud. I 1 mom. föreskrivs det att en patentsökande eller sökande av tilläggskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har rätt att företräda sökanden i ärenden som gäller ansökan och som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I 2 mom. föreskrivs det att en patenthavare eller innehavare av tilläggskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att för patenthavaren eller innehavaren av tilläggskydd ta emot delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden som gäller patentet, med undantag av stämning i brottmål och föreläggande för part att infinna sig personligen inför domstol. Dessutom föreskrivs det att ombudet ska anmälas till patentregistret och antecknas i det. Den föreslagna bestämmelsen avviker från 12 § 1 mom. och 71 § i den gällande lagen, enligt vilka skyldigheten att anlita ombud gäller en sökande och innehavare som inte har hemvist i Finland. Bestämmelsen motsvarar till denna del bestämmelsen i 28 § 2 mom. i varumärkeslagen. Dessutom förutsätts det inte längre att ombudet är bosatt inom EES, utan det räcker att ombudet har en adress inom EES. Ändringen gör behörighetsvillkoren för ombud smidigare och motsvarar praxis där en adress inom EES-området anses vara tillräcklig för skötseln av myndighetsärenden.

I 3 mom. föreskrivs det att om en sökande i fråga om en internationell patentansökan är skyldig att utse ett ombud enligt 1 mom., inträder skyldigheten först när ansökan kan tas för handläggning enligt 76 §. Bestämmelsen motsvarar 33 § 2 mom. i den gällande lagen. Enligt artikel 27.7 i konventionen om patentsamarbete kan sökanden åläggas att utse ett ombud först sedan handläggningen av den internationella ansökan har påbörjats vid patentmyndigheten i den designerade staten.

143 §. Delgivning. Paragrafen motsvarar till väsentliga delar 12 § 2 mom. i den gällande lagen och i den föreskrivs det om kungörelse av Patent- och registerstyrelsens beslut i patenttidningen i en situation där beslutet inte har kunnat delges sökanden på den adress denne har uppgett. Till paragrafen har det fogats en hänvisning till 62 § i förvaltningslagen, med avvikelser från vilken beslutet anses ha delgetts genast när kungörelsen publiceras.

144 §. Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försening. I paragrafen föreskrivs det om patentsökandens eller patenthavarens möjlighet att till Patent- och registerstyrelsen göra en framställning om återställande av förlorade rättigheter i en situation där patentsökanden eller patenthavaren inte har vidtagit en viss åtgärd hos Patent- och registerstyrelsen inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, och förlusten av rättigheterna beror på denna försening. Patent- och registerstyrelsen ska då anse att åtgärden har vidtagits inom utsatt tid, om patentsökanden eller patenthavaren har handlat så omsorgsfullt som omständigheterna kräver för att iaktta fristen, vidtar åtgärden och betalar den fastställda avgiften samt gör en framställning om återställande av rättigheterna inom två månader från det att hindret undanröjdes, dock senast ett år från fristens utgång. Om en patentsökande har lidit en rättsförlust på grund av att patentsökanden inte har iakttagit den frist för prioritet som anges i 52 §, ska dock framställningen göras och den fastställda avgiften betalas senast två månader från den frist som anges i 52 §. Patenthavaren eller patentsökanden ska ges tillfälle att yttra sig inom en tid som Patent- och registerstyrelsen sätter ut.

Paragrafen tillämpas också på en internationell patentansökan som har fullföljts i Finland när det är fråga om en frist som borde ha iakttagits hos den mottagande myndigheten, den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten, myndigheten för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller den internationella byrån vid Världspannsorganisationen för den

intellektuella äganderätten. Den försummade åtgärden ska då vidtas hos Patent- och registerstyrelsen.

Paragrafen motsvarar 71 a § i den gällande lagen, men det föreslås att den förtydligas genom att förutsättningarna för att en åtgärd ska anses ha vidtagits inom utsatt tid formuleras i form av en numrerad förteckning.

145 §. Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försenad postgång. I paragrafen föreskrivs det om sökandens möjlighet att göra en framställning om återställande av förlorade rättigheter, om en handling eller avgift som sänts per post i ett fall som avses i 74 eller 81 § inte har kommit in till Patent- och registerstyrelsen inom föreskriven tid. Om sökanden vidtar den med försändelsen avsedda åtgärden inom två månader från det sökanden insåg eller borde ha insett att fristen har överskridits, dock senast inom ett år från fristens utgång, ska Patent- och registerstyrelsen konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid. En ytterligare förutsättning är att det har förekommit avbrott i postförbindelserna under någon av de tio dagarna närmast före fristens utgång på grund av krig, revolution, upplöpp, strejk, naturkatastrof eller annan liknande omständighet på den ort där avsändaren vistas eller bedriver affärsverksamhet samt att handlingen eller avgiften har sänts till patentmyndigheten inom fem dagar från det att postförbindelserna återupptagits. En alternativ förutsättning är att handlingen eller avgiften har sänts i rekommenderad postförsändelse senast fem dagar före fristens utgång, dock endast om försändelsen har sänts med flygpost där så varit möjligt eller på annat sätt, om avsändaren har haft anledning anta att försändelsen vid sådan befordran skulle ha anlänt till Patent- och registerstyrelsen inom två dagar från avsändningsdagen. En framställning om återställande av rättigheterna ska göras inom den tid som föreskrivs för åtgärden. Paragrafen motsvarar 71 b § i den gällande lagen, men det föreslås att den förtydligas genom att förutsättningarna för att en åtgärd ska anses ha vidtagits inom utsatt tid formuleras i form av en numrerad förteckning.

146 §. Kungörelse. I paragrafen föreskrivs det samlat om Patent- och registerstyrelsens skyldighet att publicera kungörelser i patenttidningen. Paragrafen är ny och syftet med den är att förtydliga regleringen, men inte att ändra rättsläget. I paragrafen samlas en bestämmelse om själva kungörelsen eller en hänvisning till de kapitel eller andra bestämmelser, såsom förordningarna om tilläggsskydd, där det föreskrivs om kungörelsen.

I 1 mom. föreskrivs det i fråga om nationella patent att Patent- och registerstyrelsen ska kungöra att en patentansökan har bifallits, att en patentansökan blir offentlig, att en patentansökan som blivit offentlig avskrivs eller avslås, att ett beslut fattats med anledning av en invändning, när beslutet har vunnit laga kraft, att ett patent upphör eller upphävs, att en begränsning av ett patent har godkänts, att ett patent har förklarats ogiltigt eller blivit överfört genom en dom som vunnit laga kraft och att en översättning har rättats enligt 49 §.

I 1 mom. föreskrivs det också att godkännandet av en framställning om återställande av rättigheter enligt 144 och 145 § ska kungöras. Genom bestämmelsen ändras 71 c § i den gällande lagen, enligt vilken det ska kungöras att en framställning enligt 71 a eller 71 b § har bifallits och att patentansökan, som avskrivits eller avslagits efter det den blivit offentlig enligt 22 §, därför tas upp till fortsatt handläggning eller att patent, som förfallit, anses upprätthållet. Avsikten med ändringen är inte att ändra nuvarande praxis, utan att förtydliga regleringen så att ett positivt beslut om återställande av rättigheter kungörs i alla situationer.

I 1 mom. föreskrivs det också att det ska kungöras att ett europeiskt patent valideras i Finland och att ett europeiskt patent upphävs på den grunden att en översättning för upprätthållande av det europeiska patentet i begränsad eller ändrad lydelse inte har getts in inom utsatt tid. I fråga

om en internationell patentansökan ska det kungöras att översättningen av beskrivningen eller patentkraven har ändrats inom en i 76 § 2 mom. angiven frist, men efter det att handlingarna har blivit offentliga. I fråga om tilläggsskydd föreskrivs det i 1 mom. att det ska kungöras att en ansökan om tilläggsskydd eller ansökan om förlängning av giltighetstiden för tilläggsskydd för läkemedel har avslagits eller avskrivits genom ett lagakraftvunnet beslut. Det ska också kungöras att ett tilläggsskydd har förfallit, när ett beslut om detta har fattats i enlighet med artikel 14 d i Europaparlamentets och rådets förordning om tilläggsskydd för läkemedel eller Europaparlamentets och rådets förordning om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

I 2 mom. föreskrivs det att bestämmelser om andra kungörelser som gäller europeiska patent finns i 10 kap. om europeiska patent.

I 3 mom. föreskrivs det om Patent- och registerstyrelsens skyldighet att utan dröjsmål kungöra en rättelse av en i 1 mom. 9 punkten avsedd översättning och att så snart som möjligt hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare. Det är fråga om en i 49 § avsedd rättelse av en översättning till finska eller svenska av patentkraven i en situation där patentansökan är skriven på engelska.

I 4 mom. ingår det en hänvisning till Europaparlamentets och rådets förordning om tilläggsskydd för läkemedel och Europaparlamentets och rådets förordning om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel, i vilka det föreskrivs om kungörelser som gäller tilläggsskydd. I 5 mom. föreskrivs det att närmare bestämmelser om innehållet i kungörelser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

147 §. För användarrätt. I paragrafen föreskrivs det om för användarrätt i en situation där patentansökan har avskrivits eller avslagits genom ett lagakraftvunnet beslut eller patentet har förfallit och där uppfinningen i god tro har börjat utnyttjas yrkesmässigt eller väsentliga åtgärder har vidtagits för utnyttjandet av uppfinningen efter detta, men innan beslutet om återställande av rättigheterna har kungjorts i enlighet med 146 § 1 mom. En sådan för användarrätt får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av ett företag där rätten har uppkommit eller där den var avsedd att utnyttjas. Bestämmelsen motsvarar till sitt sakinnehåll 71 c § 2 och 3 mom. i den gällande lagen.

148 §. Upplýsingsskyldighet i fråga om patent. I 1 mom. föreskrivs det att en patentsökande som genom att åberopa sin ansökan framställer ett yrkande hos någon annan innan ansökningshandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §, på begäran ska lämna sitt samtycke till att den som yrkandet gäller får ta del av patenthandlingarna. Om ansökan omfattar en sådan deposition av biologiskt material som avses i 30 §, ska samtycket också innebära en rätt att få ett prov från depositionen. Bestämmelserna om offentlighet för prov som gäller biologiskt material i 51 § i den föreslagna lagen tillämpas också när någon vill få ett prov av det biologiska materialet med stöd av ett sådant samtycke.

Enligt 2 mom. är den som på en vara eller dess förpackning eller på något annat sätt anger att ett patent har sökts eller meddelats utan att samtidigt upplysa om ansökans eller patentets nummer, på begäran skyldig att utan dröjsmål lämna en sådan upplysning. Om det inte uttryckligen anges att ett patent har sökts eller meddelats, men omständigheterna ger intryck av att så är fallet, ska det på begäran och utan dröjsmål lämnas en upplysning om huruvida patent har sökts eller meddelats. Paragrafen motsvarar till sitt sakinnehåll 56 § i den gällande lagen.

149 §. Informationsutbyte och samarbete mellan myndigheterna. Enligt 1 mom. kan patentmyndigheten på begäran av en myndighet i en annan stat ge denna myndighet information om handläggningen av här gjorda patentansökningar samt om att granskning av

patentansökningar, efter framställning av patentmyndigheten, får ske hos en myndighet i en annan stat eller hos en internationell organisation. I den andra meningen i 1 mom. föreskrivs det om möjligheten för patentmyndigheten i Finland att efter en överenskommelse om utbyte av granskningsresultat och annat material skjuta upp handläggningen av en ansökan som motsvaras av en ansökan som tidigare gjorts hos patentmyndigheten i en annan stat. Handläggningen skjuts upp till dess att myndigheten i den andra staten har behandlat ansökan i överenskommen utsträckning. Den andra meningen i 1 mom. motsvarar 29 § 2 mom. i den gällande patentförordningen.

Enligt 2 mom. kan patentmyndigheten i Finland till en patentmyndighet, med vilken en överenskommelse träffats i enlighet med 2 mom., lämna ut en handling som gäller en icke-offentlig patentansökan, om patentmyndigheten i fråga har förbundit sig att inte göra handlingen offentlig. Bestämmelsen motsvarar 29 § 3 mom. i den gällande patentförordningen.

150 §. Patentregister. I 1 mom. föreskrivs det samlat och allmänt om de uppgifter som antecknas i Patent- och registerstyrelsens patentregister. Liksom för närvarande ska Patent- och registerstyrelsen föra ett patentregister över nationella patent som Patent- och registerstyrelsen har meddelat och över europeiska patent som har rättsverkan i Finland. Patent- och registerstyrelsen ska i patentregistret anteckna uppgifter som ingår i de ansökningar och handlingar som lämnats in, de identifierings- och kontaktuppgifter avseende personer som behövs för handläggningen av patentansökningar och patent, uppgifter om sökta och meddelade patent, uppgifter om patents giltighet och omfattning samt uppgifter om åtgärder som gäller patent och patentansökningar.

Patent- och registerstyrelsen antecknar i patentregistret de identifierings- och kontaktuppgifter avseende personer som behövs för handläggningen av patent. Sådana uppgifter är namn och kontaktuppgifter för patenthavaren och patentsökanden, uppfinnaren, invändaren, den panthavare och licenstagare som ska antecknas i registret och ett eventuellt ombud. Patent- och registerstyrelsen har dessutom med stöd av 29 § i dataskyddslagen rätt att behandla personbeteckningar.

I patentregistret antecknar Patent- och registerstyrelsen dessutom uppgifter om ett meddelat patent. Sådana uppgifter är bland annat ansökans nummer samt patentets registernummer och klasser, ankomstdagen och ingivningsdagen för ansökan, ingivningsdagen för en eventuell ansökan om prioritet, land och nummer, uppfinningens benämning och den dag då patentet meddelades. De åtgärder som gäller patent och som Patent- och registerstyrelsen antecknar i patentregistret kan gälla till exempel invändning, avstående från patent, pantsättning, licens, överlåtelse eller väckande av talan.

Enligt 2 mom. ska det på begäran antecknas att ett patent har övergått till någon annan, en licens upplåtits eller ett patent patentsatts. Enligt 3 mom. ska en anteckning om licens eller patenträtt avföras, om det visas att licensen eller patenträtten har upphört att gälla. Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska enligt 5 mom. även gälla en anteckning om tvångslicens och en i 115 § avsedd bättre rätt till ett patent. I 4 mom. föreskrivs det om den anteckning om utmätning av patent som ska göras på anmälan från utmätningssmannen.

I paragrafen föreslås också bestämmelser om registeranteckningarnas rättsverkan. I 6 mom. föreskrivs det att i tvistemål eller andra ärenden som gäller patent anses som patenthavare den som senast blivit införd i patentregistret i den egenskapen. Om någon däremot hos Patent- och registerstyrelsen begärt att det ska göras en anteckning i patentregistret om att ett patent har överlåtits till denne eller att denne förvärvat en licens eller patenträtt, och om denne då var i god tro beträffande sin rätt, är en tidigare överlåtelse av patentet eller en upplåtelse av rätten till det

till någon annan inte gällande mot denne, om den andra inte innan dess har begärt att få sitt förvärv antecknat i patentregistret. Paragrafen motsvarar till denna del 44 § i den gällande lagen. Paragrafen innehåller också ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om de anteckningar som ska göras i patentregistret.

151 §. Behandling av personuppgifter och utlämnande av uppgifter. I 1 mom. anges det för vilka ändamål Patent- och registerstyrelsen behandlar personuppgifter i patentregistret. Patent- och registerstyrelsen behandlar personuppgifter för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den samt för att utföra en uppgift av allmänt intresse och som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 c och e i dataskyddsförordningen). Om grunden för behandlingen ska enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen då föreskrivas i nationell lagstiftning som tillämpas på den personuppgiftsansvarige. Bestämmelser om grunden och ändamålet för behandlingen finns i det föreslagna 2 mom. Den föreslagna bestämmelsen är ny jämfört med den gällande lagen.

Patent- och registerstyrelsen behandlar endast identifierings- och kontaktuppgifterna avseende personer. De identifieringsuppgifter som avses i bestämmelsen är främst namn och personbeteckning. Identifierings- och kontaktuppgifter avseende personer kan behandlas för det första enligt 1 punkten vid administrering av patent och patentansökningar på det sätt som föreskrivs i den föreslagna lagen. De personuppgifter som behövs vid administreringen av patent är närmast sådana uppgifter som identifierar patentsökanden och patenthavaren. Med hjälp av patentsökandens och patenthavarens personuppgifter kan till exempel samma patentsökandes eller patenthavares patent grupperas och handläggas som helhet och således kan åtgärder som riktar sig till dem godkännas på en och samma gång. Patent- och registerstyrelsen behandlar identifierings- och kontaktuppgifter avseende personer också för genomförande av förfaranden som gäller patent på det sätt som föreskrivs i den föreslagna lagen (2 punkten). I syfte att genomföra förfaranden behandlar Patent- och registerstyrelsen personuppgifter också i fråga om andra personer än patentsökanden och patenthavaren. Sådana förfaranden i samband med vilka personuppgifter behandlas är bland annat invändningsförfarandet samt förfarandena för anteckning av överlåtelser, pantsättningar och licenser. Patent- och registerstyrelsen ska exempelvis ha uppgift om den som gör en invändning mot ett patent för att Patent- och registerstyrelsen till exempel ska kunna skicka delgivningar och rikta sina avgöranden till rätt person. Personuppgifter behandlas dessutom i synnerhet för kommunikationen med sökande och andra parter i förfarandet (3 punkten). Uppdaterade personuppgifter är en nödvändighet, för att Patent- och registerstyrelsen ska kunna fullgöra sina förpliktelser och skicka till exempel begäranden om utlåtanden, beslut eller andra delgivningar till rätt person. Personuppgifter kan också samlas in för utarbetande av berättelser och förande av statistik, för att Patent- och registerstyrelsen ska kunna fungera optimalt och förbättra systemets funktion (4 punkten).

I 3 mom. föreskrivs det om utlämnande av personuppgifter ur patentregistret. Enligt den föreslagna bestämmelsen har var och en rätt att få kopior från patentregistret samt uppgift om patentsökandens och patenthavarens namn, adress och hemvist samt om uppfinnarens namn och hemvist via det allmänna datanätet som enskild sökning. Bestämmelsen utgör ett undantag till 13 § 2 mom. och 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

En offentlig personuppgift, såsom ett namn eller en adress, kan enligt 16 § 1 mom. i offentlighetslagen lämnas ut ur registret muntligen eller så att handlingen läggs fram för påseende och kopiering eller får avlyssnas hos myndigheten eller så att en kopia eller en utskrift av den lämnas ut. Den aktuella bestämmelsen förutsätter att det är en enskild uppgift som lämnas ut och att den lämnas ut hos myndigheten. Bestämmelser om utlämnande av flera personuppgifter och uppgifter i form av en kopia eller en utskrift finns i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Bestämmelsen förutsätter att mottagaren enligt bestämmelserna om skydd

för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter, om inte något annat särskilt föreskrivs i lag. Dessutom förutsätts i 13 § 2 mom. i offentlighetslagen att bland annat den som begär en uppgift ur ett personregister ska meddela för vilket ändamål uppgifterna ska användas, lämna upplysningar om övriga omständigheter samt vid behov meddela hur uppgifterna kommer att skyddas.

Patentsökandens, patenthavarens och uppfinnarens namn- och kontaktuppgifter är viktiga till exempel för patentsökande, invändare samt sådana som ansöker om ogiltigförklaring. Till exempel de som överväger en invändning eller talan om ogiltighet kan ha behov av patenthavarens personuppgifter, för att parterna ska kunna känna sig för om det finns möjlighet till samförstånd. Om någon anser att ett meddelat patent kränker hans eller hennes rätt är den första åtgärden som kommer i fråga kontakt med patenthavaren, vilket förutsätter att det finns uppgifter om patenthavarens namn och kontaktuppgifter. I sådana situationer skulle det vara tungt för en person att i enlighet med 16 § 1 mom. i offentlighetslagen fysiskt besöka Patent- och registerstyrelsen för att få patenthavarens kontaktuppgifter. Å andra sidan kan någon ha behov av patenthavarens personuppgifter även utan att enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter ha rätt att registrera och använda sådana uppgifter. Det är viktigt att alla har möjlighet att få kopior från patentregistret, såsom registreringsintyg som innehåller personuppgifter, utan att Patent- och registerstyrelsen i förväg ska utreda om mottagaren av uppgifterna har rätt att använda dem och hur uppgifterna skyddas. Utan ett sådant förslaget undantag från 13 § 2 mom. och 16 § 3 mom. i offentlighetslagen skulle de ekonomiska möjligheterna att använda patentet begränsas, eftersom eventuella samarbetspartner eller personer som vill ha licens till patentet inte skulle kunna kontakta patenthavaren. De personuppgifter som finns i patentregistret behövs således också för att tillgodose utomståendes rättigheter.

Avsikten med den föreslagna bestämmelsen är inte att avvika från bestämmelserna om direktmarknadsföring och opinions- eller marknadsundersökningar, som anges i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. Dessa personuppgifter får i enlighet med offentlighetslagen lämnas ut endast om det särskilt föreskrivs eller om den registrerade har samtyckt till detta.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 26 § i varumärkeslagen, som gäller registrets innehåll, behandlingen av personuppgifter och utlämnande av uppgifter. Se närmare RP 201/2018 rd. Den föreslagna bestämmelsen är ny jämfört med den gällande lagen.

152 §. Avgifter. Enligt paragrafen ska det för Patent- och registerstyrelsens prestationer enligt denna lag betalas en avgift. Grunderna för bestämmande av avgiften anges i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Enligt paragrafen kan det i fråga om årsavgifter då föreskrivas att ett eller flera av de första avgiftsåren ska vara avgiftsfria. Bestämmelsen motsvarar i sak 73 § i den gällande lagen, enligt vilken det föreskrivs särskilt om avgifter enligt lagen.

18 kap. Ikraftträdande

153 §. Ikraftträdande. I 1 mom. föreskrivs det att den föreslagna lagen träder i kraft den xx xxxx 2027.

I 2 mom. konstateras det att den gällande patentlagen upphävs genom den föreslagna lagen.

154 §. Övergångsbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs det om handläggningen av ett anhängigt förvaltningsprocessärende eller ett anhängigt tvistemål. Om ett förvaltningsärende, såsom besvär som gäller en patentansökan, invändning eller ändring av registrering i form av

förvaltningsprocessärende, är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på ärendet de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av den föreslagna lagen, det vill säga bestämmelserna i den tidigare patentlagen. Bestämmelserna i den tidigare lagen ska också tillämpas på tvistemål som gäller patent och som är anhängiga vid ikraftträdandet, såsom talan som gäller ogiltigförklaring av patent.

I 2 mom. föreskrivs det att de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag även ska tillämpas på invändningsförfaranden och begränsningsförfaranden som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag.

I 3 mom. föreskrivs det att trots vad som föreskrivs i 1 mom. ska i fråga om patentinfrång tillämpas de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för intrånget. På ersättande av en skada som före ikraftträdandet av denna lag orsakats av patentinfrång tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, även om skadan har framträtt först efter ikraftträdandet.

I 4 mom. föreskrivs det att om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den patentlag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas denna lag i stället för den lagen.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I den gällande patentförordningen 669/1980 finns det detaljerade bestämmelser om patentansökans ingivande, innehåll och behandling, det diarium och det patentregister som förs av Patent- och registerstyrelsen, prioritet, ändring, delning och utbrytning av en ansökan, ansökans offentlighet, meddelande och begränsning av patent, Patent- och registerstyrelsens kungörelser samt åklagarens särskilda talan. I fråga om internationella patentansökningar föreskrivs det i förordningen om Patent- och registerstyrelsens verksamhet som mottagande myndighet, om förmedling av ansökningar till den internationella byrån samt om fullföljd av en internationell ansökan i Finland. Förordningen innehåller dessutom bestämmelser om tilläggsskydd, mottagande av en europeisk patentansökan vid Patent- och registerstyrelsen, omvandling av en europeisk patentansökan till en nationell ansökan, diarium som ska föras över europeiska patentansökningar samt närmare bestämmelser om översättning av ett europeiskt patent och en europeisk patentansökan.

Det föreslås att bestämmelserna om prioritet flyttas från patentförordningen till det kapitel i lagen som gäller prioritet. Till lagen flyttas enligt förslaget den gällande förordningens 12 § om grunderna för prioritet, 13 § om delprioritet och flera prioriteter samt 10 § 4 mom. om prioritet vid en delad ansökan. Dessutom föreslås det att de närmare bestämmelserna om begäran om prioritet i 10 § i förordningen och bestämmelserna i 11 § om de handlingar som ska ges in lyfts upp på lagnivå.

Det föreslås att 46 § 1 mom. i den gällande förordningen, vilket gäller mottagande av en internationell patentansökan, tas in i lagen. Även 52 b § i förordningen, som gäller fristen för godkännande av eller avslag på en fullföljd internationell ansökan, ska tas in i lagen.

Enligt 52 p § i den gällande förordningen ska den som ansöker om eller innehar tilläggsskydd och som inte har sin hemvist i Finland ha ett ombud med hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det föreslås att bestämmelsen tas in i lagen på motsvarande sätt som de paragrafer som gäller skyldigheten för patentsökanden och patenthavaren att anlita ett ombud. Dessutom föreslås det att bestämmelsen ändras så att ett ombud ska anlitas om innehavaren eller sökanden inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det föreslås också att det i lagen tas in ett motsvarande krav på att en invändare ska anlita ett ombud. Vidare föreslås det att 52 o § om årsavgift för tilläggsskydd, 29 § 2 och 3 mom. om informationsutbyte

mellan myndigheter och 30 § om meddelande av ett patent flyttas från förordningen till patentlagen.

I propositionen ingår det dessutom bemyndiganden att utfärda förordning, vilka har begränsats till att gälla närmare bestämmelser om små och tekniska detaljer som hänför sig till individens rättigheter och skyldigheter och som det inte är ändamålsenligt att föreskriva om på lagnivå. Sådana är till exempel bestämmelserna om patentansökans närmare innehåll (26 §) och om deponering av biologiskt material (30 §). Statsrådet kan pröva huruvida en förordning ska utfärdas. Avsikten är att utkastet till förordning bereds under 2026.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2027. På grund av de åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen kan den dock träda i kraft tidigast sex månader efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Den föreslagna lagen ska också tillämpas på sådana patentansökningar som är anhängiga när denna lag träder i kraft. Detta beror på att de föreslagna ändringarna bedöms förtydliga och underlätta patenteringsprocessen både för de sökande och för myndigheterna.

10 Förhållande till andra propositioner

I samband med beredningen av totalreformen av patentlagen har man bedömt behoven att ändra lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991) och lagen om uppfinningar av betydelse för landets försvar (551/1967), vilka har ett nära samband med patentlagen. Avsikten är att de regeringspropositioner som gäller lagarna i fråga ska överlämnas till riksdagen under våren 2026. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som patentlagen träder i kraft, eftersom detta bedöms underlätta verkställigheten av lagändringarna vid Patent- och registerstyrelsen.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Språkliga rättigheter

I 17 § 1 mom. i grundlagen finns det bestämmelser om finska och svenska språkets ställning som nationalspråk. Dessutom innehåller paragrafens 2 mom. bestämmelser om vars och ens rätt att använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, hos domstol och andra myndigheter samt bestämmelser om det allmännas skyldighet att tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder. Den i 2 mom. nämnda rätten att hos domstol och andra myndigheter använda sitt eget språk och få expeditioner på detta språk begränsar sig till nationalspråken, det vill säga finska och svenska (RP 309/1993 rd, s. 69, GrUB 25/1994 rd, s. 10) Allmänna bestämmelser om tryggnad av rättigheterna att använda nationalspråken har utfärdats genom språklagen (423/2003). Behovet av reglering som eventuellt avviker från språklagen måste alltid motiveras särskilt (GrUU 50/2010 rd, s. 3)

I propositionen föreslås det att de språkkrav som gäller nationella patent ändras så att de stämmer överens med de språkkrav som gäller traditionella europeiska patent. Detta innebär att kraven på översättning av en patentansökan som är skriven på ett nationalspråk slopas helt och hållet (27 §). När det gäller en ansökan på engelska behöver sökanden inte längre ge in en översättning av patentkraven och sammandraget till finska eller svenska i samband med att ansökan blir offentlig, utan det räcker att översättningen ges in innan patentet meddelas. En översättning ska dock fortfarande vara en förutsättning för så kallat provisoriskt skydd.

Enligt förslaget ska handläggningsspråket och beslutsspråket vid en nationell invändning även i fortsättningen vara finska eller svenska, men handläggningen ska basera sig på handlingarna på patentets ursprungliga språk (finska, svenska eller engelska). Likaså ska en ansökan om tilläggskydd i fortsättningen kunna göras på engelska.

Den föreslagna reformen syftar till att beakta den faktiska omvärld där näringsidkare är verksamma i Finland. Samtidigt är syftet att främja ett finskt nationellt patents konkurrenskraft jämfört med alternativa internationella skyddsformer.

Genom propositionen försämras inte möjligheten att använda finska eller svenska i patentansökan eller under handläggningen av en invändning. Den föreslagna bestämmelsen begränsar inte heller tredje parter genom grundlagen tryggade rätt att hos myndigheter använda sitt eget språk, finska eller svenska. Tredje parter kan fortfarande till exempel göra en invändning på finska.

Med avseende på användningen av nationalspråken kommer förslaget dock att leda till en försämring. En patentansökan som är skriven på engelska ska i fortsättningen inte längre översättas till någotdera nationalspråket i samband med att ansökan blir offentlig, utan först innan patentet meddelas. En översättning till finska eller svenska är dock en förutsättning för provisoriskt skydd för en patentansökan, och därför bedöms den föreslagna ändringen i praktiken inte försämma i grundlagen tryggade språkliga rättigheter för tredje parter.

Med stöd av vad som anförs ovan anses det att den föreslagna regleringen inte äventyrar de språkliga rättigheter som tryggas i 17 § i grundlagen.

Egendomsskydd

Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning bestäms genom lag.

I grundlagsutskottets etablerade tolkningspraxis anses immateriella rättigheter med förmögenhetsvärde, såsom patenträtt, höra till egendomsskyddet enligt 15 § i grundlagen (GrUU 1/1995 rd, s. 1/I–II, GrUU 38/2000 rd, s. 2/I och GrUU 7/2005 rd, s. 2/I). Detta skydd gäller också uppfinningar som kan patenteras (GrUU 28/2005 rd, s. 2). Egendomsskyddet som garanteras i grundlagen omfattar inte bara ägarens principiella rätt att förvalta, använda och utnyttja sin egendom på det sätt denne önskar, utan även rätten att bestämma över den. Om rättigheterna som hör till äganderätten minskas eller begränsas ingriper man samtidigt i egendomsskyddet, även om föremålet för äganderätten skulle kvarstå intakt hos sin innehavare.

Egendomsskyddet hör till de grundläggande fri- och rättigheter som inte är absoluta, utan som ska beaktas i förhållande till sin uppgift i samhället. I 15 § 1 mom. i grundlagen ingår en så kallad generalklausul om egendomsskydd utifrån vilken olika begränsningar i synnerhet av ägarens nyttjanderättigheter och ägarens bestämmanderätt bedöms och som enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis kan ställas, om bestämmelser om noggrant avgränsade och exakt definierade begränsningar föreskrivs genom lag, begränsningarna är godtagbara och står i riktig proportion till det eftersträvade målet och inte kränker kärnområdet för den aktuella grundläggande fri- och rättigheten. Då en sådan grundläggande fri- och rättighet som egendomsskyddet begränsas ska man dessutom sörja för tillräckliga rättsskyddsarrangemang. (GrUU 25/1994 rd, s. 4–5).

Propositionens förhållande till 15 § i grundlagen bör för det första granskas med avseende på de bestämmelser i 104–110 § i lagförslaget som gäller systemet med tvångslicenser.

Bestämmelserna motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 45–50 § i den gällande patentlagen, som i praktiken knappt alls har tillämpats.

I det tvångslicenssystem som gäller patent är det fråga om att domstolen kan bevilja en tredje part tillstånd att utöva någon annans patentskyddade uppfinning på ett sätt som annars skulle vara tillståndspliktigt. De föreslagna bestämmelserna innebär således att den nyttjanderätt som omfattas av egendomsskyddet partiellt begränsas. Begränsningen ska dock regleras exakt och noggrant avgränsat genom lag och dess syfte är att minska de olägenheter som patentsystemet medför för samhället genom att även andra än patenthavaren i vissa situationer ges möjlighet att yrkesmässigt utnyttja en uppfinning. Regleringen baserar sig i stor utsträckning på TRIPS-avtalet.

Tvångslicens kan även i fortsättningen meddelas i följande fall: 1) patenthavaren har inte utövat eller bringat uppfinningen till användning i Finland inom tre år från det att patentet meddelades och inom fyra år från patentansökans ingivningsdag utan godtagbart skäl, 2) utnyttjandet av den patentskyddade uppfinningen är beroende av ett patent som tillhör någon annan, 3) utnyttjandet av den växtsort som ska skyddas är beroende av ett patent som tillhör någon annan, 4) ett allmänt intresse av synnerlig vikt kräver att tvångslicens meddelas till annans patent och 5) tvångslicens vid tidigare utnyttjande. En tvångslicens får meddelas endast den som anses ha förutsättningar att på ett godtagbart sätt utnyttja uppfinningen i enlighet med villkoren för tvångslicensen och som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs bevisligen har försökt få licens för en patentskyddad uppfinning av patenthavaren på skäliga affärsmässiga villkor.

Innehavaren av en tvångslicens får endast en med enkel nyttjanderätt jämförbar rätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen. Detta innebär att en tvångslicens för en uppfinning inte begränsar patenthavarens rätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen. Patenthavaren ska dessutom få full ersättning för begränsningen av rätten. Således anses den föreslagna regleringen stå i rätt proportion till det eftersträvade målet och den ingriper inte i egendomsskyddets kärninnehåll. I lagförslaget har man sört för de rättsmedel som förutsätts i grundlagen så att endast domstolen på talan kan meddela tvångslicens (104 §). Domstolen bestämmer också i vilken omfattning uppfinningen får utnyttjas samt fastställer ersättningen och övriga villkor för tvångslicensen. När väsentligen ändrade förhållanden kräver det, kan domstolen på yrkande av endera parten upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den.

Propositionens förhållande till 15 § i grundlagen bör också granskas med avseende på de bestämmelser i 111 § som gäller expropriation. Enligt 15 § 2 mom. i grundlagen bestäms det genom lag om expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning.

Enligt den föreslagna 111 § kan statsrådet, om Finland befinner sig i ett undantagstillstånd enligt 3 § i beredskapslagen och om det är nödvändigt av skäl som hänför sig till ett allmänt behov, besluta att rätten till en viss uppfinning ska avstås till staten. För rätten till en uppfinning som tas i anspråk på så sätt ska det betalas full ersättning. Förslaget motsvarar i huvudsak bestämmelsen i 75 § i den gällande lagen, men uttrycket ”skälig ersättning”, som används i bestämmelsen i fråga, föreslås bli ändrat till ”full ersättning” så att bestämmelsen motsvarar villkoren enligt 15 § 2 mom. i grundlagen. Likaså föreslås det att uttrycket ”om det finnes nödigt ur allmän synpunkt” i 75 § i den gällande lagen ändras till ”om det är nödvändigt av skäl som hänför sig till ett allmänt behov”. Expropriation är således en sista utväg för att trygga samhällsviktiga intressen.

I praktiken kan expropriation komma i fråga närmast när de allmänna villkoren för meddelande av tvångslicens inte uppfylls på grund av en exceptionell brådskande situation eller när det inte

blir aktuellt att väcka talan vid domstol för att få tvångslicens. I lagförslaget har man sört för de rättsmedel som förutsätts i grundlagen så att statsrådet fattar beslut om expropriation mot full ersättning. Besvär över beslut som fattats vid statsrådets allmänna sammanträde får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (7 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden).

Den föreslagna regleringen anses vara i linje med bestämmelserna om egendomsskydd i 15 § i grundlagen.

Skydd för personuppgifter

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Utgångspunkten är att juridiska personer inte omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen i fråga. Definitionen av personuppgifter är dock bred. Enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679 avses med personuppgifter varje upplysning som avser en identifierad eller direkt eller indirekt identifierbar fysisk person.

Grundlagsutskottet har i och med ikraftträdandet av EU:s dataskyddsreform ansett att den allmänna dataskyddsförordningens detaljerade bestämmelser, som tolkas och tillämpas i enlighet med de rättigheter som garanteras i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, över lag utgör en tillräcklig rättslig grund även med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § i grundlagen (GrUU 14/2018 rd, s. 4). Enligt utskottet bör skyddet för personuppgifter således i första hand tillgodoses med stöd av EU:s allmänna dataskyddsförordning och den nationella allmänna lagstiftningen. Man bör förhålla sig restriktivt när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (GrUU 14/2018 rd, s. 5).

Enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen är behandling av personuppgifter laglig, om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige (artikel 6.1 c) eller om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 e). Grunden för behandlingen ska fastställas i enlighet med antingen unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av (artikel 6.3 och skäl 45). Det betyder att myndighetens uppgift och befogenheter bör beskrivas på så sätt i lagstiftningen att den rättsliga grunden för och syftet med behandlingen av personuppgifter med fog kan härledas ur lagstiftningen med hänsyn till syftet med verksamheten (GrUU 14/2018 rd, s. 4).

Enligt artikel 6.2 i dataskyddsförordningen får medlemsstaterna behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling. Artikeln i fråga gäller endast följande rättsliga grunder för behandling av personuppgifter: rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och utförande av en uppgift av allmänt intresse.

Enligt artikel 6.3 i förordningen får det om en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige och om uppgift av allmänt intresse utfärdas närmare bestämmelser i medlemsstatens nationella rätt. Enligt artikeln i fråga kan de särskilda bestämmelserna innehålla allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka

personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling. Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska unionsrätten eller medlemsstaternas lagstiftning uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Av skäl 45 i dataskyddsförordningen framgår det att de allmänna villkoren för behandling av personuppgifter enligt förordningen kan preciseras i den nationella lagstiftningen när det gäller ovannämnda omständigheter.

Lagförslaget förhållande till bestämmelserna om skydd för personuppgifter i grundlagen och EU:s allmänna dataskyddsförordning bör för det första granskas med avseende på 36 och 150 § i den föreslagna lagen. I dessa bestämmelser föreskrivs det om datainnehållet i diariet över patentansökningar (36 § 1 mom.) och patentregistret (150 § 1 mom.). I båda bestämmelserna utses Patent- och registerstyrelsen till personuppgiftsansvarig. Vid Patent- och registerstyrelsen grundar sig behandlingen av personuppgifter i regel på en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige samt på utförande av en uppgift av allmänt intresse och som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 c och e i dataskyddsförordningen). Det är nödvändigt att utse en personuppgiftsansvarig för att man ska veta vilken aktör som ansvarar för den personuppgiftsansvariges skyldigheter (inkl. skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen).

Enligt förslaget ska i diariet för varje patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot antecknas de personuppgifter som behövs för handläggningen, uppgifter om sökt patent samt åtgärder som gäller ansökan (36 § 1 mom.). I patentregistret införs för sin del uppgifter om patent som Patent- och registerstyrelsen har meddelat och om europeiska patent som har validerats i Finland i enlighet med 86 § i den föreslagna lagen, personuppgifter som behövs för handläggningen av patent, uppgifter om patentets giltighet och omfattning och åtgärder som gäller patentet (150 § 1 mom.). Personuppgifter är bland annat namn och kontaktuppgifter för uppfinnaren, patenthavaren och patentsökanden, invändaren, den panthavare och licenstagare som ska antecknas i registret och ett eventuellt ombud. Patent- och registerstyrelsen har dessutom med stöd av 29 § i dataskyddslagen rätt att behandla personbeteckningar, om det är viktigt att entydigt identifiera den registrerade för att utföra en i lag angiven uppgift eller för att tillgodose den registrerades eller den personuppgiftsansvariges rättigheter och fullgöra den registrerades eller den personuppgiftsansvariges skyldigheter.

Bestämmelser om användningsändamålet för de personuppgifter som införs i patentregistret och diariet finns i 151 § 1 mom. i den föreslagna lagen. Ändamålsbegränsning är ett centralt krav för behandling av personuppgifter, av vilket följer att personuppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen). Behandlingen av personuppgifter grundar sig i den föreslagna lagen på de rättsliga förpliktelser som åvilar den personuppgiftsansvarige samt på utförande av uppgifter av allmänt intresse och som ett led i Patent- och registerstyrelsens myndighetsutövning. Patent- och registerstyrelsen är bland annat skyldig att föra ett patentregister, handlägga invändningar som gäller patentansökningar och patent, begäranden om begränsning av patent samt att anteckna olika ändringar och sakrättigheter i patentregistret. Således ska Patent- och registerstyrelsen behandla personuppgifter bland annat för att administrera patent och genomföra administrativa förfaranden som gäller dem, för att kommunicera med patentsökanden och parter i förfarandena och för att utarbeta berättelser och föra statistik.

I 151 § 2 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs det om utlämnande av kopior från patentregistret och diariet, om utlämnande av uppgifter om namn och hemvist samt om Patent- och registerstyrelsens rätt att göra dessa uppgifter tillgängliga också via det allmänna datanätet

som enskilda sökningar. Genom bestämmelsen säkerställs det att alla har möjlighet att få kopior från patentregistret och diariet, såsom registreringsutdrag som innehåller personuppgifter, utan att Patent- och registerstyrelsen i förväg ska utreda om mottagaren av uppgifterna har rätt att använda dem och hur uppgifterna skyddas. Det är viktigt att patenthavarens namn och kontaktuppgifter fås för att det ska gå att kontakta patenthavaren till exempel för att ingå ett licensavtal eller något annat avtal. Utan ett sådant undantag från 13 § 1 mom. och 16 § 3 mom. i offentlighetslagen begränsas de ekonomiska möjligheterna att använda patentet. En kopia som innehåller samtliga eller en del personuppgifter lämnas av Patent- och registerstyrelsen i enskilda fall på begäran. Genom bestämmelsen jämkas i enlighet med artikel 86 i dataskyddsförordningen samman handlingars offentlighet och skyddet för personuppgifter.

Grundlagsutskottet har dessutom med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter ansett att det är av relevans att det i ett webbaserat personregister inte går att söka uppgifter på stora grupper utan till exempel bara genom enskild sökning. (GrUU 32/2008 rd, s. 2/II, GrUU 46/2016 rd, s. 5 och GrUU 17/2016 rd). I det allmänna datanätet offentliggörs endast personuppgifter som behövs för handläggningen av patent, till exempel uppgifter om uppfinnarens namn och hemvist samt uppgifter om patenthavarens namn och adress. Andra mer detaljerade kontaktuppgifter eller andra personuppgifter offentliggörs inte. Det allmänna datanät som avses i bestämmelsen är i praktiken Patent- och registerstyrelsens patentinformationstjänst. I den kan sökningar endast göras som enskilda sökningar.

Den föreslagna lagstiftningen anses vara nödvändig för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling av personuppgifter. Den föreslagna lagstiftningen om utseende av den personuppgiftsansvarige, patentregistrets innehåll och ändamål samt begränsat utlämnande av uppgifter behövs för att komplettera bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen. Den föreslagna lagstiftningen anses vara förenlig med det nationella handlingsutrymme som medges i artiklarna 6 och 86 i dataskyddsförordningen och med grundlagsutskottets tolkningspraxis.

Rättskydd

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan (1 mom.). Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag (2 mom.).

Propositionens förhållande till 21 § i grundlagen, och i synnerhet till dess 2 mom., bör granskas med avseende på 121 § i lagförslaget. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om framläggande av nya patentkrav för domstolen i samband med handläggningen av ett besvärssärende. Enligt den föreslagna 121 § får nya patentkrav läggas fram för domstolen i ett besvärssärende endast av giltigt skäl. Med nytt patentkrav avses ett sådant patentkrav som patenthavaren eller patentsökanden inte har lagt fram och motiverat inom utsatt tid vid den handläggning vid Patent- och registerstyrelsen som ledde till det överklagade beslutet. En giltig orsak att lägga fram nya uppsättningar patentkrav i ett besvärssärende föreligger i synnerhet när besvären gäller Patent- och registerstyrelsens beslut i ett invändningsärende och invändaren lägger fram nya hindergrunder för domstolen. Syftet med bestämmelsen är att handläggningen av besvärssärenden som gäller patent vid domstol ska bli smidigare så att domstolen bättre än för närvarande kan fokusera på att bedöma det överklagade beslutets lagenlighet.

Enligt grundlagsutskottet tolkningspraxis hindrar inte 21 § 2 mom. i grundlagen att man genom lag föreskriver om mindre undantag från garantierna för en rättvis rättegång under förutsättningen att undantagen i fråga inte ändrar rättsskyddsgarantiernas ställning som huvudregel eller äventyrar individens rättighet till en rättvis rättegång (se GrUU 59/2014 rd, s. 2–3 och GrUU 4/2010 rd, s. 3/II).

Ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i ett ärende som gäller patent söks genom besvär hos marknadsdomstolen. Marknadsdomstolen tillämpar i regel lagen om rättegång i förvaltningsärenden på handläggningen av ett besvärssärende som gäller patent, och dessutom ingår vissa särskilda bestämmelser i lagen om rättegång i marknadsdomstolen. Den föreslagna 121 § gäller endast fram-läggande av nya patentkrav för domstolen i samband med handläggningen av ett besvärssärende. Marknadsdomstolen ska till övriga delar tillämpa lagen om rättegång i förvaltningsärenden och lagen om rättegång i marknadsdomstolen på handläggningen av ett besvärssärende som gäller patent. Framläggande av nya patentkrav för domstolen i samband med handläggningen av ett besvärssärende har på det sätt som beskrivs i avsnitt 2.4 i den allmänna motiveringen snarare ansetts vara en fortsättning på det administrativa patenteringsförfarandet än ett egentligt ändringsökande i rättsskipningssyfte.

Den föreslagna regleringen bedöms således inte äventyra den rätt för en part att söka ändring som tryggas i 21 § i grundlagen.

Bemyndiganden att utfärda förordning

I 80 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om delegering av lagstiftningsbehörigheten. Enligt momentet kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag ska dock utfärdas genom lag. Detta innebär enligt motiveringen till bestämmelsen att alla bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter måste utfärdas genom lag. Den som utfärdar förordningar kan emellertid genom lag bemyndigas att utfärda närmare bestämmelser om sådant som är av mindre betydelse för individens rättigheter och skyldigheter. En sådan fullmaktslag ska uppfylla de krav på exakthet och på noggrant avgränsade bestämmelser som förutsätts i grundlagsutskottets utlåtandepraxis.

Om det inte särskilt anges vem som ska utfärda en förordning, utfärdas den av statsrådet (80 § 1 mom. i grundlagen). Utgångspunkten för behörighetsfördelningen mellan statsrådet och ministerierna är den att statsrådet utfärdar förordningar om vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt om andra ärenden vars betydelse kräver det.

Den föreslagna patentlagen innehåller bestämmelser om bland annat den ensamrätt som ett patent ger samt förvärvande, vidmakthållande och försvarande av ensamrätten. Närmare bestämmelser om de saker som anges i lagen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Sådana är bestämmelserna om patentansökans närmare innehåll (26 §), deposition av biologiskt material (30 §), diariets innehåll (36 § och 89 §), innehållet i en begäran om nyhetsgranskning av internationellt slag (39 §), patentskriftens innehåll (47 §), tillgängliggörande för allmänheten av handlingar som blivit offentliga (48 §), begäran om prov som gäller biologiskt material (51 §), ingivande av en internationell patentansökan och förfaranden i anslutning till den vid Patent- och registerstyrelsen (72 §), översättning av en internationell patentansökan till finska, svenska eller engelska (74 §), ansökningsförfarandet för tilläggsskydd samt diariets och registrets innehåll (97 §), innehållet i kungörelser (146 §) och anteckningar i patentregistret (150 §).

De föreslagna bemyndigandena att utfärda förordning har begränsats till att gälla närmare bestämmelser om små och oftast mycket tekniska detaljer som hänför sig till individens rättigheter och skyldigheter och som det inte är ändamålsenligt att föreskriva om på lagnivå. Bemyndigandena att utfärda förordning finns i anslutning till den grundläggande bestämmelsen och i möjligaste mån i ett eget moment. I bestämmelsen anges det uttryckligen vem som utfärdar förordningen, det vill säga statsrådet. Statsrådet kan pröva huruvida en förordning ska utfärdas.

Bemyndigandena är därmed exakta och noggrant avgränsade och den föreslagna regleringen uppfyller således villkoren enligt 80 § 1 mom. i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan kan förslaget till patentlag behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Patentlag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Patent

Den fysisk person som har gjort en uppfinning, eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått, kan på ansökan beviljas patent på uppfinningen och därigenom få ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *nationell patentansökan* en ansökan genom vilken ett patent som gäller enbart i Finland söks hos Patent- och registerstyrelsen,
- 2) *internationell patentansökan* en ansökan som har gjorts i enlighet med ett internationellt system som grundar sig på konventionen om patentsamarbete (FördrS 58/1980),
- 3) *europiskt patent* ett patent som Europeiska patentverket har meddelat i enlighet med den europeiska patentkonventionen (FördrS 8/1996),
- 4) *tilläggsskydd* förlängd skyddstid för ett patent som skyddar ett läkemedel eller ett växtskyddsmedel,
- 5) *prioritet* rätt att ge in en senare patentansökan som avser samma uppfinning så att denna ansökan anses vara gjord samtidigt som sökandens tidigare ansökan,
- 6) *prioritetsdag* ingivningsdagen för den ansökan som prioriteten grundar sig på,
- 7) *nyhetsgranskning* granskning genom vilken patentmyndigheten utreder uppfinningens nyhet.

2 kap.

Villkor för patenterbarhet

3 §

Patenterbara uppfinningar

Patent kan meddelas på en uppfinning inom vilket teknikområde som helst, om inte något annat följer av denna lag.

Som en patenterbar uppfinning anses inte det som enbart är

- 1) en upptäckt, vetenskaplig teori eller matematisk metod,
- 2) en konstnärlig skapelse,
- 3) en plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet, för spel eller för affärsverksamhet,

- 4) ett datorprogram, eller
- 5) en presentation av information.

4 §

Växter och djurraser

Patent meddelas inte på växter eller djurraser. Uppfinningar som avser växter eller djur är dock patenterbara, om uppfinningens genomförbarhet inte är tekniskt begränsad till en viss växtsort eller djurras. Det i denna lag avsedda begreppet växtsort definieras i artikel 5 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

5 §

Biologiska och mikrobiologiska förfaranden

Patent meddelas inte på ett väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur eller på en växt eller ett djur som uteslutande framställts genom ett väsentligen biologiskt förfarande. Ett förfarande för framställning av växter eller djur anses i denna lag vara väsentligen biologiskt, om det i sin helhet består av korsning eller urval eller andra naturliga företeelser. Det som anges ovan begränsar inte patenterbarheten hos sådana uppfinningar som avser ett mikrobiologiskt förfarande eller andra tekniska förfaranden eller en produkt som har framställts genom dessa förfaranden.

Med *mikrobiologiskt förfarande* avses i denna lag ett förfarande som använder sig av, utförs på eller framställer ett mikrobiologiskt material.

6 §

Biologiskt material

Patent kan meddelas på en uppfinning, om den avser en produkt som består av eller innehåller biologiskt material eller ett förfarande genom vilket biologiskt material framställs, bearbetas eller används. Ett biologiskt material som isolerats från sin naturliga miljö eller framställts genom ett tekniskt förfarande kan vara föremål för en uppfinning även om det förekommer i naturen.

Med *biologiskt material* avses i denna lag material som innehåller genetisk information och som kan reproducera sig självt eller som kan reproduceras i ett biologiskt system.

7 §

Människokroppen och dess beståndsdelar

Människokroppen i dess olika bildnings- och utvecklingsstadier eller enbart upptäckten av en gensekvens, en delsekvens av en gen eller någon annan beståndsdel av människokroppen kan inte utgöra en patenterbar uppfinning.

En från människokroppen isolerad eller på annat sätt genom ett tekniskt förfarande framställd gensekvens, delsekvens av en gen eller någon annan beståndsdel av människokroppen kan trots vad som föreskrivs i 1 mom. utgöra en patenterbar uppfinning, även om denna beståndsdelns struktur är identisk med strukturen hos en naturlig beståndsdel.

8 §

Kirurgiska, terapeutiska och diagnostiska förfaranden

Patent meddelas inte på ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som ska utövas på människor eller djur. Det som anges ovan utgör dock inget hinder mot att patent meddelas på ämnen, blandningar eller andra produkter som är avsedda att användas vid ett förfarande av ovan angivet slag.

9 §

Uppfinningar som strider mot allmän ordning och god sed

Patent meddelas inte på en uppfinning vars kommersiella utnyttjande skulle strida mot allmän ordning eller god sed. Ett kommersiellt utnyttjande av en uppfinning ska inte anses strida mot allmän ordning eller god sed endast på den grunden att det är förbjudet i lag.

Vid tillämpningen av 1 mom. är särskilt följande uppfinningar inte patenterbara:

- 1) förfaranden för kloning av mänskliga varelser,
- 2) förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos mänskliga könsceller,
- 3) användning av mänskliga embryon för industriella eller kommersiella ändamål, och
- 4) sådana förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos djur som sannolikt kan förorsaka dem lidande utan att de medför några påtagliga medicinska fördelar för människor eller djur, samt djur som framställs genom sådana förfaranden.

10 §

Villkor för meddelande av patent

Patent kan meddelas endast på en uppfinning som är ny, har uppfinningshöjd och är industriellt tillämpbar.

11 §

Nyhet

En uppfinning är ny om den inte tillhör i 13 § avsedd känd teknik.

Kravet på att uppfinningen ska vara ny hindrar inte att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning för användning vid ett förfarande som avses i 8 §, om användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid ett förfarande av detta slag.

Kravet på att uppfinningen ska vara ny hindrar inte heller att patent meddelas på ett känt ämne eller en känd blandning för användning vid något specifikt förfarande som avses i 8 §, om användningen av ämnet eller blandningen inte är känd vid detta specifika förfarande.

12 §

Uppfinningshöjd

En uppfinning har uppfinningshöjd, om den med hänsyn till känd teknik inte ligger nära till hands för en yrkesperson inom branschen i fråga.

13 §

Känd teknik

Som känd teknik anses allt som har blivit offentligt före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag.

Utöver vad som nämns ovan anses även innehållet i en nationell patentansökan som i enlighet med bestämmelserna i 48 § blir offentlig på patentansökans ingivningsdag eller därefter tillhöra känd teknik, om dess ingivningsdag eller prioritetsdag infaller före patentansökans ingivningsdag eller prioritetsdag. Innehållet i den tidigare ansökan beaktas dock inte vid bedömningen av uppfinningshöjden enligt 12 §.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i 2 mom. har samma verkan som en nationell patentansökan även

1) en ansökan om nyttighetsmodellrätt, om den senare blir offentlig i enlighet med 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991),

2) en internationell patentansökan som fullföljs i Finland i enlighet med 74 § eller i enlighet med 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt eller tas upp till handläggning i enlighet med 81 § i denna lag och som blir offentlig med stöd av 48 § eller med stöd av 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt,

3) en ansökan om europeiskt patent som gäller Finland, om den publiceras i enlighet med den europeiska patentkonventionen.

14 §

Meddelande av patent även om en uppfinning blivit allmänt tillgänglig

Patent kan meddelas även om en uppfinning inom sex månader före ingivningsdagen för patentansökan blivit allmänt tillgänglig

1) till följd av ett uppenbart missbruk i förhållande till sökanden eller någon som sökanden har fått sin rätt från, eller

2) genom att sökanden eller någon som sökanden fått sin rätt från har förevisat uppfinningen vid en sådan officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som avses i den i Paris den 22 november 1928 slutna konventionen om internationella utställningar (FördrS 36/1937).

15 §

Industriell tillämpbarhet

En uppfinning är industriellt tillämpbar om den kan tillverkas industriellt eller användas inom något slag av industri.

3 kap.

Ensamrätt

16 §

Ensamrätt till direkt utnyttjande

Ensamrätten till ett patent innebär att ingen annan än patenthavaren utan patenthavarens lov får utnyttja uppfinningen genom att

1) tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden eller använda en patentskyddad produkt eller föra in eller inneha en sådan produkt för något av dessa ändamål,

2) använda ett patentskyddat förfarande eller, om den som utnyttjar uppfinningen känner till eller borde ha känt till att förfarandet inte får användas utan patenthavarens lov, bjuda ut det för användning i Finland, eller

3) bjuda ut, släppa ut på marknaden eller använda en produkt som framställts direkt genom ett patentskyddat förfarande eller föra in eller inneha en sådan produkt för något av dessa ändamål.

17 §

Ensamrätt till indirekt utnyttjande

Den ensamrätt som ett patent medför innebär även att ingen annan än patenthavaren utan dennes lov får utnyttja uppfinningen genom att erbjuda eller tillhandahålla någon som inte har rätt att utnyttja uppfinningen sådant medel för uppfinningens utövande i Finland som hänför sig till något väsentligt i uppfinningen, om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet känner till eller borde ha känt till att medlet är lämpat och avsett att användas vid utövande av uppfinningen.

Om medlet är en vara som allmänt förekommer i handeln, gäller det som anges i 1 mom. endast om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet försöker påverka mottagaren till en handling som avses i 16 §.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna paragraf ska såsom berättigad att utnyttja en uppfinning inte anses den som utnyttjar uppfinningen på ett sätt som avses i 18 § 1 mom. 1, 3 eller 4 punkten eller i 20 § 1 mom.

18 §

Undantag från ensamrätten

Den genom patent förvärvade ensamrätten gäller inte

- 1) sådant utnyttjande av en uppfinning som inte sker yrkesmässigt,
- 2) utnyttjande av en patentskyddad produkt som av patenthavaren eller med dennes samtycke släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte patenthavaren har berättigade grunder att motsätta sig ytterligare utsläppande på marknaden av produkten,
- 3) utnyttjande av uppfinningen för experiment som avser själva uppfinningen,
- 4) undersökningar eller prövningar eller åtgärder som föranleds av de praktiska krav som behövs för ansökan om försäljningstillstånd för ett läkemedelspreparat och som gäller en sådan uppfinning som hänför sig till läkemedelspreparatet i fråga,
- 5) beredning på apotek av läkemedel enligt läkares förskrivning i enskilda fall eller åtgärder med läkemedel som har beretts på detta sätt,
- 6) de handlingar och den användning av insamlad information som tillåts enligt artiklarna 5 och 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/24/EG om rättsligt skydd för datorprogram,
- 7) utnyttjande av en uppfinning på ett utländskt fartyg, luftfartyg eller annat samfärdsmedel för dess behov, när det tillfälligt eller oavsiktligt kommer till Finland från en stat som är part i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/1970 och 43/1975) eller medlem i Världshandelsorganisationen,
- 8) införsel till och användning i Finland av reservdelar och tillbehör till luftfartyg för reparation av ett utländskt luftfartyg.

19 §

Omfattning av patent som skyddar biologiskt material

Det skydd som ett patent ger för ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper omfattar allt biologiskt material i identisk eller differentierad form med

samma egenskaper som erhålls ur det biologiska materialet genom reproduktion eller mångfaldigande.

Det skydd som ett patent ger för ett förfarande som gör det möjligt att framställa ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar det biologiska material som direkt framställs genom detta förfarande och allt annat biologiskt material i identisk eller differentierad form med samma egenskaper som genom reproduktion eller mångfaldigande framställs från det direkt framställda biologiska materialet.

Det skydd som ett patent ger för en produkt som innehåller eller består av genetisk information omfattar, om inte något annat följer av bestämmelserna i 7 § 1 mom., allt material i vilket produkten införlivas och i vilket den genetiska informationen innefattas och utövar sin funktion.

20 §

Undantag från ensamrätten när det gäller användning av biologiskt material

Ensamrätten till ett patent omfattar inte användning av biologiskt material i syfte att odla fram, upptäcka eller utveckla nya växtsorter.

Det skydd som avses i 19 § omfattar inte biologiskt material som framställs genom reproduktion eller mångfaldigande av sådant biologiskt material som av patenthavaren, eller med dennes samtycke, har släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om reproduktionen eller mångfaldigandet är ett nödvändigt led i den användning för vilken det biologiska materialet har släppts ut på marknaden, förutsatt att det framställda materialet inte senare används för ytterligare reproduktion eller mångfaldigande.

Trots vad som föreskrivs i 19 § har en jordbrukare rätt att använda den skörd denne fått från patentskyddat växtförökningsmaterial för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket, om det patentskyddade växtförökningsmaterialet har sålts eller annars saluförts av patenthavaren eller med dennes samtycke. I fråga om omfattningen av detta undantag och övriga detaljer ska bestämmelserna i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt tillämpas.

Trots vad som föreskrivs i 19 § har en jordbrukare rätt att använda patentskyddad boskap för jordbruksändamål, om den patentskyddade avelsboskapen eller det andra animaliska reproduktionsmaterialet har sålts eller annars saluförts av patenthavaren eller med dennes samtycke. Detta undantag tillämpas på bringande av djur eller annat animaliskt reproduktionsmaterial för jordbruksverksamhet, men inte på försäljning av djur eller animaliskt reproduktionsmaterial inom ramen för eller i syfte att bedriva kommersiell reproduktionsverksamhet.

21 §

Föranvändarrätt

Den som utnyttjade en uppfinning yrkesmässigt i Finland när ansökan om patent gjordes, får trots patentet fortsätta utnyttjandet av uppfinningen med bibehållande av dess allmänna art, om inte utnyttjandet innefattade ett uppenbart missbruk i förhållande till patentsökanden eller någon som patentsökanden fått sin rätt från. Sådant utnyttjande har under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland.

Den rätt som avses i 1 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av det företag där rätten har uppkommit eller där den var avsedd att utnyttjas.

Patentets omfattning och giltighetstid

22 §

Patentskyddets omfattning

Omfattningen av det skydd som ett patent eller en patentansökan ger bestäms enligt patentkraven. Vid tolkningen av patentkraven hämtas ledning från beskrivningen av uppfinningen och ritningarna.

23 §

Patentets giltighetstid

Ett meddelat patent kan upprätthållas i 20 år från patentansökans ingivningsdag.

För att ett patent ska kunna upprätthållas krävs det att en i 12 kap. avsedd årsavgift betalas i enlighet med bestämmelserna i det kapitlet.

Rättsverkningarna av ett patent till skydd för läkemedel och växtskyddsmedel kan efter det att patentet upphört att gälla upprätthållas med ett tilläggsskydd i enlighet med bestämmelserna om tilläggsskydd i 11 kap.

24 §

Ändring av patentskyddet

Efter det att ett patent har meddelats får patentkraven inte ändras så att patentskyddet utvidgas.

4 kap.

Patentansökan och handläggning av ansökan

Patentansökan

25 §

Ansökan om patent

En nationell patentansökan görs skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen.

26 §

Patentansökans innehåll

Patentansökan ska innehålla

- 1) en beskrivning av uppfinningen,
- 2) ett eller flera patentkrav,
- 3) en eller flera ritningar, om det hänvisas till ritningar i beskrivningen av uppfinningen eller i patentkraven,

4) ett sammandrag av beskrivningen av uppfinningen, patentkraven och ritningarna.

Ansökan ska innehålla identifieringsuppgifter om uppfinnaren och sökanden. Om patent söks av någon annan än uppfinnaren eller om sökanden inte har gjort uppfinningen ensam, ska sökanden styrka sin rätt till uppfinningen.

Sökanden ska betala en ansökningsavgift. För ansökan ska det också betalas en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap.

Närmare bestämmelser om innehållet i patentansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Språket i patentansökan

Beskrivningen av uppfinningen, eventuella texter på ritningarna, patentkraven och sammandraget ska skrivas på finska, svenska eller engelska. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska sökanden ge in en översättning av dem till finska eller svenska innan patentet meddelas.

28 §

Tydlig och fullständig patentansökan

Uppfinningen ska i patentansökan vara så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen.

En uppfinning som avser ett biologiskt material eller innebär användning av ett sådant material anses i de fall som avses i 30 § vara tydligt och fullständigt angiven endast om också de övriga villkor som anges i den paragrafen är uppfyllda.

Om uppfinningen gäller en gensekvens eller en delsekvens av en gen ska av patentansökan framgå hur uppfinningen kan användas industriellt.

29 §

Patentkrav

De patentkrav som framförs i patentansökan definierar den uppfinning för vilken patentskydd söks. Patentkraven ska vara tydliga, koncisa och ha stöd i beskrivningen av uppfinningen.

30 §

Deposition av biologiskt material

Om en uppfinning avser ett biologiskt material eller om det vid utövandet av en uppfinning ska användas biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller i ansökningshandlingarna kan beskrivas så att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av dessa kan utöva uppfinningen, ska ett prov av det biologiska materialet deponeras senast på ansökans ingivningsdag. Det biologiska materialet ska därefter fortlöpande finnas deponerat så att den som enligt denna lag har rätt att få prov från det biologiska materialet kan få detta i Finland.

Om ett deponerat biologiskt material upphör att vara livsdugligt eller om prov inte kan tillhandahållas från materialet av någon annan orsak, får materialet ersättas med en ny deposition av samma biologiska material. I så fall ska den nya depositionen anses gjord den dag då den tidigare depositionen gjordes.

Närmare bestämmelser om deposition av biologiskt material får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Patentansökans ingivningsdag

Som ingivningsdag för en nationell patentansökan som Patent- och registerstyrelsen tagit emot bestämmer Patent- och registerstyrelsen den dag då följande villkor uppfylls:

- 1) av ansökan framgår att den är en patentansökan,
- 2) i ansökan ingår identifierings- eller kontaktuppgifter för sökanden, och
- 3) de handlingar som getts in i samband med ansökan innehåller antingen
 - a) en beskrivning av uppfinningen,
 - b) en ritning som avser uppfinningen, eller
 - c) en hänvisning till en tidigare gjord ansökan om patent eller nyttighetsmodell och sökanden har gett uppgifter om ingivningsdagen för ansökan om patent eller nyttighetsmodell, ansökningsnumret samt den patentmyndighet till vilken ansökan har getts in.

Om villkoren enligt 1 mom. inte uppfylls ska Patent- och registerstyrelsen ge sökanden en uppmaning att avhjälpa bristerna inom utsatt tid.

Om sökanden inom den tid som satts ut enligt 2 mom. har avhjälpt samtliga brister i ansökan för att få en ingivningsdag för ansökan, ska som ingivningsdag gälla den dag då samtliga brister har avhjälpts. Om sökanden inte har avhjälpt bristerna inom den utsatta tiden eller om sökanden inte kunnat nås inom två månader från ansökans ankomstdag, anses ansökan inte ingiven.

Om ansökan innehåller en i 1 mom. 3 punkten underpunkt c avsedd hänvisning till en tidigare gjord ansökan som har getts in till en patentmyndighet utanför Finland, ska sökanden ge in en styrkt kopia av ansökan inom fyra månader från ansökans ingivningsdag. Då ska kopian anses ha kommit in till Patent- och registerstyrelsen på ansökans ingivningsdag.

32 §

Delar som saknas i ansökan och ändring av ingivningsdagen

Om Patent- och registerstyrelsen upptäcker att det i en ansökan som fått ingivningsdag i enlighet med 31 § saknas en eller flera sådana delar av beskrivningen av uppfinningen eller ritningarna till vilka det hänvisas i beskrivningen eller patentkraven, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan inom två månader.

Om sökanden inom två månader från ansökans ingivningsdag eller från föreläggandet enligt 1 mom. ger in de saknade delarna av ritningarna eller av beskrivningen av uppfinningen, ska som ingivningsdag gälla den dag då samtliga saknade delar gavs in, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

Om sökanden återkallar i 2 mom. avsedda i efterhand ingivna delar av en ansökan inom en månad från det att de gavs in, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla.

Om sökanden ger in saknade delar av en ansökan i enlighet med 2 mom. och de saknade delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan från vilken prioritet har begärts på den ursprungliga ingivningsdagen, ska den ursprungliga ingivningsdagen gälla, om sökanden begär det och inom den tid som satts ut enligt 2 mom. ger in en kopia av den ansökan som prioriteten grundar sig på. Då ska kopian anses ha kommit in till Patent- och registerstyrelsen på ansökans ingivningsdag.

33 §

Ansökan som innehåller flera uppfinningar

I en och samma ansökan får det inte sökas patent på två eller flera av varandra oberoende uppfinningar.

34 §

Delning av en ansökan

Om flera uppfinningar är beskrivna i ansökan på ingivningsdagen, får sökanden dela ansökan i flera ansökningar. En ny ansökan som avser en uppfinning som avdelats från den ansökan som ligger till grund för en delad ansökan (*stamansökan*) anses ha tillkommit genom delning endast om delningen framgår av den nya ansökan när den gjordes. I en sådan ansökan ska stamansökans nummer uppges. Den nya ansökan anses vara gjord samtidigt som stamansökan.

Delning är möjlig endast innan ansökan har avgjorts slutligt.

35 §

Ändring av ansökan

En patentansökan får inte ändras på ett sådant sätt att patent söks på något som inte framgick av ansökan på dess ingivningsdag.

Handläggning av patentansökan

36 §

Diarium

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över inkomna patentansökningar. I diariet antecknas för varje ansökan de personuppgifter som behövs för handläggningen, uppgifter om sökt patent samt åtgärder som gäller ansökan.

Ansökningshandlingarna samt andra anteckningar än sådana som gäller ansökningsnumret, sökanden, ombudet, ansökningstyp, ankomstdag, ingivningsdag, prioritet, delning och handläggning av ansökan är sekretessbelagda tills den patentansökan som gäller anteckningarna har blivit offentlig enligt 48 §.

Bestämmelser om det närmare innehållet i diariet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Skyldighet att redovisa utländska granskningsresultat

Den som söker patent på en uppfinning, på vilken denne har sökt patent i en annan stat eller hos en internationell organisation, ska på Patent- och registerstyrelsens begäran vara skyldig att redovisa resultaten av de nyhetsgranskningar eller den prövning av förutsättningarna för patenterbarhet som andra patentmyndigheter har utfört. Någon sådan redovisningsskyldighet får dock inte krävas i fråga om en patentansökan som avses i 9 kap., om ansökan har varit föremål för internationell förberedande patenterbarhetsprövning och en rapport om denna prövning har getts in till Patent- och registerstyrelsen.

38 §

Granskning av en ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar

Om ansökan står i strid med bestämmelserna i 33 § så att patentkraven innehåller av varandra oberoende uppfinningar, granskar Patent- och registerstyrelsen patenterbarheten hos den uppfinning som anges först i patentkraven.

39 §

Nyhetsgranskning av internationellt slag

Patent- och registerstyrelsen ska låta en ansökan nyhetsgranskas vid en i artikel 15.5 i konventionen om patentsamarbete avsedd internationell nyhetsgranskningsmyndighet, om sökanden skriftligen begär det och betalar avgiften för granskningen inom tre månader från ansökans ingivningsdag.

Närmare bestämmelser om innehållet i begäran får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Brister i patentansökan och avhjälpande av dem

Om sökanden inte har iakttagit bestämmelserna om ansökan, eller om Patent- och registerstyrelsen i övrigt anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan, ska sökanden föreläggas att yttra sig eller avhjälpa bristerna. I sammandraget kan Patent- och registerstyrelsen dock, utan att höra sökanden, göra de ändringar som den anser nödvändiga.

Om sökanden inte inom en tid som anges i föreläggandet yttrar sig eller avhjälper anmärkta brister, ska ansökan avskrivas. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om denna påföljd.

En avskriven ansökan ska återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av den förelagda tiden yttrar sig eller avhjälper bristerna och inom samma tid betalar en återupptagningsavgift.

Om inte sökanden betalar årsavgift i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., ska ansökan avskrivas utan föregående föreläggande. En ansökan som har avskrivits på denna grund får inte återupptas.

41 §

Avslag på patentansökan

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det finns hinder mot att bifalla ansökan och sökanden har haft tillfälle att yttra sig över hindret, ska ansökan avslås, såvida det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

42 §

Bättre rätt till uppfinning

Om någon för Patent- och registerstyrelsen bevisar att han eller hon har bättre rätt till en uppfinning än patentsökanden, ska Patent- och registerstyrelsen överföra ansökan på honom eller henne, om han eller hon yrkar det. Om överföring har yrkats, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas och inte heller återkallas förrän yrkandet har prövats slutligt.

43 §

Påstående om bättre rätt till uppfinning

Om någon för Patent- och registerstyrelsen påstår att han eller hon har bättre rätt till en uppfinning än patentsökanden, och saken är oviss, får Patent- och registerstyrelsen förelägga honom eller henne att inom en viss tid väcka talan vid domstol om bättre rätt till uppfinningen vid äventyr att påståendet lämnas utan avseende vid den fortsatta prövningen av patentansökan.

Om en tvist om bättre rätt till en uppfinning är anhängig vid domstol, får ansökan inte avskrivas, avslås eller bifallas och inte heller återkallas förrän målet har avgjorts slutligt.

44 §

Anmärkningar från tredje parter

Om det medan en patentansökan handläggs ges in en skriftlig anmärkning till Patent- och registerstyrelsen om uppfinningens patenterbarhet, ska patentsökanden underrättas om detta. Den som framställer en anmärkning blir inte part i handläggningen av ansökan.

45 §

Underrättelse om att patentansökan kan bifallas

Om ansökan är gjord i enlighet med denna lag och det inte anses finnas något hinder mot att bifalla den, ska Patent- och registerstyrelsen underrätta patentsökanden om att ansökan kan bifallas. För sökanden ska det samtidigt visas i vilken omfattning myndigheten har för avsikt att meddela patentet.

Om sökanden godkänner att patent meddelas i föreslagen omfattning ska sökanden inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom. betala en publiceringsavgift och, om patentkraven är på engelska, ge in en översättning av kraven till finska eller svenska.

Om sökanden inte godkänner att patent meddelas i föreslagen omfattning ska sökanden inom två månader från den underrättelse som avses i 1 mom. lägga fram ändrade patentkrav.

Om sökanden inte vidtar de åtgärder som krävs enligt 2 eller 3 mom., ska ansökan avskrivas. En ansökan som har avskrivits återupptas, om sökanden inom fyra månader från utgången av den utsatta tiden vidtar de åtgärder som krävs enligt 2 eller 3 mom. samt betalar en återupptagningsavgift.

46 §

Meddelande av patent

När patentsökanden har fullgjort det som krävs enligt 45 § 2 mom. ska Patent- och registerstyrelsen bifalla ansökan, om det fortsättningsvis inte finns något hinder mot patent.

Patentet har meddelats den dag Patent- och registerstyrelsen kungjort bifallet till ansökan. Det meddelade patentet ska antecknas i Patent- och registerstyrelsens patentregister.

Meddelandet av patent kan på sökandens begäran skjutas upp högst till dess ansökan blir offentlig enligt 48 §.

47 §

Patentskrift

En patentskrift, som innehåller en beskrivning av uppfinningen, patentkraven och eventuella ritningar samt uppgifter om patenthavaren och uppfinnaren, ska av Patent- och registerstyrelsen hållas allmänt tillgänglig från och med den dag då patentet meddelades. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska en översättning av dessa till finska eller svenska biläggas patentskriften.

Närmare bestämmelser om innehållet i patentskriften får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Patentansökningshandlingarnas offentlighet

48 §

När handlingarna blir offentliga

Handlingar som gäller patent och patentansökan är offentliga från och med den dag då patentet meddelades.

När 18 månader har förflutit från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet begärs, ska handlingarna vara offentliga även om patent ännu inte har meddelats. Om ansökan har avskrivits eller avslagits blir dock handlingarna offentliga endast om patentsökanden begär att ansökan återupptas, söker ändring eller gör en i 144 eller 145 § avsedd framställning.

På begäran av sökanden blir handlingarna offentliga även tidigare än vad som följer av 1 mom. och 2 moment.

Närmare bestämmelser om tillgängliggörande för allmänheten av handlingar som blivit offentliga får utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Rättelse av översättning

Om det finns ett fel i en översättning som har getts in i enlighet med 27 §, har patenthavaren möjlighet att ge Patent- och registerstyrelsen en rättad översättning. För en rättelse av en översättning av ett meddelat patent ska en publiceringsavgift betalas.

Om en tredje part, innan en rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

50 §

Handlingar som innehåller företagshemligheter

Om en handling innehåller en företagshemlighet som inte gäller den uppfinning på vilken patent söks eller har meddelats, kan Patent- och registerstyrelsen på yrkande av innehavaren av företagshemligheten med stöd av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) förordna att handlingen eller en del av den inte ska vara offentlig. Om ett sådant yrkande har framställts, är handlingen eller en del av den inte offentlig förrän yrkandet avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft.

51 §

Offentlighet för prov som gäller biologiskt material

Om ett biologiskt material har deponerats i enlighet med 30 §, har var och en rätt att få prov från det biologiska materialet när handlingarna har blivit offentliga enligt 48 §. Trots vad som föreskrivs ovan får prov likväl inte lämnas ut till den som enligt bestämmelser i någon annan lag inte får ta befattning med det deponerade biologiska materialet. Prov lämnas inte heller ut till någon vars befattning med provet med hänsyn till dess skadebringande egenskaper kan vara förbunden med en påtaglig risk.

Begäran om att få ett prov ska framställas skriftligen till Patent- och registerstyrelsen.

Till dess patent har meddelats eller inom 20 år från patentansökans ingivningsdag, om patentansökan har avgjorts slutligt utan att ha lett till patent och om patentsökanden begär det, får ett prov från depositionen med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. lämnas ut endast till en oberoende sakkunnig. Begäran ska framställas till Patent- och registerstyrelsen inom 16

månader från patentansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet har begärts.

Närmare bestämmelser om innehållet i 1 och 3 mom. avsedda begäranden och om de förfaranden som hänför sig till lämnande av prov får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Prioritet

52 §

Prioritet från en tidigare ansökan

Vid bedömningen av uppfinningens nyhet och uppfinningshöjd i enlighet med bestämmelserna i 10–12 § och vid tillämpningen av bestämmelserna om föranvändarrätt i 21 § ska en ansökan på begäran av patentsökanden anses gjord samtidigt med sökandens tidigare ansökan som avser samma uppfinning, om den tidigare ansökan har gjorts inom tolv månader före patentansökans ingivningsdag.

Prioritet kan fås från en tidigare

1) ansökan som avser patent eller nyttighetsmodellrätt som meddelas i Finland,
2) ansökan som avser patent, uppfinnarcertifikat eller nyttighetsmodellrätt i en annan stat som är ansluten eller ett annat område som är anslutet till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten eller till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/1995), eller

3) ansökan som avser patent, uppfinnarcertifikat eller nyttighetsmodellrätt som gjorts någon annanstans än i en stat som är ansluten eller ett område som är anslutet till de fördrag som avses i 2 punkten, om det i staten eller området i fråga medges motsvarande prioritet från en nationell patentansökan och om den gällande lagstiftningen där i huvudsak stämmer överens med ovannämnda fördrag.

53 §

Grund för prioritet

Prioritet får endast grundas på den första ansökan som uppfinningen har angetts i. Om den som har gjort den första ansökan eller dennes rättsinnehavare senare till samma patentmyndighet har gett in en ansökan som avser samma uppfinning, får den senare ansökan åberopas som prioritetsgrundande under förutsättning att den tidigare ansökan när den senare ansökan ges in dels återkallats, avskrivits eller avslagits utan att ha blivit offentlig, dels inte är förenad med någon rätt som grundas på den eller har utgjort grund för någon rätt till prioritet. Om prioritet har fåtts på grund av den senare ansökan, får den tidigare ansökan inte längre åberopas som prioritetsgrund.

54 §

Delprioritet och flera prioriteter

Prioritet kan fås även för en del av en ansökan.

Prioritet kan för en och samma ansökan begäras på basis av flera ansökningar, även om de avser olika stater eller områden.

55 §

Prioritet vid delade ansökningar

Om en patentansökan delas i enlighet med 34 §, ska en begäran om prioritet för stamansökan utan särskild begäran gälla även för en ny ansökan som uppkommer genom delningen.

56 §

Begäran om prioritet

För att få prioritet ska sökanden skriftligen begära prioritet i patentansökan eller inom 16 månader från ingivningsdagen för den första ansökan som återopas som grund för prioriteten.

Sökanden kan inom den ovan angivna tiden till ansökan lägga till en begäran om prioritet eller göra rättelser i begäran genom en anmälan om detta till Patent- och registerstyrelsen. Om tillägget eller rättelsen orsakar en ändring av den tidigare prioritetssdagen, ska anmälan göras inom 16 månader både från den ursprungliga tidigare prioritetssdagen och från den ändrade prioritetssdagen. Om fristen på 16 månader har gått ut, men fyra månader ännu inte har förflutit från ansökans ingivningsdag, kan sökanden göra en anmälan inom dessa fyra månader.

Sökanden kan inte begära prioritet eller göra rättelser i en redan framställd begäran om prioritet efter det att ansökan har blivit offentlig enligt 48 §.

Om det är fråga om en internationell patentansökan ska begäran om prioritet samt en anmälan om ett tillägg eller en rättelse av en begäran om prioritet göras till den i 72 § avsedda mottagande myndigheten eller till den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten.

Sökanden kan återkalla en begäran om prioritet genom en skriftlig anmälan.

57 §

Handlingar som ska ges in

En sökande som begärt prioritet ska inom 16 månader från den dag från vilken prioritet begärs till Patent- och registerstyrelsen ge in ett intyg om ansökans ingivningsdag och om sökandens namn, utfärdat av den myndighet som tagit emot den ansökan som återopas som grund för prioriteten, samt en av den myndigheten styrkt kopia av ansökan. Kopian ska ges in i den form som Patent- och registerstyrelsen bestämmer.

Om intyget eller kopian inte har getts in inom den ovan angivna tiden, ska Patent- och registerstyrelsen ge sökanden en uppmaning att ge in handlingarna inom två månader.

När det är fråga om en internationell patentansökan ska det intyg som avses i 1 mom. dock ges in endast om Patent- och registerstyrelsen uppmanat till detta. För en sådan ansökan kan prioritetshandlingen i enlighet med regel 17.1 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete (FördrS 59/1980) även ges in till den internationella byrån vid Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten eller till den myndighet som tog emot ansökan eller också kan det till sistnämnda myndighet riktas en begäran om att den ska sända in prioritetshandlingen till den internationella byrån. Om det vid en internationell patentansökan har getts in en kopia av den för prioritet återopade ansökan till den internationella byrån, får Patent- och registerstyrelsen begära en kopia och en översättning av en sådan kopia endast i enlighet med regel 17.2 i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete.

Patent- och registerstyrelsen kan medge undantag från skyldigheten att ge in i 1 eller 3 mom. avsedda intyg och kopior.

58 §

Begränsningar av prioritet

Om patentsökanden inte iakttar bestämmelserna i 53–57 §, kan prioritet inte fås.

7 kap.

Invändning mot och begränsning av patent

59 §

Invändning mot patent

Andra än patenthavaren kan göra en invändning mot ett meddelat patent. Invändningen ska grunda sig på någon av de invändningsgrunder som avses i 62 §.

En invändning ska inledas på så sätt att invändningen inklusive motivering samt bevis till stöd för invändningen, invändarens identifikationsuppgifter och registernumret för det patent som invändningen gäller skriftligen ges in till Patent- och registerstyrelsen. Dessutom ska en invändningsavgift betalas. En invändning ska inledas inom nio månader från den dag då patentet meddelades (*invändningstid*). Invändningen inklusive motivering ska göras på finska eller svenska.

En invändare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att företräda invändaren i invändningsärendet.

När en invändning har gjorts mot ett patent ska patenthavaren underrättas om detta och ges tillfälle att yttra sig i saken. En patenthavare som inte har hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska under tiden för handläggningen av invändningen ha ett i 28 § avsett ombud.

60 §

Handläggningsspråk för invändningen

Handläggningsspråket för en invändning är finska eller svenska. Till grund för handläggningen av invändningen ligger patentet på det språk på vilket patentet har meddelats.

Om beskrivningen av uppfinningen och ritningarna i ett meddelat patent är skrivna på engelska, kan Patent- och registerstyrelsen på en begäran som framförts under invändningstiden eller av något annat särskilt skäl förelägga patenthavaren att inom utsatt tid ge in en översättning av beskrivningen av uppfinningen och ritningarna till samma språk som kraven har getts in på. Om patenthavaren inte ger in översättningen inom den utsatta tiden, kan Patent- och registerstyrelsen låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad.

61 §

Invändning mot patent som upphört eller begränsats och återkallad invändning

Patent- och registerstyrelsen kan beakta en invändning även om patentet har upphört att gälla i enlighet med 69 eller 70 §. Patent- och registerstyrelsen ska beakta en invändning som gjorts under invändningstiden även om patentet har begränsats genom ett lagakraftvunnet beslut innan invändningen gjordes.

Patent- och registerstyrelsen kan, om det finns särskilda skäl till detta, beakta en invändning även om invändningen återkallas. Om invändaren återkallar sin invändning, kan invändaren inte söka ändring i Patent- och registerstyrelsen beslut.

62 §

Invändningsgrunder

Patent- och registerstyrelsen ska med anledning av en invändning upphäva ett patent om

- 1) den patentskyddade uppfinningen inte uppfyller de villkor som anges i 2 kap.,
- 2) den patentskyddade uppfinningen inte är så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen,
- 3) patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, eller
- 4) patentet har meddelats på basis av en delad ansökan och patentet omfattar sådant som inte framgick av den delade ansökan på ankomstdagen.

Patent- och registerstyrelsen ska avslå en invändning om det inte finns någon i 1 mom. avsedd grund för upphävande av patentet.

63 §

Upprätthållande av patent i ändrad lydelse

Patenthavaren kan under handläggningen av invändningen ändra patentet så att det inte finns något i 62 § avsett hinder mot att upprätthålla patentet. I sådana fall ska Patent- och registerstyrelsen upprätthålla patentet i ändrad lydelse.

Ändringarna får inte medföra att patentskyddet utvidgas. Ändringarna får inte heller medföra att kraven inte längre är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen. Om patentkraven är skrivna på engelska, får patentet upprätthållas i ändrad lydelse endast om patenthavaren har gett in en översättning till finska eller svenska av de ändrade patentkraven.

Om patentet upprätthålls i ändrad lydelse, ska Patent- och registerstyrelsen hålla den ändrade patentskriften allmänt tillgänglig. Patenthavaren ska betala en publiceringsavgift.

64 §

Begäran om begränsning av patent

Patenthavaren kan skriftligen hos Patent- och registerstyrelsen begära att ett patent begränsas. Begäran om begränsning ska innehålla de begränsade patentkraven samt beskrivningen av uppfinningen och ritningarna. Om patentkraven är skrivna på engelska, ska en översättning av de begränsade patentkraven till finska eller svenska biläggas begäran. Patenthavaren ska betala en handläggningsavgift.

Om bestämmelserna i 1 mom. inte iakttas, ger Patent- och registerstyrelsen sökanden en uppmaning att avhjälpa bristerna inom utsatt tid. Om uppmaningen inte iakttas inom den tid som Patent- och registerstyrelsen har satt ut, avslås begäran.

Om handläggningen av en invändning mot patentet pågår eller om en i 112 § avsedd talan om ogiltighet är anhängig vid domstol, upptas begäran inte till prövning. I detta fall återbetalas handläggningsavgiften till patenthavaren.

65 §

Förutsättningar för begränsning

En förutsättning för att en begäran om patentbegränsning ska bifallas av Patent- och registerstyrelsen är att det patent som enligt begäran ska begränsas uppfyller följande villkor:

- 1) patentkraven är tydliga, koncisa och har stöd i beskrivningen av uppfinningen,
- 2) patentet omfattar inte något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, och
- 3) patentskyddet har inte utvidgats jämfört med det gällande patentet.

Om det görs en invändning mot ett patent eller väcks en talan som gäller ogiltigförklarande av ett patent efter det att begränsning har begärts, men före beslutet om begränsning, avslutas begränsningsförfarandet.

66 §

Uppskjutande av handläggningen av begäran om begränsning

Om patenthavaren hos Europeiska patentverket har begärt att ett patent ska begränsas i enlighet med artikel 105 a i den europeiska patentkonventionen, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning till dess Europeiska patentverket har fattat ett slutligt beslut i saken.

Om ett patent har utmätts eller om det pågår en tvist om överföring av ett patent, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning till dess utmätningen har förfallit eller tvisten om överföring av patentet har blivit slutligt avgjord.

67 §

Beslut om begränsning

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det finns hinder mot att bifalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning, ska patenthavaren ges möjlighet att yttra sig i saken. Om Patent- och registerstyrelsen fortfarande trots yttrandet anser att begäran inte kan bifallas, ska den avslås, och patentet upprätthålls i oförändrad lydelse.

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det inte finns något hinder mot att bifalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning, ska patentet begränsas enligt begäran. Ett lagakraftvunnet beslut om godkännande av en begränsning gäller från och med patentansökans ingivningsdag.

Den ändrade patentskriften, som innehåller en beskrivning av uppfinningen i det begränsade patentet, eventuella ritningar och de begränsade patentkraven samt uppgift om patenthavaren, ska av Patent- och registerstyrelsen hållas allmänt tillgänglig från och med det begränsade patentets kungörelsedag.

68 §

Återkallande av begäran om begränsning

Patenthavaren kan återkalla en i 64 § 1 mom. avsedd begäran om begränsning fram till dess ett slutligt beslut om godkännande av begränsningen har fattats.

8 kap.

Upphörande av patent

69 §

Upphörande av patent

Om årsavgiften för ett patent inte betalas i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., upphör patentet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

70 §

Avstående från patent

Om patenthavaren hos Patent- och registerstyrelsen skriftligen avstår från patentet, ska Patent- och registerstyrelsen förklara att patentet har upphört. Patentet upphör från och med den dag då beslutet fattades.

Om patentet är utmätt, en panträtt är antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet är anhängig, får patenthavaren inte avstå från patentet så länge utmätningen eller panträtten består eller tvisten inte blivit slutligt avgjord.

71 §

Upphävande av patent på patenthavarens begäran

Om patenthavaren hos Patent- och registerstyrelsen skriftligen begär att patentet ska upphävas, ska Patent- och registerstyrelsen upphäva patentet i sin helhet. Patentet anses ha upphävts från och med patentansökans ingivningsdag.

Om patenthavaren hos Europeiska patentverket har begärt att ett patent ska upphävas i enlighet med artikel 105 a i den europeiska patentkonventionen, ska Patent- och registerstyrelsen skjuta upp handläggningen av en begäran om upphävande enligt 1 mom. till dess Europeiska patentverket har fattat ett slutligt beslut i saken.

Om patentet är utmätt, en panträtt är antecknad i patentregistret eller en tvist om överföring av patentet är anhängig, får patentet inte förklaras upphävt så länge utmätningen eller panträtten består eller tvisten inte blivit slutligt avgjord.

9 kap.

Internationell patentansökan

72 §

Internationell patentansökan

En internationell patentansökan ska ges in till en sådan patentmyndighet eller internationell organisation som enligt konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen är behörig att ta emot en sådan ansökan (*mottagande myndighet*). Mottagande myndighet i Finland är Patent- och registerstyrelsen som tar emot, kontrollerar och vidarebefordrar internationella patentansökningar i enlighet med konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen. Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över mottagna internationella patentansökningar. Diariet är inte offentligt.

För en internationell patentansökan som ges in till Patent- och registerstyrelsen ska sökanden betala en vidarebefordringsavgift.

Närmare bestämmelser om ingivande av en internationell patentansökan och om därtill anknytande förfaranden vid Patent- och registerstyrelsen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

73 §

Rättsverkan av en internationell patentansökan

En internationell patentansökan för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en ingivningsdag (*internationell ingivningsdag*) har i Finland samma verkan som en nationell patentansökan med samma ingivningsdag. Vad som i 13 § 2 mom. föreskrivs om huruvida en ansökan tillhör känd teknik ska gälla en internationell patentansökan endast om ansökan har fullföljts enligt 74 §.

74 §

Fullföljd av ansökan i Finland

Om sökanden vill fullfölja en internationell patentansökan i Finland ska sökanden inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet har begärts, till Patent- och registerstyrelsen ge in en översättning av den internationella patentansökan till finska, svenska eller engelska eller, om ansökan är skriven på finska, svenska eller engelska, en kopia av ansökan. I stället för att ge in en kopia kan sökanden meddela att denne fullföljer patentansökan i den form som den har publicerats av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Sökanden ska inom samma tid betala en ansökningsavgift till Patent- och registerstyrelsen. Närmare bestämmelser om översättningen av den internationella patentansökan till finska, svenska eller engelska får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om sökanden har betalat ansökningsavgiften i enlighet med 1 mom., kan sökanden ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt att sökanden betalar en tilläggsavgift inom den ytterligare fristen.

75 §

När en ansökan ska anses återkallad

Om sökanden inte iakttar bestämmelserna i 74 §, ska den internationella patentansökan anses återkallad i förhållande till Finland. Ansökan ska anses återkallad i förhållande till Finland även i de fall som avses i artikel 24.1 i och ii i konventionen om patentsamarbete.

76 §

Handläggning av en fullföljd ansökan

Om en internationell patentansökan har fullföljts enligt 74 §, tillämpas på ansökan och dess handläggning samma bestämmelser som de som tillämpas på handläggningen av en nationell patentansökan, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf eller i 77–81 §.

En internationell patentansökan får inte utan begäran av sökanden tas upp till prövning före utgången av den frist som föreskrivs i 74 § 1 mom. Ansökan får inte bifallas eller avslås förrän fyra månader har förflutit från den nämnda fristen, om inte sökanden samtycker till att ansökan avgörs före det. Om patentansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

77 §

Ansökans offentlighet

Bestämmelserna i 48 § 2 och 3 mom. blir tillämpliga redan innan sökanden har fullföljt den internationella patentansökan, om sökanden har fullgjort sin skyldighet enligt 74 § att ge in en översättning eller kopia av ansökan till Patent- och registerstyrelsen.

På en internationell patentansökan tillämpas det som föreskrivs i 109, 137 och 148 §, om ansökan har blivit offentlig med stöd av 1 mom.

78 §

Publicering av ansökan

Patent- och registerstyrelsen får inte utan sökandens samtycke publicera en internationell patentansökan i tryckt form eller på liknande sätt och inte heller meddela patent på en uppfinning som är föremål för en sådan ansökan förrän ansökan har publicerats av den internationella byrån vid Världsgenombrytningen för den intellektuella äganderätten eller 20 månader har förflutit från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet har begärts, den dag från vilken prioritet begärs.

79 §

När en del av en ansökan ska anses återkallad

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för en internationell förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att sökanden inskränkt patentkraven efter att ha uppmanats av den myndighet som gör prövningen att antingen inskränka kraven eller betala en tilläggsavgift, ska den del av ansökan som inte har prövats anses återkallad hos Patent- och registerstyrelsen, om inte sökanden betalar den särskilda avgiften inom två månader från det sökanden tog emot en underrättelse om detta av Patent- och registerstyrelsen.

80 §

Fullföljd av ansökan med flera av varandra oberoende uppfinningar

Om en del av en internationell patentansökan inte har varit föremål för internationell nyhetsgranskning eller förberedande patenterbarhetsprövning på grund av att den myndighet som utfört granskningen eller prövningen har bedömt att ansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar och sökanden inte har betalat tilläggsavgifter i enlighet med bestämmelserna i konventionen om patentsamarbete, ska Patent- och registerstyrelsen pröva om bedömningen var riktig.

Om den bedömning som avses i 1 mom. anses vara riktig, ska den del av ansökan som inte varit föremål för en sådan granskning eller prövning anses återkallad hos Patent- och registerstyrelsen, om inte sökanden betalar en särskild tilläggsavgift inom två månader från Patent- och registerstyrelsens beslut. Om Patent- och registerstyrelsen anser att bedömningen inte var riktig, ska Patent- och registerstyrelsen fortsätta handläggningen av ansökan i dess helhet.

Sökanden får söka ändring i ett sådant beslut som avses i 1 mom. där Patent- och registerstyrelsen har funnit att patentansökan omfattar av varandra oberoende uppfinningar. I detta fall ska 120 § iakttas i tillämpliga delar.

Om domstolen fastställer Patent- och registerstyrelsens beslut, räknas fristen för att betala den avgift som avses i 2 mom. från det domstolens beslut vann laga kraft.

81 §

Granskning av beslut om ansökan

Om den mottagande myndigheten har vägrat att fastställa en internationell ingivningsdag för en internationell patentansökan eller meddelat att patentansökan ska anses återkallad eller att ett yrkande om att patentansökan ska omfatta Finland ska anses återkallad, ska Patent- och registerstyrelsen på begäran av sökanden pröva om detta beslut var riktigt. Detsamma gäller ett avgörande av den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten om att ansökan ska anses återkallad.

Patentsökanden ska framställa en begäran om prövning enligt 1 mom. till den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten inom två månader räknat från den tidpunkt då den mottagande myndigheten eller den internationella byrån sände en underrättelse till sökanden om det beslut som avses i 1 mom. Om sökanden visar att sökanden har tagit emot underrättelsen mer än sju dagar efter den dag då underrättelsen har daterats, förlängs fristen med lika många dagar som har förflutit från dateringen till dess sökanden tog emot underrättelsen. Fristen förkortas likväl med de ovan nämnda sju dagarna. Sökanden ska inom samma tid till Patent- och registerstyrelsen ge in en i 74 § avsedd översättning och betala en ansökningsavgift.

Om Patent- och registerstyrelsen anser att det beslut som den mottagande myndigheten eller den internationella byrån vid Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten fattat är en följd av den mottagande myndighetens eller den internationella byråns misstag eller försummelse, ska Patent- och registerstyrelsen handlägga ansökan i enlighet med 4 kap. Om en internationell ingivningsdag inte har fastställts av den mottagande myndigheten, ska ansökan anses ingiven den dag som enligt Patent- och registerstyrelsen borde ha fastställts som internationell ingivningsdag. Om ansökan uppfyller de krav på form och innehåll som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i dessa avseenden.

Bestämmelserna i 13 § 2 mom. tillämpas på en ansökan som har tagits upp till handläggning enligt 3 mom., om ansökan blir offentlig enligt 48 §.

10 kap.

Europeiska patent

82 §

Ansökan

En ansökan om europeiskt patent ska ges in till Europeiska patentverket. En sådan ansökan kan också ges in till Patent- och registerstyrelsen som vidarebefordrar den till Europeiska patentverket. En europeisk avdelad ansökan enligt artikel 76 i den europeiska patentkonventionen ska alltid ges in direkt till Europeiska patentverket.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på ett europeiskt patent och en ansökan om europeiskt patent som omfattar Finland.

83 §

Europeiskt patent med enhetlig verkan

Med ett *europeiskt patent med enhetlig verkan* avses ett sådant europeiskt patent som har en enhetlig verkan med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd.

Ett europeiskt patents enhetliga verkan registreras i registret för enhetligt patentskydd, som administreras av Europeiska patentverket.

Bestämmelser om det skydd som ett europeiskt patent med enhetlig verkan ger finns i kapitel V i del I i avtalet om en enhetlig patentdomstol (FördrS 16/2023).

84 §

Rättsverkan av en ansökan om europeiskt patent

En ansökan om europeiskt patent för vilken en ingivningsdag har fastställts har i Finland samma rättsverkan som en nationell patentansökan som getts in i Finland samma dag. Om ansökan har prioritet enligt den europeiska patentkonventionen från en tidigare dag än ingivningsdagen, gäller denna prioritet även i Finland.

Vid tillämpningen av 13 § 2 mom. ska publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen jämföras med att ansökan blir offentlig enligt 48 §. Det som anges ovan gäller även publicering som avses i artikel 153.3 eller 153.4 i den europeiska patentkonventionen, om denna publicering jämföras med publicering enligt artikel 93.

Om en ansökan om europeiskt patent eller ett yrkande om att en sådan ansökan ska omfatta Finland återkallas, har detta samma verkan som återkallelse av en nationell patentansökan. Detsamma gäller situationer då en sådan återkallelse ska anses ha skett i enlighet med den europeiska patentkonventionen och handläggningen av ansökan inte har återupptagits enligt artikel 121 i den konventionen.

Om en ansökan om europeiskt patent avslås, har detta samma verkan som ett avslag på en nationell patentansökan.

85 §

Rättsverkan av europeiska patent

Ett europeiskt patent är meddelat när Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Ett europeiskt patent för Finland har samma rättsverkan som ett patent som meddelats av Patent- och registerstyrelsen och på det tillämpas de bestämmelser som gäller patent som har meddelats i Finland, om patentet valideras i Finland i enlighet med 86 § och om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

En invändning mot ett europeiskt patent ska göras till Europeiska patentverket i enlighet med artikel 99 i den europeiska patentkonventionen.

Om Europeiska patentverket har begränsat ett europeiskt patent eller helt eller delvis har upphävt ett europeiskt patent, har detta samma verkan som motsvarande åtgärder i Finland. För att ett patent ska kunna upprätthållas som begränsat eller delvis upphävt i Finland förutsätts dessutom åtgärder enligt 86 §.

Om ett ärende som gäller ett europeiskt patent ska handläggas i den enhetliga patentdomstolen, gäller för det skydd som det europeiska patentet ger bestämmelserna i kapitel V i del I i avtalet om en enhetlig patentdomstol.

86 §

Validering i Finland

Ett europeiskt patent har rättsverkan i Finland, om patenthavaren inom tre månader från den dag då Europeiska patentverket kungjorde att det europeiska patentet har meddelats eller upprätthållits i begränsad eller ändrad lydelse till Patent- och registerstyrelsen ger in en

översättning av det europeiska patentet och betalar en avgift för publiceringen av översättningen.

En översättning av patentkraven i fråga om ett europeiskt patent ska ges in på finska. Om ett patent har meddelats på tyska eller franska, ska det av beskrivningen av uppfinningen och eventuella ritningar ges in en översättning till finska eller engelska. Av beskrivningen av uppfinningen och eventuella ritningar får det alltid ges in en översättning till finska. Om patenthavarens eget språk är svenska, får ovannämnda översättningar vara på svenska. Översättningar av ett europeiskt patent som har upprätthållits i begränsad eller ändrad lydelse ska ges in på det språk på vilket det ursprungliga patentet har validerats i Finland.

Om innehavaren av ett europeiskt patent har begärt registrering av enhetlig verkan men begäran har avslagits, kan de åtgärder som avses i 1 mom. vidtas inom tre månader från den dag då ändring inte längre kan sökas i avgörandet.

Om enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent, saknar patenthavarens åtgärder enligt 1 mom. rättsverkan.

87 §

Offentlighet för och kungörelse av översättningar

Översättningen av ett europeiskt patent är offentlig förutsatt att Europeiska patentverket har publicerat ansökan om europeiskt patent eller kungjort sitt beslut om att patent har meddelats.

Om översättningen redan har getts in och publiceringsavgiften betalats inom utsatt tid och Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats eller begränsats eller sitt beslut om att patentet ska upprätthållas i ändrad lydelse, ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra detta samt så snart som möjligt hålla översättningen tillgänglig för allmänheten.

Om enhetlig verkan har registrerats för ett europeiskt patent och Patent- och registerstyrelsen har kungjort att en översättning getts in i enlighet med bestämmelserna i 2 mom., ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra att patenthavarens i 86 § avsedda åtgärder saknar rättsverkan. Patent- och registerstyrelsen ska göra anteckningar om detta i patentregistret och se till att eventuella i 86 § avsedda översättningar inte längre hålls tillgängliga för allmänheten.

88 §

Återställande av rättigheter

Om den frist som avses i 86 § 1 mom. har överskridits, tillämpas vad som i 144 § föreskrivs om återställande av rättigheter som gått förlorade.

Om en tredje part, efter att den frist som avses i 86 § har löpt ut men innan ett positivt beslut om återställande av rättigheter har kungjorts i enlighet med bestämmelserna i 146 § 1 mom., i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den föränvändarrätt som anges i 147 §.

89 §

Provisoriskt skydd för en ansökan om europeiskt patent

Om en ansökan om europeiskt patent har publicerats i enlighet med den europeiska patentkonventionen och en översättning till finska av patentkraven i den lydelse de publicerades har getts in till Patent- och registerstyrelsen, ska Patent- och registerstyrelsen hålla översättningen allmänt tillgänglig och utan dröjsmål kungöra detta. Om sökandens eget språk är svenska, får dock en översättning till svenska ges in.

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över sådana inkomna ansökningar om europeiskt patent där översättningen getts in till Patent- och registerstyrelsen. Närmare bestämmelser om innehållet i diariet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om någon efter det att en kungörelse enligt 1 mom. har utfärdats yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning för vilken det har sökts skydd i en ansökan om europeiskt patent, ska bestämmelserna i 16 kap. tillämpas om ansökan leder till patent för Finland. I ett sådant fall omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i den lydelse de publicerades enligt 1 mom. som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för sådant utnyttjande får bestämmas endast med stöd av 135 § 2 mom.

Bestämmelserna i 135 § 3 mom. tillämpas inte om en talan om ersättning väcks senast ett år efter det att tiden för att invända mot patentet har gått ut. Bestämmelserna i det momentet tillämpas inte heller om ersättningstalan väcks senast ett år efter det att Europeiska patentverket har beslutat att patentet ska upprätthållas trots att en invändning har gjorts.

90 §

Rättelse av översättning

Om patenthavaren till Patent- och registerstyrelsen ger in en rättelse av en översättning som avses i 86 § och betalar en avgift för publicering av den rättade översättningen, gäller denna i stället för den tidigare. Efter att en rättelse har getts in och avgift betalats och om den ursprungliga översättningen är offentlig, ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra rättelsen och så snart som möjligt hålla kopior av den rättade översättningen allmänt tillgängliga.

Om patentsökanden ger in en rättelse av en översättning som avses i 89 § 1 mom., ska Patent- och registerstyrelsen utan dröjsmål kungöra rättelsen på finska och svenska och hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare.

Om en tredje part, innan en rättad översättning blev gällande, i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland på ett sådant sätt som enligt den tidigare översättningen inte utgjorde ett intrång i sökandens eller patenthavarens rätt eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som anges i 147 §.

91 §

Återställande av rättigheter vid Europeiska patentverket

Om patentsökanden eller patenthavaren inte har iakttagit en frist som föreskrivs i den europeiska patentkonventionen, men Europeiska patentverket med stöd av artikel 122 i den europeiska patentkonventionen förklarar att rättsförlust inte har skett, har detta samma verkan även i Finland.

Om en tredje part efter det att rättsförlusten skedde, men innan Europeiska patentverket har kungjort den förklaring som avses i 1 mom., i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

92 §

För användarrätt till följd av beslut av Europeiska patentverkets besvärskammare

Om en tredje part i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder i detta syfte efter Europeiska patentverkets besvärskammares beslut,

men innan ett beslut som gäller en begäran om omprövning i Europeiska patentverkets stora besvärskammare har publicerats, får den tredje parten den för användarrätt som avses i 147 §.

93 §

Omvandling till nationell ansökan

Om en ansökan om europeiskt patent ska anses återkallad därför att den inte har kommit in till Europeiska patentverket från den mottagande nationella patentmyndigheten inom utsatt tid, ska ansökan på sökandens begäran omvandlas till en nationell patentansökan förutsatt att

1) begäran ges in till den myndighet som tog emot patentansökan inom tre månader från det att Europeiska patentverket underrättade sökanden om att ansökan ansågs återkallad,

2) begäran kommer in till Patent- och registerstyrelsen inom 20 månader från ansökans ingivningsdag eller, om prioritet begärs, den dag från vilken prioritet begärs, och

3) sökanden betalar en ansökningsavgift och vid behov ger in en i 27 § avsedd översättning av patentansökan inom tre månader från det att Patent- och registerstyrelsen begärt dem.

Om en ansökan om europeiskt patent ska anses återkallad därför att en översättning av ansökan på handläggningsspråket inte har getts in till Europeiska patentverket inom föreskriven tid, ska ansökan på sökandens begäran omvandlas till en nationell patentansökan med iakttagande av artikel 135 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden ska dessutom betala en ansökningsavgift och vid behov ge in en i 27 § avsedd översättning av patentansökan inom tre månader från det att Patent- och registerstyrelsen begärt dem.

Om den patentansökan som avses i 1 och 2 mom. uppfyller de krav på ansökans form som anges i den europeiska patentkonventionen och tillämpningsföreskrifterna till konventionen, ska ansökan godtas i detta avseende.

94 §

Årsavgifter

För ett europeiskt patent som validerats i Finland ska det betalas en årsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i 12 kap. Om årsavgiften för ett europeiskt patent inte betalas i enlighet med 12 kap., upphör patentet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

95 §

Europeiska patent med enhetlig verkan

På ett europeiskt patent med enhetlig verkan tillämpas i fråga om Finland bestämmelserna i 21 § om för användarrätt, bestämmelserna i 104–110 § om tvångslicens och de bestämmelser om tillägsskydd som avses i 11 kap.

På ett europeiskt patent med enhetlig verkan, som enligt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd som förmögenhetsobjekt ska behandlas som ett nationellt finskt patent på hela det område patentet gäller, tillämpas bestämmelserna i 103 och 150 § om överlåtelse och licens samt pantsättning samt bestämmelserna i 112 § 2 mom. och 115 §.

I 150 § avsedda anteckningar om europeiska patent med enhetlig verkan görs i det register för enhetligt patentskydd som administreras av Europeiska patentverket. Rättsverkan av eventuella anteckningar bestäms dock enligt Finlands nationella lagstiftning, om ett europeiskt patent med enhetlig verkan som förmögenhetsobjekt med stöd av den i 2 mom. nämnda artikeln behandlas som ett nationellt finskt patent.

11 kap.

Tilläggskydd

96 §

Tilläggskydd för läkemedel och växtskyddsmedel

Bestämmelser om tilläggskydd finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggskydd för läkemedel och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggskydd för växtskyddsmedel.

97 §

Ansökan

En ansökan om tilläggskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggskydd för läkemedel görs hos Patent- och registerstyrelsen. Ansökan ska göras skriftligen på finska, svenska eller engelska.

Patent- och registerstyrelsen ska föra diarium över inkomna ansökningar och register över meddelade tilläggskydd.

Närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet i fråga om tilläggskydd och om innehållet i diariet och registret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

98 §

Ansökningsavgift och årsavgifter

För en ansökan om tilläggskydd eller förlängd giltighetstid för ett tilläggskydd för läkemedel ska det betalas en ansökningsavgift. Innehavaren av tilläggskydd ska betala en årsavgift på det sätt som föreskrivs i 12 kap. Om årsavgiften för ett tilläggskydd inte betalas i enlighet med bestämmelserna i 12 kap., upphör tilläggskyddet att gälla från ingången av det avgiftsår för vilket avgiften inte har betalats.

En läkemedelstillverkare som gör en sådan anmälan som avses i artikel 5.2 b eller 5.2 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggskydd för läkemedel ska betala en publiceringsavgift för anmälan.

12 kap.

Årsavgifter

99 §

Skyldighet att betala årsavgift och avgiftsår

Årsavgift för en patentansökan och ett patent ska betalas till Patent- och registerstyrelsen i enlighet med detta kapitel. Årsavgifter ska betalas för

- 1) en nationell patentansökan,
- 2) en internationell patentansökan som fullföljts i Finland,
- 3) ett nationellt patent,

4) ett europeiskt patent som validerats i Finland, dock inte för ett europeiskt patent med enhetlig verkan, och

5) ett tilläggsskydd som meddelats av Patent- och registerstyrelsen.

För patentet och patentansökan ska det betalas en årsavgift för varje avgiftsår.

Avgiftsåret räknas första gången från patentansökans ingivningsdag och därefter årligen från den dag som följer på motsvarande kalenderdag. Avgiftsåret upphör alltid den dag som motsvarar ingivningsdagen.

Bestämmelser om följderna av att årsavgift inte betalas finns i 40, 69, 94 och 98 §.

100 §

Förfallodag

Årsavgiften för varje avgiftsår förfaller till betalning den sista dagen i den månad under vilken årsdagen för ansökans ingivningsdag infaller. Årsavgifterna för de två första avgiftsåren förfaller dock till betalning först samtidigt med årsavgiften för det tredje avgiftsåret. Årsavgifter får inte betalas tidigare än sex månader innan de förfaller till betalning.

För en sådan i 34 § avsedd ansökan som har kommit till genom delning förfaller årsavgifterna för ett avgiftsår som har börjat före ankomstdagen för den ansökan som kommit till genom delning eller som börjar inom två månader från ankomstdagen, först den sista dagen av den andra månaden som följer på ankomstdagen.

Årsavgifterna för en internationell patentansökan förfaller till betalning först den sista dagen i den månad som infaller två månader efter den dag då ansökan fullföljdes enligt 74 § eller togs upp till handläggning enligt 81 §, om det avgiftsår som det är fråga om har börjat före den sistnämnda dagen eller börjar inom två månader därefter.

Årsavgiften får betalas inom sex månader från förfallodagen förutsatt att den betalas förhöjd.

101 §

Årsavgift för europeiskt patent

För ett europeiskt patent ska en årsavgift betalas för varje avgiftsår efter det år under vilket Europeiska patentverket har kungjort sitt beslut om att patent har meddelats. Den första årsavgiften förfaller dock till betalning först den sista dagen i den tredje månaden efter den månad då patentet meddelades. Vid tillämpningen av 86 § 3 mom. förfaller dessutom den första årsavgiften till betalning först den sista dagen i den månad som infaller tre månader efter den dag då ändring inte längre kan sökas i ett avgörande om avslag på registrering av enhetligt patentskydd.

Om Europeiska patentverkets stora besvärskammare upphäver ett sådant beslut om upphävande av patentet som fattats av Europeiska patentverkets besvärskammare, förfaller årsavgiften för det avgiftsår som börjar efter besvärskammarens beslut, men senast den dag då beslutet om begäran om omprövning i den stora besvärskammaren offentliggörs, till betalning först den sista dagen i den tredje månaden efter den senare dagen.

102 §

Årsavgift för tilläggsskydd

För tilläggsskydd ska det betalas en årsavgift för varje avgiftsår som börjar efter utgången av patentets giltighetstid.

Licensering av patent

103 §

Licens

Patenthavaren kan ge någon annan tillstånd att yrkesmässigt utnyttja en patentskyddad uppfinning (*licens*).

En licenstagare får överlåta sin rätt vidare endast om det har avtalats om det med patenthavaren.

104 §

Tvångslicens

Domstolen kan på talan bevilja någon annan än patenthavaren eller dennes lagliga licenstagare tillstånd att utöva en patentskyddad uppfinning (*tvångslicens*), om förutsättningarna enligt denna lag uppfylls.

Domstolen bestämmer också i vilken omfattning uppfinningen får utnyttjas samt fastställer ersättningen och övriga villkor för tvångslicensen. När väsentligen ändrade förhållanden kräver det, kan domstolen på yrkande av endera parten upphäva tvångslicensen eller fastställa nya villkor för den.

105 §

Tvångslicens vid utebliven utövning

Om det har gått tre år från det att patentet meddelades och samtidigt fyra år från patentansökans ingivningsdag och uppfinningen inte utövas eller bringas till användning i Finland i skälig utsträckning, kan den som i Finland vill utöva uppfinningen få tvångslicens till denna, om det saknas godtagbar anledning till att uppfinningen inte utövas.

Vid tillämpningen av 1 mom. jämföras med utövning av en uppfinning även införelse av uppfinningen till Finland från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat som är part i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten eller medlem i Världshandelsorganisationen.

106 §

Tvångslicens för beroende uppfinningar

En innehavare av ett patent på en uppfinning, vars yrkesmässiga utnyttjande är beroende av ett patent som tillhör någon annan, har rätt att få en tvångslicens att yrkesmässigt utnyttja den uppfinning som skyddas av det patent som tillhör någon annan, om uppfinningen i det patent som tillhör någon annan utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till uppfinningen i den förstnämnda patenthavarens patent.

Om en patenthavare meddelas en sådan tvångslicens, har den patenthavare på vars patent tvångslicens meddelats rätt att på skäliga villkor få en ömsesidig licens att yrkesmässigt utnyttja den förstnämnda patenthavarens uppfinning, om det inte finns särskilda skäl mot det.

107 §

Tvångslicens för växtförädlare

Om en växtförädlare inte kan få eller utnyttja en växtförädlarrätt eller Europeiska unionens växtförädlarrätt utan att göra intrång i ett tidigare meddelat patent, får förädlaren ansöka om tvångslicens att utan ensamrätt utnyttja den uppfinning som skyddas av patentet mot lämplig ersättning, om en sådan tvångslicens är nödvändig för att den växtsort som ska skyddas ska kunna utnyttjas. Om växtförädlaren meddelas en sådan tvångslicens, har patenthavaren på skäliga villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade växtsorten.

De som ansöker om en sådan ömsesidig licens som avses i 1 mom. ska visa att de utan framgång har vänt sig till patenthavaren för att få ett licensavtal och att växtsorten utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den uppfinning som avses i patentet.

Bestämmelser om patenthavarens rätt att få tvångslicens att yrkesmässigt utnyttja en sort som skyddas av växtförädlarrätten finns i lagen om växtförädlarrätt (1279/2009). Bestämmelser om rätten att få tvångslicens i fråga om Europeiska unionens växtförädlarrätt finns i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

108 §

Tvångslicens av hänsyn till allmänt intresse

Om någon annan än patenthavaren vill utnyttja en patentskyddad uppfinning yrkesmässigt, får tvångslicens meddelas om det krävs med hänsyn till ett allmänt intresse av synnerlig vikt.

109 §

Tvångslicens vid tidigare utnyttjande

En tredje part som utnyttjade en patentsökt uppfinning yrkesmässigt i Finland när handlingarna i ansökningsärendet blev offentliga har, om ansökan leder till patent, rätt att få tvångslicens till det yrkesmässiga utnyttjandet av uppfinningen, om det finns särskilda skäl och denne inte kände till ansökan och det inte heller skäligen kan anses att denne skulle ha kunnat skaffa sig kännedom om den. Rätt att få tvångslicens till yrkesmässigt utnyttjande har under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland. Tvångslicensen kan även avse tiden innan patentet meddelades.

110 §

Förutsättningar för meddelande av tvångslicens

En tvångslicens får meddelas endast den som kan antas ha förutsättningar att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen i enlighet med villkoren för tvångslicensen och som innan ett yrkande som gäller tvångslicens framställs bevisligen har försökt få licens för en patentskyddad uppfinning på skäliga affärsmässiga villkor.

En tvångslicens hindrar inte patenthavaren att själv yrkesmässigt utnyttja uppfinningen eller att upplåta en licens till uppfinningen.

En tvångslicens får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av den rörelse där licensen utnyttjas eller var avsedd att utnyttjas. Tvångslicenser för beroende uppfinningar enligt 106 § och tvångslicenser för växtförädlare enligt 107 § får dock överföras endast tillsammans med det patent eller den växtförädlarrätt som tvångslicensen grundar sig på.

111 §

Expropriation

Om undantagsförhållanden enligt 3 § i beredskapslagen (1552/2011) råder i Finland, kan statsrådet, om det är nödvändigt av skäl som hänför sig till ett allmänt behov, besluta att rätten till en viss uppfinning ska avstås till staten. För rätten till en uppfinning som tas i anspråk på så sätt ska det betalas full ersättning.

14 kap.

Ogiltigförklaring och överföring av patent vid domstol

112 §

Talan om ogiltighet

Ett mål om ogiltigförklaring av ett patent inleds vid domstol genom att talan väcks mot patenthavaren. En talan om ogiltighet får föras av var och en som lider förfång av ett patent. En sådan talan får också föras av en åklagare, om det anses påkallat från allmän synpunkt.

En talan om ogiltighet som grundas på att ett patent har meddelats någon annan än den som har rätt till det enligt 1 § får föras endast av den som påstår sig ha en sådan rätt. En sådan talan ska väckas inom ett år från det att den som påstår sig ha en sådan rätt fick kännedom om att patentet har meddelats och de övriga omständigheter som talan grundas på. Om patenthavaren var i god tro när patentet meddelades eller när det övergick till patenthavaren, får talan inte väckas senare än tre år efter det att patentet meddelades.

113 §

Ogiltighetsgrunder

Domstolen ska förklara ett patent ogiltigt, om

- 1) patentet avser en uppfinning som inte uppfyller förutsättningarna enligt 1 § och 2 kap.,
- 2) patentet avser en uppfinning som inte är så tydligt och fullständigt angiven att en yrkesperson inom branschen i fråga med ledning av den kan utöva uppfinningen,
- 3) patentet omfattar något som inte framgick av ansökan på ingivningsdagen, eller
- 4) patentskyddet har utvidgats efter att patentet meddelades.

Ett patent får dock inte förklaras ogiltigt på den grunden att patenthavaren har haft rätt till bara en viss andel i det.

Om de ogiltighetsgrunder som avses i 1 mom. gäller endast en del av patentet, ska domstolen på patenthavarens begäran begränsa patentets skyddsomfång i motsvarande utsträckning genom att ändra patentkraven på det sätt som patenthavaren föreslår (*partiell ogiltighet*).

Om patentkraven är skrivna på engelska, ska patenthavaren till domstolen ge in en översättning till finska eller svenska av de ändrade patentkraven.

114 §

Verkningar av ogiltigförklaring

Verkningarna av ogiltigförklaring eller partiell ogiltigförklaring av ett patent anses ha inträtt från och med patentansökans ingivningsdag.

115 §

Talan om bättre rätt till patent

Om ett patent har meddelats någon annan än den som har rätt till patentet enligt 1 §, ska domstolen på talan av den som har rätt till patentet överföra patentet på denne. I fråga om den tid inom vilken talan ska väckas ska det som föreskrivs i 112 § 2 mom. iakttas.

Om den som fråntas patentet i god tro har börjat utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland eller vidtagit väsentliga åtgärder för det, har denne mot skäligen ersättning och på skäligen villkor i övrigt rätt att fortsätta det påbörjade utnyttjandet eller genomföra det planerade utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art. En sådan rätt har under motsvarande förutsättningar även den som har en licens som är antecknad i patentregistret.

Den rätt som avses i 2 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av den rörelse där rätten har uppkommit eller där den var avsedd att utnyttjas.

15 kap.

Domstolars behörighet och domstolsförfarande

116 §

Marknadsdomstolens behörighet

Tvistemål och ansökningsärenden som grundar sig på denna lag handläggs i marknadsdomstolen. Bestämmelser om handläggningen av tvistemål och ansökningsärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

I marknadsdomstolen handläggs även mål som gäller rätten till en uppfinning på vilket europeiskt patent har sökts. En förutsättning för att ett sådant mål ska handläggas i marknadsdomstolen är att svaranden har hemvist i Finland eller att kändan har hemvist i Finland och svaranden inte har hemvist i en stat som hör till den europeiska patentkonventionen. Ett sådant mål handläggs i marknadsdomstolen även i det fallet att parterna i tvisten har avtalat att marknadsdomstolen är behörig domstol i ärendet.

En tvist som avses i 2 mom. får inte tas till behandling i marknadsdomstolen, om samma tvistefråga mellan samma parter är anhängig i en domstol i en annan stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen. Om behörigheten hos denna utländska domstol har bestridits, ska marknadsdomstolen skjuta upp behandlingen av målet tills behörighetsfrågan har avgjorts i den utländska domstolen genom ett lagakraftvunnet avgörande.

Marknadsdomstolen är den behöriga myndighet som avses i artikel 3 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 816/2006 om tvångslicensiering av patent för tillverkning av läkemedelsprodukter för export till länder med folkhälsoproblem. Marknadsdomstolen är också den nationella myndighet som avses i artikel 22.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2645 om tvångslicensiering för krishantering och om ändring av förordning (EG) nr 816/2006.

117 §

Verkställbarhet för domar meddelade av en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen

En lagakraftvunnen dom som en domstol i en stat som anslutit sig till den europeiska patentkonventionen har meddelat i en tvist som avses i 116 § 2 mom. kan verkställas i Finland. En dom som gäller den som söker europeiskt patent kan dock inte verkställas i Finland, om stämningshandlingarna inte har delgetts denne på behörigt sätt eller om denne inte har haft tillräckligt med tid att förbereda sig för domstolsbehandlingen.

118 §

Den enhetliga patentdomstolens behörighet

Vid sidan av marknadsdomstolen handlägger även den enhetliga patentdomstolen, på det sätt som anges i avtalet om en enhetlig patentdomstol, mål som gäller europeiska patent.

Bestämmelser om anhängighet och käromål som har samband med varandra mellan marknadsdomstolen och den enhetliga patentdomstolen finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Marknadsdomstolen får inte ta till behandling ett mål där den enhetliga patentdomstolen enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har exklusiv behörighet.

119 §

Helsingfors tingsrätts behörighet

Åtal för ett sådant brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen (39/1889) som gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför samt åtal för en patentförseelse som avses i 132 § i denna lag och en sådan försummelse av anmälningsskyldigheten som avses i 140 § handläggs i Helsingfors tingsrätt.

Trots det som föreskrivs i 116 § får i samband med ett åtal som avses i 1 mom. handläggas ett yrkande på gottgörelse och skadestånd enligt 135 § eller ett yrkande om beslag enligt 136 §, när yrkandet framställts med anledning av det brott som avses i åtalet.

Om den enhetliga patentdomstolen enligt avtalet om en enhetlig patentdomstol har exklusiv behörighet att handlägga ett privaträttsligt yrkande som följer av ett brott, får det inte handläggas i samband med brottmålet.

Domstolen fortsätter att vara behörig att pröva ett yrkande enligt 2 mom. även om de omständigheter som behörigheten grundar sig på förändras efter det att yrkandet framställdes.

120 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i Patent- och registerstyrelsens beslut i ärenden som gäller patent finns i 6 § i lagen om Patent- och registerstyrelsen (578/2013). Bestämmelser om handläggningen av besvärärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen och i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

121 §

Framläggande av patentkrav för domstolen i besvärärenden

I ett besvärärende får nya patentkrav läggas fram för domstolen endast av giltigt skäl.

122 §

Utlåtande av Patent- och registerstyrelsen

På rätten för en domstol som handlägger ett mål som avses i 119 § att begära ett utlåtande av Patent- och registerstyrelsen tillämpas vad som i 4 kap. 22 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen föreskrivs om marknadsdomstolens rätt att begära ett utlåtande.

123 §

Anlitande av sakkunniga

När tingsrätten behandlar ett brott mot industriell rättighet eller en patentförseelse får den anlita biträde av högst två sakkunniga. Som sakkunniga får anlitas sådana personer som avses i 17 kap. 10 § 2 mom. i domstolslagen (673/2016).

De sakkunniga ska ge ett skriftligt utlåtande om de frågor som tingsrätten ställt till dem. En sakkunnig har rätt att ställa frågor till parter och vittnen. Innan målet avgörs ska tingsrätten ge parterna tillfälle att yttra sig om ett sakkunnigutlåtande.

På de sakkunnigas arvoden tillämpas vad som i 17 kap. 22 § i domstolslagen föreskrivs om sakkunnigledamöters arvode.

124 §

Underrättelser till patentmyndigheten om att talan väckts och om avgöranden

Marknadsdomstolen ska underrätta Patent- och registerstyrelsen om att en talan om ogiltighet och en fastställsetalan har väckts. Patent- och registerstyrelsen antecknar uppgiften om en väckt talan i patentregistret.

På skyldigheten för en domstol som handlägger ett mål som avses i 119 § att underrätta Patent- och registerstyrelsen om avgörandet tillämpas vad som i 4 kap. 23 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen föreskrivs om marknadsdomstolens skyldighet att göra en anmälan om sina avgöranden.

125 §

Handlingars offentlighet

Vad som i 50 § föreskrivs om offentligheten för en patenthandling gäller också handlingar som ges in till marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Översättningar vid domstol

126 §

Översättningar i tvistemål

I tvistemål som grundar sig på denna lag får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. Om den förelagda parten är kärke i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs. Om den förelagda parten är svarande i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att patentskriften annars översätts på svarandens bekostnad.

127 §

Översättningar i brottmål

I ett brottmål som avses i 119 § får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. När det är fråga om ett brottmål som drivs av åklagaren och där målsäganden för talan, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att översättningen annars görs på målsägandens bekostnad. När det är fråga om ett brottmål som drivs av målsäganden ensam, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs.

128 §

Översättningar i ärenden som gäller ändringssökande

När patentsökanden söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen på en patentansökan som är skriven på engelska, ska patentsökanden till marknadsdomstolen ge in en översättning till finska eller svenska av beskrivningen av uppfinningen, sammandraget, patentkraven och eventuella ritningar. Om ingen översättning har getts in tillsammans med besvären, ska marknadsdomstolen ge patentsökanden tillfälle att ge in en översättning inom den tid som marknadsdomstolen bestämmer. Om inte patentsökanden ger in en översättning inom den utsatta tiden, avvisas besvären. Samtidigt som marknadsdomstolen uppmanar patentsökanden att ge in en översättning ska den ange vilka påföljderna kan vara för att iakttagandet av uppmaningen försummas. De till finska eller svenska översatta handlingarna ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

När patentsökanden söker ändring i ett slutligt beslut av Patent- och registerstyrelsen på en patentansökan och beslutet har meddelats på engelska, kan marknadsdomstolen be Patent- och registerstyrelsen ge in en översättning av beslutet till finska eller svenska. Det till finska eller svenska översatta beslutet ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

När ändring söks i ett slutligt beslut som Patent- och registerstyrelsen har meddelat med anledning av en invändning, ska patenthavaren till marknadsdomstolen ge in en översättning av beskrivningen av uppfinningen och ritningarna till finska eller svenska, om de fullständiga patenthandlingarna inte finns tillgängliga på finska eller svenska. Marknadsdomstolen ska vid behov ge patenthavaren tillfälle att ge in en översättning inom den tid som marknadsdomstolen bestämmer. Om patenthavaren inte ger in en översättning inom den utsatta tiden, kan marknadsdomstolen vid vite ålägga patenthavaren att ge in en översättning eller låta göra översättningen på patenthavarens bekostnad. Samtidigt som marknadsdomstolen uppmanar patenthavaren att ge in en översättning ska den ange vilka påföljderna kan vara för att iakttagandet av uppmaningen försummas. De till finska eller svenska översatta handlingarna ligger till grund för den fortsatta handläggningen.

129 §

Översättningar i tvistemål som gäller europeiskt patent

I tvistemål som grundar sig på denna lag och som gäller europeiskt patent får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga patenthavaren eller någon annan som för talan med stöd av en rätt som härleds från patenthavaren att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. Om den förelagda parten är kärke i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs. Om den förelagda parten är svarande i målet får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att patentskriften annars översätts på svarandens bekostnad.

I ett brottmål som avses i 119 § och som gäller europeiskt patent får domstolen, om den fullständiga patentskriften inte finns tillgänglig hos Patent- och registerstyrelsen på finska eller svenska, förelägga målsäganden att ge in en översättning av patentskriften till finska eller svenska. När det är fråga om ett brottmål som drivs av åklagaren och där målsäganden för talan, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att översättningen annars görs på målsägandens bekostnad. När det är fråga om ett brottmål som drivs av målsäganden ensam, får domstolen förelägga att en översättning ges in vid äventyr att målet annars avskrivs.

Om en översättning som avses i 86 och 89 § inte överensstämmer med handlingarnas lydelse på det språk som varit handläggningsspråk vid Europeiska patentverket, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av båda lydelseerna.

Vid behandlingen av en talan om ogiltighet är lydelsen på handläggningsspråket ensam beviskraftig.

130 §

Beviskraft hos översättningar av en engelskspråkig ansökan

Om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och översättningen av dem inte överensstämmer med lydelsen i de engelskspråkiga handlingarna, omfattar patentskyddet endast vad som framgår av både översättningen och de engelskspråkiga handlingarna.

Om beskrivningen av uppfinningen och patentkraven är skrivna på engelska och beslutsspråket är engelska, är vid behandlingen av en talan om ogiltighet lydelsen på beslutsspråket ensam beviskraftig.

16 kap.

Påföljder vid patentintrång

131 §

Förbud

Om någon gör intrång i den ensamrätt som ett patent medför (*patentintrång*), kan domstolen vid vite förbjuda denne att fortsätta eller upprepa handlingen.

132 §

Patentförseelse

Den som uppsåtligen gör patentintrång ska för *patentförseelse* dömas till böter. För patentförseelse döms även den som i strid med bestämmelser i avtalet om en enhetlig patentdomstol uppsåtligen gör intrång i den rätt som ett europeiskt patent som hör till avtalets tillämpningsområde medför. För patentförseelse döms inte, om gärningen utgör ett brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § i strafflagen.

Åklagaren får inte väcka åtal för patentförseelse, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

133 §

Produkt framställd med patenterat förfarande

Om ett patent har meddelats för ett förfarande för framställning av en ny produkt, ska en likadan produkt som framställts utan patenthavarens samtycke anses tillverkad med det patenterade förfarandet, om inte något annat bevisas.

Vid framläggande av motbevis ska svarandens legitima intresse att skydda sina affärshemligheter beaktas.

134 §

Föreläggande om avbrytande

När domstolen behandlar en talan om patentintrång kan den på yrkande av patenthavaren vid vite ålägga administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand att avbryta den användning som påstås göra intrång i ett patent (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den som påstås göra intrång i patentet eller med hänsyn till mellanhanders eller patenthavarens rättigheter.

Innan talan om patentintrång väcks kan domstolen på ansökan av patenthavaren meddela ett föreläggande om avbrytande, om det finns förutsättningar för det enligt 1 mom. och om det är uppenbart att patenthavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen ska ge den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås ha gjort intrång i patentet tillfälle att bli hörda. Delgivningen till den mot vilken ett föreläggande har sökts kan ske per post, telefax eller e-post.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång ska utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats ges tillfälle att bli hörd. När denne har hörts ska domstolen utan dröjsmål besluta om föreläggandet ska vara i kraft eller återkallas.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningssmannen som avses i 8 kap. 2 § i utskökningsbalken (705/2007). Bestämmelser om möjligheten att befrias från att ställa säkerhet finns i 7 kap. 7 § i rättegångsbalken. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av 2 eller 3 mom. i denna paragraf förfaller, om inte en talan om patentintrång väcks i domstol inom en månad från det att föreläggandet meddelades.

Den som begärt ett föreläggande om avbrytande ska ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan om patentintrång förkastas eller avvisas utan prövning eller om behandlingen av ärendet avskrivs som en följd av att kändan återkallat talan eller uteblivit från rätten. Detsamma gäller om föreläggandet om avbrytande återkallas med stöd av 3 mom. eller förfaller med stöd av 4 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks ska 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

135 §

Gottgörelse och skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör patentintrång är skyldig betala den som lidit intrånget skälig gottgörelse för utnyttjandet av uppfinningen och ersättning för all skada som intrånget medför. Om oaktsamheten endast är ringa kan ersättningen för skadan jämkas.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör patentintrång är skyldig att betala gottgörelse för utnyttjandet av uppfinningen i den utsträckning det anses skäligt.

En talan om gottgörelse och ersättning för patentintrång får avse skada endast under de fem senaste åren innan talan väcktes. Rätten till gottgörelse och ersättning för skada i fråga om vilken talan inte har väckts inom nämnda tid är förverkad.

136 §

Påföljder av ändring eller förstörelse

På yrkande av den som har lidit patentintrång får domstolen, efter vad som anses skäligt, för förebyggande av fortsatt intrång besluta att en patentskyddad produkt som tillverkats utan patenthavarens lov eller ett föremål, vars användande skulle innebära patentintrång, på visst sätt ska ändras eller sättas i förvar för den återstående patenttiden eller förstöras eller, i fråga om en patentskyddad produkt, mot lösen lämnas ut till den som lidit intrånget. Det som anges ovan gäller inte den som i god tro har förvärvat egendomen eller en särskild rätt till den och själv inte har begått patentintrång.

Egendom som avses i 1 mom. kan tas i beslag, om det kan antas att ett brott mot industriell rättighet som avses i 49 kap. 2 § i strafflagen eller ett patentintrång som avses i 131 § i denna lag har begåtts. Då ska bestämmelserna om beslag i tvångsmedelslagen (806/2011) iakttas.

Om det finns särskilda skäl får domstolen, trots vad som föreskrivs i 1 mom., på yrkande besluta att en innehavare av egendom som avses i 1 mom. ska få förfoga över egendomen under den återstående patenttiden eller en del av den, mot skälig ersättning och på skäliga villkor i övrigt.

137 §

Provisoriskt patentskydd

Om någon yrkesmässigt utnyttjar en patentsökt uppfinning efter det att ansökningshandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §, ska bestämmelserna om patentintrång ha motsvarande tillämpning, om patent därefter meddelas. Innan patentet har meddelats enligt 46 § omfattar patentskyddet dock endast vad som framgår såväl av patentkraven i deras lydelse när ansökan blev offentlig som av patentkraven enligt patentet. Till straff får då inte dömas, och ersättning för skada på grund av utnyttjande som sker innan patentet har meddelats får bestämmas endast enligt 135 § 2 mom.

Om beskrivningen av uppfinningen, sammandraget och patentkraven är skrivna på engelska, fås det skydd som avses i 1 mom. inte förrän patentkraven har getts in till Patent- och registerstyrelsen översatta till finska eller svenska.

Bestämmelserna i 135 § 3 mom. som gäller skadestånd tillämpas inte, om ersättningstalan väcks inom ett år från utgången av den invändningstid som gäller för patentet eller, om invändning har gjorts, inom ett år från det att patentet har upprätthållits genom ett beslut som vunnit laga kraft.

138 §

Offentliggörande av domar

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i ett patent på yrkande av käranden ålägga svaranden att ersätta käranden för de kostnader denne har av att vidta lämpliga åtgärder för att offentliggöra information om en lagakraftvunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i patentet. Ett åläggande får inte meddelas om offentliggörandet av informationen har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om ett åläggande ska meddelas och av dess innehåll ska domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art

och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäligena kostnader för offentliggörande som svaranden ska ersätta. Käranden har inte rätt till ersättning om uppgifter om domen inte har offentliggjorts inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den lagakraftvunna domen gavs.

139 §

Konsekvenser för påföljderna vid upphävande och ogiltigförklaring av patent

Om ett patent har upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller förklarats ogiltigt genom en dom som har vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller någon annan påföljd för patentintrång som föreskrivs i detta kapitel inte dömas ut.

I ett mål som gäller ogiltigförklaring av ett patent kan domstolen enligt prövning skjuta upp det avgörande i huvudsaken som avses i 24 kap. 1 § rättegångsbalken, om målet har inletts vid laga domstol före utgången av invändningstiden efter meddelandet av patentet eller innan ett lagakraftvunnet beslut har meddelats om en invändning.

140 §

Straff för försummelse av upplysningskyldigheten

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte är ringa underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 148 §, straffas med böter.

Till samma straff ska även dömas den som i de fall som avses i den paragrafen lämnar en felaktig upplysning, om inte straff för gärningen föreskrivs i strafflagen.

Brott som avses i denna paragraf får inte åtalas av åklagaren, om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

141 §

Fastställesetalan

En patenthavare eller den som på grund av en licens eller en tvångslicens har rätt att yrkesmässigt utnyttja en uppfinning får föra talan om att det ska fastställas att denne på grund av patentet åtnjuter skydd mot någon annan, om det råder ovisshet om förhållandet och detta leder till förfång för denne.

Den som bedriver eller avser att bedriva industriell verksamhet har under de förutsättningar som avses i 1 mom. rätt att föra talan mot patenthavaren om att det ska fastställas huruvida det finns hinder mot verksamheten på grund av ett visst patent.

17 kap.

Särskilda bestämmelser

142 §

Ombud

En patentsökande eller sökande av tilläggsskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har rätt att företräda sökanden i ärenden som gäller ansökan och som har adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

En patenthavare eller innehavare av tilläggsskydd som saknar hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska ha ett ombud som har rätt att för patenthavaren eller innehavaren av tilläggsskydd ta emot delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden som gäller patentet eller tilläggsskyddet, med undantag av stämning i brottmål och föreläggande för part att infinna sig personligen inför domstol. Ombudet ska ha adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ombudet ska anmälas till patentregistret och antecknas i det.

Om en sökande i fråga om en internationell patentansökan är skyldig att utse ett ombud enligt 1 mom., inträder skyldigheten först när ansökan kan tas för handläggning enligt 76 §.

143 §

Delgivning

Om en handling eller ett beslut inte har kunnat delges får Patent- och registerstyrelsen med avvikelser från 62 § i förvaltningslagen delge handlingen eller beslutet genom kungörelse. Delgivningen av handlingen eller beslutet anses ha skett vid tidpunkten för kungörelsen.

144 §

Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försening

Om en patentsökande eller patenthavare har lidit en rättsförlust på grund av att patentsökanden eller patenthavaren inte har vidtagit en åtgärd hos Patent- och registerstyrelsen inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, ska Patent- och registerstyrelsen konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om patentsökanden eller patenthavaren

- 1) för iakttagandet av fristen har varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver, och
- 2) vidtar åtgärden inom två månader från det att hindret undanröjdes, dock senast ett år från fristens utgång.

Om patentsökanden eller patenthavaren vill få ett i 1 mom. avsett avgörande, ska patentsökanden eller patenthavaren inom den tid som föreskrivs ovan för åtgärden hos Patent- och registerstyrelsen göra en skriftlig framställning om det och inom samma tid betala en avgift.

Om en patentsökande har lidit en rättsförlust på grund av att patentsökanden inte har iakttagit den frist för prioritet som anges i 52 §, tillämpas bestämmelserna i 1 mom. i denna paragraf dock så att framställningen ska göras och avgiften betalas senast två månader från den frist som anges i 52 §.

På en internationell patentansökan som har fullföljts i Finland tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom. också när det är fråga om en frist som borde ha iakttagits hos den mottagande myndigheten, den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten, myndigheten för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller den internationella byrån vid Världspannsorganisationen för den intellektuella äganderätten. Den åtgärd som inte har vidtagits ska i de fall som avses här vidtas hos Patent- och registerstyrelsen.

En framställning som gjorts enligt bestämmelserna i 1, 2 eller 3 mom. får dock inte avslås eller lämnas utan prövning innan patentsökanden eller patenthavaren har getts tillfälle att yttra sig i saken inom en tid som Patent- och registerstyrelsen sätter ut.

145 §

Återställande av rättigheter som gått förlorade på grund av försenad postgång

Om en med posten sänd handling eller avgift i ett fall som avses i 74 eller 81 § inte har kommit in till Patent- och registerstyrelsen inom föreskriven tid, men den med försändelsen avsedda åtgärden blir vidtagen inom två månader från det sökanden insåg eller borde ha insett att fristen överskridits, dock senast inom ett år från fristens utgång, ska Patent- och registerstyrelsen konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om

1) det har förekommit avbrott i postförbindelserna under någon av de tio dagarna närmast före fristens utgång på grund av krig, revolution, upplopp, strejk, naturkatastrof eller någon annan liknande omständighet på den ort där avsändaren vistas eller har sin rörelse samt handlingen eller avgiften har sänts till Patent- och registerstyrelsen inom fem dagar från det att postförbindelserna återupptagits, eller

2) handlingen eller avgiften har sänts till Patent- och registerstyrelsen i rekommenderad postförsändelse senast fem dagar före fristens utgång, dock endast om försändelsen har sänts med flygpost där så varit möjligt eller på annat sätt, om avsändaren har haft anledning anta att försändelsen vid sådan befordran skulle ha anlänt till Patent- och registerstyrelsen inom två dagar från avsändningsdagen.

Om patentsökanden vill få ett i 1 mom. avsett avgörande, ska denne göra en framställning om det till Patent- och registerstyrelsen inom den tid som i det momentet föreskrivs för åtgärden.

146 §

Kungörelse

Patent- och registerstyrelsen ska kungöra

- 1) att en patentansökan har bifallits enligt 46 §,
- 2) att en patentansökan blir offentlig enligt 48 §,
- 3) att en patentansökan som blivit offentlig avskrivs eller avslås,
- 4) att ett beslut fattats med anledning av en invändning, när beslutet har vunnit laga kraft,
- 5) att ett patent upphör eller upphävs,
- 6) att en begränsning av ett patent godkänts enligt 67 §,
- 7) att ett patent har förklarats ogiltigt eller blivit överfört genom en dom som vunnit laga kraft,
- 8) att en begäran om återställande av rättigheter som gått förlorade godkänts enligt 144 eller 145 §,
- 9) att en översättning rättats enligt 49 §,
- 10) att ett europeiskt patent valideras i Finland enligt 86 §,
- 11) att ett europeiskt patent upphävs på den grunden att en översättning enligt 86 § för upprätthållande av det europeiska patentet i begränsad eller ändrad lydelse inte har getts in inom utsatt tid,
- 12) att översättningen av beskrivningen eller patentkraven i en internationell patentansökan ändrats inom en i 76 § 2 mom. angiven frist, men efter det att handlingarna blivit offentliga,
- 13) att en ansökan om tilläggsskydd eller ansökan om förlängning av giltighetstiden för tilläggsskydd för läkemedel har avslagits eller avskrivits genom ett lagakraftvunnet beslut,
- 14) att ett tilläggsskydd har förfallit, när ett beslut om detta har fattats i enlighet med artikel 14 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 om tilläggsskydd för läkemedel eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96 om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Bestämmelser om kungörelser som gäller europeiska patent finns dessutom i 10 kap.

Patent- och registerstyrelsen ska utan dröjsmål kungöra en rättelse av en i 1 mom. 9 punkten avsedd översättning och så snart som möjligt hålla den rättade översättningen allmänt tillgänglig. Efter kungörelsen gäller den rättade översättningen i stället för den tidigare.

Bestämmelser om kungörelser som gäller tilläggsskydd finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning om tilläggsskydd för läkemedel och i Europaparlamentets och rådets förordning om införande av tilläggsskydd för växtskyddsmedel.

Närmare bestämmelser om innehållet i kungörelser får utfärdas genom förordning av statsrådet.

147 §

Föranvändarrätt

Den som i god tro har börjat utnyttja en uppfinning yrkesmässigt i Finland, efter det att tiden för återupptagande av en avskriven ansökan har gått ut eller beslutet om avslag har vunnit laga kraft eller patentet har förfallit men innan en kungörelse enligt 146 § 1 mom. 8 punkten utfärdas, får trots patentet fortsätta utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art (*föranvändarrätt*). En sådan rätt har under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt i Finland.

Den rätt som avses i 1 mom. får övergå till någon annan endast tillsammans med det företag eller den del av det företag där rätten har uppkommit eller där det yrkesmässiga utnyttjandet varit avsett att ske.

148 §

Upplysningsskyldighet i fråga om patent

En patentsökande som åberopar sin ansökan mot någon annan innan ansökningshandlingarna har blivit offentliga enligt 48 §, är skyldig att på begäran lämna sitt samtycke till att den andre får ta del av ansökningshandlingarna. Om patentansökan omfattar en sådan deposition av biologiskt material som avses i 30 §, ska samtycket också inbegripa en rätt att få ett prov från depositionen. Bestämmelserna i 51 § tillämpas också när någon vill få ett prov med stöd av ett sådant samtycke.

Den som på en vara eller dess förpackning eller på något annat sätt anger att ett patent har sökts eller meddelats utan att samtidigt upplysa om ansökans eller patentets nummer, är på begäran skyldig att utan dröjsmål lämna en sådan upplysning. Om det i upplysningen inte uttryckligen anges att ett patent har sökts eller meddelats, men upplysningen är ägnad att framkalla en sådan uppfattning, ska den berörda parten på begäran och utan dröjsmål lämnas en upplysning om huruvida patent har sökts eller meddelats.

149 §

Informationsutbyte och samarbete mellan myndigheterna

Med avvikelse från vad som i 48 § föreskrivs om när handlingarna blir offentliga kan Patent- och registerstyrelsen på begäran av en patentmyndighet i en annan stat ge denna myndighet information om handläggningen av i Finland gjorda patentansökningar. Granskning av patentansökningar får, efter framställning av Patent- och registerstyrelsen, ske hos en patentmyndighet i en annan stat eller hos en internationell organisation. Patent- och registerstyrelsen kan efter överenskommelse med den nämnda patentmyndigheten om utbyte av granskningsresultat och annat eventuellt material skjuta upp handläggningen av en ansökan som motsvaras av en ansökan som tidigare gjorts hos den utländska patentmyndigheten, till dess den sistnämnda ansökan har blivit handlagd i den utsträckning som förutsätts i överenskommelsen.

Till en patentmyndighet, med vilken en överenskommelse träffats i enlighet med 1 mom., kan Patent- och registerstyrelsen lämna ut en handling som gäller en ännu icke-offentlig patentansökan, om patentmyndigheten i fråga har förbundit sig att inte göra handlingen offentlig.

150 §

Patentregister

Patent- och registerstyrelsen för ett patentregister. I registret antecknas det uppgifter om patent som Patent- och registerstyrelsen meddelat och om europeiska patent som validerats i Finland i enlighet med 86 §, de personuppgifter som behövs för handläggningen av patent, uppgifter om patents giltighet och omfattning samt uppgifter om åtgärder som gäller patent.

Om ett patent har övergått till någon annan eller en licens upplåtits, ska detta på begäran antecknas i patentregistret. Detsamma gäller pantsättning av ett patent.

Om det visas att en i patentregistret antecknad licens eller panträtt har upphört att gälla, ska anteckningen om den avföras.

Om ett patent är utmätt, ska Patent- och registerstyrelsen anteckna detta i patentregistret på anmälan från utmätningssmannen.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivits om upplåtelse och upphörande av en licens ska även gälla en tvångslicens och en rätt som avses i 121 § 2 mom.

I tvistemål eller andra ärenden som gäller patent anses som patenthavare den som senast blivit införd i patentregistret i den egenskapen.

Om en tredje part hos Patent- och registerstyrelsen begärt att det ska göras en anteckning i patentregistret om att ett patent har överlåtits till denne eller att denne förvärvat en licens eller panträtt, och om denne då var i god tro beträffande sin rätt, är en tidigare överlåtelse av patentet eller en upplåtelse av rätten till det till någon annan inte gällande mot denne, om den andra inte innan dess har begärt att få sitt förvärv antecknat i patentregistret.

Närmare bestämmelser om de anteckningar som ska göras i patentregistret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

151 §

Behandling av personuppgifter och utlämnande av uppgifter

Patent- och registerstyrelsen behandlar personuppgifter som antecknats i patentregistret och diariet i följande syften:

- 1) administrering av patent och patentansökningar på det sätt som föreskrivs i denna lag,
- 2) genomförande av förfaranden som gäller patent på det sätt som föreskrivs i denna lag,
- 3) kommunikation med sökande och andra parter i förfarandet, och
- 4) utarbetande av berättelser och förande av statistik.

Trots bestämmelserna i 13 § 2 mom. och 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 kap. och 36 § i denna lag få kopior från patentregistret och diariet samt uppgift om patentsökandens eller patenthavarens namn, adress och hemvist samt om uppfinnarens namn och hemvist. Patent- och registerstyrelsen kan göra dessa uppgifter tillgängliga också via det allmänna datanätet som enskild sökning.

152 §

Avgifter

För Patent- och registerstyrelsens prestationer enligt denna lag ska det betalas en avgift. Grunderna för bestämmande av avgiften anges i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

I fråga om årsavgifter kan det då föreskrivas att ett eller flera av de första avgiftsåren ska vara avgiftsfria.

18 kap.

Ikraftträdande

153 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs patentlagen (550/1967).

154 §

Övergångsbestämmelser

På handläggningen av förvaltningsprocessärenden och tvistemål som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas på handläggningen av ärenden också när ändring söks i Patent- och registerstyrelsens eller marknadsdomstolens beslut i ett ärende på vilket de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag ska även tillämpas på invändningsförfaranden och begränsningsförfaranden som har blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag.

I fråga om patentinrång tillämpas trots vad som föreskrivs i 1 mom. de bestämmelser som gällde vid tidpunkten för intrånget. På ersättande av en skada som före ikraftträdandet av denna lag orsakats av patentinrång tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, även om skadan har framträtt först efter ikraftträdandet.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den patentlag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, tillämpas denna lag i stället för den lagen.

Helsingfors den 29 januari 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Näringsminister Sakari Puisto